

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Obisk v Rimu

Zunanja politika našega prvega ministra, ki vodi tudi ta važen resor, pomeni za Jugoslavijo v resnici novo dobo. Dr. Stojadinović je postavil naše odnose do drugih držav na podlago kolikor mogoče večje samostojnosti, oziroma neodvisnosti naše zunanje politike, spričo dejstva, da so moderne razmere interese vseh držav na svetu tako tesno med seboj povežale, kakor niso bili še nikoli in da ta skupnost bodisi v pozitivnem, bodisi v negativnem smislu postaja čedalje bolj tesna in usodna, seveda ni mogoče na našem kontinentu govoriti o kakih popolni neodvisnosti katere in kakršnekoli zunanje politike, toda stremenje šefa naše vlade gre za tem, da bi se naša država v sedanjem skrajno zapletenem položaju mednarodne politike ne obremenila z obveznostmi, ki za nas ne predstavljajo nobenega interesa ali bi nas lahko zapletle v spore, ki se nas v svojem bistvu ne tičejo in od katerih nimamo pričakovati nobenih koristi, če ne naravnost škode. Ta tendenca zunanje politike sedanjega režima tako zelo odgovarja zdravemu razumu in življenjskim potrebam naše države, da je naša takoj popolno odobravanje vseh slojev našega prebivalstva in da proti njej ni nikjer nobenega resnega in upoštevane vrednega odpora, tembolj, ker se je srečnemu geniju dr. Stojadinovića posrečilo, da na tej podlagi sklene celo vrsto sporazumov, ki nam razen zagotovitve mirnega in nemotenega razvoja naše države prinašajo tudi posebne politične in gospodarske koristi ter ugodnosti.

S tem seveda nikakor ni rečeno, da bi politika naših prejšnjih vlad bila zgrešena, ampak se more ugoviti celó prava kontinuiteta med njo in sedanjim kurzom, ki se od prejšnjega z oziroma na rastočo napetost vseh mednarodnih vprašanj kulturnega sveta razlikuje samo v tem, da je naše odnose do sosedov in do drugih malih in velikih držav sveta bolj uklonil v smer zaželjene čim večje neodvisnosti od gotovih tendenc, ki se zadnja leta čedalje bolj uveljavljajo v politiki evropskih veselij, ki je začela v nevarno, čeprav morebiti samo prehodno dobo tvoritve dveh več ali manj ostro izoblikovanih blokov, ki stremita vsak za cilji, ki so med seboj v več ali manj hudem nasprotju. Ta usmerjenost dr. Stojadinovićeve zunanje politike je ustvarila možnost, da smo sklenili in bomo, če Bog da, mogli še skleniti najboljšo prijateljske zveze z državami, ki so v enem ali drugem bloku, ne da bi naša nova prijateljstva izbrisala kakršnekoli pogodbe ali obveze, ki jih imamo s kakšno državo, ki je v nasprotnem taboru. V vsakem primeru si zavarujemo s tem svoje lastne koristi, si zagotovimo sredi največje napetosti in vrveža v Evropi, kolikor je to le mogoče, svoj mir in doprinesimo h končnemu pomirjenju, ki ga je tako zelo potreben naš kontinent ter ves svet sploh, ter se ne izpostavljamo ne za ta ne za oni ideološki blok, v katerega se je začela deliti Evropa in iz katerih je treba priti do nekega zdravega ravnesja, ako se hoče človeštvo izogniti nesreči, ki bi bila najhujša in najusodnejša v njegovi dosedanjih zgodovini. Šef naše vlade je ohranil nujno potrebno kontinuiteto naše zunanje politike, pa ob enem odprl vrata za nove pogodbe in lojalne obveze, ki so nam potrebne za utrditev naše politične moči in za naš gospodarski razvoj, ne da bi s tem ogrozili interese katerekoli skupine evropskih veselij, ki so v skladu ali se dajo spraviti v sklad s potrebo, da se ohrani tako zelo potrebni svetovni mir.

Iz teh podlag in stremljenja je razumljivo najvažnejše prijateljsko razmerje, ki smo ga sklenili v zadnjem času, to je prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo, ki je bilo sklenjeno 25. marca t. l., ko je obiskal našega zunanjega ministra njegov italijanski tovariš grof Galeazzo Ciano. V tej pogodbi izključujeta obe državi vojno kot sredstvo rešitve kakršnegakoli spora, ki bi mogel med njima nastati ter se obvezeta k medsebojnemu spoštovanju svojih meja ter si zagotavljata nevtralnost v primeru, če bi se ena ali druga pogodbenca stranka zapletla v spor s kakšno drugo državo. Obe državi ne bosta na svojem ozemlju podpirali nobene propagande, ki bi bila naperjena proti obstoju in interesom ene ali druge pogodbenice ter bosta v vsakem primeru skupno pretresali vsa vprašanja, ki ju v obojestranskem interesu zanimajo, in njunih medsebojnih odnosih ter storila tozadevne potrebne sklepe. Te določbe so toliko pomena, da popolnoma opravičujejo in dokazujejo veliki državniški um našega ministrskega predsednika in zunanjega ministra, da je sprejel ponujeno roko vodje italijanske države, ki je bil 1. novembra 1936 v Milanu izjavil, da so zdaj podani vsi pogoji in momenti moralnega, političnega in gospodarskega značaja, da se odnosi med Italijo in Jugoslavijo postavijo na podlago stvarnega prijateljstva.

Ze od samega začetka sta si bila tako jugoslovanska kakor italijanska diplomacija in javnost na jasnem, da Jugoslavija ni prevzela nobenih obveznosti, ki bi bile le količjak v nasprotju z onimi, ki jih ima z vsemi svojimi dosedanjimi prijatelji, in da ni zapustila politike, ki jo veže na njeno najboljšo zaveznico izza svetovne vojne, Francijo, ali pa da bi bila privolila v kakršnokoli oslabitev Male zveze, ali da bi bila stopila v ozadje velika ideja, ki je stvorila naše zaveznitvo s Turčijo in

Yvon Delbos v Varšavi

Vmesni sestanek z nemškim zunanjim ministrom

Varšava, 4. dec. c. Francoski zunanji minister Delbos je danes dopoldne zelo dolgo delal s svojimi sodelavci v francoskem veleposlaništvu. Ob 11.30 je odšel v spremstvu francoskega veleposlanika v Varšavi Leona Noela v predsedstvo vlade,

kjer se je 20 minut zelo prisrčno pogovarjal s predsednikom vlade generalom Skladkovskim. Pri tem razgovoru je bil tudi zunanji minister Beck.

Iz predsedstva vlade se je Delbos odpeljal v poslopje generalnega štaba, kjer je bil takoj sprejet pri maršalu Ridz-Smiglyju. Z njim se je Delbos pogovarjal tričetrt ure in tudi tega sestanka sta se udeležila veleposlanik Leon Noel in zunanji minister Beck.

Iz palače generalnega štaba se je Delbos odpeljal na grob poljskega neznanega junaka in položil venec pred spomenik. Venec je bil v francoskih državnih barvah.

Takoj nato je Delbos odšel v kraljevi dvor, kjer je bil na kosilu pri predsedniku republike Moscickem. Kosila sta se udeležila tudi Beck in veleposlanik Leon Noel.

Po kosilu se je Delbos zopet odpeljal v palačo francoskega veleposlaništva, kjer ga je kmalu nato obiskal zunanji minister Beck. Takoj nato se je začela prava poljsko-francoska konferenca med Delbosom in njegovimi sodružniki in Beckom, poljskim zunanjim ministrom.

Jutri zvečer bo objavljeno uradno poročilo, narakar se bo Delbos odpeljal v Bukarešto.

Francosko-nemško zblížanje

Jutranji pariški tisk posveča mnogo večjo pozornost večeršnjemu sestanku Delbosa in von Neuratha kot pa obisku v Varšavi. Po tukajšnjih poluradnih informacijah je treba smatrati berlinski sestanek kot popuščanje napetosti odnosov med Francijo in Nemčijo. Po poročilih posebnega dopisnika francoskih listov, ki spremljajo Delbosa na njegovi poti, se Delbos in von Neurath nista razgovarjala o mednarodnih odnosih, temveč sta samo ugovarila, da se ozračje med Nemčijo in Francijo zboljšuje, ker sta oba uvidela potrebo vzpostavitve ožje zveze med obema državama. K temu naj bi največ doprinesli bivši bojevniki obeh držav in pa mladinske organizacije. Nemški zunanji minister von Neurath je opozoril Delbosa posebno na to, da so nemški ministri, ki so obiskali letošnjo mednarodno razstavo v Parizu, odnesli izredno ugodne vtise. Nato sta se razgovarjala o naporih, ki so bili storjeni v zadnjem času za zblížanje Nemčije in Francije. Končno sta oba ministra izrazila željo, da se osebna zveza med Berlinom in Parizom ne samo ohrani, temveč razširi, da čim prej pride do ponovnega sestanka.

Posebni dopisnik »Journala« poudarja, da večeršnji sestanek z Delbosom in von Neurathom ni tako važen, kakor pa je dejstvo, da je do tega sestanka prišlo po dolgih letih nespornostim in nasprotjem. Prisrčni razgovor Delbosa in von Neuratha dokazuje, da Nemčija ne smatra sedanjega potovanja francoskega zunanjega ministra po raz-

skih evropskih prestolnicah kot dejanje, ki je naperjeno proti njej, ampak da je Delbosova naloga: odstraniti obstoječa nasprotstva. »L'Époque« opozarja, da se pomen tega sestanka tudi ne sme precejevati, ker ne bodo zaradi tega storjeni nobeni politični sklepi. Nemčija ne odstopa od svoje namere, da okrepi razširitev svojega vpliva v onih državah srednje in vzhodne Evrope, v katere pravkar Delbos odhaja. Prej bi se lahko razumelo, da je hotela Nemčija dokazati, da se Delbosovega potovanja ne boji. Tudi ni treba pozabiti, da se v kolonialnem vprašanju Nemčija in Francija diametralno razhajata. Vse to pa ni bila nikakršna ovira, da bi Nemčija prisrčno ne sprejela francoskega zunanjega ministra in pozdravila francosko-nemško zblížanje.

Jugoslovansko-francosko prijateljstvo

Snoči je bila v domu Jugoslovanske zajednice v Parizu lepa manifestacija francosko-jugoslovanskega prijateljstva. Jugoslovanski vojaški odposlanec general Djordje Glišić je na slovesen način izročil visoka jugoslovanska odklonjanja nekaterim francoskim aktivnim in rezervnim častnikom, ki so obiskali Jugoslavijo in bili gosti svojih jugoslovan-

skih tovarišev. Navzoči so bili med drugimi tudi bivši minister vojske in bivši pokojninski minister Ferry, predsednik zveze francoskih rezervnih oficirjev in predsednik jugoslovanskega združenja oficirjev in bivših bojevnikov Dobrivoj Stojadinović, predsednik jugoslovanske zajednice v Franciji Milič Nikolić in vsi člani našega vojaškega odposlanstva v Parizu.

Bivši minister Ferry je pri tej priliki izjavil za jugoslovansko javnost tole: Naše prekrasno potovanje po vaših krajih nam je zapustilo neizbrisne spomine. Povsod, tudi v najmanjših krajih, so nas sprejeli z ogromnim navdušenjem. Smatram za posebno čast, da smo bili gosti Nj. Vel. kralja in da sta nas sprejela Nj. kr. Visti knez namestnik in vaš odlični predsednik vlade dr. Stojadinović. Z njim sem se mogel osebno razgovarjati in pri tej priliki spoznati njegove visoke državniške sposobnosti in njegova neomajna prijateljska čustva do naše dežele. Res je, vašo deželo in vaše ljudstvo čaka še sijajna bodočnost!

Belgrad, 4. dec. m. 12. t. m. prispe v Belgrad francoski zunanji minister Delbos. Zaradi ugodnih pogajanj med našo državo in Francijo so naši vrednostni papirji na pariški borzi v zadnjih dneh znatno poskočili — za 40% do 60%.

Pogoji za nadaljnje razgovore z Nemčijo

Kolonije — osrednje vprašanje

London, 4. dec. TG. »Manchester Guardian«, ki je bil doslej zelo dobro poučen o razgovorih med Anglijo in Francijo v zvezi z nemškimi kolonialnimi zahtevami, objavlja vest, da angleška vlada francoski ni svetovala, naj odpove svojo zvezo s sovjetsko Rusijo, češ da je velika nevarnost, da ne bi Nemčija potem takoj osvežila svojo zvezo z Rusijo. Nadalje pravi ta list, da so francoski in angleški državniški spričo ohromelosti Zveze narodov, ki ne more ničesar več storiti, proučevali možnost, da se v Evropi sklene neke veste nova mirovna zveza, v katero bi vstopile: Anglija, Francija, Italija, Nemčija, Poljska Sovjetska Rusija ter države Male zveze (Jugoslavija, Češkoslovaška in Rumunija), tako da bi ta mirovna zveza obsegala vsega skupaj devet držav. Ta mirovna zveza bi vodila neko skupno nadzorstvo nad življenjem v Evropi in bi vsim članicam jamčila nedotakljivost meja in državno svobodo. Samo na ta način namreč bi bilo mogoče Nemčijo in Italijo zopet pritegniti nazaj k tvornemu sodelovanju. Devetorni pakt bi bil tudi nadomestilo za četvorni pakt, ki je pred tremi leti propadel zato, ker so se postavile po robu Poljska in države Male zveze, ki niso hotele sprejeti, da bi prišle pod diktatorsko kontrolo veselij. List pristavlja, da se bosta Anglija in Francija za izvedbo tega načrta zavzele in da je tudi Nemčija pripravljena razmišljati o takšnem sporazumu.

Pariz, 4. dec. TG. Vedno več jasnosti prihaja v londonske razgovore med angleškimi in francoskimi državniki. Tukajšnji »Temp« pričbuje nekatere podrobnosti o teh razgovorih in o sporazumnem stališču, do katerega sta prišli angleška in francoska vlada glede nemških zahtev po kolonijah.

»Temp« pravi, da je glavna pridobitev londonske konference ta, da Anglija in Francija prvič v poveljni zgodovini v naprej določata svoje stališče do kake nove nemške zahteve in prvič tudi stavita svoje pogoje za njihovo upoštevanje. Do sedaj je Nemčija svoje zahteve drugo za drugo uresničevala in je veselijam preostajala le ne vredna naloga, da so jih potem, ko je bilo že prepozno, sprejemale, ne da bi bile od Nemčije dobile kake protiusluge. Pri kolonialnem vprašanju je sedaj stvar druga. Anglija in Francija sta dejali, da sta pripravljene o tej zahtevi resno raz-

mišljati, Nemčiji tudi ugoditi, a da imata tudi svoje pogoje, ki nikakor niso nesprejemljivi. Anglija in Francija se z Nemčijo ne bosta razgovarjali samo o kolonijah, marveč hočeta z njo razčistiti sploh vse odnose. Z drugimi besedami je rešitev kolonialnega vprašanja v prilog nemškim zahtevam odvisna od splošne ureditve vseh velikih vprašanj, ki zanimajo veselje. Ministrski predsednik Chamberlain je ta izraz »splošna ureditev« sam rabil v svoji izjavi po zaključku londonske konference.

»Splošna ureditev« vseh bolehnih točk, ki mora priti najprej in za katero in v okviru katere bo šele mogoče pametno govoriti o nemških kolonijah, zahteva celo vrsto pogojev, ki jih bo morala Nemčija izpolniti. Prvi pogoj, tako piše »Temp«, je, da ne bo delala svoje lastne politike v srednji Evropi. Drugi pogoj bo, da Nemčija pristane na pogodbo o omejitvi oboroževanja. Tretji pogoj pa, da pristane na splošen sporazum, ki bo zavaroval zapadne evropske meje. Četrty pogoj način, po katerem bi Nemčija mogla zopet sodelovati z ostalim svetom v Zvezi narodov. Kratko povedano, Anglija in Francija pravita, da bosta radevolje upoštevali nemške zahteve po kolonijah, toda šele takrat, ko je Nemčija od svoje strani s tem, da bo pristala na splošno in stalno ureditev vseh spornih težav na drugih področjih, kjer velike in male države enako čutijo nevarnosti, ki izvirajo iz dosedanje nemške zunanje politike, pokazala, da ji smejo zaupati.

Berlin, 3. dec. TG. Poluradna »Politična korespondenca« z ogorčenjem zavrača poskus Francije in Anglije, da bi upravičene zahteve po povratku nekdanjih nemških kolonij vezali na kaka druga vprašanja, ki s kolonijami nimajo nobene zveze. Kolonije so vprašanje za sebe. Nemčija na to pol ne bo šla.

Angleški minister Duff Cooper je snoči govoril pred svojimi volivci v Londonu in rekel med drugim: Zelo smo srečni, da lahko zadostimo upravičenim nemskim zahtevam, vendar pa to ne pomeni, da bi mislili odpovedati se našemu dolgemu prijateljstvu s Francijo! O londonskih razgovorih je rekel Duff Cooper: »Ugotovili smo, da je francoski narod trdno odločen ohraniti mir v svetu!«

»New Chronicle« (London) piše, da bodo Delbosu v Varšavi predložili tudi poljske kolonialne zahteve. Poljska bo zahtevala, da sodeluje pri vsaki bodoči kolonialni konferenci.

Belgijski kralj je spet odpotoval v Anglijo

Bruselj, 4. dec. AA. (Reuter) Belgijski kralj Leopold in kraljica-mati Elizabeta sta prispela ob 14 v Dover in takoj nadaljevala pot v London, kamor sta prišla ob 16.30. Belgijski kralj in kraljica-mati potujeta inognito.

Naimočnejša stranka v Avstriji

Dunaj, 4. dec. AA. (Stefani). Vpisovanje v patriotično fronto je zaključeno. Novembra meseca se je vpisalo 2 in pol milijona oseb, to je več kot tretjina vsega avstrijskega prebivalstva.

Bukarešta, 4. decembra. AA. (DNB) Nemške manjšine v Rumuniji so sklenile pri bližnjih volitvah podpreti vladno listo. Več pripadnikov nemške nacionalne manjšine kandidira na vladni listi.

Dunajska vremenska napoved. Predhoden padec temperature, kmalu zopet mlo z zapadnimi vetrovi, večinoma jasno.

Zagrebska vremenska napoved. Po zboljšanju vremena in porastu temperature zopetno poslabšanje in hladnejše.

Zemunska vremenska napoved. V zapadnih krajih in na Gornjem Primorju se bo polagoma zjasnilo, v ostalih predelih bo oblačno. V severno-vzhodnem in južnem delu države bo deževalo. Toplota bo še padla.

Od nedelje do nedelje

Pretekli teden stoji zunanje-politični pregled pod vtisom konference v Londonu med angleškimi in francoskimi državnikmi, kjer se razpravljali o najnovejših nemških zahtevah Nemčija bi rada dobila nazaj svoje kolonije, ki jih je v svetovni vojni izgubila. Večidel sta jim pobrali Anglija in Francija. Torej jih Nemčija hoče nazaj od njih. Vprašanje je sedaj samo, kako. Pojavili so se takoj politični kramarji. Dejali so: ponudimo Nemcem, da si osvoje Avstrijo in Češkoslovaško, pa bo glede kolonij dala mir. Drugi so dejali: tudi Belgija in Portugalska sta mali državi, imata ogromne kolonije, ki jih ne potrebuje. Ponudimo jih Nemcem, pa nam bodo dali mir. Da se vsako slepomišljenje odstrani, so se francoski in angleški državniki zbrali v Londonu, kjer so sklenili, da so pripravljene poslušati nemške težnje in jim tudi ustreči, toda Nemčija mora od svoje strani dati jamstva, da bo odsljed dala mir. Takšna jamstva so pogodbe, ki jih mora skleniti v Evropi, ter obveznost, da bo odsljed sodelovala z drugimi državami, ne pa proti njim. V Londonu se je utrdila francosko-angleška zveza v pogledu nemške politike. Za nas v srednji Evropi je to od velike koristi.

V izvajanju sklepov in deloma tudi zato, da uveljavljajo francoski vpliv v srednji Evropi in na evropskem vzhodu, se je francoski zunanji minister napotil na daljše krožno potovanje, ki ga bo v teku meseca septembra privedel zaporedno v Varšovo, Bukarešto, Belgrad — kamor pride prihodnje nedelje — in v Prago, od koder se vrne nazaj v Pariz. Francoska vlada želi dati vzhodnim državam, predvsem Poljski in Mali zvezi, zavest, da se pri obrambi svoje neodvisnosti lahko na njo zanašajo. Imamo pa tudi vtis, da gre še za nekaj večjega. Francija in Anglija sta se menda odločili, da bosta predlagali, naj se izven Zveze narodov ustanovi neke vrste velika evropska mirovna zveza, v katero bi vstopile poleg Francije in Anglije tudi še Nemčija, Italija, Poljska, Španja, Belgija, Mala zveza in Sovjetska Rusija. Verjetno bo na svojem potovanju vprašal vzhodne države, kaj o tem načrtu mislijo. Takšna mirovna zveza bi v bodoče preprečila vojna trenja v Evropi in bi vsem narodom jamčila nedotakljivost njihovih meja.

Zelo važno je tudi potovanje našega ministrskega predsednika dr. Stojadinovića v Italijo. Potovanje je več dni napovedujejo italijanski listi z velikim navdušenjem. Dr. Stojadinović ostane v Italiji štiri dni in bo pri tej priložnosti govoril tudi o naši narodni manjšini v Julijski krajini. Potovanje je postalo potrebno, da postanejo odnosi med Italijo in nami redni in plodni na vseh področjih in da se uresničijo nekatere točke prijateljskega pakta, ki je bil letos spomladi podpisan v Belgradu med obema državama. Vsi pričakujemo, da bo tudi naša trgovina (leš) imela od tega potovanja dobiček.

Na Daljnem vzhodu traja vojna med Kitajci in Japonci dalje. Ta teden so se Kitajci začeli nekoliko bolj krepko upirati, toda ker od nikoder ne dobijo nikake pomoči, je malo verjetno, da bodo mogli zadržati japonski naval, ki jim je do sedaj že pobral ozemlja za štiri Jugoslavije in 80 milijonov prebivalcev.

V notranji politiki moremo opaziti dve glavnimi miselnimi strujami, ki se že dolgo vešljata kot najbolj pomembni, to je vlada in nevlada. Nekateri namreč še vedno mislijo, da je vsa notranja politika v tem, da vlada brani svojo vlado in da listi, ki se niso vlada, skušajo priti na vlado. Tistim, ki niso na vladi, pravimo opozicija, ki ima drugod po svetu nalogo in namen, da vlado svari pred za državo škodljivimi ukrepi, pri nas pa si je pridržala samo skromen namen, da vlado vrže. Najbolj zakrnjeni opozicionci so rovarili tako drzno in s tolikimi lažmi in obrekovanji, da je vlada morala seči po strožjih sredstvih in jih je nekaj zaprla. Podani so bili namreč dokazi, da so v velikih množinah širili razne letake, ki so po svoji vsebini imeli namen, razburjati ljudstvo in ga pripravljati za upor. Na našo srečo pa je tudi med Srbe že prodrlo naziranje, da je obramba oblasti samo drugoljni namen vlade, ki ga mora opraviti nekako mimogrede.

Zato moremo danes zabeležiti tudi druga dela vlade, ki niso bila naperjena proti opoziciji, da bi ji vzela njene osi, ampak v blagor državljanov. To so bili pomembni socialni zakoni, ki jih je vlada razglasila zadnje dni preteklega tedna in tudi ta teden. Zavarovanje zasebnih name-

Ob potovanju dr. Stojadinovića v Rim

Rim, 4. dec. AA. (Stefani.) V Rim so v zvezi z bližnjim obiskom predsednika jugoslovanske vlade prispeli šef presbitorja pri predsedstvu jugoslovanskega ministrskega sveta Kosta Luković in jugoslovanski časnikarji. Na postaji so jih sprejeli in pozdravili visoki predstavniki ministrstva narodne prosvete. Nato jih je sprejel minister narodne prosvete Alfieri, ki je ostal z njimi v salonih ministrstva v daljšem priščnem razgovoru.

Dinjanca (Bukarešta) piše v zvezi s potovanjem dr. Stojadinovića v Rim med drugim: Kakor naglašajo v merodajnih krogih, je obisk dr. Stojadinovića v Rimu samo protokolarnega značaja. Predsednik jugoslovanske vlade vrne obisk grofa Ciana meseca marca. To pot ne bodo razpravljali o nobeni novi pogodbi in obisk dr. Stojadinovića tudi ni v zvezi z nobenimi velikimi mednarodnimi vprašanji, o katerih razpravljajo velike sile. Jugoslavija vztraja dosledno pri svojem sklepu, da v ta vprašanja ne posega. Zato bodo v Rimu govorili samo o vprašanju dobre sosesčine, da bi še bolj razvili stike med obema državama. To politiko izvaja Jugoslavija tudi proti drugim državam.

Namesto Göringa rimska trozveza

Dunaj, 4. dec. b. Pruski ministrski predsednik in letalski minister Göring se ne bo obiskal Avstrije. Pred nekaj dnevi je prišlo iz Berlina poročilo, da ima Göring po odhodu dr. Schachta mnogo dela in da mora zaradi tega odgovoriti svoje potovanje v Avstrijo. Z Dunaja pa prihajajo poročila, da avstrijski državnik, predvsem dr. Schuschnigg, ne želi, da bi jih Göring obiskal. Göring bi se namreč rad pogajal s člani avstrijske vlade za vključitev avstrijskega gospodarstva v nemški štiri-letni načrt. Pri avstrijski vladi je ta želja naletela na hud odpor in je bil zaradi tega obisk odpovedan. Zdaj pa je pričakovati drugo značilnejše po-

šencev za pokojnino, ki je bilo doslej veljavno samo za Slovenijo in Dalmacijo, je vlada razširila po vsej državi in tako izenačila to pomembno socialno zakonodajo. To delo je zahtevalo dolgih priprav in vsestranskega premisleka, ker so razmere po državi tako zelo raznolike. Uredbe socialnega ministrstva o borzah dela in o podporah za brezposelne so spopolnile to stran socialne zakonodaje. Sicer vemo, da vsa vprašanja s tem v zvezi še niso rešena na najidealnejši način, ker nazor o krščanski ureditvi družbe predvideva bolj popolno rešitev, vendar pa se moremo ponašati, da je naša socialna zakonodaja s temi uredbami pomembno stopila v vrsto socialnih zakonodaj po ostalih evropskih državah. Tisti, ki še niso vlada, o vseh teh rešitvah niso rekli niti besede in nikdar niso predlagali kaj boljšega.

Pomemben dogodek je bil tudi prvi december, obletnica ustanovitve države. Ta dan je slovenski narod v večji meri kakor doslej proslavil in s tem pokazal, da se zaveda važnosti države za svoj obstoj in važnosti samega sebe za njen obstoj. Tudi najoddaljenejši kraji so ta dan dostojno proslavili, proslavam so se pridružile vse res državno zavedne organizacije, le Sokol je po večini stal ob strani. Le v nekaterih krajih, kjer imajo pametnejše vodstvo, se je Sokol pridružil ljudstvu in pri proslavah sodeloval. Ljudstvo je s tem pokazalo, da se zaveda pomena države za rešitev vseh še ne-rešenih njegovih vprašanj, zato ga ni prav nič motilo, da Sokola po večini tu ni bilo zraven. Cim bolj smo enotni pred državo, tem bolje, kdor pa sam sili stran, naj tudi sam gleda, če bo pozabljen.

Nekateri člani bivše samostojne demokratske stranke, ki so v njej igrali odlično vlogo, so na dan prvega decembra prestopili v JRZ in predsedniku vlade izročili posebno spomenico, v kateri pravijo, da so se za ta korak odločili po dolgem opazovanju, ko so videli, da dosedanj voditelj SDS ne izvaja več programa te stranke in da JRZ v bolj odlični meri služi napredku države.

Včeraj smo praznovali praznik sv. Barbare, ki je slovenski in ostali rudarji po krščanskem svetu slave kot svojo zaščitnico. Ob tej priložnosti smo se ozrli na pomembnost rudarskega stanja za našo gospodarstvo. Spet smo se zavedli žalostnega dejstva, da naš človek koplje iz naše zemlje tisočletna bogastva v pretežni meri za korist tujca. Zavedli smo se, da bo tu treba še trde in precej neizprosne borbe, da bodo ti zakladi v vsej vrednosti služili nam, ki oblikujemo to zemljo na njenem površju in v njenem podzemlju.

Združanje zadrug v Glavni zadrugni zvezi

Belgrad, 4. dec. m. Snoči je bil v prostorih Zveze zadrug za kmetijski kredit ustanovni občni zbor nove Glavne zadrugne zveze v smislu določil novega zakona o gospodarskih zadrugah. Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen notranji minister dr. Anton Korošec, za podpredsednika pa socialni minister Dragiša Cvetković.

Z ozirom na večerajšnji ustanovni občni zbor nove Glavne zadrugne zveze je dosedanja Glavna zadrugna zveza, v kateri je organiziranih večina zadrugnih osrednjih organizacij v državi, izdala posebno izjavo, v kateri med drugim poudarja, da je Glavna zadrugna zveza s celokupnim svojim dosedanjim delom dokazala, da je predstavnica vsega svobodnega zadrugništva in da se je ves čas trudila, da bi vse zadrugne organizacije v državi, ki so osnovane na zadrugnih principih, ki jih postavlja mednarodna zvezna vrhovna organizacija svetovnega zadrugništva, zbrala in združila pod svojo streho. Glavna zadrugna zveza je dosegla skoraj popoln uspeh. V njej so organizirane zadrugne organizacije, ki predstavljajo nad 80% našega zadrugništva. Izven Glavne zadrugne zveze je ostalo samo nekaj organizacij, ki niso spoštovale splošnih zadrugnih principov, nekatere pa iz drugih razlogov, pa tudi take, ki niso izpolnile vseh potrebnih pogojev za članstvo GZZ. Ob priložnosti izdaje novega zadrugnega zakona je GZZ predložila odredbo, po kateri morajo vse revizijske ustanove, ki imajo včlanjenih vsaj 50 zadrug in so na dan, ko je stopil zakon v veljavo, opravile revizijo, biti včlanjene v Glavni zadr. zvezi. GZZ je s tem svojim predlogom šla za ciljem, da se izvede koncentracija zadrugništva v revizijskem pogledu, kar je tudi najvažnejši pogoj za pravilno razvijanje zadrugniškega pokreta. Zakonodajalec je sprejel razlog GZZ ter je v zakonu določil uredbe, po katerih bo vsaka zadrugniška revizijska organizacija morala biti včlanjena v GZZ. Na ta način je zakonodajalec omogočil koncentracijo zadrugništva v revizijskem pogledu z namenom, da onemogoči razcepitve moči v zadrugništvu. Istočasno je zakonodajalec s temi odredbami onemogočil obstoj tako imenovanih divjih zadrugnih zvez, to je onih zvez, ki niso spadale pod kontrolo nobene vrhovne revizijske zadrugne organizacije. Da bi omogočila vsem zadrugnim zvezam v državi, da bi se čim prej zbrale pod isto streho, je GZZ na svoji seji 7. oktobra sklenila, da bo v čim krajšem roku imela občne zbornice in da bo svoja pravila prilagodila zahtevam novega zadrugnega zakona. Ta svoj sklep je GZZ sporočila tudi kmetijskemu ministru.

Nato GZZ v svojem komunikativno podaja razvoj pogajanj o odnosu razgovorov, ki jih je imela na eni strani s kmetijskim ministrom, na drugi strani pa s predstavniki zadrug, ki so organizirane v Zvezi za kmetijski kredit ter poudarja v svoji izjavi, da se je GZZ pri teh razgovorih pokazala zelo širokogrudno in je storila vse, da bi se ustanovila sporazumno nova GZZ kot vrhovna centrala jugoslovanskega zadrugništva. Ta pogajanja pa niso rodila sporazuma, zakar GZZ odklanja vsako odgovornost, ker je izžepala vsa sredstva, da bi se nastali spori rešili na miren način

tovanje, ki bo morda pomembnejše od Göringovega obiska na Dunaju. V mesecu decembru bi morali namreč avstrijski državnik obiskati Budimpešto, kjer naj bi prišlo do sestanka zunanjih ministrov držav rimske zveze. Razgovori lorda Halifaxa s Hitlerjem so imeli to posledico, da je Rim izrazil željo po čim tesnejšem sodelovanju z državami rimske zveze in z Nemčijo. Dr. Schuschnigg in državni tajnik v zunanjem ministru dr. Schmidt bosta bržkone v najkrajšem času odpotovala v Budimpešto na sestanek z madžarskimi državniki, kjer se bo govorilo o stališču do bližnje konference držav rimske zveze.

Nič več se ne vprašuje: »Ali je Teokarović -evo blago dobro?«

Splošno je znano, da je odlično, ker sicer tovarna ne bi smela jamčiti za kakovost in stalnost barve.

Cene naših blagov za obleke od 120 do 200 dinarjev meter.

Industrija volnenih tkanin

Vi. J. Teokarović i Komp.

Tovarna: Ljubljana Zagreb Beograd
Paraćin Prodajalne: Gradišće 4 Jurišićeva 4 Knez Mihajlova 35

Osijek Novi Sad Sarajevo in v vseh večjih mestih v državi
Kapućinska 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova

Odlikovanja

Belgrad, 3. decembra. AA. S srebrno kolajno za vestno službo so odlikovani: Na pošti Maribor 1 Ivan Sinković, zvaniknik 1. skup.; Franc Stern, zvaniknik 2. skup.; na pošti Maribor 2 Klemen Grafenauer, zvaniknik, na pošti Celje Martin Srota, zvaniknik; na pošti Ljubljana 1 Alojz Oblak, Franc Oblak in Vinko Dvoršak, zvanikniki 1. skupine; na pošti Ljubljana 2 Julij Grliha in Avgust Jenžič, zvaniknika v 1. skupini, Josip Korošec, zvaniknik v 3. skup.; na pošti Ptuj Franc Novak, zvaniknik v 1. skupini; na pošti Rajhenburg Ivan Mirta, zvaniknik v 1. skupini; na pošti Meža Franc Golob, zvaniknik v 1. skupini, in na pošti Zalec Avgust Kranjc, zvaniknik v 1. skupini.

Rektor ljubljanskega vseučilišča dr. Rado Kušej je odlikovan z redom Jugoslovanske krone II. stopnje.

Praznik Brezmadežne v Belgradu

Belgrad, 4. dec. m. Klub slovenskih katoliških akademikov v Belgradu je počastil praznik Brezmadežne v sredo, 8. decembra, z akademijo, ki bo ob pol 9 zvečer v dvorani Češko-slovaškega doma. Akademijo prirejajo pod pokroviteljstvom belgradskega in smederevskega nadškofa msgr. dr. Ujčića. Ob 9 popoldne bodo imeli katoliški akademiki skupno sv. obhajilo v cerkvi Kristusa Kralja.

Konferenca športnikov

Ljubljana, 4. decembra. Ob 5 popoldne se je g. minister dr. Vekoslav Miletič udeležil seje naših športnih organizacij na bankski upravi, ki jo je sklical banovinski referent za telesno vzgojo g. Lenart in ki je tudi prvi pozdravil g. ministra. V imenu Jugoslovanske zimskošportne zveze so se seje udeležili dr. Pavlin, ki je prav tako pozdravil ministra, v imenu SPD predsednik dr. Pretnar, v imenu Fantovskih odsekov in SK Planine gg. Hvale in prof. Dobovšek ter zastopniki drugih športnih organizacij. V razgovoru se je izkazalo, da je g. minister točno poučen o naših športnih in telesno vzgojnih razmerah. Zaključno besedo je imel g. Lenart, ki je izrazil splošno željo slovenskih športnikov, naj se v ljubljani ustanovi vseučilišče za telesno vzgojo, če pa to ni mogoče, naj se ustanovi vsaj stolica za telesno vzgojo na filozofski fakulteti ljubljanskega vseučilišča.

Po 6. uri je g. minister obiskal Narodni dom, kjer so ga sprejeli funkcionarji ljubljanskega skola.

Nepriustranost telesne vzgoje

Na drugih mestih poročamo o obisku ministra za ljudsko telesno vzgojo dr. Svetozarja Miletiča v Sloveniji. Zagrebški »Obzor« pravi, da je g. minister prišel v Slovenijo zato, da »obišče važnejša mesta v dravski banovini in da prouči stanje tamkajšnjih sokolskih organizacij«. Kljub temu, da »Obzor« smatramo za resen dnevnik, moramo reči, da je tako poročilo bistveno pomanjkljivo.

Srednji stan v narodu

Znano je, da se v sedanjem hrvatskem političnem gibanju večkrat sliši marsikaka pikra na račun takimenovane »gospode«, »meščanstva« itd. Vse skupine, vsaka pač pod svojim vidikom, zelo zaničujejo »gospoda« in »meščanstvo«, ne da bi bilo iz govorov ali pisanih člankov mogoče razbrati, kdo prav za prav pod te izraze spada. Tako govorijo in pišejo na vseh straneh ljudje, ki sami niso tako občebleni kakor kmet, ki ne jedo take hrane kakor kmet, ki nimajo takih stanovanj kakor kmet, pa se očividno ne prištejajo k toliko zametavani »gospodi«. Menda je proti temu pojavu »Obzor« napisal uvodnik o srednjem stanju in njegovem pomenu za pravilno kulturno in gospodarsko dibanje naroda. V ta srednji stan pa spadajo razni zdravniki, sodniki, profesorji, cele množice uradnikov, učitelji, trgovci, boljši obrtniki, izobraženejši in trdnjeji kmetje, strokovni delavci itd. — dolga vrsta ljudi, ki ob taki strogi in nestrpni delitvi bolj spadajo med »gospoda« kot pa med kmeta. »Obzor« na ruskem, italijanskem, nemškem zgledu dokazuje, da pade celotna zgradba naroda, če propade ta srednja plast v njem, zato se fašistični ali komunistični ekstremi pojavljajo z uspehom samo tam, kjer je srednji stan popolnoma na tleh. »Zato je težak greh proti narodu, ako se izpodkoplje temelji srednjega stanja, najbolj obsojene vredno pa je, ako to delajo posamezniki, ki so sami člani tega stanja«, zaključuje »Obzor« svoje misli.

Pehi pri socialnem ministru

Belgrad, 4. decembra. AA. Minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Dragiša Cvetković je sprejel odposlanstvo pekovskih mojstrov iz vse države. Vodil je poslanec in podpredsednik finančnega odbora narodne skupščine dr. Caslav Nikitić. Odposlanstvo je pojasnilo ministru, da je treba uredbo v omejitvi nožnega časa glede na utemeljene razloge, ki jih je predložilo, izpremeniti. Tekmo današnjega dne je odposlanstvo obiskalo tudi ministra za trgovino in industrijo dr. Milana Vrbanića in tudi temu pojasnilo svoje stališče.

Iz učiteljske službe

Belgrad, 4. dec. m. Premišljeni so po prošnji naslednji učitelji(ce) v Sloveniji: Arigler Valerija iz Trzina v Ljubljano, Bric Dominik iz Dobrave v Ljubljano, Birska Jože iz Sv. Križa v Maribor, Bežek Marija iz Pobrežja v Zalno, Drekonja Ciril iz Jarenine v Pobrežje, Furlani Leopold iz Bohinjke srednje vasi v Velenje, Kozlet Jože iz Hrulivnika v Pobrežje, Koman Alojzija iz Podvelke k Sv. Lovrenca na Pohorju, Sigmund Jože iz Dolenje vasi v Staro cerkev, Sušteršič Ernest iz Jarš v Domžale, Kljub Kristina iz Maribora v Ljubljano, Selar Marija iz Kamne gorice na Primsko, Povh Miroslava iz Cerkelj v Lesce, Drakler Elza iz Sv. Andraža v Marenberg, Baloh Klara iz Kresnice v Ljubljano, Lorber Marija iz Gornje Radgone k Sv. Antonu v Slov. gorah, Pečnik Marija od Sv. Antona pri Rajhenburgu v Celje, Rudolf Emilija iz Hajdine na Breg, Cirman Marija iz Zgornjih Pirnič v Preško, Rupnik Marija od Sv. Križa na Primsko pri Kranju, Pipa Rudolf iz Šmarjete v Zabrnico nad Skofjo Loko. Reaktivirani so: Bajc Franc, ki je postavljen v Pobrežje, Trpin Antonija, ki je postavljena v Dolno Lendavo, Kemperle Evaldija v Makole in Premk Marija na Jezero pri Preserju.

Belgrajske vesti

Valjevo, 4. dec. m. Ponoči je v mestu izbruhnil požar ter je uničil tovarno kož, katere lastnik je Mihajlo Tepež.

Belgrajska Filharmonija bo imela v torek, 7. decembra, tretji simfonični koncert. Na programu je znana Malova simfonija »Pesem o zemlji«. Kot solista bosta nastopila ga Ančica Mitrović in ljubljani tenorist Josip Gostič, član zagrebške opere. Koncert bo v dvorani Kolatarjeve univerze.

Belgrad, 4. dec. m. Danes je proslavilo tukajšnje Matersko društvo svojo običajno slavo, kateri je prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija.

Kardinal Pelegrinetti odhaja iz Belgrada

Belgrad, 4. dec. m. Odhajajočega kardinala msgr. Hermenegilda Pellegriinetti je danes sprejela v avdicno na Belem dvoru na Dedinju Nj. Vel. kraljica Marija, nato pa še Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle, ki ga je pridržal tudi na kosilu. Kardinal odhaja iz Belgrada jutri z brzovlakom ob 9.20. V Zagrebu prekine vožnjo. V ponedeljek se odpelje naprej v Rim.

Poslanec Anton Videc umrl

Belgrad, 4. dec. m. Snoči je v Belgradu nenadoma umrl poslanec čakovskega okruga Anton Videc, višji vel. svetnik v pok. Na ulici mu je prišlo nenadoma slabo. Odšel je še sam na svoje stanovanje, kjer se je vlegel in v nekaj minutah nato izdihnil zadet od srčne kapi. Star je bil šele 45 let. Pokojni poslanec je stopil takoj v začetku na stran sedanje vlade in v klub JRZ ter je bil do zadnjega v njenih vrstah. Še zadnjega kongresa mladine JRZ se je udeležil ter z navdušenjem vodil veliko četo mladinskih prištevcev Jugoslovanske rad. zajednice iz Čakovca v Medjimurju. Pokojni se je gibal najraje v slovenski družbi, ker mu je bila všeč slovenska organizatorična sposobnost, katero je spoznal v času, ko je Medjimurje spadalo še pod mariborsko oblast. Truplo pokojnega poslanca Videca je bilo prepeljano nočjo iz Belgrada v Čakovec, kjer bo jutri ob 14 pogreb k Sv. Juriju na Kogu pri Čakovcu.

Izpremema banov

Belgrad, 4. dec. AA. V imenu Nj. Vel. kralja je z ukazom kraljevih namestnikov na predlog predsednika ministrskega sveta in notranjega ministra za bana moravske banovine postavljen dosedanj ban drinske banovine Predrag Lukić, za bana drinske banovine pa ravatelj mestne hranilnice v Sarajevu dr. Dušan Davidović. Novi ban dr. Davidović je prisegel nočjo ob 18 v uradnem predsedstvu pred predsednikom ministrskega sveta dr. Milanom Stojadinovičem.

Belgrad, 4. dec. m. Danes je tu pričel zasedati drugi kongres zdravnikov za otroške bolezni. Kongres vodi predsednik dr. Matija Ambrožič. Na kongresu pretresajo predvsem vprašanja, ki so v zvezi z organizacijo za zaščito otrok, s proučevanjem raznih otroških bolezni in s prehrano naših otrok. Od referatov je posebno važen referat o pobijanju tuberkuloze med mladino.

Kardinal Pelegrinetti odhaja iz Jugoslavije

Danes zapuša našo državo papeški nuncij pri jugoslovanskem dvoru kardinal Ermenegildo Pelegrinetti. V začetku preteklega tedna se je poslovil od kneza namestnika. Ministreki predsednik dr. M. Stojadinovič je njemu na čast priredil prirečen poslovilni večer, pri katerem se je okrog tega odličnega papeževga diplomata in visokega cerkvenega

dostojanstvenika zbral cvet tuje in domače diplomacije ter najodličnejši predstavniki naše države. Danes je prišel po slovo k hrvatskemu metropolitu dr. Bauerju kot predsedniku konferencie katoliških škofov Jugoslavije. Jutri se bo peljal že proti Vatikanu, kjer ga čakajo nova, odgovornosti polna bremena v službi vesoljne katoliške cerkve.

Kardinal Pelegrinetti je prišel v Jugoslavijo 1. 1922. torej pred 15 leti, kot papeški nuncij in naslovni nadškof adanaški. Takrat je bil star 46 let. Po 15 letih nepretrgane požrtvovalne in veskosti tvorine in ustvarjalne službe med nami se v 61. letu starosti, povišan v kardinala katoliške cerkve, vrača v Vatikan, kjer ga bo sv. oče v par dneh okrasil s škrlatom, v dobri zavesti, da je s tem počastil enega najboljših cerkvenih knezov in na vodilno mesto cerkvene uprave poklical enega najbolj zvestih in tudi najbolj sposobnih svojih služabnikov.

Petnajet let, to je že dolga doba v navadnem življenju. Toda petnajet let življenja v mladi državi kot je Jugoslavija, ki računajoč od dneva zedinjenja, šteje komaj 18 let starosti, predstavlja takorekoč vso mladeniško dobo naše države. Ko se je mlada Jugoslavija dvignila iz osvobodilnih bojev in so se pod njenim okriljem zbrali slovanski narodi, ki so stoletja hodili vsak svoja politična in kulturna pota in pripadajo različnim verskim združenjem, je bilo eno najbolj ugodnih vprašanj, kako se bo organiziralo njihovo notranje sožitje, tako da bo koristno novi državi in njenemu napredku, in kako se bo preprečilo, da zedinjeni narodi zapadejo medsebojnemu zajedavanju, kakor hitro bo minilo prvo čustveno navdušenje. Na versem polju te skrbi niso bile najmanjše. In prav takrat je prišel med nas nuncij kardinal Pelegrinetti kot predstanik sv. očeta. Mož duha in molitve, značaj, ki zna popolnoma obvladati sam sebe, diplomat obsežnega naučnega obzorja, profinjjenih manir in prodornega duha, si je takoj osvojil zaupanje vseh vodilnih mož v naši državi. Pokojni kralj Aleksander je v njem spoznal izbranega sodelavca in dovršenega tolmača misli in želja poglavarja katoliške cerkve. Njegovi diplomatski tovariši so dobili finega in prijaznega sčarešino, iz katerega je sijala nevsiljena avtoriteta. Katoliška cerkev v Jugoslaviji pa modrega svetovalca. Temu odličnemu cerkvenemu knezu je bila poverjena silno težavna naloga, da pri jugoslovanski vladi doseže pogodbeno jamstvo za neovirano življenje katoliške cerkve v Jugoslaviji v obliki konkordata med našo državo in sveto stolico. Kardinal Pelegrinetti se je naloge lotil s pogumom, ki ga je podpirala prirojena previdnost in neizčrpna potrpežljivost. Petnajst dolgih let je delal, nobene težave ga niso podrle ali mu vzele vztrajnosti. Končno je svoj cilj dosegel in konkordat je bil podpisan. Ko so se že na cilju pojavile nove nepričakovane in od odgovornih državnikov nezaželjene težave, je kardinal Pelegrinetti pokazal vso veličino svojega značaja, ko je znal v težki preizkušnji ostati miren in potrpežljiv ter je v nepozabljivo dobrobit jugoslovanske državne skupnosti z dostojanstvenostjo potrpežljivostjo dosegel, da se zgradba ni podrla, ampak čaka na končno posvetitev.

Kardinala Pelegrinettija pozna vsa Jugoslavija. Kolikokrat jo je prepotoval od enega konca do drugega. Kolikokrat je predsedoval verskim svečanostim po vseh škofijah naše obširne domovine.

Slovenščino je govoril že izza časov, ko se je na lastno pobudo lotil dušnega pastirstva med slovenskimi begunci, ki so v svetovni vojni morali bežati iz Brdov v notranjost Italije. Srbo-hrvaščino se je gladko naučil za časa svojega službovanja med nami. Redek diplomat, ki se je lahko osebno porazgovoril s slehernim državljanom države, v kateri je predstavljal skupnega očeta vesoljne katoliške cerkve. Z nami je živel vso mladostno dobo naše mlade države, z nami je občutil vse težave notranje ureditve novega doma in uveljavljanje njegovega ugleda na zunaj. Z nami se je veselil napredka in rasti v veliko bodočnost. Postal je tako rekoč naš, tvorec naše sreče. Ni čudno, če se od tega cerkvenega kneza z bolestinim srcem poslavljamo vsi brez razlike, čeprav ne moremo zatajiti svojega ponosa, da je nuncij Pelegrinetti zaslužil kardinalsko čast s svojim delom med nami in za nas, in čeprav tudi ne moremo prikriti svojega veselja, da je Jugoslavija dobila takšnega zagovornika v vrhovnem kardinalskem kolegiju. Naj mu Bog povrne vse znane in neznanе dobrote, ki jih je izkazal naši domovini in katoliški cerkvi v njej! Naj na svojem visokem službenem mestu, ki ga čaka, ostane naš, moder in vztrajen zagovornik države, ki jo je 15 let pomagal sooblikovati in katere življenjske sile je spoznal in vzljubil, zagovornik še posebej katoliške cerkve v Jugoslaviji, ki mu je njena sveža rast znana in katere zvestobo do ev. očeta je v 15 letih bivanja med nami spoznal in občudoval.

Kardinal Pelegrinetti se je rodil v majniku leta 1876 v Camajore pri Lucci. Njegov oče je bil občinski namestnik in kmečki posestnik. Mali Ermenegildo je zgodaj pokazal svoj izredno nadarjenost, saj je že z 10 leti napisal svoj prvi roman. Svoje duhovniške študije je končal v nadškofijskem semenišču v Lucci in bil za duhovnika posvečen leta 1898. Stiri leta pozneje je napravil doktorat iz filozofije, prava in staropijstva. Postal je profesor v semenišču v Lucci, kjer je predaval zgodovino. V svetovni vojni je služil kot navaden vojak, dokler ni bil poklican na vojaški cenzorski

Velika božična prodaja

Volneno za damske obleke **12**

Volneno za damske kostume **16**

Volneno za damske plašče **45**

Ševjot za fantovske obleke **33**

Sukno za moške obleke **45**

Kamgarn za moške obleke **65**

Double za moške suknje **74**

Starnecki CELJE

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

urad v Rim, kjer je nadzoroval slovanska in madžarska pisma. Pri tej priložnosti se je spoznal s sedanjim papežem in ko je ta 1. 1918 postal apostolski delegat v Varšavi, ga je vzel s seboj kot tajnika. Leta 1922 je postal prelat, a še istega leta je bil posvečen v naslovnega nadškofa adanaškega in poslan za nuncija v Belgrad, kjer se je predstavil kralju Aleksandru dne 15. oktobra 1922. Na tem mestu je ostal do danes, ko se po imenovanju za kardinala vrača nazaj v Vatikan.

ni činitelji sporočili svoje želje in zahteve, zlasti pa zahtevo, da se vrši to leto balkaniada v Ljubljani.

Izjava g. ministra Miletiča

Naš poročevalec je prosil g. ministra za primerno izjavo o svojem obisku. G. minister je bil precej rezerviran ter ni dovolil, da bi objavili njegove precej pomembne načrte o povzdigu slovenskega športa v javnosti. Izjavil je pa za »Slovenec«:

»Slovenski šport je zgrajen na zasebno pobudo ter je dal tudi pobudo za ves šport v državi. Slovenski športniki so se vedno postavili v skoraj vseh panogah ter so povsod častno zastopali našo državo, bodisi v telovadbi, v plavanju, v lahki atletiki, v smučanju pa tudi v drugih panogah. Država bo podpirala zasebno iniciativo slovenskih športnikov, kolikor bo le mogla. Šport pa naj vzgaja ljudi moralno, duhovno, fizično in v rodoljubnem duhu!«

»Gospod minister, ali je pričakovati kakšne reforme zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije?«

»Na to vprašanje odgovarja: Sokola bomo dvignili nad vse stranke in ga usmerili v to, da bodo v njem imeli možnost udejstvovanja vsi, glavne naloge bodočega delovanja Sokola pa bodo samo te, da bo vzgajal ljudi v idejah za kralja, narod in domovino. Vse strankarske vplive bomo iz Sokola izločili. Sokol bo imel v bodoče moralno naročilo, naj vzgaja svoje članstvo v ljubezni do bratov, v splošni strpnosti brez razlike vere, plemen in strankarske pripadnosti.«

»Gospod minister, kje bo prihodnje leto v naši državi balkaniada?«

»Ne morem točno odgovoriti, zelo verjetno pa je, da bo v Ljubljani.«

Odlikovanje gasilcev

Ljubljana, 4. dec.

Danes opoldne je bila na magistratu, v glavni dvorani, lepa svečanost. Ljubljanski župan gospod dr. Adlešič je namreč izročil odlikovanja zaslužnim ljubljanskim gasilcem. Na zbrane gasilce je imel g. župan lep nagovor, v katerem je naglašal vrline gasilstva ter poudarjal, da sodoben gasilec ni samo za gašenje požara, kakor nekoč, temveč, da je pripravljen za sleherni samaritansko in reševalno nalogo v blagor svojega bližnjega. Župan je čestital vsakemu odlikovancu posebej ter izročil odlikovanja.

Odlikovani so bili: z redom Jugoslovanske IV. stopnje: g. Anton Kodre, predsednik vanske gasilske zveze in predsednik gasilskega združenja za dravsko banovino; z redom ev. Save IV. stopnje: prostovoljna gasilska četa Ljubljana-mesto in g. Franjo Mežek, tajnik gasilskega združenja za dravsko banovino; z redom ev. Save V. stopnje: gasilska četa Ljubljana-Vič, g. inž. Janez Hrovatin in g. geometer Miroslav Černe, odbornika gasilske čete Ljubljana, severni del; z zlato medaljo za državljanske zasluge: gg. Janez Vrbinč, odbornik gasilske čete Ljubljana-Barje in Anton Zajc, odbornik gasilske čete Ljubljana-meesto; s srebrno medaljo za državljanske zasluge: g. Anton Gorše, član gasilske čete Ljubljana-mesto.

G. županu se je zahvalil nato g. dr. Kodre v imenu vseh odlikovancev. To niso osebna odlikovanja, temveč splošno priznanje dela naših gasilskih organizacij. Vsi gasilci služijo izvršeni ideji, ki izvira iz pravega poimovanja socialnosti. Gasilska gesla so: Pomoč bližnjemu, obramba narodnega premoženja, zvestoba in kri kralju in domovini. S požrtvovalnim delom bodo gasilci najbolj izkazali, da so armada na pravem mestu. Govornik je zaključil svoj govor z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

Dobrna

Od 28. nov. do 5. dec. vodijo gg. oo. frančiškani: p. Gračjan dr. Heric, p. Benvenut Winkler in p. Odilo Hanjšek sv. misijon v dobrnski župniji ob velikanski udeležbi domačinov in okoljanov. Z vse hvalevredno vneto hodojico pridigam, požrtvovalnim delom bodo gasilci najbolj izkazali, da so armada na pravem mestu. Govornik je zaključil svoj govor z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

Zdrava in lepa koža: **SOLEA** MILO IN KREMA

Minister dr. Miletič v Ljubljani

Sprejem ministra g. dr. Miletiča na glavnem kolodvoru: Od leve na desno: starešina vseslovanske Gasilske zveze dr. Anton Kodre, minister dr. Miha Krek, minister dr. Vjekoslav Miletič, ban dr. M. Natlačen in senator Ivan Hribar.

Ljubljana, 4. dec. Danes z brzovlakom ob 10 je dospel iz Belgrada v Ljubljano minister za telesno vzgojo dr. Vjekoslav Miletič. Z istim vlakom je dospel tudi minister dr. Miha Krek. V spremstvu ministra dr. Miletiča sta bila šef njegovega kabineta g. Dominis in šef odseka v ministrstvu prof. Ulaga. Na kolodvoru so oba ministra pozdravili številni tukajšnji predstavniki in zastopniki športnih društev. Oba ministra je pozdravil najprej g. ban dr. Marko Natlačen, za njim pa senator dr. Ivan Hribar, predstavniki fantovskih odsekov in SK Planine dr. Zitko, Kermavner in Hvale, starešina vsedravnice Gasilske zveze dr. Anton Kodre s tajnikom g. Mežkom, predsednik Jugoslov. zimsko-

športne zveze dr. Ciril Pavlin, predsednik Kolesarske podzveze g. Vospernik, zastopnik Avto-kluba in Moto-kluba g. Gorjan, podstarosta Sokola g. Engelbert Gangl z več drugimi funkcionarji in zastopniki ljubljanskih sokolskih organizacij, sanitetni podpolkovnik dr. Feliks ter drugi.

G. minister dr. Miletič je nato obiskal gosp. bana na banovini, g. divizionarja generala Toniča in mestnega župana dr. Adlešiča.

G. minister dr. Miletič je med drugimi obiskal tudi ljubljanske šofa dr. Rožmana. Na kosilu je bil pri g. banu. Ob 3 je obiskal sokolsko telovadnico na Taboru, kjer so ga sprejeli funkcionarji sokolske organizacije, nato pa se je odpravil v spremstvu svojega kabinetnega šefa gosp. Dominisa in šefa odseka g. prof. Ulage ter banškega referenta za telesno vzgojo g. Lenarta na Stadion. Tu so ga pričakovali predstavniki stadijske stavne zadruge, ravnatelj Remec, ravnatelj dr. Capuder, zastopniki Fantovskih odsekov in SK Planine dr. Zitko, Zeleznik, Kermavner, Vidic, Hvale, prof. Dobovšek ter drugi. Ti so razkazali g. ministru vseh ogromni Stadion. Žal je danes nad Ljubljano visela gosta megla, tako da g. minister ni imel pravega pregleda nad imponentnostjo Stadijona. Pač pa mu je ravnatelj Remec v načrtih pokazal veličino Stadijona ter mu razložil tudi bodoči program za dograditev Stadijona. G. minister je obhodil ves Stadion ter se živahno zanimal za sleherni podrobnost. V razgovoru z ravnateljem Remecem in dr. Zitkom je minister izmenjal mnogo mnenj, kako bi se dal Stadion dograditi ter uporabiti kot osrednje športno igrišče v Ljubljani in morda tudi kot najlepše igrišče v Jugoslaviji.

Nato je g. minister obiskal sosedni prostor SK Ljubljane, kjer sta ga sprejela predsednik SK Ljubljane g. Dev in predsednik SK Primorja g. Sancin. To igrišče je še vedno v razvoju ter ga še vedno grade. Zadnje čase je dobilo lepo novo ograjo, v notranjosti pa še ni popolnoma urejeno. G. minister se je živahno zanimal tudi za to igrišče.

Nato je odšel g. minister v kopališče SK Ilirije, kjer ga je sprejel predsednik g. inž. Bloudek. V zimskem kopališču so nastopili nekateri naši najboljši plavalci. G. minister je bil z vsem nastopom zelo zadovoljen.

Zvečer ob 5 je bila na banovini konferenca zastopnikov naših športnih klubov in organizacij. V imenu SK Planine in Fantovskih odsekov sta se konferenco udeležila gg. Hvale in prof. Dobovšek. Na konferenci so g. ministru tukajšnji šport-

Skrb za slovenske izseljence

G. dr. Vlad. Rybar, do sedaj načelnik personalnega oddelka zunanjega ministrstva v Belgradu, je bil minul mesec prestavljen za svetnika na poslanstvu v Washingtonu v USA. Med potjo se je oglašil tudi v Ljubljani, v pisarni Rafaelove družbe, kjer je imel daljši razgovor z g. o. Zakrajškom o raznih izseljenskih zadevah, zlasti tistih, ki se tičejo ameriških Slovencev.

Sedanja vlada skuša našim izseljencem pokazati, da se zanima za nje in da bo vse storila, da se tudi nje zadovolji in jim pomaga. Izseljenska ura na belgrajskem radiu na kratkih valovih, da jo slišijo lahko tudi izseljenci v prekoceanskih deželah, in marsikaj drugega, kar se je zadnje leto za izseljence vpeljalo, dokazuje jasno to stremiljenje naše vlade. Za nas Slovence in za naše slovenske izseljence je posebno važno in razveseljujo to, da skuša po raznih naših poslanstvih in konzulatih nastavitvami tudi čim več slovenskih uradnikov. Razmere med našimi slovenskimi naselbinami so tako svojske, tako posebne, popolnoma različne od onih med Srbi ali Hrvatji, da jih bo razumel in pravilno vodil samo uradnik Slovenec, ki pozna slovensko dušo. Zato so slovenski izseljenci v svojih poročilih za I. in II. slovenski izseljenski kongres skoraj enoglasno zahtevali, da se po državah, kjer je slovenski izseljenski živel v večini, pošiljajo slovenski uradniki. Sedanja vlada je spoznala upravičenost te zahteve, in zato jim skuša ustreči, kolikor največ mogoče. Tako je po-

slala v Argentino za poslanika Slovenca g. prof. dr. Cankarja, ki je v kratki dobi niti enega leta dosegel lepe uspehe. Poslevoedi izseljenski komisar v Nemčiji je Slovenec g. Maks Samec. V Düsseldorfu na konzulatu je še uradnik Slovenec, g. Korošec. V Rotterdamu na Nizozemskem je pri gen. konzulatu za podkonzula Slovenec g. dr. Logar, ki je dosegel tudi že lepe uspehe. Nastavitve g. dr. Rybara v Washingtonu je nadaljnji korak vlade v tej smeri. Izseljenci se gotovo veselijo te modre politike in uspehi se bodo kmalu pokazali vsepovsod. Tudi Družba sv. Rafaela se veseli tega, ker ve iz dolgoletne skušnje med izseljenci, kolik blagoslov bo rodila ta politika za državo, za narod in za izseljenca.

Pisarno Rafaelove družbe je obiskal tudi g. Karel Hrovat, do sedaj uradnik na poslanstvu na Dunaju, ki je bil premeščen v zunanje ministrstvo v Belgradu.

Pri Rafaelovi družbi se je zglasil tudi narodni poslanec g. K. Gajšek, ki je imel daljše posvetovanje z njim o zadevah slovenskega izseljenskega vprašanja. G. poslanec je obljubil, da se bo zavezal za izseljensko vprašanje tudi v skupščini in bo skušal izbojevati za naše izseljence čim največ koristi. G. poslanec se je posebno zanimal za ureditve slovenske izseljenske zbornice, za ureditve celotne naše državne izseljenske službe in za ureditve vprašanja nastavitve izseljenskih učiteljev po naselbinah.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 5. decembra: Saba, opat, Krispin, mučenec.
 Ponedeljek, 6. decembra: Miklavž (Nikolaj), škof, Leoncija.
 Torek, 7. decembra: Ambrozij, škof in cerkveni učenik, Urban, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v petek mirno v Gospodu zaspal gospod Mihael Kozamernik, strojnik pivovarne »Union« in oče ljubljanskega občinskega svetnika g. Viktorja Kozamernika. Pogreb blagega pokojnika bo danes ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti Rožna dolina XV-25.

† V Tacnu pod Smarno goro je pretekli petek mirno v Gospodu zaspala ga. Marijana Robas, žena tesarskega mojstra. Rajna je bila vzorna krščanska žena in skrbna mati, ki je svoje otroke vzgojila v strogo krščanskem duhu. Bila je tudi okrog 50 let članica tretjega reda sv. Franciške. Doživela je starost 72 let. Prod kratkim ji je umrl sin, kar jo je zelo potrl. Pogreb bo danes ob pol 2 popoldne na župno pokopališče v Smartnu pod Smarno goro.

† V Belgradu je umrl gospod Jakob Kuralt, posestnik na Miklavževem v Zabnici. Truplo dragoga pokojnika bodo prepeljali iz Belgrada na njegov rojstni dom v Zabnici 56, odkoder bo pogreb na domače pokopališče v ponedeljek, 6. decembra ob 9 dopoldne.

Naj jim sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Tih jubilej. V Stožicah pri Ljubljani, župnija Jezica, praznuje danes, 5. decembra, 75 letnico svojega življenja Franc Sitar, ugleden posestnik in vzoren gospodar, mož krščanske prepričanja in življenja, dolgoletni naročnik »Domoljubca« in drugih dobrih domačih listov, zlasti pa vnet in zvest čitatelj in naročnik nedeljskega »Slovenca«. Jubilantu, ki s svojim tihim in vztrajnim delom ter s svojim umnim in skrbnim gospodarstvom tako zgledno predstavlja kmečki stan med nami, iskreno čestitamo in želimo, da ga Bog ohrani še mnogo let!

— Is vojaške službe. Imenovani so za lekarniškega poročnika magistra farmacije Otmara Brajer in Dragotin Janda; za eodnega poročnika uradniški pripravnik Miloš Morača; za san. poročnika zdravnika in voj. drž. gojence dr. Anton Zimolo. — Upokojen je nižji voj. uradnik I. razr. ekon. stroke Milan Bartolič.

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske univerze gđ. Zlata Severjeva in g. Bricelj Franc, oba iz Ljubljane, in g. Stanko Sket iz Smarja pri Jelšah. Čestitamo!

— Poročil se je včeraj v župni cerkvi sv. Krištofa Vladimir Koman, fotograf in poznani ljubitelj naših planin z gđ. Branko Markovičevno. Zenin je sin ugledne krščanske družine v Ljubljani, nevesta pa s Sušaka. Na njihovi novi življenjski poti jima želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

— Poroka. Včeraj sta se v cerkvi sv. Jakoba poročila g. Marijan Gostinčar, trgovski sodrtnik in posestnik iz Ljubljane, Zalokarjeva ulica, in gđ. Cilka Pogačarjeva, trgovska sodrtnica iz Ljubljane. Obja sta vrla in znana delavca v katoliških prosvetnih društvih. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

— Iz zdravniške službe. Dr. Arko Jožko, zdravnik združene zdravstvene občine St. Vid nad Ljubljano, je napredoval v VI. pol. skupino. — V VII. pol. skupino sta napredovala zdravnik združene zdravstvene občine v Zgornji Poljskavi dr. Kralj Angel in zdravnik združene zdravstvene občine Maribor okolica dr. Lovrec Rudolf. — Uradniška pripravnica v banovinski bolnišnici v Mariboru dr. Prijatelj Anka je premeščena v banovinsko žensko bolnišnico v Novem mestu.

— Iz banovinske službe. Za banovinskega uradniškega pripravnika pri banki upravi v Ljubljani je postavljen tehnik Marinšek Vilko. — V I. skupino sta napredovala služitelja II. skupine cestar Vidic Vincenc pri okrajnem tehničnem oddelku v Novem mestu in cestar Drinovc Franc pri okrajnem tehničnem oddelku v Kranju.

Proti zaprtju

Oglav reg. S. br. 3236 dne 19. II. 1936.

— Ne nasedajte! Po nekaterih krajih Gorenjske in tudi drugod po Sloveniji nabirajo noveletne oglase osebe, ki nimajo pooblastila »Slovenčeve« uprave. Dogaja se celo, da taki nabiralci predložijo izrezke iz »Slovenca«, oglase pa nabirajo za druge, nasprotno liste. Prosimo naše zavode in cenjene tvojce in obrtnike, da oddajajo svoja naročila za »Slovenca« in »Slovenski dom« samo nabiralcem, ki se izkažejo z zastopniško legitimacijo ali pa z našim nabiralnim blokom in ki jih kot domačine dobro poznate. Iz Ljubljane naša uprava ni poslala nobenega nabiralca.

Le dobro milo

zasluži Vaše zaupanje. Tako milo je naše domače

HUBERTUS

milo. — Preizkusite ga tudi Vi in ostali boste pri njem!

— Smarnogorsko okrožje ima svojo sejo v ponedeljek, 6. t. m., ob 8. zvečer v šišenskem samostanu. Udeležba obvezna. — Tajnik.

— Uprava radijske oddaje postaje je razpisala: 1. 2 nagradi (4-cevni in 2-cevni radijski aparat) za plačano radijsko naročnino za 1 leto) za nove radijske naročnike. 2. 3 nagrade à din 1.200, 800 in 600 za nove slovenske zvočne igre. 3. 3 nagrade à din 1.200, 800 in 600 za neobjavljena izvirna slovenska glasbena dela. Podrobni pogoji so razvidni iz razpisa v reviji »Radio Ljubljana«, števil. 49 in 51. Razen tega se dobe informacije v upravnih pisarni Radijske postaje v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/1.

— Odbor za zgradbo sirotišnice za Dolenjsko želi vsem prijateljem dolenjskih in belokranjskih sirot obilo darov iz zakladnice radodarnega svetnika in prijatelja otrok sv. Miklavža ter obenem prositi vsaj drobljnice poberite iz bogatih košar in košarice vaših ljubljanih srca ter jih položite na žrtvenik skupne ljubezni za ubogo dolenjsko siročad.

Prejeli smo za sirotišnico: M. Serena Turk, USA, 100 din, Neimenovana bolnica 20 din, za Jubilejne knjižice 60 din, Jožefa Hudoklin, Brusnice, 20 din, Ivanka Ulaga, Ljubljana VII, 50 din. — Vsem dobrotnikom: Bog plačaj! — Odbor.

— Zadruga žola v Ljubljani bo začela v začetku prihodnjega leta II. tečaj. Na pobudo banke uprave je sklenjeno, da se začne 15. januarja 1938 za učence prejšnjih zadrugnih tečajev še en tečaj, da svoje znanje razširijo in izpopolnijo. II. tečaj bo prvi trajal od 15. januarja do Velike noči. Tisti, ki se zanimajo za ta II. tečaj, naj se obrnejo na Zadrugo zvezo v Ljubljani za pojasnila.

— Ljubljanska radijska postaja bo v nedeljo, dne 12. decembra prenašala iz Heerlena, Holandija, prireditev slovenskih izseljencev v času od 14 do 14.40 srednjeevropskega časa. Cenj. naročnike opozarjamo na ta prenos, ki bo brez dvoma okreplil vse tamkajšnjih naših ljudi z domovino.

RODBINSKI ZAJTRK

more nuditi vsem članom družine dovolj moči, katera je potrebna za opravljanje dopoldanskega dela. 2—3 žlice Ovomaltine v mleku, kavi ali čaju ustvarijo dobro podlago za uspešno dopoldansko delo.

Samo z Ovomaltine se doseže Ovomaltinski uspeh. Stototično to so že preizkusili, pripravljajte se tudi sami.

Kupite še danes

škaflo zdravja — škaflo Ovomaltine! Dobi se povsod od Din 6:50 navzgor.

— Umetniške božične razglednice Katoliške akcije za dekleta pridejo te dni v promet. Naslikala jih je akademski slikarica Bara Remeč ter predstavljajo Marijo z detetom na snežni poljani ter pot k polnočnici, ko nad slovensko vasio plavajo angeli kot zvezde. Cena bo 1 din ter se naročajo pri tajnici KA za dekleta gđ. Renati Sušnikovi, Franciškanska ul. 2. Prodajala jih bodo tudi dekleta po farah. Ker bo dobiček služil duhovni poglobitvi slovenskih deklet, jih toplo priporočamo.

Zahtevajte povsod samo originalni „FRUŠKOGORSKI BISER“

belo — rezno — staro — sladkasto vino odlične kvalitete.

B. Moser, Zemun III.

Moserova 1 — Tel. 40-88

Zaloga tudi v »Javnem skladišču«, Ljubljana

— »Straža v viharju« št. 9 je izšla. Prinaša lep članek za praznik Brezmadežne »Čisti studentec« in sestavek »Naš praznik« s sliko Brezmadežne. O predavanju g. Kocbeka piše pod naslovom: »Kakšen bodi oz. ne bodi boj proti komunizmu«, o plemeniti gesti francoske revije »La Vie intellectuelle«, ki je priznala in obžalovala svojo zmotno pot naslovom »Vjetoštvo osebnosti. Slede sestavki »Dajte kruha lačnim«, »Človekove naravne pravice«, »Sličice iz raja«, sestavek o slovenski živinoreji in gozdarstvu, resolucije 16. zborovanja Pax Romane, ocano dr. Odarjeve knjige: »Temeljni organizacije«, leposlovno ertico »Vest«, ki jo je napisal Janez Kotar (ime je po nesreči izostalo) in kratke novice. »Straža v viharju« izhaja vsak teden in velja na leto 35 din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Uprava ima tudi še na razpolago več izvodov vezanega lanskega letnika po 32 din. V njem je zbrano mnogo zanimivih in porabnih snovi predvsem za delavce v katoliških društvih.

— O priliki poroke gosp. Dominika Dereanija in gospe Emilije roj. Brendič pri Sv. Križu nad Jesenicami so zbrali za božičnico revnih otrok župnije Trnovo v Ljubljani 460 din. Za plemeniti dar Bog plačaj!

— Priporočamo za Miklavža in božič nepopisno lepo »Pravljico o carju Saltanuc A. S. Pušina v žlahtnem prevodu O. Zupančiča; dalje »Dela Otona Zupančiča« v 3 knjigah. Oboje je vzorno opremil Marko Zupančič. In dolgo vrsto znamenitih izvirnih knjig. Zahtevajte prospekte! — Akademski založba, Ljubljana, Selenburgova 6-I.

— Španija — Torero — ne krvave bitke! Topot krasen, delikaten Eau de Cologne. Za dame novost! Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— Kino v vsakem domu! Zahtevajte ravnokar izšli brezplačni kino-cenik v Drageriji Gregorič dr. z o. z., Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Višek užitka pri kosilu

ni znabiti kaka posebno rafinirano pripravljena jed, ampak občutek, kadar vstanete od mize. Zgodi se, da od vsemi mogočimi slasticami obložene mize vstanete vendar nezadovoljni. Zelodee Vam stavka in prebavni aparat Vam naznanja, da nekaj ni v redu. Tu morate napraviti zopet red! Dobro sredstvo za doseg tega je naravna Rogaška Slatina. Pijte pred in po kosilu po en kozarec in po možnosti tudi zjutraj na tečje, pa bo Vaša prebava kma'u zopet v redu. Lahko boste zopet brez skrbi jedli, kar Vam tekne. Pri mizi naj torej nikdar ne manjka Rogaška Slatina!

— V lastnem interesu vsakega bolnika, ki si želi ozdraviti astmo, pljučne in tem slične bolezni, mu svetujemo, da se okoristi s ponudbo trdke

RADIO- aparati dovršene blagozvočnosti - pri minimalni porabi toka

RADIO PEGAN

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 12

Puhlmann & Co., Berlin, 615 Müggelstrasse 25/25 a, katera obstoja že veliko let in ki brezplačno razpošilja poučno brošuro s slikami. Pazite na oglas na strani 6.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 276 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 11 lista »Bomba« dalje št. 68 časopisa »Radnik«, št. 543 lista »Hrvatski dnevnik«, št. 23 in 24 tednika »Narodni val«, št. 50 tiskopisa »Seljaški dom« in št. 2 začasnega tiskopisa »Hrvatski akademikar«.

— Za Miklavža. Mladinske knjige, slikarice, leposlovne knjige, pisarniške in šolske potrebšćine, umetniške okraske za stanovanja in pisarne bo dobil Miklavž v najraznovrstnejši izbiri pri Novi založbi v Ljubljani (Kongresni trg).

— Še nova mladinska knjiga. — Slikarica: Barčica po morju plava, ki jo v besedi in sliki pripoveduje Ksenija Prunkova. Izdala jo je ženska sekcija Krajevnega odbora JS v Ljubljani, založil pa izvršilni odbor JS v Splitu, 1937, cena 32 din. — K želi omenjenim mladinskim knjigam, ki smo jih dobili za Miklavža v oceno, smo zdaj prejeli še novo slikarico Ksenije Prunkove: Barčica po morju plava, ki jo moramo smatrati za najpriljubljenejšo slovensko izvirno slikarico, sploh vredno največjega priporočila. Za sama snovna zamisel je privlačljiva; bratec in sestra se igrata z barčico ob potoku ter si zaželita k morju, kjer že veslata na odprti gladini, se kopljeta v topli vodi, trgata fige in pomaranče, se igrata s oslom in kupujeta sladoled, v viharju se rešita na galebove peroti, se zahvalujeta za rešitev Trsatski Mariji ter na ribjem hrbtu priplavata preko Jadrana, Crnega morja ter Donave in Save nazaj k potoku, kjer ju še vedno najde večerni avemarija... To misel je upodobila Ksenija Prunkova v besedi (pesmicah) in še nežnejših celostanskih slikah ter ilustracijah. Otroško navnost in skrbnost zna slikarica s svojo risbo zajeti kot malokdo ter bo njena slikarica brez dvoma otroškemu svetu kar najbolj privlačna, tako tistim otrokom, ki sanjajo o morju, še bolj pa morda tistim, ki so še bili tam in jim bo osvežila spomine. Slikarica se lahko naroča v pisarni JS ali pa tudi v vseh knjigarnah ter jo priporočamo. td.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine od 4. t. m. je objavljen »Zakon o pooblaščenih inženirjih«, dalje »Uredba o razširitvi pokojniškega zavarovanja nameščencev« in »Pravilnik o plačevanju dolgov vlagateljem in ostalim upnikom zavodov in zadržug pod zaščito s 3%nimi obveznicami za likvidacijo kmečkih dolgov«.

RADIJSKI APARATI »SIERA«

Vrhunec lepe, naravne in čisto doneče reprodukcije. Radio-tehnične vrline in moderna oblika. Nizke cene in ugodni plačilni pogoji. Zahtevajte ponudbe in brezobvezna predvajanja. RADIO SIERA, Sv. Lovrenc na Pohorju.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine od 4. t. m. je objavljen »Zakon o pooblaščenih inženirjih«, dalje »Uredba o razširitvi pokojniškega zavarovanja nameščencev« in »Pravilnik o plačevanju dolgov vlagateljem in ostalim upnikom zavodov in zadržug pod zaščito s 3%nimi obveznicami za likvidacijo kmečkih dolgov«.

Maribor

m Proslava praznika Brezmadežne se bo tudi letos vršila v tradicionalni obliki v prireditvi kongregacijske mladine. Predvečer praznika, torek 7. decembra, je namenjen obnovi duha. Ob 18 bo v cerkvi sv. Alojzija večerna pobožnost, govor in prilobnost za sv. spoved. V sredo, dne 8. decembra zjutraj je ob pol 7 v Alojzijevi cerkvi sv. maša in skupno sv. obhajilo. Ob 10 je v dvorani Zadrugne gospodarske banke zborovanje dijaških kongregacij. Zvečer ob 20 je istotam slavnostna akademija s sledečim programom: 1. Morski zvezdi — pesem mornarjev; 2. Pozdrav; 3. Budilna (dr. Krek-Ferjančič) — moški zbor; 4. Mali harmonikar; 5. Deklamacija; 6. Tam čer teče — koroška narodna, Pastir (F. Juixnee) — moški zbor. Po odmoru sledi uprizoritev treh Sardenkovih dramatskih slik »Nevesta Libana«, Vstopina 1.—II. vrsta 10 din, II.—VII. vrsta 8 din, ostale 5 din, stojišče 2 din. Začetek točno ob 20, konec ob 22. Iskreno vabimo k prireditvi vse, ki se zanimajo za delo kongregacijske mladine.

Velika izbira blaga ČEŠKI MAGACIN

vedno najnovejše. Ulica X. oktobra, vogal Barvarske

m Mohorjeve knjige za naročnike iz frančiškanske župnije so prispale. Dobe se v frančiškanskem samostanu.

m Vzorni vzgojitelj odhaja v pokoj. Včeraj dopoldne se je od dijakov in profesorjev tukajšnje klasične gimnazije poslovil zaslužni in priljubljeni profesor g. Alfons Vales, ki je 15 let uspešno deloval na tem zavodu. V pokoj odhajajoči g. prof. Vales se je rodil v Gabrijah na Krasu. Gimnazijo je študiral v Gorici, univerzitetne študije pa je končal na Dunaju, kjer je študiral prirodoslovje. L. 1902 je bil nastavljen za supienta na gimnazijo v Stockerau, leto kasneje je na Dunaju napravil profesorski izpit. Nato je služboval v Grazu, v Moravski Ostravi, l. 1905 je bil premeščen na drž. žen. učiteljsko v Mariboru. V Mariboru je nato služboval na raznih zavodih ter je bil dalj časa tudi začasni vodja maribor. ženskega učiteljskega. L. 1923 je bil imenovan za profesorja na drž. gimnaziji, kjer je služboval do zadnjih dni, ko je bil na lastno prošnjo upokojen. Prof. Vales je v Mariboru in po vsej Sloveniji med svojimi stanovskimi tovariši slovel kot izborni šolnik in metodik. Napisal je več učbenikov za prirodoslovje in mnogo poljudnih razprav iz prirodoslovne stroke in bil zvest sodelavec pri Šolski Matici. Vzornemu učitelju in vzgojitelju naše mladine ob njegovem odhodu v zaslužni pokoj prav iz srca želimo, da bi ga užival mnogo let v krepkem zdravju in popolnem zadovoljstvu!

m Ob priliki 10 letnice samostojnega dela v moji špicerijski in kolonialni trgovini, se cenj. odjemalcem za zaupanje in naklonjenost najpričrnejše zahvaljujem, ter prosim, da mi isto zaupanje ohranijo tudi v bodoče. Z odličnim spoštovanjem Josip Weis, Maribor, Aleksandrova c. 29.

m Ljudski odbor opozarja, da se za igro »Miklova Zalac«, ki se igra v nedeljo, dne 12. decembra, dobijo vstopnice od jutri naprej v predprodaji v Cirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti. Segajte pridno po njih!

m Društvo gluhtonemih ima danes dopoldne ob 11 v hotelu »Zamorec« svoj redni občni zbor. m Slovska družba, podružnica Maribor ima svoj redni članski sestanek v soboto, dne 11. decembra ob 15 v mali dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Na sporedu je predavanje dr. Janžekoviča »Religija in sodobna znanost ter društvene zadeve«. Člani, udeležite se sestanka polnoštevilno!

m Ljudska univerza. Ves prihodnji teden se nadaljuje uspešno pričetni pedagoški cikelus. Jutri v ponedeljek bo imel prof. Gustav Šilih predavanje »Težkoče sodobne domače vzgoje z ozirom na otroške napake«.

m Smrt vzornega moža. V petek popoldne je na vožnji iz ormoške bolnišnice proti Mariboru umrl g. Jožef Markon, upok. strojevodja drž. žel. v Mariboru. Rajni se je moral predvreči težki operaciji v Ormožu, a je bolezen prej močnega moža zrahljala, da je bila rešitev nemogoča. Umrl je star 64 let ter zapušča vdovo in enega sina. Rajni Markon je bil zvest pristavil bivše SLS in sedanje JRZ ter je pri vseh volitvah zvesto sodeloval ter glasoval za našo pošteno stvar. Med svojimi tovariši je bil priljubljen zaradi svoje dobrodušnosti in tovarištva ter so ga vsi radi imeli. Pogreb obreda moža bo danes v nedeljo popoldne ob 4 izpred mrtvašnice na Pobrežkem pokopališču. Prijatelje in somišljenike vabimo, naj se pogreba udeleže. Svetila blagemu pokojniku večna luč, preostalim naše sožalje.

MARIBORSKA MENZA VAS VABI

m Fantovski odsek Maribor I. obišče danes ob 6 zvečer v Domu Miklavž. Mladce posesti v torek ob 6. Člani imajo v ponedeljek in torek ob 8 zvečer v Domu duhovne obnove kot pripravo na praznik Brezmadežne. Predava g. Poteko Pankr. m Igračke, drobnarija, Ribarič, Rotovž! m Fantovski odsek II. ima jutri v ponedeljek ob 20 sestanek v običajnih prostorih. Udeležba za člane obvezna!

RADIO TEHNIK, Vetrinjska 17/1

Josip BEZENSEK, popravila vsakovrstne radio aparate. Pri njem dobite LORENZ radio 1936 za po Din 200 mešec.

m Damske torbice, denarnice, listnice, kovčegi — primerna darila, najceneje pri M. Šterbal, Meljska 2 — Trg Svobode 6. m Miklavž kupuje v Cirilovi! m Zdravstvena anketa bo v Mariboru v sredo, dne 15. decembra v posvetovalnici mestnega magistrata. Na anketi se bo razpravljalo o vseh zadevah, ki se tičejo borbe proti tuberkulozi v bivši mariborski oblasti, zlasti še v Mariboru s posebnim ozirom na akcije PT lige za zgradbo azila za jetične bolnike. Referate so prevzeli primarij zdravilišča na Golniku dr. Neubauer, primarij oddelka za pljučno bolne v mariborski bolnišnici dr. Radšel in šef protituberkuloznega dispanzerja v Mariboru dr. Varl.

Zimsko perilo

pletenine (tudi po meri), nogavice, rokavice, perje najceneje pri »Liat, Maribor, Aleksandrova c. 19.

m Krščanska delavska mladina ima danes popoldne v dvorani na Aleksandrovi 6 proslavo v spomin 20-letnice smrti ustanovitelja slovenskega krščansko-socialnega pokreta dr. Janeza E. Kreka. Na sporedu so nastopi moškega zbora, zborna deklaracija in Finžgarjeva igra »Nova zapoved«, Vstopnina; sedeži po 6 in 4 din, stojišča 2 din.

ZAVESE najnovejši vzorci v vseh širinah in kakovosti v veliki izbiri najceneje pri

»OBNOVA« - F. Novak, Maribor, Jurčičeva 6

m Druga operetna premiera bo v mariborskem gledališču prve dni prihodnjega tedna in sicer se uprizori revijska opereta »Pod to goro zeleno« — pravi blager, ki je zadnja leta obšel ves svet. Dejanje je zajeto iz čisto narodnega češkega življenja. Opereta se uprizori pod vodstvom kapelnika Lojzeta Herzoga.

HOTEL OREL

DANES MIKLAVŽEV VEČER RAZDELITEV DARIL

m Kožuhovina v veliki izbiri in strokovna izdelava pri Semku, krznar, Gospeška ulica 37.

m Društvo »Profesorska samopomoč« naznanja svojim članom, da se vrši društveni občni zbor dne 7. decembra ob 20 v prostorih Nabaviljalne zadruge v Mariboru. — Odbor.

m Kaline iščejo. V Mariboru so se zopet pojavili agenti redkih »štedilnic« iz Hrvaškega ter ponujajo revnim ljudem, zlasti delavcem posojila. Pri tem jim dajejo v podpis neke nejasno stilizirane zadolžnice, ki so s svojimi pogoji za podpisnika naravnost pogubne. Danes imajo mariborski denarni zavodi že toliko sredstev, da se dobi pri njih primerno posojilo po znesnih pogojih.

Elegantne in trpežne zimске plašče

še izgotovljene ali po meri kupite najugodnejše pri

Franc CVERLIN, Gosposka ul. 32

m Šahovske novice. V petek se je igralo X. kolo prvenstva MSK. Setine je premagal Ruparja, inž. Prek Mišuro, Kukovec Senico, Lukeš št. prof. Silo, Bien Kresnika, prekinjen pa sta partiji Lukeš ml.:Stojšek in Radolič:Nosan. Stanje je po X. kolu sledeče: Kukovec 10 točk, inž. Prek 8 in pol, Lukeš št. 6 in pol, Bien 5 in pol plus 2, Sila 5 plus 1, Stojšek 5 in pol plus 5, Mišura in Setine 4 in pol, Nosan 4 plus 1, Senica 4, Rupar 3 plus 2, Lukeš ml. 2, Radolič 1 in pol plus 1, Kresnik pol točke. Prihodnje kolo se igra v torek.

→ **Otroške, damske, moške loptre** la-tni izdelek, najcenejše pri »LUNA« samo na Glavnem trgu 24, Maribor

m Poskušeni poštni rep. Pismonoca Jakob Potočnik iz Sp. Dupleka je postal svojega 11-letnega sina na pošto v Vurberg. Fant je na pošti dobil poštno torbo, v kateri pa je bilo le nekaj časopisov ter se je odpeljal s kolesom proti domu. V gostem vurburškem gozdu sta ga nenadoma napadla dva aeznanca ter sta mu hotela vzeti poštno torbo, mišleč, da ima v njej denar. Takrat pa je slučajno prišel po poti neki možki, napadalca sta se prestrašila ter pobegnili. Oročniki so na podlagi opisa obeh razbojnikov osumili dva viničarja iz Grane pri Ptujju, da sta navedeni napad izvršila ter so ju prijavili državnemu pravdnštvo.

Gledališče

Nedelja, 5. dec. ob 15: »Trije vaški svetniki«, Znižane cene. — Ob 20: »Pri treh mladenkah«.

Elektrifikacija Brežic

Predsednik mestne občine Brežice, dr. Janko Drnovšek, je v jutru z dne 28. novembra 1937 objavil s svojim podpisom opremljeno daljšo izjavo, v kateri netočno popisuje pogajanja za priključek Brežic na banovinsko električno omrežje.

Uradno se ugotavlja, da so tekla pogajanja na sledeči način:

Po sestanku v Novem mestu dne 4. decembra 1934, ki je obravnaval najetje posojila pri Pokojniskem zavodu v Ljubljani za elektrifikacijo Dolenjske, je občina Brežice-mesto pooblastila novomeškega župana dr. Režka, da se pogaja tudi v njenem imenu skupno z ostalimi dolenjskimi občinami za to posojilo. Vse občine so sprejele pogoje, ki jih je v njihovem imenu predložil novomeški župan Pokojniskemu zavodu kot njih pooblaščenec, le občina Brežice-mesto se je od početka branila in je pristala na pogoje šele tedaj, ko je bila od okrajnega načelstva opozorjena, da bo ona odgovorna, če se prepreči elektrifikacija Dolenjske in Posavja. Brežiška občina je bila tudi edina, ki jih je skupno z drugimi občinami prevzela, ni izpolnila in ni podpisala zadolžnice kot vse ostale občine, ko je bilo posojilo za elektrifikacijo odobreno od ministrstva financ. S tem pa se je občina Brežice-mesto izločila sama iz skupne elektrifikacijske akcije ostalih dolenjskih občin.

Na več občinskih sejah v Brežicah je referent za elektrifikacijo banovine večkrat od vsega početka opozarjal občinsko upravo, da KDE nimajo pooblastila sklepati z Brežicami pogodbe na način, da bi občina na debelo kupovala električni tok, marveč da pride za Brežice v poštev edino direktni priključek na banovinsko električno omrežje, podobno, kakor so priključeni ostali kraji bodoče komasirane brežiške občine. Isto je bilo znano občinski upravi v Brežicah tudi iz raznih dopisov kr. banske uprave.

Tudi Kranjske deželne elektrarne so v svojem dopisu z dne 18. marca 1937 občina izrecno opozorile, da nimajo pooblastila sklepati pogodbe za elektrifikacijo na način, da bi brežiška občina ostala predkupec električnega toka. Le na izrecno željo občinske uprave so KDE predložile kalkula-cijsko poročilo za način priključka, kakršnega je brežiška občina želela, toda le v informativne svrhe, da se vidi tudi številčno, da želja brežiške občinske uprave nima stvarne gospodarske podlage, nikakor pa ne kot ponudbo s strani KDE. Zato tudi ni mogoče govoriti o dveh variantah za priključek, še manj pa o tem, da so KDE stavljene ponudbe kasneje umaknile.

Občinski odbor v Brežicah ni niti KDE, niti referentu za elektrifikacijo banovine dal na vpogled nikakega poročila, iz katerega bi se dalo razbrati, kako so njegovi strokovnjaki, ki jih občina med občani in svojimi uslužbenci nima, primerjali obe kalkula-cijski poročili KDE. Zaradi tega tudi ni upravičen g. župan občine Brežice javno pisati o netočnih kalkula-cijah KDE.

Vzrok, da kr. banska uprava ni pristala na željo občine Brežice, je bil ta, ker ne bi bilo primerno, da ostane glede preskrbe z električnim tokom v občini Brežice dvojna uprava, prva za kmečke kraje, druga pa za mesto, in pa, ker je poraba električnega toka v Brežicah samih zelo majhna. Poraba električnega toka za zasebno razsvetljavo v letu 1936 je znašala v Brežicah le 22.121 KW ur, pri čemer odpade na banovinsko bolnišnico nad 4000 KW ur, za javno razsvetljavo v Brežicah se je porabilo 7356 KW ur, za motorni pogon 3781 KW ur. V tej porabi električnega toka ni vstet tok za pogon vodovodne črpalke v Brežicah. Tako neznatna poraba električnega toka za zasebno rabo pa ne prenese stroškov za lastno električno upravo, ker bi se sicer cena

toka pretirano dvignila. Primerjanje brežiških razmer z novomeškimi ni primerno in gospodarsko pogrešno; tudi ni osnovan očitek, da je princip banovinskih elektrarn s slučajem v Novem mestu zlomljen. V Novem mestu so lani porabili za zasebno razsvetljavo 87.841 KW ur, za javno razsvetljavo 35.280 KW ur, za motorni pogon brez vodovodne črpalke okrog 100.000 KW ur. Pri tako veliki porabi električnega toka pa upravni stroški cene toka znatno ne povišajo. Poleg tega pa se je občina Novo mesto tudi obvezala, da bo razen mesta samega elektrificirala na svoje stroške tudi kmečke kraje v okolici 3 km od Novega mesta in Stopič.

Obračun stroškov, kot ga navaja g. župan, je v marsikaterem oziru zelo netočen. V enem kakor tudi v drugem primeru priključka bodo znašali stroški za preureditev obstoječega električnega omrežja v Brežicah nad 200.000 din, ne večvi preureditve vodovoda. Pri direktnem priključku brežiškega vodovoda na banovinsko omrežje bi odpadel nad dva in pol km dolg daljnovod, ki bi ga v nasprotnem primeru občina morala preurediti na svoje stroške in bi bila tudi cena toka, porabljenega za vodovod, nižja. Elektrifikacijski prispevek Brežic bi znašal največ 441.000 din, znižal pa bi se za 125.000 din, t. j. za vsoto, ki bi jo bile KDE pripravljene plačati za material električnega omrežja, Diesel-motor, ki KDE za obratni potreben, in za souporabo poslopja sedanje elektrarne za postavitev transformatorske postaje. KDE bi omrežje preuredile na svoje stroške in bi tudi same nosile stroške za vzdrževanje in upravo tega omrežja, od Brežic bi zahtevale le plačilo zgoraj navedenega prispevka.

Občinska uprava Brežice-mesto je sicer upravičena odkloniti sklenitev pogodbe s KDE, če smatra, da je pogodba za njo neugodna. Če se pa brežiški meščani zadovolje za visoko ceno električnega toka in s sedanjo elektrarno, je to njihova stvar. Kralj. banska uprava pa ne more dovoliti, da bi vsi brežiški občani, zlasti pa tisti iz okoljskih vasi, z drugimi občinskimi dajtvami krili izgube, ki bi jih nujno utrpela mestna elektrarna, če bi hotela iz konkurenčnih razlogov obdržati cene električnega toka na tisti višini, kot jih imajo KDE po drugih krajih in v enem delu občine Brežice. (Iz pisarne kr. banske uprave.)

— Da hoste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

„Zavidam Ti za Tvojo polt!“

Ali ni ta odkritosrčnost obenem tudi največje priznanje za ženo! Ako so žene zavidne, tedaj moški gotovo občudujejo...

Zdaj je lahko biti zares negovan, Elida krema IDEAL, ta suha dnevna krema, napravi kožo gladko, ohrani polt mladostno čisto in brez poškodb. Ker ima v sebi hamamelis, poživilja in obnavlja kožo. Negovanim ženam je postala neogibno potrebna!

ELIDA KREMA IDEAL

Vinski muzej v Ptujju

V zadnjem času se je že mnogo pisalo v dnevnem časopisju o vinskem muzeju v Ptujju, še več pa o starem mestnem, tako zvanem Deutschmannovemu stolpu ob Aleksandrovem nabrežju pri parku. Razpravljalo se je med drugim tudi, ali je stolp sploh primeren, da se v njem nastani novi muzej. Da je ta ustanova za povzdigo našega vinarstva, napredka vinogradništva in vinske trgovine naših krajev bila nujno potrebna, o tem so bili skoraj vsi edini, zlasti če se pomislimo, da je Ptuj središče vinorodne okolice, ki slovi daleč po svetu po svoji izvrstni kapljici. Naši sosede Avstrijci, ki daleč ne razpolagajo s tako odličnimi vinskimi vrstami kakor ravno mi in so že davno premostili tako smešne in neumestne težave, s katerimi se moramo boriti pri nas, so čutili potrebo po ustanovitvi cele vrste vinskih muzejev kakor n. pr. v Kremnu, Klosterneuburgu, na Dunaju, na Gradiškanskem itd., kjer opravljata državna in privatna iniciativa najuspešnejšo propagando za čim večji konzum avstrijskih vinskih vrst, kar v zadnjih letih dobro čutimo.

Ptujski vinski muzej s stalno vinsko razstavo, edini te vrste v naši državi, je zamiljen kot vinko-gospodarska ustanova. Nudil bo obiskovalcem, posebno vinogradnikom, celoten pregled globoko ukoreninjene tukajšnje vinske kulture od prihoda Rimljanov v naše kraje skozi vse razvojne dobe do sedanosti. Pokazal bo nadalje zemljevide, statistike in bogato literaturo, zakonike, geološki ustroj naših gorovj itd. Tudi pokrajini in življenjskim prilikam naših vinogradnikov bo posvečena posebna zbirka. Predložilo se bo nazorno težavno delo vinarjev s slikami, raznimi predmeti in orodji. Zatrjanje škodljivcev in bolezni bo ena izmed najvažnejših nalog tega muzeja, ki hoče pokazati najmodernejša sredstva, načine in pridobitve na tem polju. Predalec bi nas zavedlo, če hočemo še govoriti o sodarstvu, celovstvu, posebnosti pa kletarstvu, vinski trgovini in o vinu v kulturni zgodovini itd. Tako bo tu združeno vse, kar bi utegnulo zanimati našega človeka in tuja, vse vrline in tudi hibe našega vinogradništva in gospodarstva. Dal bo vsekakor nove smernice za čim smotrenejše delovanje na tem važnem in najstarejšem kulturnem polju.

O stalni vinski razstavi je danes težko še govoriti, ker je nujno potreben ogled sličnih ustanov v inozemstvu, pribito pa je in jaeno, da vinski muzej, oziroma stalna vinska razstava ne bi biti in tudi ne bo morda konkurenca gostilniških obratov. V živahni turkoprometni sezoni naj vinski muzej seznanja in informira tuje, kje se dobijo in točijo najboljše vrste naših vin, kupcem pa naj bo kaži-pot, kje, kakšne vrste in kolike množine imajo konzumenti na prodaj. Ne bo se več zgodilo, da bodo ponujali v raznih krajih bogve kakšno godlo za pristnega Haložana, Ljutomerčana in Jeruzalema ter tako kvarili dober glas naših priznanih in dobrih vin.

Kar se tiče novih prostorov, je merodajno v prvi vrsti mnenje ban. spomeniškega referata in strokovnjakov.

Naj zadostuje za enkrat še mnenje priznanega strokovnjaka arhitekta inž. gospoda Saše Deva iz Maribora, ki izvaja o tem vprašanju sledeče:

»Po ogledu starega mestnega stolpa in mestnega muzeja v Ptujju podajam glede uporabnosti oziroma adaptacij teh zgradb za vinski muzej sledeče mnenje:

Mestni stolp na Aleksandrovem obrežju je zgodovinski spomenik, katerega nadaljnji obstoj je izven vsake debate, pa naj bi bila regulacija okolja že kakršnakoli. Nasprotno, regulacijski načrt tega okoliša se bo moral prilagoditi videzu stolpa ter podrediti eventualno bodočo zavidavo obstoja stolpa. Morebitna potrebna razširitev Dravske ulice bo možna samo s porušenjem nemogočih zgradb na nasprotni strani ulice.

Po mojem mnenju ni zadostno, da zgradbe zgodovinskega in arhitektonskega pomena enostavno zaščitijo — treba je tudi zaščiti zgradbi posejati tudi primerne vešbine ter s tem vitalne upravičenosti za nadaljnji obstoj in vzdrževanje. V polpretekli dobi se je ta problem reševal običajno na ta način, da se je brezobzirno natrpalo v slične

stavbe čim več stanovanj. V teh trdnjavskih objektih so stanovanja vse prej kot primerna.

Prav srečno se je porodila v Ptujju misel o ustanovitvi vinskega muzeja in ravno tako poserena je bila misel, da se namesti ta muzej v stolpu. Bacchus, ki ni bil nikoli zadnj imed bogovi, bi

dobil v Ptujju primerno streho, stolp pa primerno vsebino. Da pa ne zaidem preveč od tehnične plati adaptacije, mislim, da bi preureditveni stroški za doseg primerne ureditve ne posegali pregloboko v žep Muzejskega društva, oziroma mestne občine. V glavnem je treba očistiti stolp vseh naknadnih prizidav, nadalje obnoviti omete, tlake in druge konstruktivne dele zgradbe; s primerno preureditvijo vhoda v klet in nadstropje — pa bi bili že ustvarjeni prostori za vinski muzej. Verjetno se dajo ta dela izvršiti v skromnem obsegu z razmeroma malimi sredstvi, če bi še kaj manjkalo, bi se to izvršilo v bodočih letih.

Ostali prostori ob že obstoječem muzeju bi bili vsekakor tudi ustrezni za namestitve vinskega muzeja. Potrebno pa bi bilo globokejše poseči po sredstvih. V obstoječih prostorih: mizarskih delavnicah, tekstilni tovarni itd. je razvrstitev muzejskega gradiva po mojem mnenju nemogoča. Celotno cerkev bi bilo potrebno očistiti vseh brutalno vojaških prizidav, v slučaju potrebe po višinski razdelitvi prostora pa vmesne stropne izvršiti z večjo ljubeznijo, finejšim okusom in doslednim upoštevanjem arhitektonskih elementov.

Muzejsko društvo, občina ali kdorkoli ne bi smeli dopustiti, da ostane samostan v sedanjem stanju. S primerno programsko x-letko se dajo tudi z najskromnejšimi sredstvi izvesti velike zasnove.

Vinski muzej pa za enkrat in za vselej v mestni stolp ob parku pri Aleksandrovem obrežju! Temu mnenju se je načelno pridružila tudi mestna občina v Ptujju na svoji zadnji občinski seji. Kar se pa tiče finansiranja tega vprašanja, ugotovimo lahko, da je ustanovitev vinskega muzeja našla pri merodajnih krogih ugoden odmev. Za tako delo je treba mnogo časa, dela in razumevanja.

Zato se bo celotna ureditev in razvrstitev razdelila na več let, kakor je to običaj tudi pri drugih ustanovah. V najkrajšem času se bo sklical eostanek odborov Muzejskega društva, občinskega sveta, vinarkega društva in drugih ustanov, da se izvoli pripravljalni odbor, kateremu bodo poverili adaptiranje in urejevanje vinskega muzeja v Ptujju.

Če hočete poceni kupovati dobro blago, je Manujakiura kom. dr. merodajna zato.

Da je ta trvdka na Mestnem trgu 17 pa itak že vsakdo ve.

Za pet tihih minut

»Gospod prihaja, prinaja tolažbo in milost; pripravite mu srca! To je osnovna misel, ki kakor srebrna nitka prepleta liturgijo druge adventne nedelje.

Gospod prihaja in prinaja tolažbo in milost! »Sionsko ljudstvo, glej, Gospod pride reševati narode in Gospodov glas se bo veličastno oglasil vašim srcem v veselju« (introit). »S Siona zasije svetloba njegove lepote; Bog očino pride. Zberite mu njegove svele, ki z njim sklepajo zavezo z daritvami. Veselim se tega, kar mi pravijo: »V Gospodovo hišo pojdemo« (gradual). »Gospod, obrni se k nam in nas poživi in troje ljudstvo se bo v tebi veselilo. Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje in daj nam svoje zveličanje« (ofertorij). »Jeruzalem, stani in stopi na višavo in poglej radost, ki ti prihaja« (po obhajilu). Prelep izraz adventnega pričakovanja in upanja so te besede, vse pozete iz psalmov in prerokb. So naša srca, stara in mlada, tako uglašena, da se ob teh besedah in z njimi oglašajo, kakor se oglašajo struna ali zvon ob zvoku, s katerim se ujema? Če so uglašena in čista, naj pojo adventno pesem radostnega upanja; če niso, jih otistimo in uglasimo, da bodo sprejemljiva za nežne in čiste glasove!

Pripravite svoja srca! V evangeliju stopa pred nas stropi in resni oznanjevalec pokore, samolaski spokornik Janez Krstnik. V jeti je. Ne zaradi hudodelstva, niti ne zaradi nepremišljene objestnosti, ampak zaradi ravne močnatosti in nezlomljive pravicoljubnosti. Sam Zveličar o njem pričuje, da med rojenimi od žen ni vstal nobeden večji ko Janez Krstnik. In ta mož nas opominja: »Pripravite pol Gospodu! Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo je blizu!« Pokora, samozataja, resno holenje — to je priprava za Gospodov prihod. Omahljivost, mehkušnost, pohlep po čutnem uživanju — to pa so moči, ki razdirajo pota, po katerih bi Gospod prišel.

Zbudi, Gospod, naša srca, da bomo tofjemu Edinorojencu pripravili pota; po njegovem prihodu naj ti z očiščenimi dusami služimo.

Za MIKLAVŽA

Vam nudi veliko izbiro praktičnih daril trvdka STANKO CUZNAR, Ljubljana Franciškanska ulica 4

Premestitve na meščanskih šolah

Belgrad, 4. decembra. Na meščanskih šolah so prestavljeni: Piškur Angela iz Črnomlja v Mežico, Masten Antonija iz Brežic v Ljubljano, Schneithauer Ema iz Ljutomeru v Slovenj Gradec, Grebelsšek Karel iz Artič v Trbovlje, Kopač-Poberaj Marica iz Starega gradu (zetska banovina) v St. Vid nad Ljubljano, Migič Reginald iz Trbovelj v Škofjo Loko, Gruden Danica iz Senovega v Celje, Vrtačnik Milan iz Cerknice v Črnomelj, Vukan Helena iz Senovega v Zalec, Stancar Josip iz Škofje Loke v Maribor, Kos Josip iz Petrovgrada (dunavska banovina) v Maribor, Goršek Josip iz Orebiča (zetska banovina) v Škofjo Loko, Sušteršič Julijana iz Ljutomeru v Litijo, Terseglav Francka iz Jesenic v Novo mesto, Albert Zlata iz Škofje Loke v Ljubljano, Bandel Marija iz St. Vida v Ljubljano, Gobec Regina iz Celja v Maribor, Ivanc Valerija iz Trbovelj v Brežice, Jovanovič Mihajlo s Ilmešane na I. deško v Ljubljani, Klinc Drago iz Vojnika v Senovo, Thaler-Lovrec Zinka iz Celja v Sombor, Rismal Melhior iz Slovenske Bistrice v Ljubljano, Lapajne Josip iz Vojnika v Trbovlje, Lekše Josip iz Soštanja v Vojnik, Klinc Marta iz Vojnika v Senovo. — Na meščanske šole pa so dodeljeni z ljudskih šol: Hrovat Hermina v Zagorje, Suhadolnik Vida v Zagorje, Cuk Ivan v Slovensko Bistrico, Andoljšek Ivan v Vojnik, Areh Marija v Mežico, Gregorič Edvard v Litijo, Gregorič Marija v Litijo, Košar Franc v Škofjo Loko, Vutkovič Marija v Krško, Stambolič Tomanija v Maribor na II. deklško meščansko šolo, Pirnik Maks na Rakek, Zej Zlatko v Maribor na II. deško m. š. in Kumelj Vera v Ljubljano na II. dekl. m. š. — Bitenc Drago je premeščen z meščanske šole na matično ljudsko šolo v Krškem.

Jubilej moža-poštenjaka

Dne 1. dec. je v St. Lovrencu na Dravskem polju dopolnil 80 letnico še vedno krepak posestnik Franc Napast, ki je zelo priljubljen ne samo v domači fari, temveč je znan daleč naokrog kot odlična slovenska grča. Preobširno bi bilo, ako bi hoteli tega moža kot tihega delavca primerno proslaviti. Z veseljem in ponosom pa lahko gleda naš jubilar na dolgo dobo in razvoj slovenskih razmer na dravskem polju sploh. Kot dolgoletni župan od 1902 do 1921 in od te dobe do danes zaprisežen sodni cenilec je bil mož na mestu tudi v težkih razmerah med vojsko. Tudi takrat so ga oblasti upoštevale in je bil odlikovan.

Rodil se je 1. decembra 1857 v Štikolah — župnija Cirkevce. Poročil se je 29. I. 1883 s Terezijo roj. Medved, ki je pa umrla v najlepši dobi, stara komaj 42 let, ker si je pri nekem težkem dviganju nadela smrtno kal in po 1 letnem hiranju podlegla notranjim poškodbam. Zapustila je šest otrok, ki sta jih vzgojila tako, da so v čast hiši in fari. Živijo še štirje otroci, Martin je bil oblastni poslanec, in imata z Janezom svoja posestva, Katarina je poročena v sosednji vasi, p. Ciprijan pa je katehet v Novem mestu.

Naš jubilar ni bil samo vzoren kmet, temveč tudi zelo zavzet pri vsem gospodarskem in prosvetnem delu v fari. Mlekarna, posojilnica, čitalnica in razne gospodarske ustanove ga imajo med ustanovniki in najboljšimi svetovalci. Veliko je storil za ubogo, saj je od l. 1903 do danes ubožničar ali oče ubogih. Njegovo globoko vernost spričuje to, da je od l. 1906 — tretjlerdnik.

Kako zaveden Slovenec je, priča tale dogodek. Bilo je pred vojsko, ko se je njegov sin dijak pripeljal v Ptuj in vprašal v gostilni, kamor je oče navadno spravljal voz in konje, ali je Napast že tu? Gostilničar je zagrizeno odgovoril: »Wir versteinen nicht windische. Isti trenutek se je prikazal naš jubilar. Gostilničar ga pozdravi slovensko. Ko pa je oče Napast od sina zvedel za zaničljivo opazko, je pri tej priti napregel konje in se ni od tedaj nikoli več zgledil v tisti hiši.

Mož je izredno žilave narave, še sedaj opravlja vsa težka kmečka dela in se vsako leto kosa s kosci. Ni klonil pred raznimi težavami, je še vedno čil in dobre volje. Ljubi domačo grudo, travnike in gorice. Veliko veselje ima z dvema vinogradoma in je ves srečen, ako odda svoj pridelek kot mašno vino.

Vesel je bil Jugoslavije, saj je z vso silo delal za majniško deklaracijo. L. 1929 je bil odlikovan za civilne zasluge.

Možu dela, globoke vernosti in zavednemu narodnjaku naše spoštovanje in želje, da ga Bog ohrani še krepkega in mu vse dobro poplača. Prijatelju naših listov: Bog živi!

Ljubljanske vesti

dne 5. decembra 1937.

Gledališče

Drama: Nedelja, 5. decembra: ob 15: Princ in pastirček. Mladinska predstava. Izven. Nastop sv. Miklavža in njegovega spremstva. Znižane cene od 22 din navzdol. — Ponedeljek, 6. decembra, zaprto. — Torek, 7. decembra: Simkovi. Red B. — Sreda, 8. decembra: Firma. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Opera: Nedelja, 5. decembra: ob 15 Prodana nevesta. Gostovanje gosp. Josipa Križaja. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Nastop sv. Miklavža s spremstvom. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. — Ponedeljek, 6. decembra, zaprto. — Torek, 7. decembra: Sevilljski brivec. Red Sreda. — Sreda, 8. decembra: Pri treh mladikah. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Fantovski odsek sv. Jakob priredi Miklavžev večer v nedeljo 5. decembra v telovadnici osnovne šole na Grabnu. Za otroke ob pol 5, za odrasle ob 8 zvečer. Darila in naročila se sprejemajo v telovadnici isti dan od pol 2 do 8.

Prireditve in zabave

Deset let je poteklo odkar se je ustanovil Akademski pevski zbor. Pevovalca France Marolt je sestavil zbor, ki se bo ponasjal vedno in povsod kot strumna, nerazcepljena pevska družina. Z njemu lastno ljubeznivostjo in preudarnostjo je zbral preko 50 članov, jih vežbal teoretično in praktično. Sadove idealnega desetletnega dela bo pokazal APZ na samostojnem jubilejnim koncertu 13. decembra t. l. v veliki dvorani Uniona. Ljubljana, ki vedno zasleduje delo akademikov pevcev in njihovega dirigenta, bo imela zopet priliko na tem koncertu slišati najlepše bisere slovenske narodne pesmi, ki jih je že pred leti isti zbor s tako velikim uspehom izvajal. Izredno zanimanje za koncert dokazuje številna naročila pisma iz dežele za rezerviranje vstopnic, ki so v predprodaji na univerzi v vratarjevi loži od 8 do 19. Cene sedežem od 50 do 10 din, stojišča 7 in 5 din.

Jutri, v ponedeljek, koncertira v veliki filharmonični dvorani znameniti francoski violonist, virtuoz Robert Soetens. Spored njegovega koncerta je naslednji: Händel, Sonata; Vitali, Chaconne; Mozart, Koncert št. 3 v g-duru. Po odmoru pa: Milhaud, Le printemps; Debussy, a) En bateau, b) Minstrels, c) La fille aux cheveux de lin; Dohnanyi, Rurallia hungarica. Na klavirju spremlja umetnika g. Suzana Roche. Kakor že omenjeno, je virtuoz Robert Soetens umetnik svetovnega slovesa. V Ljubljani je še vselej izredno navdušil koncertno občinstvo, zato je bil vsak njegov koncert v našem mestu dogodek prav posebne vrste. Posebno opozarjamo pa še na to, da bo večina teh skladb prvič izvajana v našem mestu. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Za Miklavža

Dami: eleganten plašč, obleko ali domačo haljo. **Gospodu:** moderno suknjo obleko ali črn paletu. Iz velike izbire po najnižih cenah pri

LUKIČ, Štritarjeva ulica

Predavanja

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek, 7. decembra ob 18.15 predava g. univ. doc. prof. dr. Albin Seliskar: »Ob 150-letnici rojstva Jan. Ev. Purkyně. Predavanje, ki ga bo spremljalo bogato število diapozitivov, katerim bodo deloma priključeni tudi eksperimenti, bo v mineraloški predavalnici univerze.

Zenski odsek Šempeterske prosvete ima v ponedeljek, 6. decembra, v društveni dvorani predavanje. Predaval bo univ. prof. g. dr. Odar.

Ob zaključku razstave bratov Šubicev priredi Jugoslov. češkoslov. liga v Ljubljani v torek, dne 7. dec. v mali dvorani Ljublj. filharmonije ob 20 zanimivo, s skioptičnimi slikami bogato opremljeno predavanje prof. dr. Franca Mesesnela »Brata Šubica in češka umetnost«. Prof. Mesesnel ni samo eden najboljših poznavalcev dela bratov Šubicev, temveč je tudi predsednik Jugoslov. češkoslov. lige v Skoplju, zaradi česar vabimo vse prijatelje slovenske umetnosti in češkoslovske jugoslovanske kulturne vzajemnosti, da se v obilnem številu predavanja udeležijo. Vstop prost.

Francoski inštitut vabi na francosko predavanje v torek, dne 7. decembra, ob 20. Predaval bo g. univ. profesor Evgen Spektorsky in sicer o literarni korespondenci. Opozarjamo cenjene obiskovalce naših predavanj, da bo to predavanje v Trgovskem domu. Vstop je brezplačen.

Sestanki

Društvo katoliških mož Sv. Krištof ima jutri ob 1/8 zvečer verski in poslovni sestanek. Važno. Vsi možje vabljeni.

Sestanek staršev ogledne ljudske šole za Bežigradom bo v ponedeljek, dne 6. dec., s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje ped. vodje Rudolfa Koblice »Otrok v ljudski šoli«. 2. Ustanovitev društva »Sola in dom«. 3. Razgovor s starši. Zaradi važnosti sestanka vabimo k obilni udeležbi. Upraviteljstvo.

Svetopisemski večer bo jutri, dne 6. decembra, ob 8 zvečer v dvorani št. 1 na porti frančiškanske samostana. Svetopisemski večeri so pod okriljem kongregacije za gospe pri oo. frančiškanih, vendar pa so vabljeni in imajo prost vstop vsi verniki obojega spola, ki se za ta vprašanja zanimajo. Tekst razlaga g. dr. p. Angeliki Tominec.

Klub koroskih Slovencev priredi svoj prvi družabni večer v letošnji sezoni v torek, dne 7. decembra 1937 ob 20 v dvorani pri »Šestici« v Ljubljani, Tyrševa cesta 6. Dr. Fellicher Julij govori o položaju na Koroskem. Člani in prijatelji vabljeni.

Naše dijaštvo

Danica, Savica, Zarja. V ponedeljek, 6. t. m., predavanje v Beli dvorani hotela Uniona: Umetnost in katoličani. Predaval bo g. France Vodnik. Člani obvezno! Gg. starešine in drugi, ki se za vprašanje zanimajo, vabljeni!

Kino

Kino Kodeljevo tel. 31-62. Danes ob 5 in 8 dva sponda: Vesela opereta »Kontušovka«, Ida Würst in Theo Linger, in španski šlager film »Pesem Gaučac«, Gladys Swarthout poznana iz filma »Daj mi to noč« in John Boles.

Lekarne

Nočne službe imajo lekarne: V nedeljo, 5. decembra: Mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec,

Kongresni trg 12, mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta. — V ponedeljek, 6. decembra: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, mr. Hočevar, Celovška c. 62, mr. Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Na praznik Brezmadežne ob 20 priredita dijaška Marijina kongregacija »Zgodnja Danica« in dekliška Marijina kongregacija pri sv. Jožetu igro »Kraljevi škrlate. Igra, s krepkim prologom, bo v frančiškanski dvorani. Režiser g. Ed. Gregorin, član drame Narodnega gledališča. — S to igro želijo kongreganisti izraziti svoje navdušenje za iste ideale za katere je dal pred desetimi leti svoje življenje pater Pro S. J. Ne dvomimo, da bo igra prevzela tudi gledalce ter jih vnela za Kristusa. — Vstopnice (po 10, 8, 6, 4 in 3 din) se dobe v pisarni Pax et bonum, frančiškanska pasaža.

Križanska moška in mladeniška kongregacija proslavi vzvišeni praznik Brezmadežne dne 8. decembra s slovesnim cerkvenim opravilom

Lani še bajka — letos resnica! Za 200 Din mesečno:

Standard-radio

Ljudski super. 4+1 elektronke, 7 krogov z vsemi najnovejšimi izpopolnitvami radio-tehnike — Nikakršen modni artikel, marveč soliden sprejemnik za dolgo vrsto let!

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

RADIO-DOBERLET, d. z o. z., LJUBLJANA, Kongresni trg 8

Podzastopstvo za Maribor: **HENRIK ARLATI, Ulica 10. oktobra 4**

zjutraj in zvečer ob šestih v družbeni cerkvi v Križankah. Med jutranjim opravilom skupno sv. obhajilo. Vabimo poleg članov tudi vse prijatelje družbe.

Miklavž obišče pridne malčke danes ob pol 5 popoldne v beli dvorani hotela Uniona. Glede obdaritve naj se zgledajo dobre mamice danes od 11—12 v isti dvorani. Že ob pol 3 popoldne pa obdari sv. Miklavž v beli dvorani Uniona nad sto revnih družin. Članice in dobrotnike Krščanskega ženskega društva vabimo k tej humanitarni prireditvi.

Miklavž pride v Rokodelski dom danes popoldne ob 4 in zvečer ob pol 8. Pri popoldanski prireditvi bo sodelovala cela vrsta malih anglecev v Vombegarjevi igri »Nebeška storijca. Zvečer pa bo otvorjen Miklavžev večer tudi z igro »Bebeljon v peklu«. Po obeh predstavah pride Miklavž z bogatimi darili. Lepe igre, nova scena in krasni novi kostumi bodo pri teh predstavah zadovoljili vsakogar, kdor se bo našemu

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima vse, ki bolehalo na astmi, katarju, na pljučih, zastarelem kašlju, zasluženju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa dostej niso našli zdravljenja. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmana. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano z Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 615, Muggelstrasse 25-25-a

Oglas reg. od ministrstva socialne politike, sanitno oddelene S. br. 2416 od 12. XII. 1933.

odrasle; sprejema pa ves dan v samostanu. Vstopnina za neobdarjene 2 din, za darilo isto!

Društvo Dom slepih v Ljubljani, ki vzdržuje svoj pred dvema letoma ustanovljeni prepotrebni Dom slepih v Stari Loki, prosi vse svoje člane in one, ki še niso, da se sedaj pred božičem spomnijo naših največjih revežev slepcev s tem, da na novo pristopijo ali pa obnovijo članarino ali podpro s kakšnim darom koristno ustanovo, ko potrika na stanovanja gospa Josipina Cvelbarjeva, edina pooblaščenca društvena nabiralka in odbornica. Prosi pa tudi obnem, da ne nasedate raznim nepoklic-

1 Cenjenemu občinstvu se priporočam za izdelavo zimskih površnikov. Miha Erjavec, krojač, Igriška 6

1 Dražba zarubljenih predmetov bo dne 9. decembra 1937 ob pol 9. dalje na Poljanskem nasipu št. 40 (cukrarna). Prodajalo se bo razno pohištvo, stroji, ure, slike, peči, knjige, svetilke, stojala za cvetlice, kopalna kad ter razni praktični predmeti.

Otroške nogavice, Karničnik, nesobotičnik

1 Velika božična razstava Državne ikalnice preprog iz Sarajeva bo na Tyrševi c. 8, pri »Šestici«, kjer se sprejemajo vsa naročila tudi na dolgoročno odplačevanje do 22. t. m.

1 Perzijske preproge, kakor tudi ostale preproge vzamemo v strokovno popravilo do 22. t. m. na razstavi Sarajevske ikalnice preprog v Ljubljani, Tyrševa c. 8 (pri »Šestici«).

Zobni atelje - dentist KOVAČ JOSIP

je preselil iz Miklošičeve na Resljevo cesto št. 6.

1 Pisalno in računske stroje vam strokovno popravi Simandl, Dvořakova ul. 3, tel. 24-07.

1 Trgovina krzna Srečko Lapajne je preselila svoje poslovne prostore na Aleksandrovo cesto 4, II. nadstropje. Telefon 37-37. Dvigalo na razpolago. Vhod iz pasaže.

Celje

e Marijanska akademija. Marijina kongregacija priredi na praznik Brezmadežne, dne 8. decembra, ob 4 popoldne v mestnem gledališču Marijansko akademijo z zelo pestrim sporedom. Nastopil bo orkester, pri katerem igrajo večinoma samo dijaki Marijine kongregacije. Moški zbor bo zapel Bervarjevo »Struna moja«, dr. Gustava Ipavčeve »Zvezdas. Osmošolec gospod Marjan Podžar bo izpregovoril o Bogu in domovini. Mešani zbor bo zapel Medvedovo »Moji dom« in rusko narodno »Večerni zvon«. Prav čedna bo simbolična »Molitev«, ki se bo izvajala ob spremljevanju moškega zbora. Naslednja točka bo živa slika »Morska zvezdas, ki si jo je zamislil kongreganist celjske realne gimnazije. Za zaključek bo zbor zapel s spremljevanjem orkestra himno »Povsod Bogas. Celjani, ki ste se udeležili vsakoletne Marijanske akademije, boste prišli gotovo tudi letos v mestno gledališče. Pripeljite s seboj še druge, dajte zadoščenje naši dobri krščanski mladini, ki se za ta svoj praznik vsako leto tako lepo pripravi. Vstopnice se dobe v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi.

KINO METROPOL

prinaša danes ob 16.15, 18.15, 20.30 grandiozen vefilim mojstrske režije, sijajne inenacije in močnih prizorov »LORD NELSON«. V glavni vlogi Freddie Bartholomew, Madeline Carroll. Film je v nemški jeziku. Ob 10.15 in 14.15 matineja »TOP-HAT«

e Uspeli sestanek krajevne organizacije JRZ. V petek ob 8 zvečer je bil v telovadnici v Orlovskem domu članski sestanek krajevne organizacije JRZ. Sestanek bi bil moral biti v dvorani, ki pa je bila premajhna za veliko število prijateljev demokracije in članov JRZ v Celju. Predavanje se je moralo vršiti v veliki telovadnici, ki je bila polna. Predsednik krajevne organizacije JRZ mestni župan g. Alojzij Mihelčič je pozdravil predavatelja gosp. Marka Krajnca, banovinskega tajnika JRZ iz Maribora, posebno z veseljem pa je pozdravil številne nove člane. Predavanje g. Krajnca o našem boju za samoupravo nam je dalo jasno sliko naših bojov za samoupravo od leta 1848, ko je bil priobčen na prvi strani v listu »Slovenija« članek o zedinjeni Sloveniji, skozi leta absolutizma, ki je zatiral demokracijo, ko je bil sam strit od demokracije in demokratično življenje zopet oživel, tja do danes, ko zremo z upanjem in z gotovostjo v bodočnost.

KINO DOM — CELJE

4. do 6. dec. »SAMOSTANSKI LOVEC«.

7. do 9. dec. »7 ZAUSNIC«, filmska komedija.

e Podružnica Slomškove družbe za celjski in šmarnski okraj zboruje v Smarju pri Jelšah v nedeljo, 12. t. m., ob 9 popoldne v Katoliškem domu. Poleg društvenih zadev je na sporedu predavanje šolskega upravitelja gosp. Prislana. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Slomškove družbe!

Frizerski salon Edo Paidasch

Trajni kodri v decembru 60 din

Nisem dražji. Delam z originalnim preparatom.

e Prošnja Vincencijeve konference. Pred dnevi je minilo leto, kar obstoji kuhinja Vincencijeve konference. V enem letu je bilo razdeljenih 127.518 kosil. Sedaj, ko trka na vrata zima in je število revežev in brezposelnih vsak dan večje, se obrača odbor Vincencijeve konference na dobra srca, da bi kakor druga leta tudi letos priskočila konferenci na pomoč, da bo mogla tudi letos pomagati revežem. Za vsak najmanjši dar, bodisi v naravi ali denarju, se odbor najlepše zahvaljuje.

Specialist za ženske bolezni in porodništvo

DR. PAVEL PEHANI

je preselil svojo ordinacijo v palačo Ljudske posojilnice v Celju. Vhod s Kralja Petra ceste (poleg kina). Ordinira od 1 do 3

e Celjska tvrdka »Elkas, tekstilna tovarna, Instnik Leo Kudiš, bo obdarila z lastnimi izdelki 85 revežev. Za ta velikodušen dar izreka mestna občina celjska v lastnem imenu in v imenu obdarovanih darovalcu iskreno zahvalo.

e Trgovec Franc Ranzinger je dal mestnemu ubožnemu svetu 200 din namesto venca na grob umrlega g. Graesslita Vinka.

e Nesreča v gozdu. V Lučah je pri delu v gozdu padel 35 letni Sedlišak Franc in si zlomil levo nogo.

povabilu odzval. Darila in naročila za obe predstavi se bodo sprejemala danes ves dan v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Istotam si lahko vsak že nabavi vstopnico za obe predstavi. Zato ne zamudite ugodne prilike in obiščite danes Rokodelski dom!

Prosvetno društvo Moste uprizoni danes na miklavževanju tridejansko opereto »Miklavž pri bajac. Ob 5 bo igra z obdarovanjem za mladino, ob 8 pa za odrasle. Darila se sprejemajo ves dan v Ljudskem domu.

Miklavžev večer priredi Šempeterski fantovski odsek. Kdo se ne spominja veličastnih Miklavževih prireditev, ki so se prirejale v veliki dvorani Uniona, ravno tako v režiji šempeterskih fantov? Tudi danes bo takšna prireditev o društveni dvorani, samo v manjšem obsegu. Zato vsi na Miklavžev večer šempeterskih fantov. Popoldne ob 5. bo prireditev za otroke, zvečer ob 8. za odrasle pri pogrnjenih mizah. Darila se sprejemajo danes ves dan v dvorani.

Urc **Budilke**

Srebrnina Zlatnina

v veliki izbiri pri

H. SUTTNER, Ljubljana 2

Prešernova ul. 9 poleg gl. pošte

Zahvalovate brezplačni ceniki

Kdor želi imeti lep Miklavžev večer, naj pride danes ob 5 ali četrt na 9 v novo dvorano banovinskega deškega vzgajališča na Selu (Zaloška cesta, nasproti Karmeličankam). Salezijski gojenci z Rakovnika predvajajo ob spremljavi polnoštevne vojaškega orkestra skrbno našindirano dr. Gržinčičevo opereto »Miklavž prihaja«; dirigira jo komponist sam. Vstopnice se dobe na Rakovniku (tel. 32-72) in pri vratarju deškega vzgajališča na Selu, kjer se lahko oddajo tudi darovi. Ista opereta bo predvajana tudi na Rakovniku ob pol 5 in pol 8.

1 Sv. Miklavž pride v Trnovski prosvetni dom dvakrat: ob pol 6 za mladino in ob pol 9 zvečer za odrasle, obakrat z vsem svojim številnim spremstvom. Naročila in darila se sprejemajo od 8 ure zjutraj dalje v društvenem domu.

M. Drenik

volna za ročno pletenje. smyrna, perzer in kelim

Ljubljana - Kongresni trg 7

Miklavžev večer Frančiškanske prosvete bo danes ob 8 zvečer v novi frančiškanski dvorani s pestrimi nastopi v režiji g. Milana Skrbinska, režiserja Narodnega gledališča. Za obdarovanje otrok in odraslih se sprejemajo darila danes od 10. do 11. ure in od 3. do 5. ure popoldne pri dnevni blagajni pred dvorano, kjer je na razpolago še nekaj vstopnic.

1 Šiskarji gredo danes na miklavževanje v samostansko dvorano. Ob 5. popoldne bo sv. Miklavž na razpolago za otroke, ob 8. zvečer pa za

DANES ZVEČER

priredim svojim cenj. gostom prijeten

MIKLAJŽEV VEČER

V RESTAVRACIJI HOTELA UNION

pri katerem igra izvrsten salonski orkester. Event. darila se sprejemajo pri restavracijski blagajni. Za obilen obisk se vlnudno pripravite

P. ŠTERK, restavrater

1 Knjige Mohorjeve družbe dobe oni naročniki, ki so se prijavili pri Ljudski knjižnici, Miklošičeva c. 7, vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 7. Poštnina znaša 3 din. letotam se sprejemajo tudi naročniki za prihodnje leto.

1 Knjige sv. Mohorja za stolno župnijo se dobe v stolnem župnišču v pritličju, levo.

1 Dar mestnim revežem. V počastitev spomina blagopokojne gospe Marije Svetel sta darovala g. Ivo in Ana Sunara, lastnika gostilne na Cankarjevem nabrežju št. 5 din 100 za mestne reveže. Mestno poglavarstvo se darovalcema za lep dar iskreno zahvaljuje.

1 Cafuza Franči, Mesni trg 7, priporoča svojo novo modno irgovino z bogato izbiro kvalitetnega blaga po konkurenčnih cenah! Posebno ugodno za Miklavževa in božična darila!

1 Opozarjamo na današnji oglas razprodaje jabolk aromatičnih in kvalitetnih vrst, sortiranih od 1.75—2.50 din kg pri Ivanu Oblaku, Glinška ulica.

MIKLAJŽ KUPUJE

samo sveže izdelane:

- 1a PETRIČKOVE bonbone,
- 1a PETRIČKOVE bonbonjere,
- 1a PETRIČKOV marcipan,
- 1a PETRIČKOVO čajno pecivo.

Vse v PETRIČKOVI SLASČICARNI na Aleksandrovi cesti.

1 Otvoritev mesne strokovne knjižnice. V torek ob 9. dopoldne se bo oficelno odprla mestna strokovna knjižnica v mestni posvetovalnici. Po pozdravu predsednika mestne občine g. dr. Adlešiča Jura bo imel strokovno predavanje načelnik mestnega socialnega urada svetnik gospod Svetel Heribert, nakar bo ogled knjižnice. Strokovna knjižnica obsega zlasti literaturo iz pravnega, gospodarskega in komunalnega področja in je namenjena mestnemu uradništvu.

Zaradi opustitve trgovine popolna razprodaja moških in otroških oblačil g. J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 12

Velik napredek Rogaške Slatine

Rog. Slatina, 4. novembra. Prijazno je posijalo novembrsko sonce na našo prelepo dolino in njegovi žarki so se veselo poigravali z raznobarnimi travkami, ki so plapolali na smrekovih vršičkih visoko gori nad dovršenim tretjim nadstropjem velikega hotela, ki se gradi v Rogaški Slatini. Izreden dogodek je to za naše zdravilišče! Saj ti v svatovsko obleko obleden vršički naznanjamo, da je končana prva faza dela, ki pomenja velikanski korak naprej v prerajanju tega zaklada naše mile zemlje. Novi hotel, nov, najmoderneje opremljen dom za vse one, ki se bolni in počitka potrebni zatekajo v Rogaško Slatino!

Ze dolgo se je občutila potreba po moderni stavbi. Ljubljanski in Aleksandrov dom, ki sta se v zadnjih letih renovirala in modernizirala, nista mogla vzeti pod streho vseh onih, ki so želeli najudobnejšega stanovanja. Kajti sloves Rogaške Slatine in zdravilne moči njenih vrelec gre vedno dalje v širni svet, število gostov raste leto za leto in smelo pričakujemo, da bo še raslo. Kakor pa se v zdravem telesu nahaja zdrava duša, tako je v udobnem stanovanju človek srečnejši in zadovoljnejši. Zadovoljnost pa zopet vpliva na ugoden potek zdravljenja.

S tega vidika si je sedanja uprava zadala nalogo, da obnovi, kar se obnoviti da, da preuredi zastarele domove in naprave, da zida nove objekte in s tem povzdigne zdravilišče do take stopnje, da se bo mirno kosalo z vsemi razkojnimi zdravilišči Srednje in Zapadne Evrope tudi po zunanosti, kakor se kosa in jih nadkriljuje z zdravilno močjo stoletja znanih vrelec.

Gospod ban dr. Marko Natlačen je odobril veliki načrt preosnove Rogaške Slatine. Njegovi velikopoteznosti, njegovi preudarnosti in uvidnosti, njegovi iniciativi se imamo zahvaliti, da se dviga nova, imponantna stavba sredi zdravilišča. Preobširno bi bilo popisovati ves trud in napor, ki je v zvezi s pripravami za to veliko delo. To vedo samo oni, ki so vztrajno in dosledno delali pri načrtih in na realizaciji načrtov samih. V svoji skromnosti ti može ne govori o sebi. Slednjič so konec avgusta t. l. zapeli krampi in lopate. Gradbeno podjetje Gabrijelčič iz Ljubljane je začelo kopati globoke jame za temelje novega hotela, čigar osnutke je izdelal g. arhitekt Glanc. Danes, po pištih treh mesecih, je hotel pod streho.

Stavba sama obstoji iz dveh sporednih traktov, ki jih spaja stopnišče. V pritličju vzhodnega trakta bo restavracija s strogo dietetsko kuhinjo, v nadstropjih tega in v vseh prostorih zahodnega trakta pa bo 86 najudobnejše opremljenih sob, apartmani s kopalnicami in prostori za strežno osebje. V vseh sobah bo napeljana tekoča mrzla in topla voda. Svojevrsnost v opremlitvi sob bo obstajala v tem, da bodo omare in vodovodne naprave popolnoma vzdane v stene. S tem se bo pridobilo na prostoru in estetski sliki vsake posamezne sobe.

27. novembra je bila slava zaključnih del prve faze graditve hotela. Stavbno podjetje in zdraviliška uprava sta dopoldne pogostila vse delavce, ki so s svojo fizično silo pripomogli, da je delo šlo tako naglo izpod rok, zvečer pa so se v hotelu Sonce zbrali k proslavi tega dogodka oni, ki so delo zamislili in z občudovanja vredno vztrajnostjo dovedli do izvršitve. Povabljeni so bili tudi Slatinčani, ki so posredno ali neposredno sodelovali pri tem delu.

Hotel bo dovršen in izročil svojemu namenu že v prihodnji sezoni. S tem se bo izpopolnila velika vrzel v kapaciteti zdraviliških hotelov in ne bo treba več zavračati gostov z motivacijo, da ni sob na razpolago.

Poleg gradbenih del na hotelu pa se vršijo tudi druga v modernizacijskem načrtu predvidena dela. Plavalno kopalnice dobiva povsem drugo lice. Tu so Slatinski potok skrili pod betonsko ploščo, kopalniški prostor mnogo povečali in obdali z ličnim zidom, zgradili so v predelku zida prostor za okrepčevalnico, ves veliki prostor okrog bazena pa bo tlakovan s cementnimi ploščami, tako da bo naše kopalnice v veselje kopalcem, zdravilišču pa v ponos.

Preurejajo in prezidavajo restavracijo v Aleksandrovem domu, ki je letos zaslovela po svoji prvovrstni kuhinji. Ta preureditev je bila nujna posledica modernizacije hotela samega, ki se je izvršila v pretekli spomladi. Aleksandrov

dom bo odslej naprej tvoril z restavracijo vrednotno sliko krasnega in udobnega hotela, ki je že po svoji divni legi in še divnejšim razgledom velika privlačna točka.

V načrtu pa so še razna druga dela, ki pridejo na vrsto prihodnjo jesen, v kolikor bodo načrti izdelani in odobreni. Hydroterapija, Zdraviliški dom, Styria, Strossmajorjev in Tržaški dom kličejo po remeduri in modernizaciji. Vsi pridejo postopno na vrsto.

Kdo bi se ne veselil velikanskega napredka, ki ga zaznamuje Rogaška Slatina v zadnjih dveh letih in ki je zasnovan za prihodnja leta! Saj se bo z njenim napredkom širil tudi njen sloves in sloves dravske banovine. Ponosno se bo dvigala v zavetju Boča in Donatija, v čaru tisočerih rožic in senenatih kostanjev bo nudila leto za leto bivališče bolnim in od dela utrujenim gostom.

Zeleti bi bilo samo, naj se sedanji upravi da čas in prilika, da završi svoje započeto, a po obsegu gigantsko delo, da ji pomagajo pri tem delu vsi, ki jim je do napredka Rogaške Slatine in mile naše domovine.

Socialno delo mariborskega „Marijanišča“

Maribor, 4. decembra. Preteklo nedeljo je na svojem občnem zboru polagalo račune o enoletnem poslovanju najstarejše mariborsko dobrodelno društvo Marijanišče, društvo za podporo brezposelnih služkinj, ki je bilo ustanovljeno pred 37 leti ter je ves čas svojega obstoja posvečalo največjo skrb služkinjam, ki si morajo v mestu služiti svoj kruh. Delo tega društva in njegovih funkcionarjev je, čeprav liho in širši javnosti zakrito, tako plodonosno in človekoljubno, da je prav, če se ga ob priliki občnega zbora spomnimo in ga javnosti, od katere društvo pričakuje podpore pri njegovem vztrajnem delu, predočimo.

Kakor ves čas svojega obstoja, tako je društvo tudi v letošnjem poslovnem letu bilo zvesto svojim pravilom in svojemu namenu ter uspešno vršilo svoje človekoljubno delo. Pod svojo streho je vzelo, večkrat popolnoma brezplačno, 340 deklet, ki so v Mariboru iskale službo ali ostale brez nje, ter jim dalo vsega skupaj prenočišče v 1700 primerih. Vodstvo društva se je trudilo, da je službe išočim dekletom preskrbelo delo ter jih tako obvarovalo velikih nevarnosti, katere bi jim grozile, če bi ostale brez dela in zaslužka na cesti. V preteklem letu je poleg tega vodstvo pričelo s hvalevrednim delom za strokovno izobrazbo naših služkinj, ki jo mora v današnjih časih pač vsaka služkinja imeti, če hoče v mestu dobiti primerno službo.

Društveni odbor s predsednikom stolnim kanonikom dr. J. Mirtom na čelu se bo tudi v bo-

Roparski vlom v Vel. Kostrevnici

Litija, 4. decembra.

V petek 3. decembra sta dva neznanca okrog pol polnoči pred hišo posestnika in usnjarskega pomočnika Ivana Piška v Veliki Kostrevnici izstrelila iz revolverjev nekaj streliv, nakar sta s koli, ki sta jih pred hišo izruvala, pobila šipe na oknih ter vdrla v hišo. Gospodar, 40 letni Pišek, je z ženo in dvema hčerama zbežal na podstrešje, kamor so se skrili, tako da sta oba roparja imela lahko delo v hiši, kjer sta vse premetala in preiskala. Našla in vzela sta okrog 2000 din gotovine, ki jih je Pišek kot blagajnik kostrevniške gasilske čete hranil v miznici, ter okrog 50 din drobiža Piškovi ženi. Ukradla sta tudi več obleke, zimske suknje, potem pa sta jo odkurila v primskovške hribe. Okrog 2 ponoči sta v Vinjem vrhu zbudila nekega čevljarja, ki je moral enemu teh zločincev

doče truditi, da bo društvo dosegalo svoj namen ter pomagalo blažiti gorje, v katerem služkinje čestokrat žive. V Marijanišču bo potrebnim služkinjam nudil varno zavetišče ter skrbel za njihovo duhovno in telesno dobro. Javnost pa prosim, da ga pri njegovem socialnem delu podpre ter se vedno odzove, kadar jo bo odbor prosil gnotne pomoči, brez katere društvo ne bo moglo zadostiti vsem potrebam brezposelnosti izročnim služkinjam.

takoj potempljati slabe čevlje, za kar mu je ta mesto zahtevalih 20 din plačal 25. Svetil je z električno žepno svetiljko, v kateri je opazil čevljar stlačene stotake, katere je razbojnik ukradel Pišku. Čevljarju so potem popili še par litrov vina, nakar sta roparja odšla proti Primskovemu. Litijški orožniki so takoj pričeli z energično preiskavo ter ugotovili, da sta roparja popivala do 10 v Mačkovi gostilni v Smartnem pri Litiji, kjer so enega prepoznali Namesto da bi šla proti Bogenšperku domov sta jo mahnila proti Kostrevnici. Ker sta oba roparja orožnikom znana, bosta v najkrajšem času v rokah pravice ter so za njima že izdali tiralico.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

On ne pozna zobobola...

Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izoborno razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

Ker je pravočasno spoznal nevarnost zobnega kamna, neznosne bolečine, izpadanje zob. On je začel pravočasno uporabljati pravo sredstvo: redno čiščenje zob s »Sergovim KALODONTOM proti zobnemu kamnu«. Sergov KALODONT je edina zobna pasta v Jugoslaviji, ki vsebuje sulfocin-oleat dra Bräunlicha. S čiščenjem se odstrani pologoma zobni kamen — povzročitelj mnogih obolenj zob — in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV KALODONT PROTI ZOBNEMU KAMNU

II. občestveni večer

za župnijo Mar. Ozn. v dobro zasedeni frančiškanski dvorani je prav lepo uspel. Slavnostno uverturo je precizno in z občutkom odigral orkester pod vodstvom kapelnika Marija Sijanca, ki je znan iz radij. sporedov. Dr. Tomičevo »Sodobno balado«, ki v ostrih, zgoščenih slikah podaja križev pot mlade vdove-delavke z otrokom, je res dobro podala gdč. Majda Skrbiniškova.

Sledil je »Ples na češki vasici«, ki so ga mično in graciozno, toda obenem s pristno vaško hoteno trdoto kreirale gojenke drž. trgovske akademije v krasnih češkoslovaških narodnih nošah. Pri klavirju je spremljal g. Hugo Schell.

»Občestvo župnije in naša karitasa« je govoril dr. p. Roman Tominec, O. F. M. kot voditelj Elizabetne in Vincencijeve konference in zlasti poudaril odgovornost občestva za trpljenje bližnjega. In poudaril tudi dolžnost molččnosti pri tem delu, da ljubezen, ki pomaga, ne sme nikogar užaliti. Ga Vera Adlešičeva je globo občuteno odpele trojčkoslovske, zlasti je ogrela z E. dell'Acqua »Vilanelle«. Ker je že dalj časa nismo imeli priliko v javnosti slišati, nas je presenetila s svojim polnim in čistim glasom in dobrim poudarkom. G. Tone Petrovič, član narodnega gledališča je tudi odpel troje slavospevov. Vso dvorano je očaral s St. Premrlovo »Kdo je to«. Oba solista je spremljala na klavirju gdca prof. Marica Vogelnicova. Sledil je ples, stilizirana »Mazurka« po Chopinovi glasbi. Izvrstno ga je kreirala gdč. Ljubica Zelenikova, gojenka drž. konservatorija. Zivahni ritem glasbe, razgibanost in sproščenost, vse je podala kar moč dovršeno in zaeno z držano nobleso. Tudi obleka, ki je sličila belenu in srebrnemu metulju, je v kreaciji lepo prišla do izraza. Oba plesa je naštudiral inž. P. Golovin. Za odmorom je sledila še enodejanska M. Skrbiniškova »Siroti Zorica in Marko«, ki jo je pod režijo avtorja samega odigrala dramska družina franč. prosvete dobro in učinkovito.

Celoten večer je brez dvoma dosegel svoj namen: poudariti občestvo župnije. In dokaj lepših božičnih praznikov bomo imeli prav radi tega. Priridev so počastili ga. banica dr. Natlačenova, g. predsednik apel. sodišča dr. Vladimir Golia, komtur p. Valerijan Učak, O. T., dr. p. Gvido Rant exminister provincije in mnogo odličnih ljubljanskih družin. Vincenc. in Elizabetni konferenci M. O., ki si utirata na tako prepričevalen način pot do javnosti in sre — želimo še več tako lepših uspelih večerov. — V.

Članstvu Akademске zveze

Akademška zveza vabi svoje članstvo, da se danes ob 9 dopoldne zbere v Akademskem domu, od koder bomo skupno odšli na razstavo bratov Subicev v Narodno galerijo. Razstavo si bomo ogledali pod strokovnim vodstvom, zato vabimo vse člane, da se te prilike za vpogled v našo umetnostno zgodovino poslužijo. Vstopnina po 2 din. Ogled razstave bo končan do akademске maše. Akademška zveza.

Smarna gora

Služba božja v zimskem času. Na Smarni gori bo v primerih lepega vremena služba božja: ob 10 sv. maša z govorom na praznik Brezmadežne, na božični praznik, sv. Stefana, na Novega leta dan, 6. januarja, na praznik Razglašenja, na svečnico. S prvo postno nedeljo se zopet začne redna služba božja vse nedelje in praznike, ob 10 sv. maša s pridigo. Ako je slabo vreme, to je, ako ob 8 zjutraj dežuje ali sneži ali so druge vremenske neprilike, v teh primerih ne bo službe božje.

Novе muzikalije

Jugoslovska knjigarna priporoča naslednje najnovejše cerkvene in druge skladbe:

- 1) Bricelj Franc, Božični šopek Jezusu. 6 božičnih pesmi za mešani zbor. 10 din.
- 2) Grum Anton, Božični zvonovi. Štiri božične pesmi v čast sv. Stefanu za mešani zbor. 8 din.
- 3) Grum Anton, Psalm. Usmilil se me Bog. Za mešani in moški zbor. 1 din.
- 4) Dr. Jerko Grzinčič, Jezuščku! Tri božične pesmi za mešani zbor. 10 din.
- 5) Dr. Franc Kimovec, Bog bodi hvaljen. Molitev v spravo za bogokletje. Za mešani in moški zbor. 2 din.
- 6) Dr. Franc Kimovec, Sveta noč! Šest starih božičnih pesmi s klavirjem in petjem za mladino. 10 din.
- 7) Tome Matija, Enajst blagoslovnih pesmi za mešani zbor. Partitura 12 din, glasovi po 5 din.

Za detektiva se je izdajal

Celje, 4. decembra.

7. novembra med 7. in 8. zvečer je stopil v neki gostilni na Bregu k vojnemu invalidu Tomažu Br. iz Sv. Jurja ob juž. žel. neznan mladenič, ki se je izdajal za detektiva. Zahteval je od njega dokumente, jih pregledal in vrnil, obhodil vsa omizja v gostilni, kjer so sedeli gostje. V veži gostilne je prijel nekega reveža in ga s silo odvedel do sredine Masarykovega nabrežja. Ko ni bilo ljudi, je v temi zahteval od reveža denar, ki se je pač pokoril oblastnemu detektivu in mu dal 30 din. Reveža je zapodil naprej po Masarykovem nabrežju, sam pa jo mahnil proti kapucin. mostu. Siromak je bil prepričan, da ga je »obral« celjski detektivski agent. Prišlo so poizvedbe. Gostilničar in njegova žena sta se sicer spominjala nadebudnega »detektiva«, nista pa ga poznala. Lep detektiv: črne lase, črne obrvi, majhne črne oči, lepega mladeniškega obraza. V četrtek pa je policija po teh podatkih aretirala ob pol 9. dopoldne 24 letnega čevljarskega pomočnika S. Adolfa iz Celja. Dejanje je priznal. Pri zaslišanju pa je policija temu »detektivu« izprašala natančneje vst in ugotovila še več. S. Adolf je 7. novembra v hotelu »Hubertus« v Gosposki ulici naredil »uradne« obiske. Hotelskemu slugi g. Gajšku se je predstavil kot službeni detektiv, ki mora pregledati sobe za goste. Sluga se je »uradnic« osebi pokoril. »Detektiv« se je oglašil naprej v sobi, kjer je bila neka gdč. Elza. Zahteval je dokumente, jih pregledal in vrnil, napisal v svoj notes celo njene rojstne podatke. Izpraševal jo je na vse načine, posebno pa ga je zanimalo, koliko ima denarja. Končno ji je predlagal, da bi ostal pri njej čez noč, kar pa je seveda gdč. odklonila. Na vprašanja mu je pač odgovarjala zato, ker je bila prepričana, da ima opravka z detektivom. 1. decembra je bil praznik zedinjenja. S. Adolf je oblekel gasilsko uniformo, katere gotovo nikoli več ne bo nosil. Okrog 11 ponoči je imel zopet »uradni« pregled hotelskih sob. Obiskal je zopet hotel »Hubertus«. Sobarica je »uradno« osebo seveda takoj spustila v sobe. Prišla je na vrsto soba št. 10, kjer je gostovala gdč. S. Stefanija. Takoj se ji je predstavil kot detektiv. Gasilka pa je bila brihtna in mu ni slepo verjela. Gasilski jopič ga je izdal, tišek se je ujel. Da bi se vse lepo izšlo, je ponudil Štefki 10 din, ji govoril o ljubezni, a Štefka ga je zavrnila in zahtevala od njega 100 din. Ko je videl, da ne bo nič, da je v kašji, je Štefki zagrozil. Policija ga je aretirala, vsa dejanja je priznal.

Naše največje ljudsko zavarovanje KARITAS

izstavlja v oddelku za posmrtno jubilejno polico štev. 25.000.

V nedeljo, dne 14. novembra 1937 je vodstvo zavarovanja KARITAS poklonilo jubilejno polico št. 25.000 trboveljskemu rudarju Jakobu Janežu, očetu 9 nepreskrbljenih otrok. S tem dejanjem je KARITAS na najlepši način izpričala svoje socialno poslanstvo. KARITAS nudi predvsem malemu človeku možnost ugodnega in solidnega zavarovanja ter tako pomaga družinam ob smrti svojcev vsaj iz prvih gnotnih težav. — Na sliki vidimo rudarja-zavarovanca z družino. Treh otrok ni na sliki.

KARITAS, ki je v 6 letih postala največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji, je s tem svoj prvi jubilej prav pomembno praznovala. Pri sedanjem razmahu pa lahko z gotovostjo pričakujemo, da bo KARITAS prav kmalu dosegla jubilejno število 50.000. Tako more napredovati le domače, solidno in popolnoma varno zavarovanje, ki si je pridobilo zaupanje najširših ljudskih plasti.

Naj se širi in raste KARITAS v korist in blagostanje posameznika, družine in celega našega naroda!

Borba proti hripi

TOGAL tablete so uspešno sredstvo proti hripi in prehladu. TOGAL pomaga izločevati sečno kislino. TOGAL tablete vzete takoj v početku obolenja, preprečujejo razvijanje hripe. Več kod 6000 zdravniških.

priznanj. Poizkus bo tudi Vas prepričal. V vseh apotekah sedaj samo: **mala škatljica Din 21—, velika škatljica Din 46.—**

Reg. S. št. 1878 Mapiz. Dr. Stevanović & Pyk, Beograd.

Dr. Leo Hribar, veter. inspektor banske uprave:

Slinavka in parkljevka

Od vseh živalskih kug je brez dvoma najnevarnejša slinavka in parkljevka. Ni nevarna kar se tiče izgub na živalih, pač pa zaradi tega, ker se neznansko lahko prenese in ker povzroča škodo, ki gre hitro v milijarde.

V dnevnih časopisih je bilo v zadnjem času že večkrat govora o slinavki in parkljevki v drugih državah, predvsem v Franciji in Nemčiji. V obeh državah pa imamo naše sezonske delavce in je zelo mogoče, da nam jo zanesejo tudi po naši bahovini.

Pri nas slinavke in parkljevke že ni bilo od leta 1919 v večjem obsegu. Takrat pa je šla preko cele banovine. Zato bo še marsikomu ta epidemija v spominu, starejši gospodarji pa bodo govorili tudi še pomnilni, kako je bil za dalj časa ustavljen ves promet, ves izvoz in vse delo. Pa ravno te zaščitne odredbe, ki jih podvzema naše oblasti, pa tudi druge države kamor izvažamo, vse z istim ciljem, to je, da se ne vnese in razširi ta kuga, so delni vzrok gospodarski škodi, ki jo povzroča slinavka in parkljevka. Prav tako velika ali pa še večja pa je lahko škoda, ki jo bolezen povzroča neposredno na živalih samih.

Zato je ravno pri slinavki in parkljevki prav posebno potrebno tesno sodelovanje med uradnimi osebami, ki jo zatirajo in to so veterinarji, in pa živinorejci. Vsako prikrivanje kuge ima brez izjeme samo to posledico, da se kuga širi nemoteno dalje in če je enkrat razširjena v večjem obsegu, potem je vsako uspešno omejevanje tako rekoč nemogoče. Kaj pa to pomeni v gospodarstvu, biti pol leta ali pa še več zaprt v svojem domu; izključen od vsakega prometa s svojo živino na sejmih, pri prodaji in izvozu, to naj vsak sam razmisli.

Kaj je to slinavka in parkljevka, pove že deloma ime samo. Je to kuga, ki jo opazimo najlaže na gobcu in parkljih. Ime pove dalje tudi to, da obole na tej kugi v prvi vrsti parkljarji in to dvoparkljarji, kamor prštevarimo naše govedo, ovce, koze in svinje. Najbolj občutljiva in sprejemljiva za kugo so goveda, potem pa svinje. Manj občutljivi pa so konji, psi, perutnina, divjadina, vendar pa tudi te vrste živali, čeprav redke, obole.

Kugo povzroča kuživo, ki ga danes še ne poznamo. Je tako majhno, da ga ne vidimo pod nobeno, še tako močno povečavo. Zato ga ne imenujemo bacil slinavke in parkljevke, temveč virus.

Kugo največ prenaša največkrat ljudska nevednost, nemarnost ali pa tudi zloba. Vsi drugi prenašalci kuge so proli tem v veliki manjšini. Največkrat pa je seveda vzrok ljudska nevednost. Človek, ki je prišel na tako dvorišče ali hlev, čisto kuge ne pozna, pa če jo spozna niti ne ve, da jo je že odnesel na svoj dom. Ko pa po kakih 10. dneh izbruhne pri njemu ista bolezen čisto niti točno ne ve odkod jo je prinesel.

Od dne ko se žival okuži, pa do dne, ko se pojavijo prvi znaki kuge poteče vedno nekaj dni. Ta čas imenujemo inkubacijska doba. Pri slinavki in parkljevki traja ta doba navadno od 2—7 dni, redko samo 24 ur, včasih pa tudi več kot 10 dni. Po poteku te dobe dobijo živali nenadno vročino, ki pa jo vedno niti ne opazimo. Temperatura se suče okrog 40 stopinj C.

Kugo pa mora vsakdo opaziti tedaj, ko se pojavijo prihodnji dan ali pa po dveh dneh mehurečki. Te mehurečke vidimo ali na gobcu ali pa na parkljih ali pa na obeh mestih. Po pojavu mehurečkov temperatura hitro pada in pri normalnem poteku kuge je žival brez povečane temperature.

Skok čez kožo

Akademski klub montanistov priredi tudi letos 7. decembra na Taboru svoj tradicionalni »Skok čez kožo«. Ta bo že deseti, zato jubilejni, kajti prvi je bil v Ljubljani že v letu 1924, ko so ga prinesli k nam naši slušatelji rudarstva, po večini sami Bosanci, ki so to takrat študirali na rudarski visoki šoli v Pribramu.

Marsikoga bo gotovo zanimalo, kaj pomenijo te besede »skok čez kožo« in kaj prav za prav naj predstavlja ta stari rudarski običaj. »Skok čez kožo«, ki predstavlja v pravem smislu besede v resnici nekaj skok čez rudarsko kožo, ima svoj globlji pomen in je tesno zvezan z zgodovino razvoja rudarstva.

Že v srednjem veku je bila potrebna delavcu, ki je hotel postati rudar in ki je moral biti kot tak za svoje delo kvalificiran, gotova učna doba. Po dokončani učni dobi se je proglasile delavca za rudarja izvršila po točno predpisanim obredu Na ta dan so se zbrali okoli šahita (jaška), ki je bil tedaj mnogo ožji od današnjega, vsi rudarji, da bi prisostvovali tej slovesnosti. Delavec, ki je dovršil predpisano učno dobo, je skočil čez ta šahit, nakar mu je najstarejši rudar opasal rudarsko kožo in vsi ostali so mu nato čestitali kot svojemu novemu tovaršu — rudarju, ki je šele s tem dejanjem postal prvi član »srne bratovščine«. Ta skok čez šahit, ki ga danes nadomešča naš »skok čez kožo«, je simbolično predstavljal vse mogoče nevarnosti, ki stalno spremljajo vsakega rudarja pri njegovem težkem delu v zemeljskih globinah.

Skok čez šahit se je simbolično prenesel tudi na vse rudarske visoke šole in se je razvil, kot je že gori omenjeno, v »Skok čez kožo«, ki obstoji danes v tem, da gredo vsi montanisti — novinci, ki skačejo, na predvečer te prireditve v rudarskih uniformah in z rudarskimi svetilkami po mestu in prepevajo rudarske pesmi. Med potjo se ustavijo tudi pred univerzo, kjer zapojejo rudarsko himno ter se nato podajo do mesta, kjer je slovesnost. Preden montanistovinec skoči čez rudarsko kožo, ki jo običajno držita dva najstarejša navzoča rudarska inženirja, pove svoje življenjsko geslo, nakar mu hoter opasa kožo, mu čestita, da je s tem postal prvi rudar in nato mu še čestitajo g. rektor univerze, g. dekan tehnične fakultete, predstavnik rudarskega oddelka in vsi navzoči predstavniki rudarske industrije.

»Skok čez kožo« je pri nas običajno združen s proslavo rudarske zaščitnice sv. Barbare. Udeležijo se ga po možnosti rudarski inženirji in predstavniki rudarske industrije iz cele države, tako, da lahko rečemo, da je »Skok čez kožo« ne samo največja rudarska proslava, ki združuje našo starejšo in mlajšo generacijo, da je to rudarska manifestacija, kjer odjekne od Krakova do Pribrama pa tja do bele Ljubljane naš krepki: »Naj živi nam rudarski stanik«

Mehurečki, ki nastanejo na gobcu, v ustih na jeziku, na parkljih pa tudi na vimenu počijo po 1—3 dneh; v njih pa je bila v začetku bistra, potem vedno motnejša tekočina.

Zivali najpreje bolj slabo jedo in slabše prežvekujejo. Koža, kjer se pozneje pojavijo mehurečki, je že pred tem občutljiva in zato živali le previdno jemljejo hrano. Gobec jim je navadno zaprt, kadar pa ga odprejo, slišimo prav za to kugo značilno cmokanje. Iz gobca se jim cedi slina, ki se vleče kot niti.

Bolezen na gobcu do tu ni posebno nevarna. Mnogo bolj nevarna pa so razne komplikacije, ki nastopajo šele potem, ko počijo mehurečki. S tem je dana prosta pot najrazličnejšim bakterijam, ki potem določujejo daljnji potek. Na gobcu, posebno ustih nastanejo 3—4 cm debele plasti citronastorumenih barve. Številno različnih komplikacij je tako veliko, da jih je težko naštet.

Podobno je na parkljih. Tudi počijo mehurečki in možnost okuženja je tu. Na parkljih pa pridejo živali najlaže v dotiko z nesnago v hlevu in zato so komplikacije čisto zelo težke in živali izgubijo večkrat tudi parklje.

Končno se prav čisto tudi zvali slinavka in parkljevka na vimenu v isti obliki in s tem bi bilo to, kar lahko vsakdo opazi pri govedih, izdržpano.

Svinje obolijo pod sličnimi znaki: ali se kuga loti koncev nog ali pa se na rilcu napravijo mehurečki. Koze zbole isto tako na gobcu in pa na parkljih, ovce pa v prvi vrsti na parkljih, redkeje pa tudi na gobcu.

Kuga pa se loti tudi človeka; navadno če uživa neprekuhanu mleko ali razne mlečne izdelke ali pa če prenese kugo na sebe neposredno od okužene živali. Najbolj v nevarnosti so mladi otroci. Potek bolezni ni vedno lahek in zato se s slinavko in parkljevko ne igravimo!

Zdravitvi kuge ne moremo v tem smislu kot zdravimo druge kuge, to je s cepljenjem. Imamo sicer cepiva ali so tako draga, da na nje niti misliti ne smemo. Kar pa lahko napravimo je to, da vzamemo kri onim govedom, ki so bolezen že prestala in njihova kri ugodno vpliva na potek kuge pri drugih dvoparkljarjih. Mi z ubrizgavanjem krvi rekonvalescentov tako rekoč dirigiramo kugo v tako smer, da poteka v lažji obliki. Za one kraje in čase, kjer in kadar se pojavlja slinavka in parkljevka v hudi obliki, je to zelo važno.

Vendar pa lahko pomagamo bolni živalim, da čimprej ozdrave. Damo jim hrano, ki jo lahko jedo: svežo krmno, mehko seno, razne kuhane jedi, vedno pa dovolj sveže pitne vode. Usta ispiramo z zdravili ki v večje skupaj n. pr. z vodo,

ki smo ji pridejali nekaj jeslha, z galunom, plokatinom. Dobro sredstvo so tudi kamlice in laneno seme. Če se kje pojavi slinavka in parkljevka je živinozdravnik vedno pri roki, pa se posvetujte z njim!

Da ne bo komplikacij na parkljih, poskrbite vsaj za to, da bodo živali stale vedno na suhem. Parklje spirajte s kakim desinfektnim sredstvom kot je lizol, karbolna kislina itd. Vprašajte pa le za svet tudi živinozdravnika!

Poleg zdravljenja pa se mora na srce polagati posebno še:

Ne prikrivajte izbruha kuge! Če le opazite sumljivo slinjenje, prijavite stvar občin ali pa živinozdravniku. Vsako slinjenje ali rane v gobcu še niso slinavka; to more ugotoviti le strokovnjak. Če pa se pojavi v več dvorih istočasno, potem pa je sum kuge brezpogojno podan. Potek kuge je zelo različen, ali se bo kuga pojavila v zelo lahki obliki ali pa v zelo hudi. V poslednjem primeru bodo izgube zelo občutne, t. j. od 4 pa tudi do 10%. Res, zadnji čas se pri nas kuga ne pojavlja v tej hudi obliki, pa vseeno je gospodarska škoda vedno ogromna. Tem vam ne bi mogla nadomestiti nobena država, zato je dolžnost vsakega živinorejca in državljanca, da to takoj prijavi.

Potem, ko se kuga uradno ugotovi, predpiše oblast veterinarno policijske mere, ki so vsem živinorejcem še posebno zoprne, ker zelo omejujejo njihovo svobodo. Malokdo pa pomisli na to, da se predpisujejo samo zato, da se zaščitijo živinorejci in njihovi interesi. Tu pa se začne zabavljanje, prekrški in konec koncev je, da se kuga širi dalje, zapor pa seveda tudi ne ukine. Državna oblast mora imeti vedno pred očmi interese celote ne pa posameznikov. Posamezniki pa naj to upoštevajo, naj vedno sodelujejo in pomagajo in na koncu bodo morali sami opaziti uspeh tega sodelovanja in priznati, da je bilo vse storjeno le v njihovo korist.

Ne raznašajte kuge! Ne hodite v dvorce, ki so okuženi, iz okuženih dvorcev pa ne hodite v neokužene! Ne barantajte z mesom iz okuženih dvorcev, čeprav je od zdravih ali pa navidezno zdravih živali. Živali, ki so bolne ali sumljive, imejte zaprte v hlevu. Gnoj ne vozite na polje; imejte ga dokler ne dobite dovoljenja doma, in polivajte ga sproli z apnom! Ko greste iz hleva, si umijte roke v lizolu, sodi ali kakem drugem desinfektnem sredstvu. Imejte krtačo, to namočite v lizol in si okrtajte s tem obleko. Čevlje skrbno osnažite in jih razkužite. Če so pri vohu v vas straže, ki razkužujejo ljudi, vozove, vprege in živali, se jim pokoravajte in se jih ne ogibajte. Psi morajo na verigo, kokoši pa v kurnice. Preberite si večkrat razglas okrajnega načelstva in si sprašajte vest ali ste vse to storili. Ne prodajajte živine za vsako ceno iz samega strahu brezvestnim izkoriščevalcem. Raje sodelujte pri zatiranju kuge in kmalu bo vse v najlepšem redu.

Jesenice

Zbori katoliških mož in fantov. Poznane so prireditve sestankov fantov in mož KPD v Kerkovem domu že od lanskega leta. Po enem letu sta fantovski in možki odsek zopet sklenila, da bosta prirejela debatne večere, na katerih bo podano vsakokrat tudi poročilo o tedenskih dogodkih v domovini in v svetu. Prvi tak sestanek se vrši prihodnji ponedeljek ob 8 zvečer v Kerkovem domu, na katerega vabimo vse katoliške može in fante.

Zetev smrti. Pred par dnevi je v bolnišnici bratovske skladnice KID umrl ključavničar A. Urbanc, star komaj 35 let. Na zadnji poti ga spremljala velika množica njegovih bivših sodelavcev. Pokojni je bil strasten motociklist in je še v letošnjem poletju prevozil z motorjem velik del Nemčije, Švice in Italije. Nihče bi mu ne bil prišodil da bo še v tem letu dokončano število kilometrov, ki so bili njemu prisojeni, da jih je prevozil. Ob priliki smrti pokojnega je zopet oživele vprašanje, ki je že dolgo vrsto let pereče, namreč prenos onega, ki umrje v tovarniški bolnišnici, ki spada pod župnijo Koroška Bela, v jeseniško župnijo. Vzemimo slučaj, da je tovarniški delavec bival vse svoje življenje na Jesenicah, 30, 40 in tudi petdeset let. Usoda pa je hotela, da je umrl v bolnišnici in zdaj naj ga pokopljejo v sosednji župniji, kjer nima nobenega svojih, medtem ko so njegovi otroci, starši, morda tudi žena, pokopani na jeseniškem pokopališču. Sicer se da tudi ob obstoječih razmerah urediti, da se prenos dovoli, a za to je treba raznih potoj, prošnja in situosti, da ne rečemo šikan. Okrajno načelstvo, ki je v tej zadevi merodajno, naj bi končno enkrat za vselej to vprašanje rešilo tako, da bi bil prenos v bolnišnici umrlega Jeseničana brez vsakih potoj dovoljen na Jesenice, s čemer bo ustrezno prav vsem Jeseničanom. Prosimo.

Danes predvaja Kino Kerkov dom samo ob pol 3 popoldne film »Jeteniki hudičevih otokov«. Večerna predstava zaradi Miklavževega večera odpade.

— V zastarelih primerih zapeke, zdrženih v zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Joselova« grenka voda. zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Joselova« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Obj. reg. št. br. 30474/35.

Škofja Loka

Sv. Miklavž prihaja! V naš Društveni dom bo danes prišel sv. Miklavž, kar dvakrat. Popoldne bo obdaroval mladino, zvečer pa odrasle. Društveniki so pripravili za ta večer nekaj prav posebnega. Vabljeni!

Novo mesto

Podružnica Slovaške družbe v Novem mestu je začela s svojim delom. Prvega sestanka konec oktobra se je udeležilo večina učiteljskega vseh šol, 26. novembra je pa bil istotam prvi roditeljski sestanek, ki je bil zelo obiskan. Predaval je gosp. prošt K. Cerin o vzgoji. Prisotni so izrazili svoje zadovoljstvo nad takimi sestanki, ki se bodo v bodoče vršili mesečno. Na sestankih bodo predali svoje misli tudi starši, tako da končno pride do toli zaželjenega sodelovanja med domom in šolo. Bodočnost naroda in šreča naših družin to zahtevata.

8. decembra — praznik dijakov. Novomeška dijaška kongregacija priredi tudi letos svojo akademijo v Prosvetnem domu na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 8. zvečer. Najpriprčneje vabimo vse prijatelje.

Miklavž pride danes ob 5 popoldne v Prosvetni dom, kjer bo po zasluženju obdaroval velike in male. V zadevi obdaritve se je zgledati danes ves dan do pol 5 popoldne v mali dvorani Prosvetnega doma. Kot polne stroške je plačati 2. din od zavoja. Vstopnina ni, le prostovoljni prispevki se bodo pobirali.

Vič

V Društvenem domu se oglasi sv. Miklavž s svojim spremstvom v nedeljo ob 5. popoldne za otročiče, ali o 8. pa za odrasle. Hkrati z njim je napovedal svoj prihod tudi Lucifer s svojo vojsko, ki bo pobral vse neubogljive in odpeljal s seboj v pekel.

Tržič

Miklavž obišče letos našo Skalo kar dvakrat. Popoldne ob pol štiri ura prišel danes pogledat otroke, zvečer ob osmih ga bo pa primerni odrski klic društvenih članov priklkal tudi za odrasle. Njegova pisarna postuje v garderobi cel dan.

Izredno akademijo pripravila tudi letos za 8. december dekliška Marijina družba za svoje članice in prijatelje. Nastopijo tudi najmanjši varovanci zavetišča. Po cerkvenih proslavah tega dne nam je bila ta akademija še vsako leto v najlepše razvedrilo. Vabljeni so pa na praznik bolj odrasli udeleženci, otroci bodo pa še posebej pozvani za nedeljo popoldne.

V snegu šarijo naše planine. Takoj nad Tržičem je padel v noči na soboto sneg. Begunjšičo in Kofoje pa ovil v pravi smučarski raj.

Mengeš

Miklavž pride v Društveni dom v nedeljo ob 4 popoldne. Pripravila se mu lep sprejem s krasnim sporedom.

Na praznik 8. decembra priredi fantovski odsek na čast Brezmadežni igro: »Zidar udari Marijo v Ljubnem«, nato govor in simbolična vaja — Molitev. Vabimo!

Smihel pri Novem mestu

Pri pravašanju hlobov se je hudo ponesrečil Turk Alojzij, posestnik iz Podhoste pri Toplicah. Ko je hlobo naložil v jih povezal, se je utrgala veriga in težak hlobo se je zavallil ponesrečencu na desno nogo in mu jo pod kolonom zlomil.

Dekliški krožek Prosvetnega društva priredi na praznik 8. decembra igro p. Zakrajška »Prisegam«. Igra je polna ganljivih, a tudi smešnih prizorov. Prav za te igro si je društvo oskrbelo popolnoma nove gozdne in sobne kulise, ki so nekaj prav posebnega. Vstopnina je znižana na 4, 3 in 2 din, otroci pa 1 din. Vabljeni!

PO SLOVENSKI DOMOVINI

Velik shod JRZ v Litiji

bo na praznik 8. decembra ob 9 dopoldne v predilniški dvorani na Stavbah. Na shodu bosta govorila senator Franc Smoderj in župan Lebinger. Vabljeni vsi pristaši stranke!

Litija

Prosvetno društvo v Litiji priredi Miklavžev večer v dvorani na Stavbah danes ob 4 popoldne. Privatna naročila se sprejemajo v dvorani do Miklavževega prihoda.

Semenj v Litiji bo v ponedeljek po sv. Miklavžu t. j. 13. decembra. Vabljeni kupci in prodajalci.

Brežice

Naš župan se je minulo nedeljo na široko razpisal v »Jutru« o vprašanju elektrifikacije našega mesta. Najprej je povedal, da je glede elektrifikacije Brežic skušal dobovski dopisnik netočno in tendenciozno informirati javnost o elektrifikaciji Brežic. Prav isto bi mogli bolj upravičeno očitati njemu. Naj gospod župan nikar ne misli, da nismo Brežičani zasledovali to vprašanje in da nam ni znano, kako se je stvar razvijala. Vemo, kako so se vršile občinske seje, ko je šlo zato, da bi prevzele Brežice iste obveznosti z elektrifikacijo Dolenjske kakor druge občine. Vemo tudi, kako je od začetka vse lepo teklo kakor po maslu, dokler je bivši novomeški župan dr. Režek vodil pogajanja s Pokojniškim zavodom za najetje posojila. Ko pa je bilo posojilo odobreno in je akcija še prav posebej podprl ban g. dr. Marko Natlaččen, smo se ob raznih občinskih sejah lahko prepričali, kakšne težave je občina nenadoma začela delati. Iz poročil o občinskih sejah tudi nismo dobili vtisa, da bi nam banovinske elektrarne kdaj ponudile dve možnosti priključka, čeprav govori gospod župan o dveh variantah. Prav posebno nas pa zanima, kdo je med nami tisti strokovnjak, ki je pogruntal, da so banovinske elektrarne izračunale netočne kalkulacijske račune in ki je obe varianti preskusil tako, da se je občinski odbor odločil popolnoma drugače, kakor to zahtevajo banovinske elektrarne. Naj iščemo kakorkoli, ne najdemo drugega strokovnjaka kakor Klobučarja, kleparskega mojstra, morda je bil on tisti, čigar strokovno mnenje je prevrglo kalkulacije banovinskih elektrarn. Šaljiva zadeva pa je plebiscitni sestanek glede elektrifikacije. Gospoda župana prav vlijudno prosimo, naj vsem občanom, ki žal za ta plebiscit niso vedeli, sporoči imena vseh tistih, ki so bili pozvani. Zdi se nam namreč, da je zamenjal sestanek nekaj njegovih ožjih prijateljev, ki ne sede v občinskem odboru, s plebiscitnim. Sploh pa smo brežiški občani zelo radovedni in bi zato radi dobili oba proračuna za priključek v roke, da bi tudi mi mogli kontrolirati gospodarsko plat tega vprašanja, ker nam njegove izjave, ki so bolj politične kakor pa gospodarske, res ne zadoščajo. Za nas je važno to, kar vidimo in doslej smo videli, kako so banovinske elektrarne elektrificirale brežiško okolico, pri čemer vemo, da bi pod sličnimi pogoji elektrificirale tudi naše mesto. Noben pameten človek ne more imeti ničesar proti enkratnemu elektrifikacijskemu prispevku, ki se plačuje z dokladiami, katere se pa ukinejo, ko bo cel prispevek odplačan. Za nas občane, ki plačujemo sedaj električno zelo drago po 8 din za kwh, je predvsem važno, da bi se mogla cena elektrike že sedaj, takoj od začetka, znižati vsaj za 3 din za kwh, če bi do-

bivali tok od KDE in bi se naša stara elektrarna ustavila. Pri tem bi pa bil v ceni že tudi upoštevan nas elektrifikacijski prispevek. Ko bo pa ta odplačan, bo cena električnega toka za razsvetlavo 3.25 din pa kwh in radi bi vedeli, da bi nam povedal gospod župan, kdaj v sivi bodočnosti bi kaj takega zmogla tudi brežiška elektrarna, pa naj bi prejemale tok od banovinskih elektrarn na debele še tako poceni. Zato moramo priznati, da bi nas veselila velika skrb gospoda župana za občinsko gospodarstvo, če ne bi upravičeno sklepali, da ta skrb izvira le iz strahu pred bodočimi občinskimi volitvami, za katere je hotel prav ob vprašanju elektrifikacije pristaviti piskrček z volivnim golažem k ognju. Zdi se nam, da se mu bo ta volivni golaž prismočil, gospod župan se bodo pa najbrž ob njem še opekli.

Trbovlje

Ob prazniku sv. Barbare — za naš duhovni kruh. Ob rudarskem prazniku njih svetnice sv. Barbare se spomnimo tudi duhovnih potreb naših rudarjev.

Glavna naselbina tukajšnjih rudarjev na Vodah je oddaljena pol ure do ene ure in več od župne cerkve. In ta razdalja se veča. Vedno večja zaposlenost po industrijah tudi ob nedeljah posebno dopoldne še bolj trga delavca proč od duhovnih virov. Svoj čas bi lahko rekli, da so bili ob nedeljah in praznikih vsi rudarji v Trbovljah in vsaj videli svojo župno cerkev, če že v njej niso bili. Danes žive na Vodah vedno bolj samo svoje življenje mimo starih Trbovelj. Danes življenje tudi vedno bolj hiti in mora biti zato vse bolj pri rokah, torej tudi cerkev. Za vzpodbuden zgled so nam lahko severne in zapadne države, kjer se povsod z novo industrijsko naselbino obenem gradi tudi cerkev, šola in bolnišnica.

Obširen prostor na Vodah je zagotovljen za novo cerkev. Akademski kipar Tone Kralj je napravil svojevrsten zanimiv načrt za rudarsko cerkev. Cerkevno predstojništvo je napravilo utemeljeno prošnjo na podjetje za pokritje stroškov za cerkevno stavbo. Pri tem je tudi upoštevali, da je zaradi rudniških izkopov podružnična cerkev v Retju resno ogrožena, da se podre, pot do nje je pa zaradi vedno novih plazov vsak dan težavnejša. Šlo bi torej bolj za nadomestilo, da TPD zgradi v sredi doline novo primerno cerkev. Zdj že menda 30 razredov šole na Vodah je oddaljenih od cerkve pol ure. Sicer je pa dosedanja župna cerkev tako majhna, da tudi samo teh ne more naenkrat sprejeti pod streho, kje so še pa vsi ostali!

Ugodnejše gospodarsko stanje omogoča TPD, da izvaja sedaj ogromen investicijski načrt. Samo en odstotek tega bi približno zadostoval, da se zgradi tudi na Vodah cerkev za rudarje in jim tako preskrbi tudi duhovnega kruha.

Ob prazniku rudarske zavetnice sv. Barbare ji bomo tudi to zadevo priporočali.

Središče ob Dravi

Proslavo zedinjenja je priredilo 1. decembra tukajšnje prosvetno društvo s sodelovanjem SK Središče in dekliškega krožka. Lep, z navdušenjem podan program in številna udeležba občinstva nam priča, da postaja 1. december vedno bolj naš ljudski praznik.

Marijina družba bo priredila dne 8. decembra popoldne ob 3 v Društvenem domu proslavo Brezmadežne, s katero bo naša mladina slovesno izpovedala vdanost svojemu najlepšemu vzoru — Mariji.

KULTURA

Po I. mariborskem umetnostnem tednu

Pomen mariborskega kulturnega tedna za Maribor in za vso Slovenijo smo že primerno poudarili. Poleg tega, da ta kulturna prireditev, ki se je vršila pod vodstvom delovnega Umetniškega kluba in predsedstvom pisatelja dr. Iva Sorlija, pomeni važno narodno delo na naši severni meji, je pomembna tudi za današnji čas zlasti v tem, da je v sedanjem trenutku poplave prevodne in tuje umetnosti prve resnejši kulturni klic po slovenski izviri tvornosti. Prenasičeni smo že dobrot iz tujih bogato obloženih miz, zdaj živi v vseh nas neka skrita težnja in hrepenenje po lastnem krik in delih iz lastne slovenske ustvarjalne sile. To notranje pričakovanje je sedaj vsesplošno in Maribor se mu je odzval prvi s umetnostnim tednom, ki naj da vzpodbude mariborskim kulturnim delavcem, da z vsemi svojimi silami skušajo poživiti domačo umetnost v katerikoli panogi: v likovni umetnosti, pripovedništvu, pesmi, glasbi in odrski umetnosti. Tudi, če zdaj še niso tako veliki uspehi vidni, vendar je volja tu in rahlja prst, da vzklikje morda kdaj zrelo delo.

Pri tej priliki moramo omeniti tudi prizadevanja g. bana dr. Natlačena za kulturni razmah Slovenije, saj je prav on s svojim darom (15.000 dinarjev) najboljši omogočil podelitev nagrad ter s tem naznačil smer, kako naj javne ustanove pa tudi juridične osebe in posamezniki pomagajo gojiti našo umetnost. V Mariboru so se njegovemu zgledu odzvali mnogi privatniki in tako pomogli dobri stvari. Z javnimi nagradami smo pri nas šele komaj začeli (svoj čas smo imeli Prešernovo nagrado, ki pa je prenehala), zato navajamo zdaj imena prvih nagrajencev mariborskega kulturnega tedna, ki obenem tudi predstavljajo mariborske kulturne delavce.

Glasbena žirija (M. Bravničar, Sl. Ostrec v Ljubljani in Marjan Kozina v Mariboru) je podelila I nagrado 1500 din iz podpore celjske občine in banovine K. Pahorju za godalni kvartet, drugo nagrado po 750 din iz podpore banovine prof. Ubaldu Vrabec za simfonično pesnitev »Tema in luč«, tretjo v istem znesku iz podpore celjske občine in banovine D. Cvetku,

konzervatoristu v Pragi za klavirsko sonatino Potovalno nagrado iz podpore banovine v znesku 3000 din je prejel Marjan Kozina, ravnatelj Glasbene Matice v Mariboru. — Literarna žirija (prof. dr. Dornik, prof. dr. Kralj in dr. Snuderl) prve nagrade ni podelila, z drugo nagrado 1000 dinarjev iz podpore veletrgovca M. Oseta ter industrijca in trgovca Fr. Majerja je nagradila delo dr. I. Sorlija »Cesta po ravnem«. Tretjo nagrado v znesku 500 din iz podpore Posojilnice v Narodnem domu je podelila Jožetu Kerenciču, akademiku pri Sv. Bolfenku pri Središču za njegovo novelo »Mati išče mojstra«. Potovalno nagrado iz podpore veleindustrija Hutterja in veletrgovca Pintarja je prejel Iv. Potrč, književnik v Rušah, kot priznanje za resno umetniško stremljenje. — Likovna žirija (I. Zorman, upravnik Narodne galerije v Ljubljani, in književnik R. Rehar, dr. Ivan Sorli in dr. M. Snuderl): Prva nagrada v znesku 1500 din iz podpore mariborskega Rotari-kluba se je podelila slikarju Zoranu Mušiču za sliko »Ljubljani«. Druga nagrada 1000 din se je podelila Alb. Sirku za sliko »Bakarski zalivi«. Tretjo nagrado iz podpore dr. Snuderla je prejel prof. Kos Potovalna nagrada (3000 din) iz banovinske podpore se je priznala akademskemu slikarju prof. Jiraku v Mariboru. — Gledališka žirija (upravnik dr. Brenčič, prof. dr. Dornik, dr. Kralj, Fr. Majer, Radiivoj Rehar, E. Golob in dr. Snuderl): Prvo nagrado (1500 din) iz podpore Umetniškega tedna je prejela igralka Elvira Kraljeva. Druga nagrada (1000 din) iz banovinske podpore se je podelila P. Koviču, tretja (500 din) iz banovinske podpore R. Nakrstu. Potovalno nagrado (3000 din) iz podpore mestne občine mariborske je prejel režiser J. Kovič.

V okvirju UT se je tudi podelila nagrada industrijca Soneškega za najboljšo koračnico jadrskih letalcev. Nagrado za besedilo (1000 din) je prejel književnik R. Rehar, nagradi za kompozicijo pa prof. Ubald Vrabec (1500 din) in M. Kozina (1000 din).

Danes prinašamo strokovne ocene nastopov na MUT, v katerem gledamo predhodnika potrebnega vseslovenskega umetniškega festivala.

— Druga »studija« (dekle z rdečimi koraldami) pa je nasprotno vesel tip, ki nič ne misli, le solnce uživa; zato je vse tako svetlo, jasno in vroče. — Portret slikarjevega očeta s flavto je tak, kakor je slikar doživel očeta v svoji prvi mladosti: samo nastroj je to, in sicer malomeščanski. Z vso ljubeznijo je hotel pokazati očetu najljubši opravke. — Jesenska »haloška pokrajina« je podana ekspresivno: bogastvo jesenskih barv pred smrtjo. Ozadje bolj temno, pripravljeno se k nevihti, veterček že prihaja in listje bo odpadlo. — Visoko ležeča pokrajina s travo in brezami v »Jutru pod Uršljo gor« je nežna. Poskus, doseči v sliki daljino, je popolnoma posrečen. — »Iz našega parka« ustreza »haloški pokrajini«: jesen je, zadnja lepota je razkošno razsuta po drevju.

Ivan Kos ima na razstavi šest akvarelov in štiri olja. Akvareli so portreti, studija »Pohabljenec« in prekrasna »Jesenska krajina«; olja pa: »Izžrpan«, »Naše mesto«, »S starega pokopališča«, kjer je problem prečudovite harmonije jesenskih barv s koščkom pokopališča, ki je samo nakazano, lepo rešen. Kos je mojster v akvarelih; vedno je nemiren, vedno se nanovo poglablja išče in raste. Mnogo let ga že opazamo na razstavah in vselej nam nanovo dokaže, da stopa skozi življenje z odprtimi očmi. Njegova olja in akvareli so nam priča, da so na svetu »objekti«, ki so stalni in ki se jim ni mogoče izogniti z neznanjem. Njegovo slikarstvo res ni sanjarjenje, temveč resnica. Tista onemogla množica, ki se lačna preriva skozi dan in noč, mu je v duši in on bi ji rad pomagal. Vē, da je v vseh teh ljudeh srce in da polje kri v njihovih žilah, samo nekoliko hladneje. Tak je njegov »Izžrpan«, ki gleda v daljavo in ne razume, da se je zasukalo tako naenkrat in da hodi sedaj po svetu s svojo posodo in nadleguje ljudi. Ta slika je nekaka meja v umetnikovem delu. — Olja »Iz mariborske okolice«, »S starega pokopališča« pa nam kažejo že nova hotenja, novo življenje, kar je zelo razveseljivo. Umetnik prikazuje v njih svojo bavno lepoto krajine, ji daje prednost pred grafičnostjo, umerno in ne premeško. — Mnogi podcenjujejo akvarele, gledajo jih pa — saj ni slikano na platno, in to še z navadnimi barvami. Toda akvarelna tehnika terja veliko spretnost in znanje, posebno še, če obravnava slikar portret: tu je potrebna stroga risba, kajti važen je pri tem karakter. Risba ostane neizpremenjena, glavno je, da zadene umetnik kar s prvo potezo barvo in ton, kajti s ponovnim preslikavanjem bi postala slika umazana, brezbarvna in trda. To je pravo »prima« slikarstvo; ako bi bil akvarel manj vreden, ne bi bili polagali barv na papir Dürer in premnogi drugi. Marsikomu so Kosovi portreti v akvarelu preostavni, ker mislijo, da je umetnost v kompliciranju in zavijanju. Toda sofizem še ni vse. V enostavnosti je vse, je rekla Cezanne, ker iščemo povsod le prvotnosti.

O Albertu Sirku sem že nekoč zapisal, da je tam, kjer je bil obstal. Dalje ne gre več. Išče le učinkovitosti, ki jo doseže z močnimi barvami in kontrasti, silno lučjo in senco (Bakarski zalivi, Trg v Skopliu, Ribiči na soncu v Ohridu, Ulica v Tetovu, Konji na ulici), ali z močnim poudarjanjem temne in svetle barve, kar podkrepi še s silno razburkano naravo (Valovi, olje); to-la njegove barve so skoraj vedno iste: južne. Tudi če slika stajersko pokrajino, n. pr. Sv. Marjeto ob Pesnici, v katero je položil res neko pobožno nastrojenje, ali pa »Potočke«: ne išče več, temveč hoče le učinkovati in biti močan.

O tehniki Zorana Mušiča ni dvoma, da je izvrstna. V sedmih slikah, ki jih je razstavil, so predmeti kot taki brezpomembni. Glavno je »tone« na teh predmetih. Pa naj bo potem umazan zelen ob belem v »Hišic«, ali žareč, razbežljav v »Krajini« ter rumeno izsušen v »Krajini na Korčulic«, ali pa poln vlage v vodi in zraku v »Ob Ljubljani«, rjavi na cesti s hišami v sliki »Iz zagrebške okolice«: vse je le čista tonska slikarja, ki pusti človeka precej hladnega.

Slikar je prepričan, da je ta način slikanja edino pravilen. Verjetno je tudi, da je vse to res tako gledano in doživeto, čuti pa se v vsem vendarle skoraj samo romanski vpliv.

Vladimir Stoviček je poleg svojih mojstrskih plaket razstavil še ženski akt, Sedečo ženo in Relief Madone, vse v mavcu. Kakor pa je mojster v plaketah, se zdi, da se v ženskem aktu in Sedeči ženi ni povzpel do tiste višine, kjer lahko govorimo o resnični umetnini. Oba kipa sta lepo izdelana, res, toda umetnini to še nista. Bolj pa gane relief Madone s svojo milino in nežnostjo ter izvrstno tehniko, v kateri je izdelan.

Resnost, s katero je bila ta razstava pripravljena, ji daje važnost in svoj pomen.

Dr. Ivan Dornik

Recitacijski večer

V okvirju Umetnostnega tedna so brali pretekli torek v mariborskem kulturnem krogu živci in delujoči književniki svoja dela. Tudi ta prireditev je pokazala hvalevredno stremljenje Umetniškega kluba, popularizirati domačo umetnost ter gojiti umetniški regionalizem v njega najplemenitejšem smislu: podpirati umetniško rast v njeni prvotni zakoreninjenosti v domačem kraju ter mu s to posvetitvijo utirati pot v narodno in evropsko umetniško občestvo. Žal, da smo na tem večeru pogrešali zastopnike Prekmurja, Ptuja in Celja.

Po uvodni besedi predsednika U. t. književnika dr. Iva Sorlija je recitirala ga. Kosutova Sorlijeva »Vprašanja«. Sorlijevemu salonsko uglajenemu, psihološko ilustrativnemu realizmu je sledil socialno poudarjeni realizem mladega Ivana Potrča, ki je bral »Faničino povest«. Iz njene kmetiške stvarne in lapidarne dikcije je dihala vzdohnoščajerska zemlja s svojo vekovito borbo za zemljo in kruh. Prava senzacija večera, kakršno ne zmore zlepa kaka literarna prireditev, pa je bil nastop pesnika Vinka Zitnika, orožnika po poklicu, z njegovo žensko-nežno liriko. Občinstvo je zajela bizarnost situacije, ko je poslušalo v krčevitem zanosu recitirati orožnika njegove subtilne, akvarelno čiste in prozorne verzje. Četrty je nastopil R. Rehar s svojo nekoliko cankarsko navdihneno črtico »Lepota in resničnost« in s tremi pesnitvami, od katerih je užgala zlasti zadnja. Sledila je Ruža Lucija Peterlinova s svojimi pesmimi. Njen prijeten, krhko se trgajoči alt, njen rimsko rezani obraz je dajal njeni recitaciji topli, aparten folio. Kot zadnji je bral dr. Dornik svojo čustveno ubrano, psihološko subtilno prozo in nekaj pesmi. Stevilni obisk priča, kako se mariborsko občinstvo živo zanima za domačo književnost.

Koncert

V okvirju Umetnostnega tedna, ki si ga je letošnji prvič zamislil in ga vseskozi zadovoljivo izvedel Umetniški klub v Mariboru, je bil v petek, 26. nov. t. l., posvečen večer tudi mariborskemu glasbenemu življenju. V veliki Unionski dvorani je bil koncert, čigar spored je imel namen, predstaviti v svojem prvem delu našo sodobno, na ožjih domačih tleh vzniklo glasbeno produktivnost, v drugem delu pa predstaviti naše domače pevске zore zopet ob izvedbi del domačih skladateljev. Obe kompoziciji prvga dela sporeda sta bili še tem pomembnejši, ker so ju izvajali prvkrat in jima je ocenjevalna komisija Umetnostnega tedna priznala nagradi.

Sodelovali so na koncertu mariborski pianist g. dr. Roman Klasing, Ljubljanski godalni kvartet (gg. L. Pfeiffer, Fr. Stanič, V. Šušteršič, G. Müller), mariborska mešana pevška poba »Glasbena Matica« in »Maribor« ter moška zbor »Drava« in »Jadrans«.

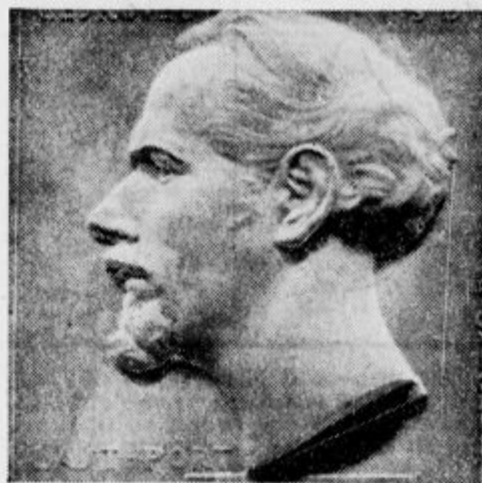
G. dr. R. Klasing nam je na klavirju predstavil mladega mariborskega glasbenika g. Davorina Cvetka z njegovo klavirsko sonatino. Kakor je bilo razbrati iz tega njegovega dela, se g. Cvetko usmerja v glasbeno moderno, atonalno smer. Slišali smo tri kratke, sicer še precej enostavno zgrajene stavke.

Ljubljanskemu godalnemu kvartetu je bila poverjena nadvse težavna naloga. Interpretiral je godalni kvartet skladbo mariborskega profesorja Karla Pahorja. Strogo atonalno pisano delo, ki vsebuje natrpano polno linearno kompozicijo, si je s težavo utiralo pot priznanja med poslušalci, ki so po večini na tovrstno muziko manj ali pa sploh ne vajeni. Člani kvarteta so svojo težko nalogo odlično rešili, položili so res svojo prizadevanost in zmožnost v izvedbo skladbe, ki je naša v njih nadvse dostojne interprete. Sodim pa, da bo treba vobče še mnogo glasbene vzgoje pri naši publikli, da ji bodo dostopne tudi tovrstne skladbe, kot sta bili omenjeni dve!

Pevsko društvo »Jadrans« je zapelo pod vodstvom g. Ubalda Vrabca dva moška zbor »Ju-

tro« (B. Ipavc) in »Prihode« (U. Vrabec). Z neverjetno stanovitnostjo in neutrudljivo marljivostjo si je zbor pridobil po vsej pravici priznanje najagilnejšega mariborskega pevškega društva, ki z naglimi koraki napreduje ob vsakem nastopu in je kos tudi težji moderni glasbi, saj se je lani n. pr. med drugim lotil tudi Kogojevskega Rekvijema. Omenil bi le, da se ta nagla rast nekoliko negativno čuti v posameznih glasovnih skupinah, ki še niso povsem glasovno kultivirane in enotno ubrane, tako da enotno harmoničnost in interpretacijo včasih moti izstopanje posameznih glasov. V splošnem pa zbor ubrano zveni in se v vsakem oziru disciplinirano podreja svojemu pevovodji.

Mešani zbor »Glasbene Matice« je pod vodstvom ravnatelja g. Marjana Kozine nastopil s Pahorjevo »Polžjo suito«, ki nam je bila delno znana že od lani. V tej skladbi smo skladatelja spoznali v nekoliko drugačni luči. Delo sicer stavi ne izvajalca tudi veliko zahtev, a je za-

Vladimir Stoviček: Lastna podoba (plaketa)

radi svoje duhovite invencije, odete v preprostejšo, igrivo kompozicijo, zelo dostopno in učinkovito. Zbor »Glasbene Matice« tokrat ni dosegel svoje siceršnje višine. Stevilčno šibak ni zvenel v svoji običajni enotni ubranosti; tudi pri njem so se posamezni glasovi nekajkrat preveč odražali od celote. V ostalem pa je bil zbor v podajanju enoten in dovršen.

Moški zbor narodnega železničarskega društva »Drava« je pod svojim dirigentom Albinom Horvatom izvajal »Večer na morju« (A. Schwab) in »Kvišku plava moje hrepenenje« (O. Dev). Zbor ima lepo umirjene glasove in enotno doneče glasovne skupine. V celoti ubrano zveni in je dovršen v pevski interpretaciji. Pogrešali bi pri njem le nekoliko agilnejšega poleta.

Pevsko društvo »Maribor«, ki ga vodi gosp. ravnatelj J. Ev. Gašparič, je ob spremljevanju klavirja (gdč. M. Zacherl) zapel »Napitnice« (V. Mirk) in »Tam nad jezercem« (iz opere »Gospodsvetski senec, Risto Savin). Solo v napitnici je bil za močno doneči zbor in ob spremljevanju klavirja še premo prodoren in dramatično razgiban. Stevilčno močan in glasovno ubran nam je zbor predstavil bogato in sočno bravtost, za katero nam je bilo žal, da je nismo mogli slišati brez spremljave, v a capella zboru. Pevci se lepo podprejajo svojemu pevovodji.

Uvodno besedo je govoril predsednik Umetnostnega tedna v Mariboru g. dr. Ivo Sorli. Obisk je bil zelo slab. Pričakovali bi od naše javnosti mnogo več zavednosti in priznanja za veliko in vzpodbudno idejo našega mariborskega Umetniškega kluba. Bb.

Gledališka predstava: Snuderl: Lopovščine

Snuderlove »Lopovščine« so vedre enodejanke, ki osvajajo s svojo inteligenco in dobrosrčnostjo. V njih je dal avtor-odvetnik izraza svoji poklicni nevolji nad pisanim zakonom in moralističnim licemerstvom družbe ter se izpovedal za naravne zakone, ki iz veka v veka žive v ljudeh in za ono dobrotno moralno, ki ljudi osrečuje. Taka »lopovska« morala pripravi v prvem in drugem skeču dekletu ljubljenega ženina, v tretjem pa nakloni zbegani vdovi ženina in lepo dediščino.

Avtor je imenoval svoje igre skeče ter je hotel tako poudariti, da so sad lahke, igrice improvizacije, ki zažive šele na odru, z umetnostjo igralka in režiserja pravo življenje. Skečevski značaj imata brez dvoma dve od njih, tretja je za to vrst nekoliko pretežka. In da jih je pisal avtor v velemestnem osredju, ki je domovinska občina te dramske vrste, bi bil podjetnik v Belem burgundcu za spoznanje bolj ciničen, dekle v isti igri za velemestnem toh bolj frivolna in njen ženin za nianso manj naiven. In tako podobno v ostalih igrarh. Tudi se vihti angleški skeč lahkotneje preko dozdevnih tragičnih konfliktov, katerih umetniško obveznost lahkoži v taji. Vendar so to navsezadnje malenkostni odtenki, ki bi jih lahko režiser z literarno ambicijo in znanjem dognal v svojem področju. Tehnično so Snuderlove enodejanke skoraj bližje Čehovljevim dramskim šalom, če si odmislimo Čehovljevo burlesknost in njegov gorjupi humor.

Vzlic omenjenim literarnim ponderabilijam so šla dela prijetno in gladko preko odra, kar zgovorno dokazuje dramsko učinkovitost njih zasnutkov. Iz režije, ki je hodila izbojena pota meščanske veseligre, se ni dalo vedno spoznati, ali režiser doume bistvo skeča. Zaključki posameznih iger in nekoliko tudi epilog kažejo sicer na bizarni red skeča, vse ostalo dejanje pa je potekalo premo burleskno in lahkotno. Saj je skeč najbolj razposajeno, najbolj nebrzdano dete dramske literature, ki zagori in ugasne v odrskem ognjemetu iskrih šal, pikrih glos, besednih prask, scenskih domislic, v vsej oni razposajeno igrivi odrski čarovniji, ki z zavestno ironijo ubija iluzijo vsakdanjosti.

Gdčna. Kraljeva je bila najboljša v drugem in tretjem skeču. V prvem je motilo njeno neprirodno poskakovanje, ki o njej ne vemo, ali jo jemljemo za skečevsko ali mladostno objestnost. G. Pavec Kovič si je pridobil občinstvo v zadnjem skeču kot notar. V prvem skeču je bila njegova vnanost nekoliko preogrela, v drugem pa je pozabil svojo vlogo primerno burleskno podčrtati. G. R. Nakrst je zaživel najbolj kot nečak v Belem burgundcu. Za praktičnega zdravnika je bil v drugem skeču malce učenjasko neokreten in mehkužen. Avtorja je občinstvo na koncu predstave burno pozdravljalo. Dobil je vencev in cvetja. o.

Ivan Kos: Pohabljenec (nagrajena)

Razstava likovnih umetnikov

Mariborski umetnostni teden se je pričel s tem, da je bila dne 21. novembra odprta razstava likovnih umetnikov, ki bo odprta še do 9. decembra. Razstavili so: Golob Franc, Jirak Karel, Kos Ivan, Sirk Albert, Mušič Zoran in Stoviček Vladimir. Razsodišče, ki je sklepalo o tem, kakšna dela smejo na razstavo, je bilo zelo strogo; obenem pa se vidi, da so bili tudi umetniki sami zelo strogi do sebe. Vsi — razen Jiraka — so šli v boj za nagrade, ki jih je za ta teden razpisal Umetniški klub. Žirija, v katero je bil poklican tudi g. Zorman iz Ljubljane, je nagradila s prvo nagrado Mušičevo sliko »Ob Ljubljani«, z drugo Sirkov »Bakarski zalivi«, s tretjo Kosov akvarel »Pohabljenec«.

Golob Franc je razstavil štiri lesoreze, ki so tehnično zelo dobro delo, vsebinsko pa malo preveč simbolični in skrivnostni. Tudi prostor, ki ga ima slikar na razstavi, ni preveč posrečen: občinstvo opazi njegove lesoreze le nekako mimogrede, kar je škoda.

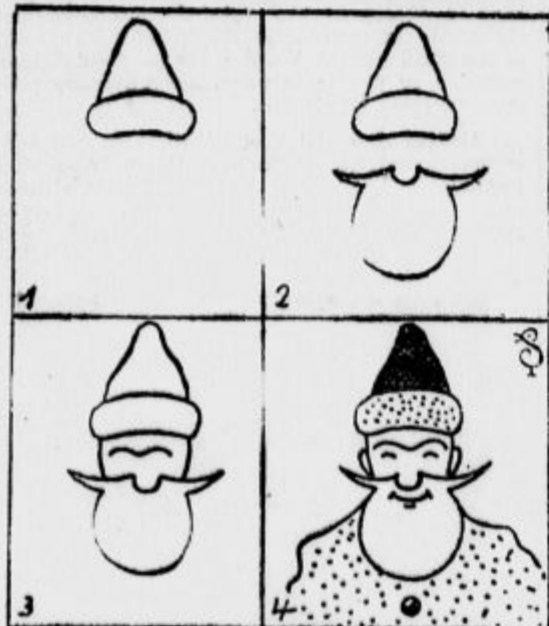
Kaj je novega v slikah Karla Jiraka? Vitalnost. Življenska sila krajine. »Pomlad z breškami« (v seznamu »Drevje v pomladi«) je nekaka uvertura v to umetnikovo novo pot. Pokrajina je gledana skozi okno. Umetnik je hotel podati rdeči tember, nežnost, subtilnost in vibracijo zraka ter močne sence. Ves izraz je v barvah, ki izpopolnjujejo lirično razpoloženje. — V »Parku« je naslikana svetloba po dežju kar v največjem razkošju. Slikarju je šlo za celotno razkošje v naravi, ne samo za barve listov; rumena, rdeča, zelena barva se čudovito vežejo, globina prostora je spretno dosežena. — V »Agavah« je poletje in umiranje agav; v ospredju umazan ton umiranja in razpadanja, toda agave še rastejo in so razkošne v soncu; ozadje zapira polna južna pokrajina, ki ustreza še cvetočim agavam — Napol akt »Bodoča žena« je povprečni panonski tip žene in matere: mati je v drži glave in rok, žena v razgaljenih prsih. Tehnika je starinska: močne barve so podložene s tempero — Temu polaktu ustreza tehnično izobornost in globoko doživeto »Močvirje pod Pohorjem«: v mokrotni pokrajini samo preobilje, zato taka bujnost v rastlinstvu. — »Studijac igravca« je tragikomična figura. Barve so hladne, razpoloženje resno, ves poudarek je v očeh.

Karl Jirak: Motiv iz mariborskega parka (olja)

MLADI SLOVENEČ

Kako narišemo Miklavža

Sv. Miklavža si lahko nariše vsak sam, in sicer tako, kot nam kažejo zgornje risbe. Najprej narišemo njegovo čepico (risba št. 1), potem njegovo brado (risba št. 2), potem del obraza (risba št. 3), nazadnje pa še drugo, kar spada zraven (risba št. 4). Poskusite, boste videli, kako je to lahko!

Malopridnežem gorje!

V peklu črnem je te dni velik dirindaj: kralu, kmalu bo odprl sveti Peter raj in Miklavž z nebeškim spremstvom bo po lestvi zlati spustil se na našo zemljo. Parkoljni kosmati pa iz pekla pridrve — malopridnežem gorje!

Maček Peter in njegova družina

Peter je bil prekrasen in kakor oglje črn angorski maček. Anica ga je imela močno rada. Bil je njen najljubši prijatelj pri igri. Ko je bil eno leto star, je bil tako velik in divji, da je tuje ljudi zahrbtno naskakoval in jim globoko zasajal svoje kremplje v obleko. Kajpak so bili obiskovalci Aničine mame hudo prestrašeni.

Zato je Aničina mama sklenila, da ga pošlje teti na kmete, kjer bo imel več prostosti. Ančka je bila kajpak hudo žalostna. V slovo je pripravila Petru še enkrat skodelico prav sladkega mleka in mastne gnjati. Potem so ga zaprli v kletko in neki mož ga je vzel s seboj v vlak.

Petra torej ni bilo več in Anica je neučakano štela dneve, ko bodo spet velike počitnice. Tedaj bo šla k teti na deželo in bo Petra videla. Nazadnje je vendarle došla, in lepega polnega dne se je odpeljala z vlakom. Peter je postal velik razbojnik. Mišim v kleti ni šlo nič več na smeh, kajti trda jim je prešla. Le zjutraj, kadar je teta Anica prinesla zajtrk, je milostno skočil na posteljo in mirno pustil, da ga je Anica gladila po vratu.

Ves dan je bil na lovu. Lovil je ribe v potoku in tudi golobi so mu bili na veliko jezo in žalost tete hudo všeč. Anica pa mu ni kaj zamerila, kajti Peter ji je pripravil veliko veselje.

Pri teti si je namreč ustvaril družino, ki je imela svoj dom za pečjo. Tam je ždela njegova žena, mačka Minka s sinčkom Petrom.

Tega Petrika so morali budno varovati pred njegovim hudim očetom Petrom. Kajti Peter, veliki, grozni, je kazal neznanosko poželenje, da bi požrl svojega Petrika s kožo in kostmi. Anica tega ni mogla razumeti, saj je Peter dobival vsak dan toliko jesti, da vnaših jedi niti povohal ni, ker je bil preveč sit.

Nekega dne je ležal Peter pred pečjo zviti v črni in pošasten klopič. Njegove oči so nepremično opazovale svojo lastno podobo v manjši obliki — Petrika. Kar nenadoma je Petriček skočil pokoncu in naščepiril dlako. Grdo in nedostojno je zapihal v svojega očeta ter s tačko mahnil po njem.

Peter se je počasi in dostojanstveno dvignil in hotel svojemu premalo spoštljivemu sinčku s tace primazati eno okrog ušes — če ni nameraval še kaj hujšega. Vendar svojega namena ni mogel izvršiti, kajti dvignila se je mačja mama Minka. Jezno puhajoč je z visoko dvignjenim repom stopila med očeta in sina. Grdo je pogledala najprej Petrika, potem pa še Petra, nakar se je Peter, veliki, hrabri, divji

Pismo Petrkove matere

Ljubi Kotičkov striček! — Ne vem, ali me boš pošteno okregal, ali pa mi boš oprostil. Glej, imam še tako majhnega Petrika, pa je že ves vnet, da bi dopisoval s Teboj. Pa še ne zna prav nič pisati, saj ima komaj 4 leta. Zdaj, pred vs. Miklavžem, sanjari samo o puški. Meni pa se ta reč zdi zelo grda. Vem, da so v Ljubljani pripravili za Miklavža celo vojsko kosmatih vojakov. Striček, kaj praviš Ti? Tako majhni otroci — pa jim že same puške, sablje, topovi in tanki rojijo po glavni! Tudi moj Petriček bi Tebi najrajši narišal puško. Povedala sem mu, da je Kotičkov striček dober in usmiljen mož, da on ne mara teh grdih pušk. Petriček je nekaj časa premišljeval, nato pa je narišal zate sv. Miklavža, parkoljni in angelčka. Zdaj pa čaka, kaj mu boš Ti svetoval. Na stričkove besede on mnogo da, kajti beseda striček je njemu nekaj svetega, ker mu tudi njegov striček Tone zmerom kaj prinese za erček in želodček.

Lepo Te pozdravlja Petriček in njegova mamica.

Draga Petrkova mati! — Tak torej takšen je Tvoj Petriček? Komaj se je drobljavec naučil malo čebnjati, pa se že navdušuje za puške in sablje in topove Rompompom, ali ga bom! To se pravi — nič ga ne bom, saj si mu že Ti pove-

Stričkov količek

Kotičkov striček modruje, Kotičkov striček kraljuje, kot z morskim školjčkam ribič, se a mladimi sroti igra.

Ljubi Kotičkov striček! — Veš, jaz sem bolna in zato zdaj ne morem hoditi v vrtec. Pridi k nam. Te bom lepo pogostila! Imamo dobra jabolka. Pripelji s seboj Kotičkovo teto, pa še svoje otroke. Koliko jih pa imaš? Pri nas smo štiri otroci. Veš, Ton je v škofovih zavodih. Lelica in Petriček tudi hodita v šolo. Jaz sem stara pet let, zelo rada berem pravljice in še «Slovenca». Igrali bomo sirotico in palčke. Jaz bom sirotica. Pridi gledat! Boš videl, kako nas častita uči.

Zdaj sem pa že trudna, pa kašljam. Pa kmalu pridil!

Pozdravlja Tebe pa še teto — Marijica Golobič z Jesenic.

Draga Marijica! — Hudo se mi smiliš, ker si bolna. Ti grdi kašelj ti, le zakaj je moral ravno Tebe popasti za vrat? Če bi bil jaz zdravnik, bi ga nagnal čez prag, da niti adijo-zbogom ne bi utegnil reči. Ker pa zdravnik nisem, ne morem drugega storiti, kakor da kašlju iz svoje sobe požugam s pestjo in mu zagrozim: »Le počakaj, grdan nemarni, ti bom že pokazal, kadar se oglasiš pri meni! Tako se bom maščeval nad teboj zaradi uboge Golobičeve Marijice, da me boš pomnil!« Ali veš, kako se bom maščeval nad njim zaradi Tebe? Ko bo potikal na moja vrata, da bi še mene zgrabil za vrat, mu bom pomolil figo in rekel: »Kar pojdi dalje, ljubček, kar pojdi dalje — pri meni je že drug kašelj na obisku!« Ho, ho, ho, ali se mu bo povesil nos!

Na jabolka vabiš mene, Kotičkovo teto in še moje otroke. »Hm.« sem v zadregi zabrundal, ko sem Tvoje gostoljubno povabilobral, »hm, kaj naj pa zdaj storim? Če pridem sam, bo Marijica gotovo na vso moč razočarana in bo že na pragu zagostolela: »Kotičkov striček, tako se pa nismo znenil! Pridite vsi povabljenci, ali pa nobeden!« V hudi sem stiski, zares! S Kotičkovo teto pri najboljši volji ne morem priti in s svojimi otroci tudi ne, samega me pa nisi povabila. Zato bo pač najboljša, da ostanem doma še jaz in si podprem glavo z dlanimi in premišlujem kar naprej, kako hudo je, če je človek na svetu sam... Nimam Kotičkove tete, nimam otrok — samo svojo sivo brado imam in svojo žalost, ki čepi ob meni noč in dan in mi reže drobne rane v srce in ostre gube v obraz. Vidiš, Marijica, tako je z menoj! Seve, Ti pač nisi mogla vedeti, da Kotičkov striček nima ne tete ne otrok. Če bi pa vedela, bi me gotovo kljub temu povabila na jabolka — o, saj Te poznam in vem, da si dobra deklica!

Sirotico in palčke boste igrali in Ti boš sirotica. Zahvali Boga, da boš sirotica samo za kratko uro in na odru! Stokrat huje bi bilo, če bi bila sirotica v resnici, sirotica brez očeta in matere, brez ljubezni, brez vsega. Takšnih sirotic je mnogo na svetu. Pozabljene in zapuščene grede skozi življenje, pozabljene in zapuščene zatisnejo oči, kadar pride njihova ura. Le redko kdo se jih spomni s prijazno besedo in toplim pogledom. In še to navadno samo enkrat ali dvakrat v letu: na Miklavžev dan in o božiču. Takrat jih pokličejo v svetle, gosposke dvorane med imenitne gospe, oblečene v dragocene kožuhe in gospe v frakih in cilindrih. Eden izmed gospodov stopi na oder in ima slavnostni govor. Tako pretresljivo lepo govori o siroticah, da potegnje imenitne gospe svilen robez iz žepa in se ganjene vsukujejo vanje. — In potem sledi obdarovanje: vsaka sirotica dobi nekaj malega, lojmena, kako jim oči zažarijo od radosti in sreče! In potem... potem spet odidejo v mrzel, puščoben dan, na cesto — in so sirotice kot prej. Tistih par sladkorčkov pohrustajo še tisti večer, drugega dne pa so spet brez vsega: brez kruha, brez ljubezni. Da, da, res lahko zahvališ Boga, da nisi takšna sirotica!

Zdaj bo pa kar dovolj. Bi bil kmalu pozabil, da odgovarjam Tebi, 5 letni Marijici. Samo nekaj se mi zdi še potrebno napisati, da ne boš rekla: »Oh, tale Kotičkov striček! O vseh mogočih rečeh, ki jih jaz niti ne razumem, modruje, najlepšega, kar je v mojem pisnu, pa niti ne omenja! Ali je slep, ka-li?« Nak, nisem slep, ne! Sem kar koj onazil prelepe rožice, s katerimi si pismo okrasila. Tako sem jih občudoval, da so mi očala zlezla prav na konec nosu in bi bila kmalu počila od nevoščljivosti. Se lepiš pa na mi zdi vlak, ki si ga narisala na drugo stran pisma. Puh, puh, puh! sopiha lokomotiva in drvi po tiru s takšno naglico, da vagoni kar odskakujejo. Saj pravim, takšnega vlaka pa še ne! Tako imeniten je, da bi nairaje kar sedel vanj in se odpeljal nekam daleč v širni svet. Škoda res, da je ta prelepi vlak samo na papirju!

Mnogo lepih pozdravčkov! — Kotičkov striček.

Peter nevoljno in nič kaj slavno odplazil z bojišča.

Prekmalu, žal, le prekmalu so minile počitnice. Anica se je morala ločiti od svojih mačjih prijateljev. V edino tolažbo ji je bilo, da pridejo velike počitnice vsako leto spet na vrsto.

Ljubi Kotičkov striček! — Danes Ti moram sporočiti nekaj važnega.

Moja sestra Marijica, ki je stara šele 5 let, Te ima tako rada, da dan na dan govori o Tebi in Ti piše pisemca. Veš, komaj je dobro znala govoriti, se je že zanimala za črke. Ko sem se jaz naučila brati, je zmerom poslušala in izpraševala, kako se bere. Nič ne vem, kdaj se je naučila brati. Najraje sedi v kotu in bere pravljice, pa tudi »Mladi Slovenec« jo zanima.

Poleti smo bili v Stari Fužini ob Bohinjskem jezeru. Stanovali smo pri Anzelnovih, kjer nam je bilo lepo kot doma. Ej, striček, ko bi Ti videl, kako dobri so bili z maslom zabeljeni žganci. Tudi Ti bi se obliznil okrog ust in se potrepil po okroglem trebuščku, če ga eploh kaj imaš, če nisi nemara tako suh kot ona muha brez trebuha.

Ob jezeru smo videli velikega zelenca! Ali se Ti kaj zelo bojiš zelencev? Jaz se jih bojim, še bolj pa tistega strašnega zmaja, ki požira pisemca, katera mu Ti mečeš v žrelo.

Srečno pozdravlja Tebe in Tvojo družinico — Lelica Golobič, učenka IV. razr. ljudske šole na Jesenicah.

Draga Lelica! — Nič novega mi nisi povedala — glede Marijice namreč. Da me ima rada, je že sama črna na belem dokazala s pisemcem, v katerem me vabi na jabolka. Zato sem jo pa danes postavil na častno mesto v kottiču. O, Marijica in jaz sva kar v hipu postala debela prijatelja. Milijon kosmatih parkoljnov lahko prilomasti iz pekla, pa bom jaz Marijico branil do zadnje kaplje krvi. Ne, ne bodo jo pobasali v koš, dokler bo Kotičkov striček živel!

Ob Bohinjskem jezeru ste bili in z maslom zabeljene žgance ste otepali? Zdaj pa res ne vem, zaradi česa bi vas bolj zavidal: ali zaradi Bohinjskega jezera ali zaradi žgancev. Oboje imam hudo rad, toda če hočem biti odkritosrčen, moram priznati, da imam ajdove žgance vendarle nekoliko rajši kot Bohinjsko jezero. Takrat namreč, kadar sem lačen. Kadar sem pa sit, imam pa Bohinjsko jezero rajši... Je že tako na svetu, da od same lepote nihče ne more biti sit. Imenitno bi bilo, če bi bilo Bohinjsko jezero namesto z navadno vodo napolnjeno s sladko mlečno kavo. Potem se nad njegovo lepoto ne bi navduševali samo siti ljudje, ampak tudi lačni.

Če se kaj zelencev bojim, Te zanima. Ko pa ne vem, kakšne zelence misliš! Poznam vse polno raznih zelencev. Vmes so takšni, ki človeku kra-

dejo čast, čeprav so sami brez časti; potem so takšni, ki si domišljujejo, da se ves svet samo zaradi njih vrtiljoki svoje osi; največ pa je takšnih zelencev, ki so postali zeleni od same zavisti, da tudi drugi nekaj zmorejo in znajo, čeprav jim veskoz mečejo polena pod noge. Da, da, vse polno zelencev je na svetu! Se mi vse tako zdi, da je

Takale je Golobičeva družinica z Jesenic. Na sliki vidite brata Tona in Petrika ter sestrico Lilico in Marijico. Posebno Marijica ga pihne s svojimi bujnimi lasmi!

tisti zelenec, ki ste ga videli ob jezeru, kaj nedolžen in krotek spričo zelencev, ki sem Ti jih zgoraj naštel. Teh zelencev Ti zaenkrat seveda še ne poznaš; premlada si še in največ lepote vidiš nakopičene okoli sebe. Svet je res lep, a še mnogo, mnogo lepši bi bil, če bi bili lepi tudi ljudje, ki na njem živijo. Pa niso. Vsaj ne vsi. Nekateri ljudje so tako grdi — ne po svojem obrazu, ampak po svojem srcu —, da le nekoliko preveč kazijo to prelepo podobo sveta. Kakor blatni madeži so na njej.

Tudi priloženo sličico sem, kakor vidiš, vtaknil v kottiček. Lepo ste se mi predstavili vsi skupaj, najlepše pa Marijica. Človek bi jo kar pohrustal kot sladkorček, tako srčkana je!

Lepo pozdravljena! — Kotičkov striček.

MLADA NJIVA

Sveti Miklavž prihaja

Sveti Miklavž prihaja z angleškim spremstvom iz raja. Zlat je, ves zlat, belo brado ima in se prijazno, prijazno smehlja.

Zadaj so parkoljni, glasno rožljajo, palice, vile in koše imajo, koše velike za deco poredno, deca hudobno in leno, nič vredno.

Sveti Miklavž darove deli, vsak otrok svoje plačilo dobi: pridni igračke, medene kolačke, šiba porednim gladila bo hlače.

Hedvika Zakonjšek, Trbovlje.

Sv. Miklavž se pripravlja

Nehesa

Sv. Miklavž sedi na stolu in gleda z daljnogledom skozi lino na zemljo.

»Hm, hm,« brunda v častljivo brado, »nič kaj pridni niso letos otroci! Staršem zelo radi nagajajo. No, pa bom nekaterim kljub temu nočoj kaj prinesel. Mojim najmlajšim. Hm, hm!«

v vojno in streljati v ljudi, ki mu nikoli niso nič hudega storili. Takrat je še mislil, da je to junštvo in da gleda domovina s ponosom nanj. Ko pa so svinčenke tudi njega zadele, ko so mu morali v bolnišnici odrezati roke in noge, je spoznal, kaj je puška in vojna in junštvo in hvaležnost domovine! Berac je zdaj, od hiše do hiše hodi, za košček kruha prosi — to je vse, kar ima od vojne! Tako reci svojemu Petričku in še to mu povej, da se tudi njemu utegne tako zgoditi, če se bo navduševal za puške in topove. In še tega mu ne pozabi povedati, da pridejo ljudje na ta prelepi božji svet zato, da bi lepo živeli in drug drugega radi imeli — ne pa zato, da bi se streljali med seboj. Še črvicek, ki brez cilja in brez pameti leze po zemlji, se življenja veseli, pa se ga uje bi veselil človek, ki mu je Bog dal voljo in razum in srce — srce, ki naj bi ljubilo, ne pa sovražilo. Vse to lepo razložijo svojemu Petričku, nemara si bo pa le nekaj malega vtisnil v spomin in bo požugal s pestjo in z nami vred ogorčeno zakričal: »Ti grda, grda puška, nikoli več te ne pogledam!«

Priloženo Petrkovo sličico bi priobčil, pa je njegov Miklavž le nekam preveč podoben stolpu in angelček pajaku. Bo pa vdrugič kaj lepšega poslal!

Lepo pozdravljeva oba! — Kotičkov striček.

Pa stopi k njemu angelček, ga pocuka za sivo brado in reče:

»Miklavž, v delavnici igračk je že vse pripravljeno. V tiskarni tudi, le v knjigovoznici imajo še eto knjig v delu. Tudi v slaščičarni je že vse spečeno. Pojdi z menoj, da boš videl, če je vse dobro in prav!«

Sv. Miklavž odloži daljnogled, zapre lino in gre za angelčkom v delavnico.

V tiskarni je bil zadovoljen z delom. V knjigovoznici pa je zabrundal:

»Jej, jej, angelčki knjigovozni! Hitite, hitite, drugače ne bo do večera zgotovljeno!«

V delavnici igračk je sv. Miklavž zagledal velikega medvedka.

»Za katerega pridnega otroka bo pa tale medvedek?« povpraša vs. Miklavž.

Angelčki se zasmijejo, eden izmed njih pa reče:

»Eh, ta bo pa za Kotičkovega strička. Veš, večeraj smo dobili na njegovem oknu pisemco, v katerem te prosi za velikega medvedka, da mu bo delal družinico, ker je zmerom tako sam in ga je strah.«

Sv. Miklavž se zasmije v svojo sivo brado ter si ogleduje dalje.

V slaščičarni zagleda velik zaboj čokoladnih sladkorčkov. Hitro povpraša, kateremu naj bi podaril ta zaboj. Eden izmed angelčkov mu svetuje:

»Kotičkovemu stričku ga podari! Star je že zelo, pa bi si rad malo posladkal svojo žalost in bridkost.«

»O ti sladkosnedež ti!« ee zasmije sv. Miklavž in odide v svojo sobo. Tam spet odpre svojo lino in vzame v roko daljnogled. Najprej poišče Ljubljano in išče med hišami sobo Kotičkovega strička. Gleda, gleda in zagleda Kotičkovega strička, ki sedi za mizo ter se trudi, da bi razbral črke svojih kottičkarjev.

»Glej, glej, saj je pridni tale Kotičkov striček! Mnogo ima posla. Vsega mu bom prinesel, kar mu srce poželi. Angelčkom pa bom naročil, naj mu med darila položijo še pipico s tobakom.« Tako je modroval sv. Miklavž.

Medtem pa so angelčki naložili darila v zlate vozove in pripravili kočijo za sv. Miklavža ter njegovo spremstvo.

Miklavž se obleče v svojo najlepšo obleko, sede v kočijo — in zdaj ee že pelje proti zemlji.

Valentin Albin, dijak, Ljubljana-Vič.

Na nogometni tekmi

Nacek je bil prvič v življenju na nogometni tekmi.

»Očka,« je vprašal, »zakaj pa tegale gospoda tako zmerjajo?«

»Zato, ker je v sodnika vrgel kamen,« je odgovoril oče.

»Ampak, saj ga ni zadell!« je vzkliknil Nacek.

»Saj zato ga pa zmerjajo!« mu je pojasnil oče.

Nekaj o puših

Dragi boter zaplotnik od »Slovenske (hm!) besede!« — Neznansko imenitno se mi zdi, da sem ti tako všeč. »Lepega strička« me imenuješ — te-te-te, le kdo bi si bil mislil, da bom na stara leta celo tebe očaral s svojo lepoto! Škoda, da jaz tebi ne morem postreči z enakimi pokloni, kajti ne najdem na tebi z gorčo svetilko in pri belem dnevu niti toliko lepega, kolikor imajo nekateri za nohtom črneza. So na svetu ljudje, dragi boter zaplotnik, ki so čudovito podobni pušim. Kar izrečejo, je podobno pujsovemu kruljenju in kar napišejo — sledovom umazanij pujsovih parkljev. So pa na svetu tudi ljudje, ki so še mnogo bolj nečedni kot pujsi. Če bi takšne grube primerjal s pujsom, bi bila to le nekoliko prehuda žalitev za — pujsa. Jaz ob mislih na takšno grdo navadno kar na tihem pljunem predse in rečem: Fej! S tem »fej« je primerjava zame končana. — Kotičkov striček.

Državina

Nedelja sv. Miklavža

Ljudski prijatelj in svetnik sv. Miklavž

Legenda in resničnost

»Jaz že kar slišim Miklavža!« — »Mami se pa zdi, da je že nekaj dal na okno.«

Legenda je najljubši otrok vere. Legenda je ogrnjena v zvezdnat plašč in odpira vrata tistim, ki so dobre volje, da smejo pogledati v nebeske krasote. Razpiha božji plamenček, ki časih nad kakim majhnim dejanjem že ugaša, da se zasveti s svetlim bleskom. Legenda je v zgodovini o sv. Miklavžu naradila iz dveh Nikolajev enega samega.

Škof iz Myre

Je bil prvi in je živel v dneh Konstantina Velikega in je na cerkvenem zboru v Niceji nastopil zoper krivoverca Arija. Škof iz Myre, sveti Nikolaj, je napravil tri čudeže. V Frigiji so bili tedaj nemiri in cesar Konstantin je poslal tri vojskovođe nad upornike. Toda tri ladje je zaneslo v Lycijo, vojaki so se izkrcali v Andriaki, blizu Myre, in so začeli ropati po deželi. Nastala bi bila vojna, a Nikolaj je ljudstvo pomiril, vojskovođe so ga sledili v mesto in vprav tedaj bi morali biti obglavljeni trije možje. A Nikolaj je prijel za liktorjev meč in možje so bili rešeni.

Vsi trije vojskovođe se odpeljejo v Frigijo, vzpostavijo mir, Konstantin jih odkljuje, a zaradi spletk jih vržejo v ječo. Spomnijo se škofa Nikolaja in kot pogani prosijo Boga tega

moža in ponoči se Nikolaj prikaže cesarju in mu zapove, naj vojskovođe koj izpusti. Cesar jih pokliče in se huduje nanje, češ, s čarovnijami ste mi vzeli spanec! A vojskovođe ne vedo ničesar. Šele ko jih cesar vpraša, ali poznajo Nikolaja, škofa iz Myre, spoznajo čudež in poročajo cesarju o tem velikem ljudskem prijatelju.

Kmalu spozna cesar tudi osebno Nikolaja. Ko je v Myri razpisal visoke davke, je ljudstvo prosilo svojega škofa pomoči in Nikolaj se je odpravil v Carigrad. Cesar se ga spomni, zniža davke in dá to listino Nikolaju. Nikolaj vrže listino v morje, morje jo odnese v Myro, kjer jo najde ribič. Cesarju je bilo pa že tisti večer žal znižanja davkov. Pokliče Nikolaja, a ta nima listine nič več; pove, da je že zdavnaj v Myri. Cesar se po sluh o tem prepriča, pade pred Nikolaja na kolena in prvič moli k Bogu kristjanov. To je bil drugi čudež.

Tretji pa je bil tale: V Myri je živel bogatin s tremi odraslimi hčerami. Čez noč je izgubil premoženje in dekleta niso mogla dobiti ženinov. Oče in hčere so obupale in hčere so sklenile, da si bodo denar služile kot poncestnice. A še isto noč je nekdo sredi vihr in groma vrgel zlato kroglo skozi okno. To je bilo dovolj za doto ene hčere. Drugo noč je padla druga

krogla za drugo hčer in v tretji noči je oče pazil, kdo s takim šumom in viharjem prihaja k njegovi hiši. Bil je sveti Nikolaj, ki je vrgel še tretjo zlato kroglo skozi okno in vse tri hčere so dobile dobre, poštene možje.

Opat iz samostana Siona

Drugi Nikolaj je zgodovinsko skozi in skozi dokazana osebnost. Njegov smrtni dan je 6. decembra 564. Brat njegove matere je bil škof v Myri. Ta je že zgodaj vzel dečka k sebi in ga poučeval. Nikolaj je imel dva brata: Artemaja in Hermaioja, ki sta bila vojaka in sta porušila tempelj Diane, ki je stal na griču sredi mesta Myre. Ko je imel Nikolaj devetnajst let, je prevzel vodstvo samostana Siona, ki ga je bil njegov ujec ustanovil blizu Myre.

V mestu je izbruhnila kuga in kmetje niso hoteli prinašati živl. Oblasti so obdolžile Nikolaja, ki je bil zdaj opat, da je kmete nahujskal, in so ga zaprli. Toda kmetje so prišli in ga osvobodili.

Nikolaj, ki je v tistih dneh podedel očeto premoženje, je odšel v drugo pokrajino, se vrnil z jarmom volov, razdelil meso med prebivalce, ki so zaradi kuge trpeli lakoto, in je vse nasitil. Tako je hojeval po deželi in delil živila. Seveda ga je ljudstvo zahtevalo za škofa in prevzel je škofijo Pinara. A ko je zbiral denar, da bi sezidal na griču v mestu cerkev v čast Mariji, so nastale spletke med meščani. Zato je odložil škofovsko čast, se vrnil v samostan, kjer je umrl in mu je zatisnil oči njegov brat Hermaiojo.

Ko so Turki v 11. stoletju zavzeli Malo Azijo, so italijanski trgovci prenesli posmrtno ostanke svetnika v Bari, v južni Italiji. Zgodilo se je mnogo čudežev v pomoč ljudstvu in ljudstvo ga je še bolj častilo kot svetnika. V Bariju so sezidali sv. Nikolaju veličastno cerkev, ki jo je sam papež posvetil; papeške bule so po vsem svetu oznanjevale slavo ljudskega svetnika; cesarji in kralji so romali na njegov grob. To-liko romarjev se je zbiralo ondi, da so morali mesto utrditi in cerkev zastražiti. Benečani so hoteli sveto truplo uprabiti.

Že zdavnaj so uvedli 6. december kot praznik, kasneje je ga odpravili, vendar je ime svetega Nikolaja med ljudstvom in zlasti med mladino jako priljubljeno. Skozi ves srednji vek je sveti Nikolaj — Miklavž — nastopal z dolgo brado, škofovsko palico in s polnim košem ali vrečo. Škofa okna je metal darove, jih polagal na krožnike, dajal v čevlje in predale. Zmeraj ga je spremljalo strahotno bitje, premagano paganstvo, nečista boginja Diana, satan, peklenšček, ki mora služiti svetniku, nositi koš in deliti šibe.

Umetniki vseh časov so upodabljali sv. Nikolaja kot ljudskega svetnika in dobrotnika. Ali naj se v teh dneh izmalči in strašilo za otroke? Držino se starih navad in ga pustimo otrokom, kakor ga je toliko stoletij ljudstvo častilo: kot dobrotnika in darovavca.

Svetujem ti

Pregrinjalo za čez posteljo moraš po pranju položiti na mehko, snažno podlago in jo pritrditi z bucikami, ki ne zarjavijo. Tako se pregrinjalo ne bo izkrčilo. Zlikamo ga, ko je še mokro.

Posteljina?

Kadar postelje preoblačiš, pazi na rjuhe in blazine, da ne daš mrzlih na posteljo. Kakor je čudno slišati, pa se je le že zgodilo, da so se ljudje od mrzle postelje — prehladili. Zato se-grej rjuhe prej v gorki sobi, razobesi jih k peči ali položi na stol poleg peči.

Barva presnega masla?

Marsikaka gospodinja misli, da se dobro presno maslo spozna po barvi in da je rumena barva znak dobrega masla. Pa ni res! Rumeno presno maslo more biti prav žaltavo in staro, prav tako, kakor je lahko belkasto presno maslo prav izvrstno. Barva je pri presnem maslu brez pomena!

Stene kleti, shramb, podstrešij, pralnic očistiš,

če privežeš star svilen papir, da je hrapava stran zunaj, na metlo in drgneš po stenah in stropu. Vsa umazanija gre proč, lepše, kakor če obrdneš stene s krpo. Tudi po stropu v sobah moreš svilen papir uspešno uporabljati.

Božično pecivo

Lešnikovi keksi

Mešaj pol ure 180 g sladkornega poprha in tri beljake; primešaj 150 g zmletih lešnikov; iz tega narediš kupčke na pekačo in na sredo vsakega kupčka pritrdiš po en lešnik in pečeš v zmerno topli pečici.

Orehove paličice

Mešaj 250 g sladkornega poprha, 250 g zmletih orehov in 2 beljaka, da je ko testo, ki ga razvaljaš. En beljak mešaj s sladkornim poprhom skoraj četrt ure. To glazuro pomažeš po razvaljanem testu, narežeš za prst debele paličice, ki jih dajš na pekačo, in pečeš v srednje gorki pečici.

Paglavi

Mešaj 18 dkg moke, 21 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja in dva rumenjaka na deski, da bo testo, ki ga za debelino noževne kline razvaljaš in ga za rezaljem razrežeš na štirikotnike. Štirikotnike opečeš v gorki, ne prevročni pečici, da so bledorumeni. Polovico teh štirikotnikov namažeš s kako mezo in pa dva in dva štirikotnika položiš drugega vrh drugega, tako da spodnji pravilno leži, vrhni pa z vogali nasprotno. Nato jih posušeš z vaniljevim sladkornim poprhom.

Dušeni domači zaiec

Meso za uro dolgo položiš v mlačno vodo, ga nato osoliš in dušiš na masti, kjer je čebula, rumena koleraba, peteršilj in korenček, nekaj limonovih lupin, lovorjev list in malo juhe (ali vode). Ko ima meso že barvo, ga vzameš ven, posušeš rastlinje z moko, pustiš, da malo zavre, zaliješ malo z juho in malce z jesihom, prevreš do mehkave, precediš in pretlačiš in dodaš še kako razrezano kumarico. Vse to pridedeš mesu. Omaka bodi svetlorjava in ne pregosta.

»Ali ni čudno, da me je prav na moj rojstni dan štoklja prinesla?«

Obleke za v službo.

Za v službo, zlasti za pisarne, je treba obleke, ki je preprosta, a zaeno čedna in gosposka. Mogoče sta te dve sliki primerni za zgled!

Zmeraj kaj novega

1. So likalniki z več različnimi kovinskimi ploščami, tako da je isti likalnik uporaben za različne blagove.
2. Budilke za v kuhinjo, ki jih je moči tako za las natančno nastaviti, da na minuto točno zabrnijo in opozorijo na čas kuhe te ali one jedi.
3. So plošče za na štedilnik na — stojalu, ki ga moreš dvigniti višje ali potisniti niže, kakor pač dotična jestvina zahteva, ko se peče.

„Ave Marija“ za lahko noč (K 8. decembru)

Ondi, kjer se v tih, s hribčki obrobjeni dolini izmika gozd nekoliko v stran in kamor se je prislonil položek, je brlela lučka skozi zastoreček. Včasih je bila lučka zakrita in spoznati je bilo obrise dveh postav. Podoba pokrajine in tega okenca je izražala občutek varnosti in tihe zaupljivosti v Boga. Iz glasov harmonike so doneli zvoki; kar vrsta nežnih pesmi, kakor jih človek igra in poje, ko mu je vedro, pa vendar otožno v duši. Nežno so se skladale pesmi druga z drugo. Zvoki odpete pesmi so že segali po zvokih naslednje in tako je donelo nenehoma dalje in dalje. Polagoma se je iz prejšnje pesmi izvila osnovna melodija »Ave Marije« in kmalu so doneli glasovi ene najbolj pobožnih pesmi v pokoj noči. Ganljivonežno se je oglašala prošnja h Gospej neba in zemlje za varstvo in pomoč. Vea iskrenost človeškega življenja je dihala iz zvokov in glasov. Počasi je zamiral glas a roke so še pričarale hrepeneco in prosečo melodijo, dokler niso s poslednjimi glasovi odložile glazbila. Lučka je ugasnila in svetloba in pesem sta izginili ko prikazen v noči.

Ali eta tista dva človeka za zastorečkom občutila, da sta s svojo »Ave Marijo« očarala vso pokrajino? Da sta s pesmijo izvabila nekega nevidnega duha iz ponočne doline in večernega pokoja?

»O, Mati, usliši prošnjo svojega otroka« —, te nežne besede so bile najlepši izraz za čustva dveh človekov, ki sta z »Ave Marijo«, zunaj sredi prirode, odhajala v pokoj noči, v »lahko« noč. Varstvo, ki eta ga prosila s svojo pesmijo, se je razgrnilo nad dolino. Kakor zvon se je bočilo nebo nad njo in je dalo slutiti, zakaj ljudje vprav nebo občutijo ko kraljestvo božje in kraljestvo miru.

ELITNA KONFEKCIJA
Masiek, MARIBOR
prinaša vedno najnoveše

Pravni nasveti

Nezakonski oče v Franciji. V. T. Nezakonski oče, ki je priznal očetovstvo in je obljubil, da bo plačeval za otroka, je že pred leti odšel v Francijo in se za otroka ne briga. Vprašate, če bi ga mogli prisiliti, da plačuje vzdrževalnino? — Po francoskem civilnem zakoniku tudi ni dopustno izsledovanje očetovstva, kakor n. pr. ne po srbskem, razen v primerih posilstva in nasilnega odvodenja. Zato bi s tožbo v Franciji težko kaj dosegli. Dokler pa nimate v rokah izvršilnega naslova, t. j. pravomočne sodbe ali n. pr. notarskega akta, s katerim se je oče zavezal plačevati vzdrževalnino, tudi izvršba proti očetu ne bo imela uspeha.

Nesreča na pašniku. M. M. Z. Na občinskem pašniku, na katerem imajo vaščani pola in steze na polje, je krava posestnika pobodila in ob vrtno ograjo pritisnila vašo priletno mater, ki je tekom 20 dni za posledicami tega napada umrla. Od posestnika ste zahtevali povračilo stroškov za zdravnika itd., pa noče prav nič povrniti. Vprašate, če ga lahko prisilite na plačilo stroškov? — Lastnik krave je odgovoren za vso škodo, če ne dokaže, da je poskrbel za potrebno varstvo in nadzorstvo svoje krave. Če je n. pr. krava imela navado bosti, oziroma se zaganzati v ljudi, potem je lastnik odgovoren, če ni take krave pasel na vrvi. Dokazati boste tudi morali, da je res smrt matere bila posledica poškodb, ki jih je prizadejala krava. O tem bo merodajna izpovedba zdravnika, ki je mater zdrvil. Svetujemo vam, da daste nasprotnika povabiti k sodišču zaradi poizkusa poravnave. Če se z vami ne poravnava, lahko daste tožbo na zapisnik pri domačem okr. sodišču.

Amnestija in posledice. G. I. Državni uradnik, ki je bil disciplinsko kaznovan, je bil amnestiran. Po disciplinski kazni eno leto ni mogel napredovati, 4 mesece je bil suspendiran in eno leto so mu odtrgovali 10% od plače. Vprašate, kako daleč sega amnestija? Ali dobi povrnen denar, ki so mu ga odtegnili? Ali se mu zdaj lahko šteje za napredovanje tisti čas, ko mu je bilo napredovanje ustavljeno? — Amnestija ne odpravi posledic kazni, ampak samo možnost za napredovanje. Če je napredoval šele leta 1937, a je napredoval šele leta 1937, ali sme z vstetjem izgubljenega časa takoj drugo leto zaprositi za naslednjo skupino? — Z amnestijo se uničujejo pravne posledice kaznivega dejanja. V kolikor amnestijski ukaz kaj drugega ne določa, amnestija ne more učinkovati za nazaj. Zato amnestirani uradnik ne bo dobil povrnjenega denarja, ki se mu je zaradi disciplinske kazni odtrgalo. Isto velja glede vstetja časa, ki ga je izgubil pri napredovanju. Ta čas se mu pa že zaradi tega ne more »vsteti«, ker po uradniškem zakonu državnih uslužbencev ne napredujejo avtomatično, ampak samo morejo (ne morajo) napredovati, ko izpolnijo pogoje za višjo skupino. Zato uradnik, ki je n. pr. leta 1935 izpolnil pogoje za napredovanje, ni s tem pridobil pravice, ampak samo možnost do napredovanja. Če je napredoval šele l. 1937, a ne tedaj, ko je izpolnil pogoje, ni bil s tem kršen uradniški zakon, zato se ne more zahtevati uračunanja »izgubljenega« časa.

Pozor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

Reg. št. 1. Br. 7064/36

Pravice trgovskega vajenca. M. Ze 4 leta se učite v trgovini. Delati morate tudi ob nedeljah in med opoldanskim odmorom, ne dobite pa razen oekrbe v hiši, nobene plače in tudi ne dopusta. Zelite, da vam pojasnimo vaše pravice in povelje, kam bi se lahko pritožili. — Po obrtnem zakonu pripada učencu po enem dovršenem letu učenja odškodnina za delo. Koliko mora ta odškodnina znašati, bo predpisal minister trgovine in industrije, od tedaj pa pač velja odškodnina, ki odgovarja krajevno običajnim odškodninam za takšna dela. Tudi prehrano in stanovanje, ki ju dobivate pri mojstru, je šteti za odškodnino. Kar se tiče dopusta, ga obrtni zakon za nižje pomožno osebo, vajence, pomočnike, rokodelce in tovarniške delavce ne pozna. Po zakonu o zaščiti delavcev mora imeti delavec vsako nedeljo počitek, ali pa kak drug dan v tednu. Če imate kakšne pritožbe zoper mojstra, se lahko pritožite na okrajno sodišče.

Zamudne obresti od neplačanega davka. M. K. Zamudne obresti na neplačane dospelje vsote davka se računajo od dne, ko izteče skrajni rok za plačilo. Če ste davek pravočasno plačali, davčna uprava pač ni upravičena računavati zamudnih obresti in prav tako ne izvršilnih stroškov. Zato bo najbolje, da vprašate pri davčni upravi sami, zakaj so vam naložili plačilo obresti in izvršilnih stroškov. Isto velja glede vzroka povzročene davka.

Rodbinska doklada za otroka privatnega namenešca in učiteljice. K. G. C. Vprašate, ali ima učiteljica ljudske šole, ki je poročena s privatnim namenešcem, pravico do rodbinske doklade za otroka? Zakonca zdaj še ne stanujeta v skupnem gospodinjstvu. — Če je mati državna uslužbenka, oče pa kakršnekoli druge profesije, nima mati pravice do rodbinske doklade za otroka. Če pa je oče siromašnega stanja in tudi nesposoben za pridobivanje, ima mati pravico do rodbinske doklade za otroka. Če živiita narazen zaradi zakonskih razprtij ali zaradi ločitve zakona, ima mati pravico do rodbinske doklade za otroka, če se otrok pri njej vzdržuje in če ne prejema za tega otroka od moža nobene vzdrževalnine. — Tako predpisuje uredba o rodbinskih dokladah. V našem primeru torej mati nima pravice do rodbinske doklade. — Osebnostno doklado za sebe bo pa prejela, dokler bosta mož in žena živela v raznih krajih. Ko bosta pa živela skupaj, pa bo imela žena pravico do osebne doklade, če mesečni brutto dohodek moža ne znaša več kot 500 din. Če znaša mesečni brutto dohodek moža več kot 500 din, se zniža osebna doklada žene za toliko, kolikr znaša polovica tiste vsote, ki ostane, če se odbije od mesečnega brutta dohodka moža 500 din.

Zaščiteni denarni zavod. M. E. Denarni zavod, ki je prošil za odložitve plačil, je dolžan izplačevati vložnikom njihove vloge po odobrenem izplačilnem načrtu. Ali je denarnemu zavodu odpla-

čilni načrt že odobren in kakšen je ta načrt, boste najbolje zvedeli pri zavodu samem. Res je po ustavi lastnina zajamčena. Toda po isti ustavi ima država v interesu celote in na podlagi zakona pravico in dolžnost intervenirati v gospodarskih odnošajih državljanov v duhu pravice in odpravljanja družabnih nasprotij. Zato se ne more smatrati, da bi razne uredbe, ki so izdane zaradi ureditve in olajšanja gospodarskih razmer v državi, kršile ustavo. Za kazniva dejanja odgovarjajo oni člani načelstva, ki so jih zagrešili. Članom načelstva ni zabranjeno izstopiti v času, ko je denarni zavod zaščiten. Kateri zavodi so že prejeli odplačilni načrt, izveste iz Službenega lista. Razumljivo je, da jih mi ne vodimo v evidenci.

Pokončavanje psov v lovišču. V. L. Psa čuvaja, ki je vedno priklenjen ste spustili na prosto, da se malo sprehodi. Zatekel se je po javni cesti do lovčeve hiše, kjer se je vjel v past njegove hiše. Nato je lovec psa ustrelil in vam niti ni hotel povrniti znamke, niti povrniti škode. Vprašate, ali je bil lovec upravičen ustreliti psa, ki ni gonil divjačine, ter ali morete zahtevati odškodnino. — Po predpisih zakona o lovu smejo lovski lastniki in zakupniki ter lovsko osebje v svojem lovišču pobijati pse, ki pohajajo po lovišču, kakor tudi mačke, ki se zalotijo več kot 200 metrov od najbližje hiše. Če pes ni pohajal po lovišču, ga pač lovec ni smel ustreliti, četudi se mu je pri hiši vjel v past. Sicer bi pa o tem po ugotovitvi dejanskega stanja moglo odločiti le sodišče, ki bi gotovo lovca obsodilo na plačanje odškodnine, ako ugotovi, da je psa ustrelil neupravičeno in proti predpisom lovskega zakona.

Prejemki učiteljske pripravnice po imenovanju. L. J. Ko boste imenovani za učiteljico v IX. skupini, boste takoj po enem mesecu dobili prejemke IX. skupine. Prvomesečna razlika med novimi in stariimi prejemki gre namreč v uradniški pokojninski sklad.

Posojilo dano v Ameriki. F. Z. L.: Posojilo, ki ste ga dali znanecu pred 8 leti v Ameriki, lahko sedaj, ko sta se oba vrnila v domovino, izterjate

Kmetijski nasveti

Črvi v steblih zelja. A. C. T. V steblih zelja ste opazili črve, ki so jih precej razjedli in preluknjali. Naravno, da je bilo zelje slabo. Radi bi vedeli, kakšen je to škodljivec in kako se ga ubranite. — Vaš opis ni dovolj natančen, da bi mogli ugotoviti pravega škodljivca. Če so na steblih male nabrekli, v katerih je črv, je to hrošč rilkar z imenom kljunotaj. Če pa razjeda črv v roveh na koreninah in v steblih, je to ličinka zeljne muhe. Da se ti škodljivci razpasejo, je vzrok, ker je zeljnik več let na enem in istem zemljišču, tako da se ti škodljivci tamkaj razmnože. Če hočete imeti pred njimi mir, tedaj morate zeljnik premestiti na drugo, zdravo zemljišče, morda tam, kjer je sedaj travnik. Tam je še neokužena zemlja. Štore in korenine zelja pa zberite skupaj ter jih sežite. Nikar z njimi na gnoj ali na kompost, ker bi s tem škodljivce še bolj razširili.

Ugotovitev apna v zemlji. F. M. N. Travniki vam ne dajo dovolj košnje, četudi jih gnojite z gnojnico. Radi bi dognali vzrok temu pojavu, pa ne veste kako. Domnevate pa, da zemlji primanjkuje apna. Kako bi to dognali, pa vam ni znano. — Ugotoviti apno v zemlji ni težko. Zadoljite malo solne kisline, ki jo kanete na zemljo, pa vam ta pokaže, če je v njej dovolj ali premalo apna. Solno kislino dobite v vsaki lekarni in drogeriji za majhen denar. Zadoljite prav mala steklenica za preiskanje zemlje na celem posestvu. Vendar moramo z njo previdno ravnati, ker opeče kožo ali sežge obleko, kamor pade. Če hočete dognati apno, zadoljite, da kanete nekoliko kapljice na svežo zemljo, n. pr. na travnikih na sveže krtine, ter jo opazujete: če prst, polita s solno kislino, zašumi in se peni, je to znak, da je v njej dovolj apna; če se pa ne peni, sploh ne kaže nobene spremembe, tedaj ji gotovo tega primanjkuje. Čim močnejše se peni, tem več ga je v njej. Tak preizkus lahko napravi vsak kmet. — Apno zelo koristi zemlji, in znatno dvigne njeno rodovitnost. Ono pospešuje razkroj hlevskega gnoja in talnih hranilnih snovi, dela zemljo bolj toplo in rahlo, napravi kisle travnike bolj rodovite, ker veže humozne kisline, ki so strup sladkim travam. Tudi mah izgine iz travniš in pojavijo se detelje, če ga potrosimo po njih. Če mokre travnike osušimo, ne zadostuje to za razvoj sladke ruše, ampak jih moramo potem še krepko poapniti; tedaj šele bodo uspevale sladke trave in detelje. Apno zrahlija težka tla, če jim ga dovolj damo. Lahke zemlje treba pa manj apniti, toda bolj pogosto, ker sicer dež izpere apno v spodnje plasti. — Za gnojenje travnikov in njiv je najboljši apneni prah, odpadke iz apnenic, torej žgano apno, ki v tleh najbolj deluje. Kjer so zemljišča splošno revna na apno, jih apnimo vsakih 4—5 let in tedaj potrosimo 15—20 q apna na ha, ali 8—12 q na oral. Samo apno pa ne da stalne rodovitnosti, zato moramo v vmesnih letih gnojiti tudi z drugimi gnojili: hlevskim gnojem, gnojnico, kompostom ali umetnimi. kajti rastline potrebujejo iz zemlje različne hrane.

od znanca doma. Če bi hotel tajiti dolg, boste pač sodišču izročili pisma, ki jih je pisal in v katerih vas je prošil za odlog plačila. Ker znaša vrednost danega posojila 2000 din, lahko daste tožbo na zapisnik pri domačem sodišču in se zastopate sami. Če je medtem posestvo izročil ženi, da mu ne bi bilo treba plačati svojih upnikov, lahko spodbijate s tožbo to izročitev posestva, ker je njegova žena vedela za vaš dolg.

Sprejem v državno službo. S. F. Lj.: Prošnji za sprejem v državno službo morate priložiti: krstni list, zdravniško spričevalo, npravstveno spričevalo, potrdilo o odsluženem vojaškem roku, potrdilo, da niste pod skrbetvom ali v konkurzu in da ni nad vami podaljšana očetovska oblast. In niste bili obsojeni na izgubo častnih pravic in spričevala o predpisani izobrazbi za stroko, v katero želite stopiti. Ker živite v mestu oblasti, vam svetujemo, da se osebno informirate o morebitnih praznih mestih, da ne zavržete po nepotrebnem kolekov za prošnjo in vse številne priloge.

Skrajšan rok prvega sina. E. H. D. Najstarejši sin je potrjen za 18 mesecev, drugi, ki je star 21 let, služi tudi polni rok, tretji pa je star 18 let; oče je invalid in je star 53 let. Ali ima najstarejši brat pravico do skrajšanega roka? — Najstarejšemu sinu v gornjem primeru ne pripada pravica do skrajšanega roka. Po predpisih zakona o ustroju vojske in mornarice, služi v rodbinah, kjer je več moških, prvi sin le tedaj skrajšani rok, če je oče star pod 60 let, a nima prvi sin nobenega nad 17 let starega brata. V našem primeru je pa drugi sin nad 17 let star. Zato bosta morala prva dva odslužiti polni rok vojaške službe, tretji pa bo imel pravico do skrajšanega roka.

Dopolnitev nujnega deleža? I. R. B.: Mati je pred vojno izročila posestvo sinu, drugemu sinu pa je dala 1200 kron dote. Mati je sedaj umrla. Vprašate, če lahko drugi sin še kaj zahteva od brata, ki je od matere dobil posestvo. — Drugi sin bi mogel od brata-prezvernika zahtevati le dopolnitev nujnega deleža, če bi mogel dokazati, da znesek 1200 kron ni odgovarjal nujnemu deležu po vrednosti materinega posestva ob času, ko je to posestvo mati izročila sinu. Cenilec bi moral sedaj ceniti posestvo po stanju, v katerem ga je mati izročila sinu, in po cenah, ki so bile takrat pred

Oranje na ozke kraje. A. S. K. Slišali ste ponovno, da je oranje na ozke kraje manj priporočljivo kot pa oranje na plohe, na ravne njive. Pri vas se pa vsi kmetje že od nekdanj držijo ozkih krajev. Kateri način oranja je bolj priporočljiv? — Da se naši kmetje še mnogo preveč drže oranja na ozke kraje, je pač kriva njih konservativnost; težko se odločijo za kake novotarije, četudi se jim nudi dovolj dokazov, da so boljše. Kolikokrat se vidi po deželi večino njiv zoranih na ozke kraje, vmes pa nekaj ravnih, ki jih obdeluje bolj napreden kmet. Leto za letom gledajo sosedje, kako na ravni njivi sosedov vse bolj uspeva in zraste več pridelka, kot na njih ozkih krajih, vzlic temu ostanejo pri starem. To je ravno navada, ki se je ne morejo otresti. — Tak starokopitniš najdejo vedno svoje izgovore: na plitvih zemljah, pravijo, imajo premalo prsti, zato jo morajo zgrniti skupaj; na težkih zemljah jim je ta premoška, zato jo morajo bolj osušiti. In vendar je to napačno. Zemljišča s plitvo plastjo plodne prsti imajo navadno prodnato podlago. Preobila moča se kmalu izgubi in torej ni nevarnosti mokrote. Nasprotno, zemlja se še prehitro osuši, ker ozki ogoni nudijo soncu in vetru večjo površino, iz katere voda izhlapeva in zemlja se suši. Pa tudi na težkih zemljah niso ozke lehe opravilene, kajti voda tam preveč ne zastaja. Če so lege res mokrotne, zadostuje, da se tu in tam potegne kak razor ali pa orje na široke kraje in voda bo kmalu otekla. — Z ozkimi kraji se izgubi mnogo zemlje in zlasti žita tam neenakomerno zore. V ogonih nič ne raste ali slabo uspeva, rastline se razvijajo samo na grebenih. Tudi delo s stroji je na neravnih tleh nemogoče; zlasti se ne da rabiti sejalnega stroja, pa tudi ne kopalnikov in kultivatorjev. To treba posebno dandanes upoštevati, ko so delavci dragi in jih mnogokrat ni niti dobiti. — Le v izjemnih slučajih, n. pr. za peso, je na plitvih zemljah priporočljivo saditi jo na ozke kraje, ker dobi tam več zemlje za svoje globoke korenine. Sicer pa je najbolje povsod orati na ravno, na plohe, ker dobimo tako več pridelkov in zemljo lažje obdelujemo.

Kokoši naključjejo in izpijejo znesena jajca. N. K. V. Imate kokoši, ki se je navadila zneseno jajce naključvati in ga izpiti. Sedaj opažate, da se je že druga navzela te napahe. Radi bi vedeli, kako se ta odpravi. — V dosego tega priporočajo praktični perutinarji naslednji postopek: V vodi je skuhati zmleti poper, nekaj paprike in soli. Tako dobimo ostro zmes. Nato vzamemo celo jajce, ga z iglo prevrtamo na obeh koncih ter izpihnemo vsebino. Sedaj zamažemo odprtino na eni strani z voskom ali mavcem ter jajce skozi drugo odprtino napolnimo z gori označeno tekočino, nakar zamažemo tudi to luknjo. Tako pripravljeno jajce vložimo v gnezdo. Ko je kokoš znesla jajce, ji ga takoj odvezujemo, pustimo pa tam tisto, napoljeno z ostro zmesjo. Kokoš, ki bo to jajce poskusila, ne bo več nobenega načela.

VSAK nima toliko denarja, da more polovati v kopališče

TODA VSAKDO bi moral dati za zdrave letno 100—150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode

Radenski zdravilni vrelec onega z rdečimi srci.

vojno. Zahtevek na dopolnitev nujnega deleža zastara v 3 letih po smrti zapustnikov.

Nekaznovana tatvina. V. L. J.: Orožniki so izsledili popotnega delavca, ki je domačemu hlapcu ukradel 350 din. Pri njem so našli še 150 din, ostali denar je zapil. Izročili so ga sodišču z zaplenjenim denarjem vred. Na sodišču je tat tajil in se blinil, tako da ga je sodišče izpustilo in mu vrnilo denar, ne da bi okradenega hlapca zaslialo. Vprašate, če se da proti temu kaj ukreniti. — Če mislite, da sodišče ni postopalo kot bi moralo, se lahko oškodovanec sam ali pa po svojem pooblaščenju priloži na nadrejeno sodišče in v pritožbi navede, kaj ni bilo prav. Če pa je sodišče izreklo oprostilno sodbo, se pa proti tej sodbi lahko priloži le državnemu tožilecu in je dobro, če tega pravočasno tudi primerno obvestite, da vložiti priliz in bo potem v stvari sodilo prizivno sodišče.

Preklie zaradi umobolnosti. A. P. V.: Če smatrate, da je vaš preklie zaradi umobolnosti neutemeljen in da se vam dela krivica, ker morate imeti skrbnika, vam svetujemo, da sami predlagate pri domačem okrajnem sodišču, da se vaš preklie razveljavi. Sodišče bo uvedlo potrebne poizvedbe, zaslialo izvedenca-zdravnika in nato odločilo, ali se je vaše duševno stanje toliko zboljšalo, da se lahko preklie razveljavi. Proti odločbi sodišča se lahko pritožite na višje sodišče. Vse vaše vloge na posamezne državne predstavnike in na druga oblastva, kakor na sodišče, pa so nepotrebne.

Oporoka v korist žene. R. C. S.: Ženo hočete za primer vaše smrti obvarovati odvisnosti pred lahkomišelnim sinom in hudobno sinaho, tako da bi sinu in hčerki šele po smrti žene pripadalo posestvo. Vprašate, če to lahko sami uredite v oporoki. — Lastnoročno zapišite in podpisite oporoko, v kateri zapustite kot dedičem svoje posestvo sinu in hčeri vsakemu do polovice. Vaši ženi pa izgovorite volilo dosmrtnega prevzička in računa proste gospodarstva tega posestva. Pri lastnoročno zapisani in podpisani oporoki ni treba nobenih prič. Oporoki ni treba kolkovati in jo lahko daste shraniti komurkoli, tudi ženi.

Darilna obljuba. A. D. G.: Če vam je stric približno eno leto pred smrtjo izročil 2000 din in rekel, to je vaše in da molčite, da žahlata za to ne zve, potem je bil ta znesek vam podarjen in je vaš. Na tem nič ne spremeni stričeva izjava, ki jo je pol leta pred smrtjo pred pričami rekel, namreč da morate od tega denarja po smrti tudi sestram nekaj plačati. Saj je bil denar vaš in ni več mogel z njim stric razpolagati. Če ste tedaj stricu rekli, da boste nekaj od tega denarja dali sestram, ste moralno pač obvezani, da obljubo izpolnite, ne morejo vas pa sestre s tožbo na to prisiliti, ker je darilna obljuba iztožljiva le, če je napravljena v obliki notarskega zapisa pred notarjem.

Kje se kupujejo kovinaste krste? Pri izdelovalcu! Zakaj!

Ker se dobijo za 50% ceneje kot kjerkoli drugod!

Maks Ussar - Maribor

Star radioaparati. F. J. T.: Pogodili ste se s potnikom za nakup novega radioaparata. Drugi dan po dobavi se je aparat pokvaril. Ob prijavi na pošti ste slučajno ugotovili, da je ta vam kot novo prodani aparat, bil že prijavljen od drugega lastnika skozi 2 in pol leta. Prodajalec ste obvestili o tem in mu izjavili, da smatrate pogodbo za razveljavljeno, a se prodajalec za to ne zmeni in noče vrniti kupnine. — Ker ste se pogodili za nov radio aparat, in vam je prodajalec dobavil starega, zato pogodba od njegove strani ni bila še pravilno izpolnjena. Pravico ste imeli, da ste zahtevali izpolnitev v smislu pogodbe in odškodnino zaradi zakasnitve. Imeli ste pa tudi pravico, da ste prodajalcu določili primeren naknadni rok in mu za slučaj brezuspešnega poteka tega roka izjavili, da odstopite od pogodbe. Ker ste mu takoj izjavili, da odstopite od pogodbe, vam svetujemo, da prodajalcu določite rok 14 dni, da vam dobavi naročilu odgovarjajoči aparat, sicer da odstopite od pogodbe. Po brezuspešnem poteku tega roka lahko s tožbo zahtevate od prodajalca vrnitev plačano kupnine protu istočasni izročitvi starega aparata.

ZOLČNI KAMENKI

Poznani SALVAT-čaj zoper žolčne kamne in bolezn žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku

lekarni pri Sv. Ivanu, Zagreb, Kaptol 17. Prospekte o zdravljenju pošljemo zastoj.

Ogl. reg. S. Br. 27870

Ugodna Miklavževa darila

dokler traja zaloga. Gloceq volneni pol zastoj po Din 18— pri

TRPIN-u, Maribor, Vetrinjska 15

Praktična Miklavževa darila v veliki izbiri nudi

IVAN KRAVOS Maribor, Aleksandrova 13

Zahtevajte v vseh javnih lokalih najboljši dnevnik »SLOVENEČ«!

ODREZITE

„SLOVENEČ SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek

„Slovenec“, 5. decem. 1937

Prizor iz sanj nadobudnega jedeca

Ali tudi jerebice kadijo tobak?

Lužiško srbska humoreska

V krčmi je vse živo. Za veliko, okroglo mizo so klepetali, se norčevali in smejali kar za stavo. Le gozdar, ki je bil sicer poln norčij in dovtipov, je sedel danes ves zamišljen bolj ob strani. Le kdaj pa kdaj je prijel za kozarec in srknil požirek, nemirno se je predeval zdaj na to, zdaj na ono roko.

»Le kaj mi je skočilo v glavo?« si je mislil esedel Nulik. Rad bi ga bil vprašal, a ni našel pripravne besede in si je porival svoj vivček iz tega kota v drug kot ust. Slednjic se je pa primaknil k njemu in mu zašepetal:

»Kaj ste pa tako žalostni? Saj ste sicer tako vesel človek!«

»Oh, saj sam ne vem, kako bi! Glava mi brenči od samih misli!«

»Da bi vas koklja brenčila, vi, ki ste gozdar, brez polja in gospodarstva! Gozdar pa v skrbeh — to je noro!«

grofa kar koj odvedel na to njivo in bom tako preplašil jerebice, da bodo zletele naravnost mimo drevesa. Grof bo ustrelil in...»

»In jaz bom spustil mrtvo jerebico na tla!« je Nulik tako navdušeno zavpil, da mu je vivček padel iz ust in dodal: »Magari dve, kar dve naenkrat! To bo grofa tem bolj veselilo!«

»V redu! Zdaj veste in jaz se zanesem na vas!« »Le, kar zanesite se!« je rekel Nulik in se je še nečesa domislil, rekoč: »Kaj pa potlej, če bo grof malo više pomeril in bo mene zadel, da bom jaz cepnil na tla namesto jerebice!«

»Le brez skrbi! To se pač ne bo zgodilo! Bom že jaz tako puško pripravil, da bodo kroglice lepo v torbi ostale...«

»No, potem me naj pa kar ustreliti! To bo res špansko! Si bom moral velik robec vzeti s seboj, da se bom vanj smejal in me moj smeh ne bo izdalle!«

Grof je bil prvi pri drevesu; pograbil je jerebico.

»Lej, lej, kako sta krásni in rejeni, tako rejenile je zamrmral, se nagloma ustrašil, pogledal jerebice, se ozrl na gozdarja...»

»Kaj pa je, gospod grof?« je vprašal gozdar. A se je nenadoma tudi sam zgrozil in beseda mu je obtičala v grlu: prva jerebica je imela pipo okrog vratu, a druga melur tobaka.

»Ali tudi jerebice kadijo tobak?« je grof jezno škrtnil skozi zobe. Mahoma je vrgel jerebice

in puško na tla, se obrnil in odšel. Kočijaž je moral kaj zapreči in grof se je odpeljal nazaj v mesto.

Drugi dan je dobil gozdar pismo, kjer mu grof sporoča, da je lovišče dal v najem in da ga nič več ne potrebuje v službi.

Parkeljni

Noč je. V pekarnici, v kateri sem se trudil, da postanem vreden svojega mojstra, delam ko v Fordovi tovarni. Vse delo je lepo razdeljeno. Lopar šviga iz peči v peč, ko da se velika ptica zaganja v velikansko razsvetljeno okno. Iz peči puhti vročina; v velikih kapljah teče znoj mojstru in meni po licu. Pred nama na mizah pa se kupiči vsa pekarska umetnost. Prijeten duh se širi po pekarnici, duh po pecivu, vonj po svežem pečenem kruhu, po raznih struclah, štruclah, zemljah, rogljičkih, poticah, prestah, slanah kruhkih in vseh dobrotah, narejenih iz testa.

Ura na zidu kaže skoraj tri jutraj. Ob devetih dopoldne morajo biti vse te dobrote na trgu. Semenj bo, in sicer semenj sv. Miklavža. Mojster se nadeja dobre kupčije in kadar se on tadeja dobre kupčije, je zmeraj dober in ob takih prilikah si tudi kaj privoščiti. Tudi nočoj si je privoščil dobro kapljico. Iz peči puhti! Vročina dela žejo in upanje v dobro kupčijo stiska grlo. Midva pijeja in delava.

»Pečeno,« naznani mojster s slovesnim glasom, ko so zadnje zemljice romale k svojim estram na mizo. »Poglavino delo pa naju še čaka; še dobri dve uri, pa bova prosta. Na, pij...!«

To poglavitno pa so bili: kar polki lepo belih, na samem mleku in iz najboljših moke vnešenih parkeljnov. To sva pripravljala našim mestninim otrokom za senzacijo. Do takrat pač še niso bili v modi parkeljni iz moke. Mojster je to vedel, vedel je tudi, da bo to mladež očaralo in računaj na dobro kupčijo. Da ste videli, kako umetno so bili ti beli parkeljni narejeni! Mojster je vdihnil ves svoj pekovski umetniški talent v te parkeljne! Lepo jim je oblikoval noge, reke; ni pozabil na oči, na nos in usta. Da bi bili strašnejši videti, jim je v desnico dal še vile.

Tudi mene so navdušili ti parkeljni; veselo sem pomagal mojstru in se pri tem spomnjal svojih lepih, otroških let.

In zdaj so parkeljni čakali, da gredo v peklenko žrelo peči, da se tam lepo zapečejo in da potem poromajo na trg otrokom v veselje.

Ker pa brez vodnika nikjer nič ni, sva tudi midva naredila velikega parkeljna-vodnika ali peklenškega poglavarja. Skoraj meter je bil dolg; namesto vil pa je imel porednega dečka v rokah. Poglavar pa bi ne bil poglavar, če bi ne imel kaj prednosti. Zato je bil poučen, da je moral prvi v peč, šele za njim sva metala njegove zveste podložnike in jih lepo razvrstila po peči. Mnogo je bilo te vojske, pa tudi peč je bila velika.

Otroški vozički naj-novejših modelov
Dvokolesni, triciklji, motorji, triciklji
Štvalni stroji popravilni

Po zelo niski ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BAZJEL, LJUBLJANA, Koflovska 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26

Končan! Peklenški so v svojem ek... Vse poteka kakor namazano. Mojster si ma... ke, pije sam, nalija meni. Vročina je huda, zeja tudi. Ura gre na četrti. Uro pa sva določila, da bi jih pustila, da uživajo v peči.

Mojster je pijan, meni klecajo noge. Zdi se mi, da me ne držijo več dobro. Vendar še uro časa, pa je končan napor, najhujši napor, kar sem ga kdaj prestal kot pekovski učenc. Toliko dolgo v noč še nikdar nisva delala. To je kriv pač ee-manji dan pred sv. Miklavžem!

Mojster epi in strahovito smrči. Zleknil se je kar po vrečah moke, ki so bile namerščene na suhem pri peči. Kar skladovnica je teh vreč. Mojster pa je najhen, debel, ves bel od moke. Prav nič se ne loči od vreč z moko. Smrčan, ki prihaja iz njega, nareja pekarnico kar strahotno. Marsikomu bi erce od strahu skoprnole, ker bi mislil, da smrči vsa gonila.

Name deluje vino, delo in prečuta noč. Borim se z zaspancem, kakor vem in znam. Samo eno mi je v glavi; zaspati ne smem! Strogo moram biti buden; prestati moram to uro, če ne vem kaj! Parkeljni so v peči. Ob petih morajo ven, pa če se še tako branijo.

Zgodilo pa se je, kar sem se najbolj bal: zaspal sem. Prenaporno delo v noč, alkohol, vse je vplivalo name. Mislim tudi, da so mi hudobčki parkeljni to zagodili, zakaj, čim sem zaspal, sem jih hrč imel polno glavo. Na vse načine so se mi pahili, se zvijali pred mano; sam glavari mi je grozil s pestmi. Potem je glavari dal povelje in vsa vojska parkeljnov se je vzdignila in brez besede odkoraknila iz peči. Strmel sem za njimi; izginilo se. Zdelo se mi je, da korakajo skozi neko meglo ali vodo.

Tresk! Padel sem s klopi, na kateri sem bil zaspal. Prvi pogled, ko sem si uravnal kosti, je bil na uro. Hvala Bogu, pet, nekaj minut več. Še ni prepozno. Pripravim pletene koše, v katerih bodo zdaj prebivali pečeni parkeljni. Vse je storenje! Zažgem luč, vzdignem pokrov od peči, posvetim v peč... Grozal! V peči je — namesto rumenih parkeljnov — vse polno samih, v prav peklenko obleko obličjenih parkeljnov. Vsi so črni ko oglje.

Mojster pogleda mene, jaz njega. »Fant,« pravi nato, »ti si zaspal!« Zopet pogledam na uro. Zdaj vidim natanko: šest je proč! Jasno mi je bilo: parkeljni so se zažgali; predolgo so bili v peči, jaz sem prehitro pogledal na uro, pa sem mislil, da je bilo pet. Čakal sem groma iz mojstrovih ust. In čudno, mojster se ni razjezil, ampak se zagrohotal, rekoč: »Takah resničnih hudobčkov-parkeljnov pa še nisem spetel!« Smejala sva se oba.

Poberava jih iz peči in v košare. Tri polne košare sva jih, previdno se skrivajoča med hišami, da naju ne bi zapazili prebivalci našega mesta, vsula v našo reko.

Čudno je bilo gledati, kako so se črnci spakovali po zelenih valovih. Spomnil sem se sanj, ko sem jih gledal, kako so korakali skozi neko meglo ali vodo. Sanje so bile resnične; prave črne parkeljne je nosila naša reka v Jadransko morje...

Glavarja pa sva tako kakršn je bil, kot črna parkeljna pribila na vrata pekarnice za reklamo in nama v opomin, da se pri delu človek ne sme upijantiti, posebno ne na predvečer svetega Miklavža. (Tone Kokalj.)

»Dejal sem, da ne vem, kaj bi in če vse pre-mislil, se mi kar vrti! Če bi le imel človeka, ki bi mi šel kaj na roke! Saj bi ne bilo zastoj!« »To sem pa jaz kar pripravil! Zadovoljen bom z majhno odškodnino. Moja lesena bataka je itak prazna in moja žena po ves dan kriči po drvih.«

»To bi mi bilo pa jako ljubo,« je odvrnil gozdar. »Saj delati vam ne bi bilo treba, mogoče bi le kakega pol dneva mirno sedeli. To vam ne bi škodilo, meni bi pa dosti koristilo. Glejte, danes sem še gozdar — kdo ve, ali bom jutri še streljal!«

»Ni mogoče! Zakaj pa to? Kdo je pa kriv?« »Prav za prav nihče. A poslušajte me! Včeraj sem dobil sporočilo, da pride grof domov na lov na jerebice. Ali sem se ustrašil! Grof je strasten lovec, a zmeraj strelja mimo. Tega ga je pa do grla eram, a potlej jih moram pa jaz slišati. Ze-

»Torej znamenila sva sel. Jutri bom ustrelil dve ali tri jerebice. Ko se zvečeri, pridite ponje in jih vzamete s seboj...«

»Zjutraj zarana pa jih dam pod predpasnik in splezam na drevo pod Rančnikovim gozdičem.« »Prav!« je dejal gozdar. »A jezik za zobe! Nihče ne sme kaj zvedeti o tem! Nato se je kar vesel in poživiljen primaknil k družbi in bil dobre volje. Nulik si je pa iznova natlačil vivček.

Zjutraj je šel gozdar na polje. Prišedši domov, je že dobil grofa, pozdravil ga je in mu čestital, da ima tako lovsko erčo, zakaj letos da je polno jerebic, ki so jako krotke in ne sčrčijo zlepa proč. Grof je bil jako zadovoljen in je gozdarju naročil, naj vse skrbno pripravi za na lov. Nato je gozdar odšel domov. V mraku je prišel Nulik k njemu in je odnesel dve rejeni jerebici pod predpasnikom.

Ze zarana sta se grof in gozdar odpravila na lov.

»Tamle pod Rančnikovim gozdičem so letos jerebice najrjasi. Tja morate iti najprej, gospod grof! Nihče jih ne bo prepočil, jako domače so in če jih boste nagnali tja v tisti kot, ne bodo mogle ubežati vaši puški.« Tako je govoril gozdar.

»Izvrstno, izvrstno,« je odvrnil grof in je začel kar bolj na dolgo stopati. Mahoma pa se je obrnil h gozdarju:

»A streljal bom le jaz, da veste? Pripravite mi puško, veliko smodnika in prgišče kroglice. Ste razumeli?«

Gozdar je seveda vdano razumel. Čez čas sta oba dospela do Rančnikovega gozdiča.

»Na to plat pridite, gospod grof! Ko bodo jerebice preplašene, se bodo brez dvoma obrnile k temu gozdiču — in prav pred nos!«

Sla sta naprej in grof je stopal, ko da hoče vse jerebice pomandrat. Nenadoma je vzkliknil gozdar:

»Tamle je jata vzletela!« »Kje pa, kje?« »Tamle mimo drevesa!« »Saj res! Ze vidim!«

Grof je zgrabil za puško in pomeril, ko da hoče nebesa zavzeti. Punt! Po gozdiču je odmevalo.

»Zivio! Gospod, tam tik drevesa sta padli dve jerebici!« je zavpil gozdar.

»Dve jerebici!« je kriknil veselo grof, pohitel k drevesu, a gozdar za njim.

lani mi je zagrozil, da bo lovišče dal v najem, če ne bo ustrelil vsaj ene jerebice. Koliko sem se trudil, da sem ga pomiril! Kako se bo pa to letos izteklo! Pismeno mi je že itak sporočil, da bo letos poslednjic poskusil. Če spet ne bo ničesar zadel, bom odpuščen iz službe.«

»To bi bil pa hud poper!« je izbruhnilo iz Nulika. »Toda, gospod gozdar, saj se vendar dá pomagati! Vi in gospod grof ustrelita oba naenkrat v jato jerebic; vi dobro merite, ena, dve, tri jerebice obležijo in grof bo mislil, da je sam ustrelil tiste živalce.«

»Lahko vam je govoriti! A ko mi pa gospod večno prepoveduje, da ne smem ustreliti takrat kot oni! Če le kje zleti jata jerebic, hoče sam streljati. Pa ti ne zadene niti piskavega oreha! Potlej pa vse name pada!«

»Tega jaz ne bi pustil.«

»Kaj pa naj storim? Če se pritožim, lahko kar grem. Da bi le še letos ostal tukaj! Drugo leto bi že kaj drugega dobil. Saj sem si že izmislil ves načrt, a mi je treba človeka, ki bi mi pomagal.«

»Kar mene vzemite, gospod gozdar!« je Nulik hitro izustil. »Ta bi bila lepa, če bi ne mogla grofa tentatit!«

»Le mirno kri,« ga je miril gozdar. »Z ognjem se tu ne bo nič skuhalo. Torej! Na Mahovi njivi, koj pod Rančnikovim gozdičem sem včeraj opazil veliko družino jerebic. Ondi se te ptice rade zbirajo, ker je lepo v zavetju in na varnem. Le tam se bo moglo odločiti, ali bom še ostal grajski gozdar ali ne več. Prav na vogalu etoji drevo, polno listja. Zarana boste šli tja, pa prav po listih, da se jerebice ne bodo zbegale. Splezali boste na drevo in se skrili v vejevje. Jaz bom

Hupati — prepovedano!

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Mal pozen se uglašam, a ne? Noja, bulš je pa še useglih, če se prou mal bi pozen uglašen, koker pa če b se sploh nekol na uglašila, ampak pestila raj kar useskup u ših. Koker vam je znan, priden jest boga reva kumi enkat usakeh šternajst dni mal du besede. Sevede pa še tekat sam u tem slučaje, če gre use pu sreč. Pumislite, lub moj! »Jutere« pa usak dan že prec za frustek, al pa še na teše. »Jugoslavenarsk narud« pa hmal pu kusil, tkula pr en glih za malca, lohka klubasata, kulker se jima lušta, in nas, kar nas je pušten Sluvenec, skuz zube ulečeta. Lepu vas prosem, tu vender ni špas, ki se pa morem pol jest glihat z enmu »Jutram«, al pa clu z »Jugoslavenarskem narudam«? Tu se ja že tku samu ub seb zastop, de morem jest na ta viža zmeri ta kratka uleč. Noja, pa tu tku useskup ni glih taka nesreča. Mal putprez morem holt z »Jutram« in pa z »Jugoslavenarskem narudam«, un pa s Kurenčkova Neška, koker me punavad titulirata, pa se bo svet mende zavle tega še zmeri tku naprej vrtiu, koker se je du zdej vrtiu. No, in tku se boma že spet pučas na kašna viža uglahtal, če na bo drač. A mislte, de ne?

Asten, zatu je pa še ta narbulš, de kar prec začnema. Z božja pumučjo bu že kuku.

U četrtek dne 4. novembra 1937, pu Kristusovem rojstvu (koker vidte, se je tu gudil že pred enem dobrem mescam), se je kar čist neprákvan zaletu »Jugoslavenarsk narud« u tist »Skerbec-Sabothju glasil, koker mu prauja jugoslavenari, mende zatu, ke ga u Kraju te dva gspuda ven dajeta. Zaletu se je pa sam zatu, ke prau ta glasil de se Sluvenec prou-zaprou ni treba u šul učit srbo-hruvaškega jezika, ke ta jezek že tkualtku usak Sluvenec zastop. Pol naprej pa prau »Jugoslavenarsk narud«, de je ta glasil s tem prznou, de sma Sluvenec, Hruvati in pa Srbi en narud. A ni tu za počt?

Oh ti luba duša jugoslavenarska. Kuku vender ga moreš ti tku naroden pulom? A sa se t mezgane skisal, al kal? A se nis spomnu na tu, de b mogel bit pu tojem tud Nemci s Hruvatem pa Srbem en sam narud. Sej Nemci vender tudi zastopja srbohruvašna, čeprou se na Nemškem prou gvšen u nuben šul na učeja srbohruvašne. Zakua b ja pa pol glih mi Sluvenec ne smel zastopt, če se ja u šul nisma učil? A nas maš res tku za zaru Kane? En trd Neme, pa magari če je prou not dol iz Berlina duma, bu ja zastopu ena kelnarca u Belgrade, če ga bo prašala, keder bo prou u kašna belgrajska štarija večerjat, če želi murde supu ud grisknedla, al ma rajš kašen vajsbraten sa sosom? Dubi pa lohka tud čukulad-puding sa šneom ili miliramom. Gleh zdej je fertik. Jest vem, de bo zastopu. Ampak zavle tega »Jugoslavenarsk narud« še na sme mislt, de sa tud Nemci s Hruvatem in pa Srbem en narud, ke se tud zastopja med saba. Tu b blu ja prenaumen. Ampak zdej ni prou nč več za pumagat. Kar s reku s reku, pa je fertik. Če s ja pulomu s ja holt pulomu. Enkat drukat pa mal merki, de ja na boš spet tku zafuru. Veš, mi, kar nas je prou ta pravah Sluvenec — jugoslavenarju pr tem nimam u

misleh — sma že tulk brihten, de nam greja tud take reči u glava, ke se jih nisma u šul učil. Kdur zna sam tist, kar se je dondons u šul nauču, tud na bo glih pusehen kunšten. Clouk more u današneh žalastneh časeh že tku gledat, de tud pol že kej prefetera, ke mu ni treba več hodet na šulske klupi hlače trgat. U šul tud učeja, saj du zdej se nisa učil žoge brcat. Pa puglejte, kuku ja znaja naš fanti brcat. Krokarije se tudi u šul na učeja, pa puglejte, kuku znaja krokat, če prideja du kašnega gnarja. Marskej se lohka clouk sam navad, če se če. Ampak jest na morem usega tega ilela naprej prnašat, de se kermu na zameren.

»Jugoslavenarsk narud« prau tudi pol še naprej: »Čuden mudrijani se zbiraja u »sluvenoborskem« taboru, ke na prvošja naš nadebuden mladim niti tega«, de b se naučila srbohruvašne, ke je vender našem ldem glih tku putrebna, koker usakdajn kruh.« Ja glih tkula piše »Jugoslavenarsk narud«. Tistga pa na praša, če je ker tku naumen, de mu tu verjame. Jest mu že ne, pa drug ta prau Sluvenec, prou gvšen tud ne. Puglejte vender gspuda Turka, al pa gspuda Puclna, no, in tudi še precej drugeh, ke se tud nisa nekol u šul srbohruvašne učil, pa kuku jim gre dober u Belgrade in tud duma, če ni drač. Nekol še nisem slišala, de b ker ud

teh gspudu jamru, de je lačen. Keder pu Belgrade ruguvilja, kruna še na pugledaja, pa kašenga cvička tud ne. Tam puznaja sam šampanca, bečka šnicla in še druge take dubrote. Pjevačice pa skrbeja, de jim tudi pu dumovin ni doučes, če se jim prou učaseh kouče, ke ta al pa u misl najne.

Te gspudi sa se prou gvšen kar sami navad srbohruvašne, ke sa videl, de ja nucaja. Staut pa tud ne grem, de ja znaja.

Jest na vem, kuku je tu, de »Jugoslavenarsk narud« na pugerva ud Srbu, de se morja pred navadet sluvensk, preden prideja k nam pu tu al pu un. Pugerva pa ud nas, de se morma mi srbohruvašna navadet, de boma lohka našem južnem bratem hiter pustregel. Jugoslavenari ste prou glih tak rodolubi, koker sa bli soje čase naš nemškutari. Tud te sa pugerval ud Sluvenec, de se morja nemšk učit, de boja zastupil, keder jih boja prvandran Nemci zmerjal z vindiše pakaž in drugem takem lubeznivostem. No, ali ni res tku? Jest sem prepričana, de se naš južen brati že tak kavaleri, de boja rad sprejemal ud nas use, kar boja nual, če boma znal srbohruvašk, al pa ne. Mi nečma bit pu miš pu tčha. koker ste jugoslavenari. Mi ustanema Sluvenec, koker sma bli, enega srca, ene krvi Srbi in Hruvati sa pa naš brati še done, koker sa bli že tud tekat, ke sma bli Sluvenec še pud nemška, Hruvati pa pud madžarska kumanda. K. N.

Šah

V matchu med Aljehinom in Euwejem je prišlo v začetku zadnje tretjine do odločilnega zboljšanja Aljehinovi izgledov. Z zmago v 21. in 22. partiji je Aljehin praktično že odločil match v svojo korist, ker Euwe nima nobenih realnih izgledov več da bi se še odbržal. Aljehin bo s tem temeljito odpravil senco, ki je v zadnjih letih padla na njegovo slavo. Borba v tem matchu je v vsaki partiji na visoki stopnji in do sedaj še ni bilo niti enega brezbarvnega remija. Letošnji match bo brez dvoma najzanimivejši, kar ji je do sedaj bilo. Zaslugo za to imata oba velika tekmeča, posebno pa Aljehin, ki kljub naskoku več točk še vedno v vsaki partiji provocira na življenje in smrt. S to taktiko ima Aljehin uspeh in bo zelo verjetno do konca matcha razliko, ki je že sedaj velika, še povečal.

Botvnik in Löwenfisch sta končala match v razmerju 6 in po 1: 6 in pol. Ta rezultat je presenetljiv in pomeni za Botvnika pu sijajnem napredovanju v prejšnjih letih velik korak nazaj. Löwenfischu so na podlagi tega uspeha in zmage v letošnjem turnirju za prvenstvo Rusije prisodili naslov prvaka Rusije, ki ga je do sedaj imel Botvnik. Partije v tem matchu so bile zelo zanimive in prinašamo danes deseto partijo, ki je bila odločilna, ker je z zmago v tej partiji Löwenfisch izenačil Botvnikov naskok.

Botvnik — Löwenfisch.

1. d2—d4, d7—d5 2. e2—c4, c7—c6 3. Sb1—c3, Lg8—f6 (proti Aljehinu je skušal Euwe pokazati, da Sb1—c3 u idobro, toda je zelo slabo naletel) 4. e2—e3, g7—g6 (to vodi do zelo težke igre in predstavlja zanimiv poskus, premagati težave črnege v stranski obrambi) 5. Sg1—f3, Lf8—g7 6. Lf1—d3, 0—0 7. 0—0, b7—b6 8. b2—b3, c6—c5 (črni se je dobro razvil in beli že v naslednji potezi ne najde pravega nadaljevanja.) 9. d4×e5 (boljše bi bilo La3), Sf6—c4! (črni zagrabl takoj svoje šanse in doseže polagoma boljšo igro.) 10. Ld3×e4, d5×e4 (po L×e5 bi prišlo L×d5 in črni ne bi ničesar dosegel.) 11. Dd1×d8 (ta menjava je potrebna.) Tf8×d8 12. Sf5—d4, b6×c5 13. Sd4—e2, Lg4 (beli je po slabo igrani otvoritvi prišel vtežave in si mora že nevarno slabiti pozicijo.) 14. f2—f3 (na Tbt bi bilo Td3 neprijetno) 14. ... e4×f5 15. g2×f3, Lg4—h3 16. Tf1—e1, Sbs—c6 17. Lc1—a3, Sc6—b4 (druga poteza s tem konjem in že grozi zelo neprijetno Sc2. Neverjetno je, kako je mogel dober poznavalec otvoritve Botvnik zaiti v tako slabo pozicijo.) 18. Ta1—b1, Lg7—h6 (Löwenfisch izvrstno izkorišča svojo prednost. Z igrano potezo izsili nadaljno slabitev bele pozicije.) 19. f3—f4, Sb4—c2 20. La3×e5 (beli upa na kmete na damskem krilu.) Sc2×e1 21. Tbt×et, Lh6—f8 22. Kgl—f2, Lh3—g4 23. Te1—d1, Td8×d1 24. Sc3—d1, Ta8—d8 25. Sd1—c3, Td8—d2 (na L×a7 bi sedaj črni igral e5!, f×e5 Lb4 in dobi figuro ali pa pobere belemu več kmetov.) 26. Kf2—e1, Td2—c2 27. Ke1—d1 (beli žrtvuje, da bi se zuebil neprijetne črne trdnjave.) Te2×c3 28. Kd1—d2, Lg4×e2 29. Kd2×c3, a7—a6 30. a2—a4, e7—e5 (s to krepko potezo nastopi Löwenfisch energično proti poskusu belega, uveljaviti kmete na damskem krilu. S figuro manj sedaj beli ne bo mogel več dolgo upirati se.) 31. Lc5×f8, Kg8×f8 32. b3—b4, Kf8—e7 (črni kralj hiti na damsko krilo, da ustavi napredovanje belih kmetov.) 33. f4×e5, Ke7—d7 34. Kc3—d4, Kd7—c6 35. b4—b5+, a6×b5 36. a4×b5+, Kc6—b6 37. Kd7—d5, Le2—g4 38. Kd5—d6, Lg4—e6 (beli kmetje sedaj niso več nevarni in črni bo mogel že hiteti po damo na kraljevem krilu. Partija je s tem končana.) 39. e5—c6+, Kb6×b5 40. c5—c6, Kb5—b6 in beli se je vdal. Botvnik je igral v matchu z Löwenfischem globoko pod formo, ki jo je pokazal lansko leto v Nottinghamu. To je pa seveda le prehodno in posledica, da se je Botvnik zadnje leto posvetil predvsem elektrotehničnim študijem. Na mednarodnem turnirju v Moskvi prihodnje leto bo brez dvoma zopet v svoji pravi formi nastopil.

Rešitev ugank

z dne 28. novembra

Rešitev zlogovnice

1. violončelo, 2. nomenklatura, 3. institucija, 4. železobetonski, 5. nevrastenija, 6. starinoslovec, 7. ortografija, 8. Edison Thomas, 9. amfiteater, 10. odločevanje, 11. Rimski Katolik, 12. odisejada, 13. paleozoik, 14. desinfekcija, 15. Jovanovič-Zmaj. — Vino in žene store, da modri odpadejo.

Rešitev vremenske številnice

Čmrilj, pas, ten, vez, Ub, Zid. — Listopada zmrzlina, je svečana ne bo; listopada južnina, bo svečana zmrzlo.

Vremenska številnica

- 1, 12 — 14, 8 — 11, 8, 20, 12, 4 — 15, 19 — 14, 11, 12, 13, 12 — 17, 19, 3, 17, 10, 3, 12 — 20, 19, 15 — 15, 19 — 15, 5, 8, 11, 8 — 14, 13, 3, 15, 8, 6, 1, 12 — 18, 19 — 17, 16, 6 — 7, 16, 13, 12, 2 — 11, 14, 19, 9 — 2, 12, 14, 12, 10 — 11, 8, 20, 12, 4.

Ključ:

- 1, 2, 3, 4, 5 — žuželka
- 6, 7, 8, 9 — hrib nad Kranjsko goro
- 10, 11, 12, 13 — del rastline
- 14, 15, 16, 17 — domišljavec
- 18, 19, 20 — strupena kača

Če namesto zgornjih številkv vstavili pravilne črke, dobiš vremenski pregovor za začetek decembra.

Zlogovnica

Iz naslednjih 60 zlogov: a, a, a, al, ba, ca, ca, ca, čan, čar, čav, da, di, el, ev, get, gno, i, ja, je, jo, ka, ka, klju, ko, kv, li, li, lip, list, lo, me, ne, ni, ni, ni, nje, o, ob, pi, pi, po, re, ri, ri, ro, sal, se, se, ska, ša, ta, tor, tus, ve, ve, vzhod, za, zej — sestavi petnajst štirizložnih plovov z naslednjim pomenom:

1. kmečki praznik, 2. nebesna stran, 3. tuja beseda za branilca verskih resnic, 4. domač obrtnik, 5. prebivalec dela zemlje, 6. tuja beseda za bogataša, ki živi samo od svojega premoženja, 7. druga beseda za obisk, 8. pletena posodica, 9. tuja beseda za izvršilca razprodaje, 10. dva svetovisemska preroka, 11. evropska država, 12. govtvo v južni Evropi, 13. šolska soba, 14. eksotično drevo, 15. tuja beseda za določitev bolzni.

Prve in tretje črke pravilno dobljenih besed ti povedo, brane od zgoraj navzdol, slovenski pregovor.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16					17						18			
19				20							21			
22			23			24			25	26		27	28	
29		30			31		32			33	34		35	
36	37				38						39	40		41
42			43			44			45	46		47	48	49
50			51			52				53	54		55	
56	57				58		59				60	61		
63			64								65	66		67
68			69			70			71	72			73	
74	75				76					77	78			79
80					81						82			
83			84			85				86			87	

V vsak prostorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelih črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. slovenski pisatelj iz dobe katoliškega preporeda, 7. del glave, 10. večje indijsko mesto ob reki Ravi, 16. vrsta peči, 17. rusko pristanišče ob Crnem morju, 18. gozdni sad, 19. rusko pristanišče ob izlivu Dona v Azovsko morje, 20. majhna omara, 21. izplačilo novice, 22. izraz naklonjenosti, 23. levi pritok ruske reke Verhujja Tunguska, 24. švicarski kanton, 26. skrajšano moško krstno ime, 28. sodobni slovenski pisatelj, 29. matematični pojem, 31. telovadno orodje, 34. vrsta vrtnih rož, 36. tuja beseda za plemo, 38. del Ljubljane, 40. vzhodni krivoverec, 42. namizno pregrinjalo, 43. navadni števnik, 44. morska žival, 46. tuja beseda za uradni spis, 48. del obraza, 50. tuja beseda za človeka, ki ima smisel in okus za lepo, 52. francoska politična osebnost, 54. prostor za igre in boj v starorimskem cirkusu, 56. desni pritok reke Mosel, 58. matematični pojem, 61. druga beseda za dnevno svetlobo, 63. levi pritok Donave v Romuniji, 64. pripadnik neke vere, 66. ženski glas, 68. varnostna priprava pri letalih, 70. druga beseda za geometrijsko telo, 72. Mencingerjev utopiistični roman, 74. tuja beseda za zgodovinske zapiske, 76. največja reka v vzhodnem Turkestanu, 78. madžarsko žensko krstno ime, 80. imna kranva, 81. zadnji veliki satirik propadajočega Rima (60—140), 82. večja ploskovna mera, 83. ud družine v otroškem govoru, 84. mestno nočno zabavišče, 85. srbsko moško krstno ime, 86. druga beseda za gaj, 87. finsko pristanišče ob zahodnem obrežju.

Navpično: 1. večje mesto v Albaniji, 2. pasje ime iz znane mladinske povesti, 3. latinsko ime za grškega boga ljubezni, 4. manj rabljena beseda za ljak, 5. tuja beseda za pozitivno elektrodo, 6. glavno mesto nekdanjega rimskega imperija, 7. poveljujoča slavnostna pesem, 8. nemški pisatelj, ki je bil izgnan iz domovine, 9. del stroja, 10. moška oseba iz Kranjčevega romana »Zivljenjet«, 11. južna rastlina, 12. pesniška beseda za hojo, 13. oblika stropa, 14. druga beseda za poljedelca, 15. matematični pojem, 23. vrtna polna hišica, 24. priprava za merjenje časa, 25. druga beseda za jarem, 27. strupena žuželka, 30. del noža, 31. druga tekočina, 32. druga beseda za spono, 33. druga beseda za vrbo žalujko, 35. druga beseda za bodico, 37. manjši francoski kraj, 38. koristna žival, 39. ruska reka, ki se pri Nižjem Novgorodu izliva v Volgo, 41. kemični pojem, 42. domača žival, 43. hrib zahodno od Gradišča v Furlaniji, 44. vrsta maščobe, 45. ud družine, 47. druga beseda za vinsko trto, 49. del panja, 51. prijatelj tuje lastnine, 52. časovno razdobje, 53. poljski pridelek, 55. ženska oseba iz svetega pisma, 57. italijansko mesto ob Adiji, 58. vrtna rastlina, 59. pripadnik slovenske slovstvene struje v Prešernovem času, 60. informativna listina, 62. vrsta zemlje, 63. večje mesto v Češkoslovaški, 64. moška oseba iz Bojerjevega romana »Izseljenci«, 65. druga beseda za ukaz, 67. lesena klada, 69. tuja beseda za gospo, 70. stolpna in strjena ruda iz ognjenikov, 71. tuja beseda za veliko azijsko državo, 73. skrajšano žensko krstno ime, 75. šivalna potrebščina, 76. izumirajoča divja žival, 77. slovenski sodobni zgodovinar, 79. desni pritok Donave pri Regensburgu v Nemčiji.

Rešitev križanke

z dne 28. novembra

Vodoravno: 1. kovač, 6. svila, 11. tolar, 16. Olib, 17. etiketa, 18. Sora, 19. les, 20. obod, 21. opora, 22. Job, 23. aga, 25. pek, 26. lna, 28. mak, 30. Una, 31. Čabar, 33. ozare, 35. sonet, 37. kres, 38. oko, 39. pivu, 41. čepa, 43. val, 44. ura, 45. pičaja, 47. Cir, 48. Aroca, 50. peka, 51. Mitole, 53. Rado, 54. leha, 55. kan, 56. etos, 57. Stare, 59. satan, 61. Onega, 63. tur, 65. akt, 67. rop, 68. osa, 69. pol, 71. oda, 73. Miro, 75. rudar, 78. ime, 79. para, 80. početek, 81. oven, 82. Avala, 83. vikar, 84. Agata.

Navpično: 1. kolač, 2. Oleg, 3. Vis, 4. Abo, 5. čeber, 6. stok, 7. vid, 8. ikona, 9. lep, 10. atom, 11. Taras, 12. osa, 13. loj, 14. Aron, 15. rabat, 24. Abel, 25. pas, 26. Izo, 27. arija, 29. kor, 30. Unec, 32. Ararat, 33. Oka, 34. Eva, 36. epilog, 37. kvar, 38. oral, 39. pika, 40. očim, 42. Ares, 44. Usora, 45. pehar, 46. Atena, 49. Odar, 50. pes, 51. Man, 52. otep, 55. kap, 57. stopa, 58. ekipa, 60. terek, 61. Osaka, 62. Alena, 64. udav, 66. trov, 68. oder, 70. omet, 72. ara, 73. Mal, 74. oči, 76. uta, 77. rog, 78. iva.

»Navado ima, da še kaj čita, preden zaspi...«

V BOJ ZA NAŠE ČASOPISJE!

Razvezano snopje

Se številke o Sloveniji

Poljedelstvo. Oglejmo, si koliko odpade površine na poljedelstvo. Njiv je 313.850 ha, vrtov 10.950ha, travnikov 257.287 ha, pašnikov 193.817 ha, vinogradov 24.770 ha, sadovnjakov 21.657 ha. Neplodne zemlje je 6931 ha. Vsa površina znaša 829 tisoč 268 ha ali 51,1% površine.

Vinogradništvo. Vinogradov je 24.770 ha. Vina pridelamo povprečno 390.000 hl na leto, na ha 16631 na vsakega prebivalca pride 341 na leto, 19 okrajev je vinogradnih. Največ vinogradov ima okraj Ptuj (4442 ha), najmanj Kočevje (2 ha).

Sadjarstvo. Obsega 21.657 ha. Sadnih drevesc je 4.352.523. Na jablane odpade 2.235.048 dreves ali 51,7%. Najboljši sadjarski okraj je Maribor — levi breg. Ostale sadne vrste rasto povod.

Gozdarstvo. Obsega 679.270 ha gozdov. Največ gozdov je v okraju Kočevje (49.416 ha), najmanj pa v okraju Dolnja Lendava (6345 ha).

Lov. V Sloveniji je zastopana vsa divjačina. Povprečno se pobije največ zajcev, in sicer do 32.000, srnjadi 3200, jelenjadi do 110, gamsov 450, divjih petelinov 350 itd. Lovišče občinskih je 1 milijon 275.000 ha. Samosojni lovišč je z ozirom na lovno ploskvo 15,21%, občinskih pa 84,79%.

Ribarstvo. Naše vode so bogato založene z ribami. V njih je 60 raznih vrst rib. Približno ujamemo na leto 170.000 kg rib, če pa priš-ejemo, še tafinsko nalovljene ribe, potem dobimo 200.000 kilogramov rib.

Zivinovoreja. Največ je perjadi, in sicer do četrtilijona, 400.000 goveje živine, 350.000 prašičev, 55.000 konj, 40.000 ovac in 12.000 koz. Pri nas imamo 6 pasem govedi: 1. Svetlolisasta (simentalska); ta daje večinoma meso, 2. Cikasta (pincgavska), tudi ormoška imenovana, 3. Ravno tako cikasta, imenujemo jo gorenjska. Ta je najbolj mlečna pasma. Potem sledi enobarvena živina, ki razpade v tri pasme: 4. bela slovenska (marijadvorska) je uporabna za proizvodnjo mleka, daje jelo dobro meso, za vneganje je manj prikladna, 5. Sivopšenična: je težka in daje meso in dobra je za vprego, 6. Sivorjavska (montafonska), je dobra molznica.

Elektrifikacija. 36% vsega prebivalstva v Sloveniji je preskrbljeno z elektriko. Vseh elektrarn je 758, in sicer javnih 137, ki prodajajo električno silo, 621 pa je v lastni uporabi. Vodnih elektrarn je 75%, kaloričnih 21%, 4 pa je takih, ki jih goni voda i kalorija. Trismernih je 94,5%, istosmer-nih pa 5%. Vse elektrarne so proizvedle v letu 1935 235.000.000 kwh, na enega prebivalca pride 205 kwh.

Ceste. Državnih cest v Sloveniji je 615.560 km, banovinskih I. reda 1.198.522 km, banovinskih II. reda 2.885.722 km, dovozne k žel. postajam 29.268 km, občinske ceste I. reda 4.434.372 km, občinske II. reda 14.093.277 km.

Pošte. Pri nas v Sloveniji je 450 pošt. Državnih je 114, pogodbeno drž. je 239 in pomožnih 187. Pošt z brzojavom je 268, s telefonom 231. Dolžina brzojavnih prog je 1.699.102 km, dolžina telefonskih prog pa je 1.704.000 km.

Obroki kmečkih dolgov

Tudi drugi obrok je treba plačati.

Z ozirom na neko mnenje, da je mogoče izposlovati si ali pri davčnih upravah ali pri Privilegirani agrarni banki odlog plačila ali pa odpis za dospele letne obroke, priobčujemo naslednje pojasnilo ljubljanske podružnice Privilegirane agrarne banke:

Da bodo kmetje-dolžniki Priv. agrarne banke točno obveščeni o svoji dolžnosti plačevanja letnih obrokov, se opozarjajo na sledeče:

Po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov je Privilegirana agrarna banka prevzela od denarnih zavodov zaščitene terjatve za račun države. Dokler Priv. agrar. banka ne bo izvršila končnih obračunov, se izterjujejo letni obroki začeni od 1. novembra 1936 tako, kakor so jih izračunali denarni zavodi v svojih časovnih obračunih. Znižba obrokov pri dolgovih nad 25.000 din se upošteva šele potem, ko banka prejme od sodišča pravomočen sklep o znižbi, dočim je znižba pri dolgovih pod tem zneskom že upoštevana. Ko pa bo banka izvršila končni obračun, pa bo pri vsakem dolžniku upoštevali in izvršila potrebne korekture in šele tedaj bodo dolžniki dobili od banke končno veljavno obvestilo o stanju svojih dolgov pri Priv. agrar. banki. Delo je pri banki sedaj že toliko napredovalo, da bodo dolžniki v najkrajšem času po vrsti začeli dobivati ta bankina obvestila.

Letnih obrokov pa ne izterjuje banka sama, temveč delajo to davčne uprave na podlagi seznamov, ki jih v to evrno dobivajo od banke. Davčne uprave morajo pri tem postopati po navodilih, ki jih prejemale preko svojih finančnih ravnateljev od finančnega ministristva. Če dolžnik ne plača dosepelega obroka po opominu davčne uprave, ima davčna uprava obrok izterjati prisilno, s prodajo premičnin. V kolikor se niti na ta način ne bi moglo dobiti plačila, bodo davčne uprave morale uvesti pri sodišču postopanje za dražbo nepremičnin, in sicer zadostuje, da etavijo samo tozadevni predlog in mu priložijo izpisek iz svojih knjig, oziroma

iz seznama Priv. agrarne banke za izterjavo anuitet. Da bi se dolžniki temu ognili, jim Priv. agrar. banka na njihovo prošnjo dovoljuje, da prostovoljno odprodaajo del svojih nepremičnin in da se ta del bremen prosto odpise, pod pogojem seveda, že kupnina predstavlja zadostno sorazmerno kritje.

Niti Priv. agrar. banka niti davčne uprave pa nimajo zakonske možnosti, da dovoljujejo odlog plačila dospelih letnih obrokov. To velja tako za prvi, kakor tudi za drugi obrok, ki je tudi že zapadel v plačilo 1. novembra t. l. in so davčne uprave že dobile sezname dolžnikov, od katerih je treba drugi obrok izterjati. V kolikor se obroki niso takoj izterjevali prisilnim potom od zamudnih dolžnikov, se je to zgodilo le na podlagi posebnih pooblastil finančnega ministristva, ki pa so že davno potekla.

Zato je treba dospele obroke v izogib sitnosti in stroškov, ki so zvezani s prisilno izterjavo, takoj plačevati.

Čl. 48 Uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov predpisuje, da ima dolžnik, ki ne plača dosepelega obroka, takoj plačati ves dolg; on torej izgubi ugodnost obročnega odplačevanja v 12 letih. V istem členu je določena ena edina izjema: če je bil prizadet od elementarne (vremenske) neujmde in se mu je zaradi takšne škode dovolil odpis davka, potem to določilo ne velja. S tem pa ni rečeno, da bi bil oproščen plačila zapadlega obroka. Tega mora plačati v vsakem primeru, le celoten dolg se tedaj ne more od njega zahtevati, anuiteta pa se ima kljub temu od njega izterjati event. tudi prisilnim potom. Samo takšno tolmačenje čl. 48 Uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov je pravilno in tako ga tolmači tudi ministristvo financ, ki je v zadevah kmečkih dolgov pri Priv. agrar. banki vrhovna instanca. Zato Priv. agrar. banka v nobenem primeru in pod nikakršnim pogojem ne more in ne sme dovoljevati odloga plačila dospelih letnih obrokov.

Iz podružnice Priv. agrar. banke v Ljubljani.

Borza

4. decembra.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 7.362 milij. din v primeri z 8.361, 8.075, 9.234 in 7.445 milij. din v prejšnjih tednih.

Danes so banke plačevale za tuje valute:

ameriški dolar	47.— din
angleški funt	235.— "
avstrijski šiling	8.75 "
švicarski frank	10.95 "
francooski frank	1.60 "
češka krona	1.52 "
italijanska lira	1.60 "
holandski goldinar	26.10 "

Tečajni valut na drž. železnicah. Od 1. decembra dalje veljajo na naših drž. železnicah naslednji tečajni: holandski goldinar 24.10, nemška marka 17.55, švicarski frank 10.10, zlati frank 14.50, madžarski pengő 129.90, avstrijski šiling 9, poljski zlot 8.25, italijanska lira 2.35, francooski frank 1.55, češka krona 1.55, belgijski frank 1.50, bolgarski lev 0.52, romunski lej 0.85 in grška drachma 0.43 din za enoto dotične valute.

Curih. Belgrad 10, Pariz 14.685, London 21.00, New York 432.75, Bruselj 73.55, Milan 22.775, Amsterdam 240.425, Berlin 174.20, Dunaj 80.35 (81.70), Stockholm 111.35, Oslo 108.55, Kopenhagen 96.425, Praha 15.20, Varšava 34.80, Budimpešta 86.25, Ate-ne 7.95, Carigrad 84.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.55, Buenos-Aires 127.

Vrednostni papirji

Dunaj. Tendenca je bila tudi danes prijazna, vendar posli niso oživelj. V kulisi je pri prijaznejšem razpoloženju večina tečajev bila višja, nižja je bila le Rima. Tečajne spremembe so se gibale med 5—45 grošev. Tudi v zagradi so se spremembe gibale v ozkih mejah, zmatneje so narasli tečajni kabelske industrije, popustili pa tečajji osješke sladkorne tovarne. Zaključni tečajji: Don.-sav.-jadr. obveznice 60.85, delnice: Creditanstalt-Bankverein 257.50, Länderbank 63, Nar. banka 163.50, Steg 26.85, Alpine 42.70, Rima Murany 73.50, Steyr-Daimler-Puch 217.50, Semperit 79.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

Cene kože. Kakor pri večini ostalih surovin na svetovnih trgih, tako se tudi pri kožah pozna zadnje čase znatno popuščanje cen. Tako so na newyorški borzi bile terminske cene za marec 1938 v začetku oktobra še okoli 13.5 dolarja, dne 1. decembra pa so se gibale za marčni termin na 9.15 dolarja. To se pozna tudi na naših tržiščih, kjer so cene v primeri z lanskim letom občutno nazadovale. Danes je povprečna cena padla za goveje težke kože na 12, lahke na 10 in telečje na 13 din.

Mariborski sejem 3. decembra. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 55 svinj; cene so bile naslednje: mladi prašiči 5—6 tednov stari 60—90 din, 7—9 tednov stari 80—100 din, 3—4 mesece stari 120—170 din, 5—7 mesecev stari 210—340 din, 8—10 mesecev stari 350—440 din, 1 leto stari 620—780 din; 1 kg žive teže 6—7.50 din, 1 kg mrtve teže 9—11 din. Prodanih je bilo 36 svinj.

Živinski sejem v Celju 30. novembra 1937. Na sejem je bilo pripeljanih 19 volov, 73 krav, 6 telic in 32 prašičev. Prodanih je pa bilo 6 volov, 35 krav, 5 telic in 8 prašičev. 1 vol I. vrste je bil prodan za 4000 din. — Cena živine je bila aledeča: voli od 5 do 6 din za kg, krave od 3 do 4 din za kilogram, telice od 4.50 do 5 din za kg, prašiči po kakovosti od 100 din do 900 din za komad.

Tržne cene kmetijskih pridelkov v okraju Šmarje pri Jelšah dne 2. decembra 1937. Pšenica 175 do 250 din za 100 kg, ječmen 120 do 150 din za 100 kg, oves 120 do 150 din za 100 kg, koruza 125 do 150 din za 100 kg, fižol 200 do 225 din za

Senzacija v ceni in kvaliteti!

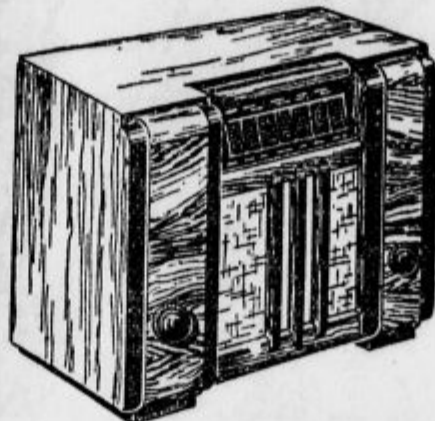
5 cevni SUPER za l. 1938

Din 2750.—

CENA NA ODPLAČILO DIN 2885.—

ORION RADIO TIP 100

S KRATKIMI, SREDNJIMI IN DOLGIMI VALOVI

RADIO r. z. o. z. LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 7

RADIOVAL, LJUBLJANA
Dalmatinova ulica 13

J. WIPPLINGER, MARIBOR
Jurčičeva ulica 6

Revizija žel. blagovnih tarif

V ponedeljek, dne 6. t. m., se sestane v Belgradu tarifi odbor, ki bo razpravljal o reformi železniške blagovne tarife, o kateri smo že poročali.

Zveza industrijev v Ljubljani je poslala tarifnemu odboru v Belgradu obširno izjavo o načrtu nove železniške blagovne tarife, ki se odlikuje po izčrpnem utemeljenih argumentih in ki vsebuje tudi številne konkretne izpreminjevalne predloge za posamezne vrste blaga tako za komade kakor tudi vagonске pošiljke. Iz izjave Zveze industrijev posnemamo, da pomeni novi predlog bistveno reformo sedanje tarife in da bi bilo treba to reformo podrobneje proučiti, zlasti pa jo pravočasno predložiti vsem gospodarskim korporacijam in organizacijam, ki se zanjo interesirajo.

Sedanje stanje financ naših državnih železnic tudi ne more služiti kot razlog za povišanje tarife in tudi druge države niso zviševale svojih tarif v zadnjih letih.

Glede nove klasifikacije in tem smislu, da se zniža število razredov ni pomislekov, toda gre za to, da se blago pravilno razvrsti v novih 21 razredih. Razno blago pa se je preuvertilo v dražje razrede, kar pomeni bistveno novo obremenitev. Tudi klasifikacija blaga sama je sestavljena na hitro roko in ne upošteva dovolj velikih razlik v vrednosti blaga. To pa je bistvena stvar, katero je treba upoštevati, kajti mnogo vrst blaga je uvrščenih v tako drage razrede, da zaradi visoke voznine na velike razdalje presega vrednost blaga.

Se bolj kot v lokalnem prometu se po načrtu nove tarife povišujejo vozarinski postavke v luškem prometu. Razlika med lokalno in luško tarifo, ki znaša sedaj 13—40%, se znižuje na 10 do 25%. To bo imelo za naš izvoz zelo slabe posledice. Od povišanja luške tarife tudi železniška uprava ne bi imela koristi, ker bi slo blago n. pr. namesto skozi Sušak skozi Trst ali Reko, nasprotno utrpela bi izgubo na vozarini.

Glede znižanja vozarinskih postavk za razdalje od 900 do 1.600 km je pripomniti, da te razdalje praktično ne pridejo v poštev. Pri povišanju tarife za 10 tonske pošiljate je omeniti, da bodo prizadete zlasti one stranke, ki imajo možnost za odpremljanje večjih pošiljatev.

Z ozirom na dejstvo, da bo nova železniška tarifa iz temelja prevrnila vse kalkulacije in medsebojne relacije cen in da bodo poslovni krogi potrebovali precej časa, da si preurede poslovanje na podlagi novih tarif, naj bi se 14 dnevni rok za uveljavljenje železniškotarifnih izprememb moral izpremeniti v rok najmanj dveh mesecev po objavi.

Končno ugotavlja Zveza industrijev, da naš gospodarski položaj ni tako ugoden, da bi mogel prenesti tako občutno zvišanje. Na vseh koncih in krajih se čuti posledice krize, težkoče izvozne trgovine in industrije so še vedno velikanske in naša industrija je preobremenjena po davčnih in drugih javnih bremenih. Nova tarifa bi v veliki meri oslabil konkurenčno sposobnost naših podjetij v primeri z inozemskim uvozom, ki se poslužuje cenene vodne poti po Donavi. V primeru povišanja tarife bi mnogo prevozov tudi odpadlo za železnice. Se sedaj n. pr. je prevoz za nekatere vrste blaga po Donavi od Bratislave do Belgrada za prilično polovico ce-

nejši kot prevoz po železnici iz Ljubljane v Belgrad. V primeru povišanja železniške tarife bi se to razmerje v škodo železniškega prometa še poslabšalo.

★
V zvezi s tem je zanimivo predavanje, ki ga je imel ta teden v zagrebškem Društvu ekonomistov dr. Rikard Fuks. Iz tega predavanja posnemamo, da je napačno reformirati samo postavke brez paralelne ali predhodne reforme klasifikacije blaga, ker ne bo uspeha. Tudi cilj povečati konkurenčno sposobnost železnic v primeri z ostalimi prevoznimi sredstvi z znižanjem postavk za kratke razdalje ne bo dosežen, ker je razlika v korist avtomobilov še vedno preveč. Konkurenca avtomobilov je močna do 300 km, pa bo povečanje postavk za srednje relacije škodljivo vplivalo na konkurenčno sposobnost. V predloženi tarifi se je znatno zmanjšalo število tarifnih razredov, toda za dosego čim pravičnejše obremenitve s prevoznimi tarifami je potrebno načelno čim večje število razredov. Uvedbo posebne tarife za 15 tonske vagonе predavatelj pozdravlja. Končno pravi gospod Fuks, da bodo nekateri predmeti z deklasifikacijo znatno obremenjeni na novo brez ozira na povišanje voznine na srednjih relacijah. Novo povišanje je linearno, kar ne bi smelo biti. Glede Zagreba in hrvatskega gospodarstva ugotavlja g. dr. Fuks, da bi gospodarstvo, ki teži v Zagreb, največ plačalo pri novi tarifni reformi zaradi povečanja voznine na srednjih relacijah. Pravi, da gospodarstvo v Sloveniji prevaža blago na relativno kratkih relacijah, kar pa ni točno. Prevoz Slovenija—Vojvodina in Belgrad spada v srednje relacije, kjer bo tarifa zvišana, dočim bo za večje razdalje, torej n. pr. Slovenija—Skoplje znižana. Zaradi tega bo slovenska industrija z novo reformo doživela občutno poslabšanje konkurenčne sposobnosti, ker je nova obremenitev na srednjih relacijah od 10 do 20%. (Op. uredn.)

Dobro vpeljeno meščansko gostilno v Mariboru

blizu glavnega kolodvora oddam takoj v najem. 25.000 din gotovine potrebno. — Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Eksistenčno«.

Nova zadruga. V zadrugi register je bila vpisana Vodovodna zadruga, r. z. o. z. v Gornji Ponikvi.

Občni zbori. Avtomontaža, delavnica, d. d. v Ljubljani, sklicuje za 20. december ob 10. izredni občni zbor delničarjev, na katerem se bo firma izpremenila v Jadran, avtobusno podjetje v Ljubljani; nadalje je predlagana izprememba pravil tako, da je namen družbe prevažanje potnikov in blaga z motornimi vozili. — Nadalje sklicuje za isti dan ob 11. občni zbor Triglav, d. d. za proizvodnjo in prodajo prevoznih sredstev v Ljubljani. Ta družba pa izpremeni svojo firmo v Avtomontaža, d. d. v Ljubljani.

Premogovnik Globoko na dražbi. Dne 12. januarja 1938 bo dražba premogovnika Globoko in nekaterih sosednjih rudniških polj pri Brežicah. Cenilna vrednost je 824.420 din, vrednost pritlikli pa 28.320 din, najmanjši ponudek 111.474 din. Obenem bo tudi dražba za pripadajoče prostosede, za katere mora znašati najmanjši ponudek 9867 dinarjev.

KORISTIŠ OČESU S

TUNGSRAM

ŽARNICAMI NITKA V DVOJNI VIJAČNICI

V Lurdu ugotavljajo čudežna ozdravljenja

Ravnatelj znanega lurskega zdravniškega urada za ugotavljanje zdravljenj dr. Vallet je javnosti sporočil nekaj podatkov, iz katerih jasno sledi, kako natančno v Lurdu obravnavajo čudežna ozdravljenja.

Vsako leto prihaja v Lurd kakih 25.000 bolnikov. Stalni zdravniški urad vsako leto ugotovi najmanj 10 ozdravljenj, katerih ni mogoče naravno razložiti. Uradni naziv tega zdravniškega zavoda je »Bureau de Constations«. Vanj imajo pristop le zdravniki, ti pa brez razlike vere in svetovnega nazora. Leta 1890. je ta urad obiskalo 27 zdravnikov, leta 1900 pa že 216, medtem ko je število zdravnikov, ki so obiskali ta urad leta 1930 naraslo že na 998. Med zdravniki so tudi sloveča imena vseučiliških profesorjev. Zadnja leta obiskuje ta urad vedno več kakor po 800 zdravnikov.

Vsi bolniki, ki prihajajo v Lurd, morajo imeti s seboj izkaznico in bolniško spričevalo, v katerem je bolezen natančno opisana. Če začne kak bolnik trditi, češ da je čudežno ozdravljen, ga zdravniki natančno preiščejo. Ob enem pa prav tako natančno premotre in preštudirajo spričevalo bolnikovega domačega zdravnika.

Končne sodbe pa ne izrečejo takoj, marveč najprej šele čez eno leto, včasih pa šele čez dve leti ali celo čez 4 leta. V tem času bolnika nadzorujejo, ali njegovo ozdravljenje ni bilo morda le začasno izboljšanje. Med tem časom nadzovanja pa zdravniki lurskega zdravniškega zdru-

ženja v določenih obdobjih preiskujejo ozdravljene bolnika. To zdravniško združenje (Association Medicale) je bilo ustanovljeno leta 1936 ter šteje danes več kakor 2400 članov-zdravnikov iz zdravniškega stanu 20 narodov.

Na podlagi poročil nadzorujočih zdravnikov tega društva nazadnje zdravniški urad v Lurdu izda svojo končno sodbo o ozdravljenem bolniku. Včasih kakega bolnika kar po večkrat pokličejo na pregled v Lurd, kjer ga natančno preiskujejo. Medicinski svet mora vedno biti sestavljen iz najmanj 25 zdravnikov, kateri morajo jasno in nedvoumno odgovoriti na tale vprašanja:

1. Ali je bolnik res imel tisto bolezen, kakor je sam trdil ali njegov zdravnik? Ali je bil bolnik takrat v Lurdu, ko je bila bolezen na višku?

2. Ali je bolnik ozdravljen? Ali je bilo že poprej mogoče opaziti kako izboljšanje? Ali so mu dajali zdravila?

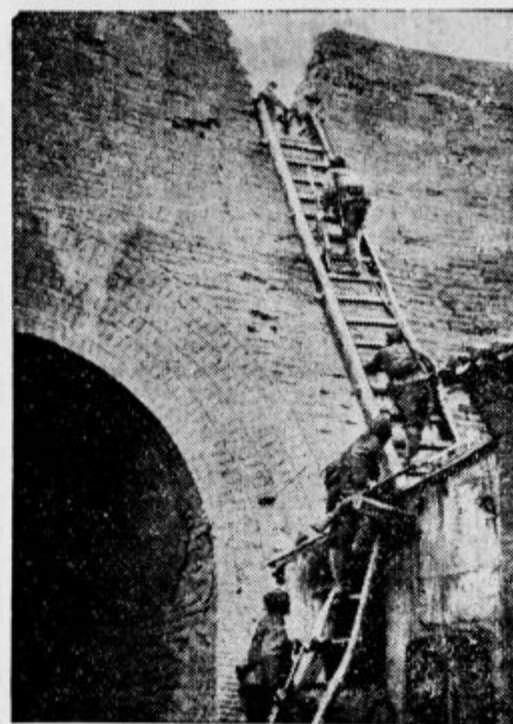
3. Ali moramo po sedanjem stanju zdravniške vede ozdravljenje pripisovati naravnemu dogodku?

Da je bilo ozdravljenje nenaravnega značaja, izjavijo le takrat, če je bil bolnik v teku 24 ur ozdravljen v Lurdu brez vsakih zdravil in ne da bi bili poprej opazili kake znake izboljšanja. Besede »čudež« pa zdravniški urad v Lurdu nikdar ne uporablja. Pač pa se omeji le na ugotovitev, da si zdravniki tega zdravljenja ne morejo razložiti na znanstveni način.

Največ lurskih ozdravljenj — kakih 70 odstotkov — se nanaša na jetiko. Urad pa se ne ukvarja z ozdravljenji nervoznih bolezni, najsi bi bile te ali one vrste.

Spomin na poljski upor zoper Ruse leta 1830 so sedaj obhajali na Poljskem. Pri slovesni paradi so korakali poljski kadetje v slikovitih uniformah tedanje dobe.

Japonska pehota na lestvah pleza na starinske kitajske utrbe mesta Tajuan.

Smola ladje velikanke

Največja angleška ladja »Queen Mary«, ki se je potegovala za modri trak, katerega pa trajno ni mogla obdržati, je pa kljub vsemu vendarle največja angleška popotna ladja, je po svojem prihodu v Newyork imela velikansko smolo. Takrat je bil namreč precej velik vihar. Valovi so butali ob obalo ter premetavali tudi večje ladje. Nihče pa se ni zanesel, da bodo valovi tresčili ob obalo tudi to velikansko ladjo. Pa so jo ter jo seveda hudo poškodovali. Treba bo šteti 20.000 dolarjev, preden bodo ladjo popravili.

Žrtve morskih viharjev

Ta teden je ob vsej francoski zahodni obali divjal velik vihar. Pa tudi v notranjosti Francije so bili hudi viharji, ki so napravili velikansko škodo. Najhuje je seveda bilo ob morju. V luki Brest je silen vihar vrgel vojno ladjo topničarko v mali parnik, kateri je bil zaradi tega tako poškodovan, da se je na mestu potopil. Vseh 8 mož posadke je utonilo. Iz Bretonije poročajo, da je tamkaj v silovitem viharju sredi viharnega morja mnogo ribiških ladij, ki prosijo za pomoč.

Če je bil vihar velik po vsej francoski zahodni obali, je bil še hujši v takozvanem Biskajskem zalivu blizu Baskovskih Pirenejev. Pa tudi na severu ni bilo mnogo boljše. Pri obmorskem mestecu Lorientu je velik morski val udaril na ribiški parnik. Val je bil tako velik, da je poplavlil vso ladjo. Bil pa je tudi tako močan, da je odrgal od ladje poveljniški most ter ga tresel v razburjene valove. Z mostičem vred je vodovje odneslo tudi kapitanovega namestnika, ki je ravno stal na poveljniškem mostiču.

Letala v boju zoper omamne strupe

V Egiptu kmetje ne smejo več pridelovati maka, iz katerega delajo opij in druge omamne strupe. Vsakršni nasad maka je tam strogo prepovedan. Egiptska vlada je ustanovila posebne policijske oddelke, ki imajo le to nalogo, da nadzirajo polja, ali morda kje ne raste mak. Toda pridelovalci maka in kupci opija si znajo pomagati. Začeli so sejati mak sredi sladkornega trsa. Okoli in okoli raste sladkorni trs, sredi teh nasadov pa lepo raste mak, da bi ga oko policije ne moglo zagledati. To je nazadnje izvedela tudi policija, ki seveda ni ne slepa in ne gluha, ter je začela razmišljati, kako bi take skrite nasade maka lažje zapazila in jih odkrila. Ker ni bilo druge pomoči, je egiptska vlada začela uporabljati v boju zoper te strupe letala. Ustanovila je poseben policijski oddelek, ki se imenuje »račni nadzorniki opijac«.

Na razpolago imajo čisto majhna letala, ki krožijo precej nizko nad poljem ter opazujejo, kje raste kaj maka. Kjer pa ni mogoče s prostim očesom razločiti barve in rastline, tam pa fotografirajo. nakar doma po plošči takoj vidijo, kje je mak, kje pa kaj drugega. To prizadevanje je imelo mnogo uspeha.

Znano je namreč, da ti omamni strupi delajo med tamkajšnjim prebivalstvom velikansko zdravstveno in moralno škodo. Za zdravstvene namene potrebuje Egipt vsega skupaj le 300 ton opija, 136 ton morfija, 84 ton codeina in 15 ton hodeina. Vsega strupa skupaj pa pridelava Egipt nad 1500 ton, kar potem tihotapci prodajajo za omamne strupe. V malajskih deželah uživa opij 30 do 40, da celo do 100 odstotkov vsega prebivalstva. Zlasti ženske in otroci trpe silno škodo zaradi uživanja tega omamnega strupa.

Kdaj je Napoleon jokal

Napoleon Veliki je slovel kot mož, ki se je znal železno premagovati. Enkrat pa se je zgodilo, da je vendar le izgubil oblast sami nad seboj. To je bilo takrat, ko je stal ob smrtni postelji svojega najboljšega prijatelja in bojnega tovariša maršala Lannes. Ko je Napoleon izvedel, da maršal umira, je naglo prihitel k njegovi smrtni postelji, padel pred že mrtvim truplom na kolena ter začel pretresljivo ihteti. To se je zgodilo leta 1809 po bitki pri Aspernu, kjer je bil dotlej vedno zmagoviti Napoleon prvič premagan. Bilo je takoj po bitki v bližini Dunaja. Maršal Lannes je bil v tisti bitki smrtno zadet ter je umrl v majhni hišici v tedanji dunajski okolici.

Prihodnji teden prične izhajati v »Slovencu« naš novi roman v slikah: »IVANHOE«

Prilhodni teden pričenjamo priobčevati bogato ilustriran podlistek slovečega romana

»Ivanhoe«

ki ga je spisal angleški pisatelj Walter Scott.

Walter Scotta po pravici imenujejo početnika zgodovinskega romana. Najboljši njegov roman pa je brez vsega dvoma

»Ivanhoe«

ki v resnici zasluži, da bi ga sedanji rod mnogo bolj bral in ga bolj poznal.

Povest se dogaja na Angleškem ob času Riharda Levosrčnega. Bilo je ob času križarskih vojsk, katerih se je udeležil tudi junaški kralj Rihard z levjim srcem. Med tem, ko se je kralj Rihard mudil v Sveti deželi ter je bil dalj časa tudi zaprt, se je pa doma njegov malovredni brat Ivan hotel polastiti kraljevske moči na Angleškem.

V ozadju vse povesti pa vidimo silne boje in hude zapletljaje med domačim anglosaškim prebivalstvom Anglije in pa med Normani, katere je privedel na britanski otok Viljem Osvojevalec ter z njimi zagospodaril na Angleškem.

Pred očmi bralca se razvijajo sila dramatični dogodki, polni pestrnih slik iz tedanje junaške viteške dobe. Nastopajo mogočni graščinski gospodje, drzni četniki iz temnih lesov, vitezi templarskega reda in Judje. Vse te postave so slikane z vso živo in resnično domišljijo ter je vse dejanje od začetka do konca tako napeto, da človek komaj čaka, kdaj se bo nadaljevalo.

Vtjudno. »Gospod, ali bi bili tako ljubeznivi in bi mi za nekaj hipov posodili svoj kožuh? Bil bi vam posebno hvaležen, če bi mi blagovolili olajšati, da bi mi ne bilo treba uporabljati nasilnih formalnosti...«

Nekaj o mariborskem delavskem azilu

Nasprotni listi že nekaj časa sem vodijo kampanjo proti Društvu za zaščito vajencev, ki je pred nedavnim od mariborske mestne občine došlo v najem poslopje v Gregorčičevi ulici, ki je bilo zgrajeno za namene delavskega azila. Pri tej kampanji se zlasti odlikuje mariborski »Večernik«, pa ne kakor bi neinformirani utegnil misliti, iz skrbi za delavstvo, marveč zgolj zato, da more udariti po sedanjih občinskih upravi in po katoliškem društvu. Pri »Večerniku« so imeli najintimnejše stike z živčo občinsko upravo, pa bi zato morali vedeti, da je bilo poslopje, odnosno prostori, ki jih ima sedaj Društvo za zaščito vajencev, skoraj dve leti prazno in da ni takratna občinska uprava prav ničesar storila, da bi poslopje bilo predano svojem namenu. Tako so prostori ostali prazni, v poslopju samem je uradovala le borza dela in njen šef je imel v njem svoje stanovanje. Ostali prostori so bili neopremljeni ter niso služili nobenemu socialnemu namenu. Poleg tega so bili prostori za azil napačno grajeni. Zato jih je sedanja občinska uprava dala v najem Društvu za zaščito vajencev, ki jih je na svoje stroške opremila ter jih dala na razpolago potrebnim vajencem, ki so tudi delavci ter zato prav nič ne zaslužijo, da jih »Večernik« meče na cesto, ker so varnega zavetišča in človeka dostojnega stanovanja tudi potrebni. Poleg tega je ostala ena soba rezervirana kot azil za brezposelno potujoče delavstvo, tako da slednje ni nič prikrajšano. S tem prostorom razpolaga socialni politični oddelek mestnega poglavarstva. Na ta način je občinska uprava dosedaj prazne prostore izročila socialnim namenom, za kar je bilo poslopje zgrajeno. Ali mar »Večernik« želi, da bi se povrnili časi prejšnje občinske uprave, ki je dopustila, da so prostori, zgrajeni z delavskim denarjem ostali prazni, ne da bi najmanjši del našega delavstva ali njegovega naraščaja imel od njih kake koristi. »Dobro informiranci« »Večernik« bi še to moral vedeti, da ima prostore delavskega azila v najemu Društvo za zaščito vajencev, ki je bilo ustanovljeno že pred dvema letoma in ne šele zdaj, kakor piše, in da je »Vajeniški dom« zadruga, ki je bila ustanovljena pred kratkim in ki s prostori v delavskem azilu nima nobenega posla.

St. Vid nad Ljubljano

Lipahov »Glavni dobitke« v režiji gđ. učiteljice Porentove je zadnjo nedeljo kaj lepo izpadel, le žal, da je mikavna Šmarna gora zaradi krasnega popoldneva izvalila številne običajne obiskovalce naših predstav na svoj razgledni vrh.

Praznik zedinjenja smo prav svečano proslavili. Po slovesni zahvalni službi božji, ki jo je daroval g. dekan Zabret, so se zastopniki občine z g. županom Erjavcem na čelu, uradi, društva in občinstvo udeležili skupne proslave, ki jo je priredila ljudska šola. Živahen nastop malih na novem šolskem odru in ljubko mladinsko petje pod spretnim vodstvom g. učitelja Jovana je dvignilo slavnostno prireditev na dostojno višino. Obširna šolska telovadnica je bila nabito polna.

Številne družine B. P. C. obišče Miklavž v nedeljo, dne 5. t. m., dvakrat in sicer ob pol 4 mladino, ob 7 pa odrasle. Vabimo!

Dramatični odsek pripravlja Golieve »Peterčkova poslednje sanje«.

Fantovski odsek ima svoj redni sestanek v torek, dne 7. t. m., ob 20. Pridite vsi! Člani dobrodošli.

Predoslie pri Kranju

Krekove proslave se je udeležilo številno občinstvo. Govoril je g. prof. Fortuna iz Kranja. — Z igrjo »Bratje« so naši igralci pokazali, da imajo smisel za resno delo. Danes popoldne ob 3. je ustanovni občni zbor Mladinske kmečke zveze, ob 5. pride sv. Miklavž obdarovat pridne otroke Marijinega vrta. — Na praznik Brezmadežne ob pol štiri priredi dekliška Marijina družba igro »Zena s sročem«.

St. Jurij pri Grosupljem

Lepo in pretresljivo dramo »Stilmondski župan« so nam zaigrali na prvo adventno nedeljo naši prosvetarji. — Blizja se novo leto, čas, ko je treba obnoviti naročnino za časopise. Naš dragi »Domoljub« prihaja v lepem številu med nas. Ostani mo mu zvesti tudi v naprej. Dekleta, zlasti Marijina kongregacija, vaše glasilo je »Bogoljub«. V novem letu ga naročite, če le mogoče vse. — Nedejskega Slovenca dobite vsako nedeljo ob 9 pri organistu. Pri njem lahko dobite vsa pojasnila glede naročanja časopisov ali oglasov.

Zagorje

Nesreča ne počiva. S stopnic je padla zasebnica Elzner Liza tako nesrečno, da si je prebila lobanjo ter v petek umrla. Blagi pokojnici bodi lahka zagorska zemlja! — Ob povratku iz železniškega kamnoloma se je ponesrečil Bene Stefan. Vozeč se s »trezino« ob kamnolomu mu je v istem hipu priletela v glavo skala ter ga resneje poskovala.

Zagorski uzmovč, ki je pred dnevi posetil Jurčevo trafiko je preteklo noč vdrl v tukajšnjo trgovino »Bate« ter pobral ves denar ter nekaj blaga. Skupna škoda je ocenjena na približno 500 dinarjev. Očividno pa s tem plenom še ni bil zadovoljen, kajti v isti noči je vdrl še v podružnico mesarja Ino Janka ter mu odnesel domala vso zalogo suhega mesa.

Sv. Jurij ob Taboru

Miklavž pride danes pop. v Katoliški dom. Dvorana Katoliškega doma je popolnoma prenovljena. Krasno jo je preslikal g. Vipotnik iz Zaleca. Položili so tudi nova tla.

Marijanska proslava bo v Katoliškem domu dne 8. decembra popoldne. Spored je naslednji: deklamacije, petje cerkv. meš. in moškega zbora, nastop otrok tamburašev (nastopijo prvič) in končno igra v treh dejanjih »Sultanova hči in dobri vrtnar«.

Transformatorska postaja za Kranjske deželne elektrarne je dozdajna in upamo, da nam bo kmalu zasvetila toliko zaželjena velenjska luč.

Fram

Fantovski odsek se po svoji ustanovitvi prav lepo razvija. Tedensko se zbira k sestankom in se pripravlja na velike dni v Ljubljani prihodnje leto. Oživel pa je tudi njegov gledališki oder, kjer nam bodo 12. t. m. uprizorili kmečko žaloigro »Užitkarji«.

Slivniški občani so zbrali večjo množino krompirja in fižola ter ga poklonili naši občini, da ga razdeli med po toči najbolj prizadetimi posestniki. Za velikodušen dar bodi tem potom izročena najprisrčnejša zahvala vsem.

Radeče pri Zidanem mostu

Miklavž pride v dvorano Narodnega doma danes ob pol 4 popoldne za otroke, ob pol 8 pa za odrasle. Na sporedu je kratka igra, nakar bo Miklavž delil darove, ki se sprejemajo v trgovini Sotlar. Za odrasle vstopnina 3 din.

Dekliški in fantovski praznik 8. decembra bo letos izredno slovesen. V dvorani Narodnega doma bo ob navadni uri veličastna akademija z mnogovrstnim sporedom, ki ga bodo izvajali člani in mladi FO in gojenke, mladenke ter članice Dekliškega krožka. Prijatelji prisrčno vabljeni.

Krško

Danes priredita tukajšnje Prosvetno društvo in fantovski odsek skupno proslavo narodnega zedinjenja v prenovljeni dvorani cerkvene hiše. Na sporedu je: govor, petje in Krekova igra »Tri sestrec«. Po igri obdaruje Miklavž mladino.

Ljutomer

Miklavžev večer je v nedeljo 5. decembra ob pol 4 popoldne. Otroci nam ob tej priliki zaigrajo lepo Miklavževno igrico. Po igri bo Miklavž razdelil darove. Da pa bo imel kaj deliti, naj se prinesejo darovi v Katoliški dom. Darovi se sprejemajo s pristojbino 1 din. Ker bo na tem večeru precej živahno, ste vabljeni v obilnem številu k udeležbi.

Na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja priredijo vse katoliške organizacije popoldne v Katoliškem domu lepo Marijansko akademijo. Na tej akademiji se pokloni naša mladina Brezmadežni. Posebno lepa bo simbolična igra »O Brezmadežni«, ki jo je za proslavo naštudiral naša katoliška sodelavka gđ. Šušteršičeva, strokovna učiteljica na tukajšnji meščanski šoli. Istotako proizvajajo naša dekleta »Dvigajte Orlic«. Nastopijo tudi naši mlčki, deklice in dečki z lepimi točkami. Tudi pevci nastopijo z lepo Marijino pesmijo. Približno v sredini vseh točk bo govor.

Shod JRZ. V nedeljo 12. decembra bo v Ljutomeru v Katoliškem domu shod JRZ. Na tem shodu bo govoril minister g. dr. Miha Krek. Za shod je že sedaj veliko zanimanje.

Ptuj

Gojenec dijaškega doma prirede danes v nedeljo zvečer ob 7 miklavževanje. Na sporedu veseloigra »Gorje mu, kdor pride dijakom v roke« in šaloigra »Zamores«. Sv. Miklavž in krampus bosta tudi svoje storila. — Pridite! Prostovoljni prispevki za zavodsko knjižnico.

St. Vid pri Ptaju

Poročilo o proslavi 1. decembra popravljamo v toliko, da je prišel tudi tukajšnji Sokol s svojo zastavo k službi božji. Po sv. maši je odkorakal z zastavo domov, kjer je imel kratko svojo proslavo, nakar se je večina članov vrnila v tukajšnji Slomškov dom. Sv. maši in proslavi so torej prisostvovali: Prosvetno društvo, tuk. fantovski odsek v krojih, tuk. gasilska četa v uniformah, občinski odborniki, šolska mladina z učiteljstvom in tudi člani in deca tuk. Sokola.

Sv. Marko pri Ptaju

Od vseh strani pišejo in poročajo fantovski odseki in dekliški krožki, kako delujejo in kakšne uspehe imajo. Se moramo pa še Markovčani malo pokazati javnosti. Tudi pri nas se dela z vsemi močmi v nedeljo 28. novembra je uprizoril fantovski odsek v Slomškovi dvorani nad vse pričakovano uspešno igro »Križ in sovjetska zvezda«. Tem bolj se jim mora priznati uspeh, ker so to sami kmečki fantje, ki so čez dan zaposleni s svojim kmečkim delom, za organizacijsko delo si pa pritrjujejo od svojega nočnega počitka. Dvorana, ki je precej obširna, je bila nabito polna. Vsa čast našim fantom, posebno pa njihovega voditelju kaplanu Rojhtu.

Sport

Hermes : Reka

Na Hermesu bo danes živahno. Borili se bosta dve tehnično izglajeni in enakovredni moštvi s prvenstvenimi članom. Posebno važna je ta tekma za Hermežane, ki reflektirajo na prvo mesto na tabeli. Za Rečane je več ali manj stvar že odločena, njihovo nadaljnje sodelovanje, oziroma obstanek v prvem razredu jim je zagotovljen in to jim je bil, kakor kaže, zaenkrat cilj, ki so ga že dosegli. — Hermežane čaka pa še težka pot; doma imajo še nekaj kompliciranih obračunov in ne smejo izgubiti nobene točke več, ako se hočejo postaviti na čelo ljubljanske skupine. Saj igrati znajo in če ne bo nepotrebnega igrackanja, bo tudi drugi najboljši klub Slovenije prav lahko v Ljubljani. — Tekma se bo pričela ob 14.15 na igrišču Hermesa.

Svoboda : Bratstvo

Tokrat pride Bratstvo v goste k Svobodi, katero imajo Jeseničani v dobrem spominu, ko je jeseni premagalo jeseniške purgerje s 7 : 1 in pustilo na Jeseničah najlepši vtič, kakor malokatero moštvo. Danes nastopi Bratstvo v kompletni postavi, s katero je prejšnjo nedeljo porazilo močne Kranjčane in jim zelo omajalo stolček. Zdej pravijo, da je na vrsti Svoboda, da se tako počasi prinejejo na vrh tabele. Tekma se vrši na igrišču Ljubljane na Tyrševi cesti ob 14.15. V predtekmi ob 13 nastopijo odlični juniorji Ljubljane proti komb. Grafiki.

Celjski sport

Danes ob četrt na tri popoldne bo na igrišču pri Skalni kleti prvenstvena podzvezina nogometna tekma med Atletiki in SK Olimpom. Tekma bo gotovo zelo napeta in zanimiva, saj je od igre odvisno, katero društvo pride na drugo mesto v celjski skupini. Tekmo sodi zagrebški sodnik.

Težkoatletska sekcija SK Planine ima treninge ob torkih od 8-10 in ob petkih od pol 7 do 8 v telovadnici Vzajemne zavarovalnice. Novi člani se sprejemajo.

SK GRAFIKA

Danes ob 18 igramo predtekmo s SK Ljubljano B. Pozivani na igrišče SK Ljubljane sledetje igralce: Bačak, Marn, Trobešek, Felle, Gestrin, Ušnik, Zagar, Pipan, Potrato, Vili, Rozman, Rona Bizjak, Cimperman. Vsi in točno!

Mislil je, da je njegova srajca bela...

Ne trudite se pri pranju z raznimi drugimi pralnimi sredstvi, ker samo z Radionom oprano perilo postane snežnobelo. Učinek Vas bo presenetil! Dobro Schichtovo milo, prepojeno s kisikom, pronic skozi tkanino in odpravi brez vsakega mencanja vso nesnago. Ne zadovoljite se s sredstvi za pranje, pri katerih se morate na vso moč truditi, da postane perilo belo, temveč uporabljajte Radion, pa boste imeli z lahkoto »Radionbelo« perilo. Razložek bo očiten, če primerjate perilo. Perilo oprano z Radionom bo ostalo vedno snežnobelo. Razen tega bo bolj trpežno, ker Radion varuje perilo.

Schichtov
RADION
pere sam

stroj. mizarstvo, zaloga pohištva
Komenskega ulica 34. Tel. 35-34

Frankolovo pri Celju

V nedeljo je priredilo Katoliško prosvetno društvo na Frankolovem lepo igrico »Krivoprišečnik« v režiji g. nadučitelja Ignaca Pejcha. Polna dvorana je pričala, kako se Frankolčani vesele prireditve Katoliškega prosvetnega društva in da vedo ceniti delo naše mladine. Igralci so pokazali svoje zmognosti; posebno odlično pa je odigral svojo vlogo Krivoprišečnika g. Pejcha in Borovnik Rozina. Tamburaški zbor, pri katerem igrajo člani fantovskega odseka, je med odmori zaigral več narodnih komadov, moški zbor pa je pod vodstvom g. Cilke zapel tri narodne pesmi. Danes priredi fantovski odsek v proslavo zedinjenja akademijo. Vabljeni!

Vojnik pri Celju

Proslava Brezmadežne. Na praznik 8. decembra priredi mladina popoldne ob 3 v posojilnični dvorani akademijo. Na sporedu je govorni zbor: Mladina Brezmadežni, simbolične vaje deklic na Marijin slavospev: Moja duša poveličuje... simbolične vaje ministrantov na Marijino himno; Zgodnja danica, mi tvoji mornarji... Vmes poje moški in otroški pevski zbor. Na sporedu je tudi Gheonov misterij v treh slikah: Ministranta iz Santarema, v katerem je na čudovit način pokazano bogastvo milosti.

Tečaj

za vodje mladinskih smučarskih odsekov

Jugoslovanska zimsko športna zveza - mladinski odsek - razpisuje v skrajšanem roku tečaj za vodje mladinskih smučarskih odsekov. Teoretski del tečaja traja od 16. decembra do vključno 23. decembra 1937, praktični del pa po božičnih praznikih. V tečaj se morejo prijaviti: smučarji iz dravske banovine, ki se zanašajo za vzgojo smučarske mladine v društvih in šolah ter izpolnjujejo sledeče pogoje:

a) starost: dopoljenih 24 let;
b) biti morajo že izveščani smučarji, praktiki;
c) obča izobrazba naj bo primerna za vzgojitelja mladine, bodisi po kvalifikaciji, bodisi s prirojeno vzgojno sposobnostjo. Prednost imajo oni z višjo izobrazbo in pa pedagogi.

Prijave v tečaj je poslati na naslov Ljubljana, Tyrševa cesta 1-IV, do najkasneje do vključno 10. dec. Vsak tečajnik se s prijavo obveže, da bo redno obiskoval vse prireditve tečaja, ter da bo po dovršenem tečaju polagati izpit za zveznega vodjo mladinskih odsekov.

Socialno šibkejšim udeležencem izven Ljubljane preskrbi zveza prosto hrano in stanovanje.

Na tem teoretskem tečaju se bodo vrstila predavanja o organizaciji smučarske mladine o pravi športni vzgoji, dalje medicinska in higienska ter smučarsko-tehnična in smučarsko-praktična predavanja. Zaposlitve na tem tečaju bo celodnevna. Posebni razpisal na društva se ne bodo razpisali, zato se opozorjajo društva in podzveze, da preskrbe, da se bodo tečaja udeležili primernejši društveni člani. Z ozirom na važnost, katero zveza polaga na pravo vzgojo mladine, pričakujemo, da bodo to priliko izkoristili vsi, ki jim je pri sreju pogleditev in organizacija smučarske mladine.

Mizarski pomočnik

mlaši, za precizno delo, dobi stalno službo. — Predstaviti se osebno pri:

iv. LUBAS in Sin, Ljubljana, Tyrševa 36
Izdelovalnica harmonik

Predavanje SPD bo v petek, dne 10. t. m. ob 20 v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo g. dr. Herbert Tichy o gorah, planotah in ljudeh v Tibetu. Njegovo predavanje bo polno romantičnih doživljajev ter nas bo vodilo visoko v ledeno gore Tibeta. Predavatelj bo pripovedoval o ljudeh domačinih, o njihovih čudnih navadah in verskih obredih ter nas vodil v eno najbolj skrivnostnih in najmanj znanih gorskih pokrajin sveta. Številni diapozitivi bodo pokazali čudovito delo, ki je nam neznan. Planinci, pripravite se na ta zanimivi večer.

Planinci! Drugi album planinskih slik je že izšel ter je na razpolago v pisarni Slovenskega planinskega društva v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I. Poslušajte se prilike, da družite posnetke z naših gora svojim sodrušnikom in prijateljem na Miklavž, za božjo ali za novo leto.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklama značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Tvrda
F. M. SCHMITT
Pred škofijo 2 **Ljubljana** Lingarjeva 4
vljudno vabi cenj. odjemalce za nakup **praktičnih miklavževih daril in igrač!** — Ogljed blaga brezobzeven za nakup!

Vajenci

Vajenca
za slikarstvo in pleskarstvo takoj sprejme Ambruzič, Večna pot 7. (v)

Učenko
za vezenje in šivanje sprejme Julijana, Gospodarska cesta 12. (v)

Učenca
za kotlarstvo sprejmem za majhno tedensko plačo. Kotlarstvo Tomazič, Maribor. (v)

Učenca
za modno, manufakturno trgovino, z malo maturo, sprejme veletrgovina Trgovski dom, Maribor.

16 let star fant
se želi izučiti mehanike ali ključavničarske obrti. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19205. (v)

Vajenca
močnega, za livarsko obrt - sprejmem. Franc Smole, Kovinodarstvo, Trata 18, p. št. Vid nad Ljubljano.

Vajenca
poštenih staršev, krepkega, sprejme Fr. Ocvirk, mesar, Ljubljana, Povšetova 38. (v)

Zdrav fant
17 let star, bi se šel učiti za mesarja. Obleko, perilo in obuvale oskrbi sam. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 1921.

Službe iščejo

Dve siroti
B 4. razr. mešč. šole in malo maturo, iščeta službo kjerkoli, najraje za šiviljo in pisarno z vso oskrbo v hiši. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 19199

Službo točaja
iščem; grem tudi za čistilca pribora. - Ponudbe upravi »Slovenca« Celje pod »Vajen« 19.150. (a)

Brezplačno grem v službo
da bi se naučila nemščine. Znam vsa hišna dela. Naslov v upravi »Slov.« Maribor pod št. 1900. (a)

Absolvent trg. tečaja
vešč vseh pisarniških del, išče primerne zaposlitve. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Začetnik« 1914. (a)

Prodajalka
išče službo kjerkoli. Pomagal bi tudi pri gospodinjstvu ali gostilni. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Hvaležna« 19.132. a

Prodajalka
želi službo v trgovini, slaščičarni, bufetu ali kjerkoli. Poštena in prijazna. Najraje v Ljubljani. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Delovna« št. 19228. (a)

Nagrado dobi
kdor mi preskrbi stalno službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19213. (a)

Iščem službo
gospodinjke v župnišču ali pri dobri krščanski družini. — Naslov v upravi »Slov.« Celje pod 19.048.

300 din nagrade
dobi, kdor mi preskrbi stalno službo v kakršnikoli tovarni. Franc Hribar, Križe 41, pri Trziču.

Trgovska pomočnica
želi premeniti službo v trgovino z mesanim blagom; gre tudi na deželo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18.995. (a)

Inteligentna gospodična
absolventinja gospodinjke šole, išče zaposlitve pri nemški družini za malo odškodnino v svrhu izpopolnitve v nemščini. Rus, menza, Ljubljana, Kolodvorska ulica 8. (a)

Strojni mojster
z obrtno pravico, absolutent strojne delovodske šole, monter, vešč strugarstva in elektrotehnike, strojnik in kurjač, z večletno prakso, avtogenjski varilec, išče službo mojstra ali kaj sličnega. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dober delavec in organizator« 19.244. a

Pouk
Sedmošolec - odličnjak
instruira vse predmete. - Cenjene ponudbe v upr. »Slov.« pod »Matematik« št. 19237.

Službo dobe
Lesnega manipulant
praktikanta sprejemem. - Ponudbe z navedbo zahtev upravi »Slov.« pod »Manipulante« 19.115. (b)

Dva gaterista
samouka, z večletno prakso, in cirkularist takoj sprejme mizarstvo »Sava«, Rožna dolina, b

Mlajšega fanta
za pospravljanje in pomaganje v delavnici takoj sprejme mizarstvo »Sava«, Rožna dolina, b

Majer
oženjen, popolnoma zmožen molžnje in krmljenja živine — se sprejme na graščinsko veleposestvo. Naslov v upravi »Slov.« v Celju. (b)

Frizerja
ali tudi frizerko
prvovrstno v vseh poslih, sprejemem za takoj. Plača 1200 din. Javiti se takoj Memdu Zaimović, Kosov. Mitrovica.

Pridno in pošteno dekle
najraje z dežele, sprejemem k majhni družini v bližini Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19222. (b)

Navijalec (Wickler)
za elektromotorje, samostojen delavec, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Generator« št. 18.992. (b)

Gradbeni tehnik
dober risar, ki sprejme delo na dom od slučaja do slučaja, naj pošlje naslov upravi »Slovenca« pod »Gorenje« 19.128. (b)

Zastopnika
išče tovarna kovčkov in usnjatih izdelkov. Pogoji: večletna praksa in dobre reference. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 19.550. (b)

Pisarniško moč
lahko začelnica z dobriimi spričevali, s priporočilom župnega urada — sprejme s 1. januarjem stavbno podjetje na deželi. Oskrba v hiši. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gorenjsko« 19.127.

Samoprodaja RADIO-APARATOV

,Blaupunkt', 'Ingelen', 'Sachsenwerk' itd.
Velika izbira! Najugodnejši nakup!
„Tehnik“ J. BANJAI
Ljubljana, Miklošičeva 20

Dekle
s kaveljco, sprejemem takoj za gostilno. Ponudbe podružnici »Slov.« v Trbovljah. (b)

Poslovodjo
za realitetno pisarno v Ljubljani in Mariboru, s pristopnino 4000 din in delitvijo zaslužka, sprejme takoj Zagorski, Maribor, Aleksandrova c. 33

Žagarja
na venecijanko, kakor tudi za vsa popravila za vse stroke in ki se razume tudi na mlin, sprejme Anton Godec, Jevnica

Sprejem pošteno dekle
za gostilniška dela; istotam se sprejme tudi dekle za vsa kmečka dela. Ponudbe na hotel »Horn«, Podhom, p. Gorje. (b)

PLANINKA ČAJ

ČAJ

Težka zimska hrana

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotič, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavljajo:

- splošno in prehitro debeljenje,
- hemoroidi in zaprtje,
- motnje v želodcu,
- črevesna obolenja,
- glavobol, nespečnost,
- napetost telesa,
- omotica in sastrupljenje.

Posebno zrelejšo in starejše osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na Vaše splošno zdravstveno stanje.

Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinkac čaj-Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombriranih zavitkih po Din 2.—, in polovičnih po Din 12.—.

APOTEKA MR. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12. S. br. 2650/35.

Krojaškega pomočnika
z dežele, sprejemem za mešana dela. Jakobič, Pirniče, p. Medvode. (b)

2 krojaška pomočnika
sprejme takoj Janez Čop, Virmaše, p. Škofja Loka.

Provizijskega potnika
dobro vpeljanega, za dravsko banovino - išče veletrgovina manufakture in industrija perila. - V pošte pride avtovozač, verziran v tej stroki. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Agilen« potnik 18669

Gospodinjjo
za oskrbovanje celega manjšega gospodarstva na deželi, blizu Zagreba, sprejemem. Urne, pridne in poštene osebe do 40 let stare, katere tudi dobro kuhajo, naj vprašajo pri upravi »Slovenca« pod št. 19179.

Rajonskega zastopnika
samo neoporečnega, sposobnega za obisk privatnih strank za neprekosljivo lahko prodajno patentirano novost, proti visoki proviziji in stroškovnim pavšalom - sprejme svetovna organizacija. — Dosedanji dobri uspehi se lahko izkažejo. Predstaviti se samo 5. in 6. decembra od 9—12 pri vartarju hotela »Union« v Ljubljani. (b)

Vzgojiteljico
s perfektnim znanjem nemščine, takoj sprejemem k petletni deklet. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zdrava« 19.549. (b)

Perfektno kontoristinjjo
zmožno bilanciranja, korespondence v državnem in nemškem jeziku, sprejemem za takojšen nastop za Grupelje. Prijave na upravo »Slovenca« pod »Zmožna 38« 19.136. (b)

Nove peči
štedilnike, oblogo, popravila: kličite telefon 33-67. A. Kovačič - Ljubljana, Viška ulica 5.

Obrt
Barvanje las
specialno izvršuje v vseh niansah frizerski salon »Rakar«, Prešernova ulica 7, nasproti slaščičarne »Košak«. (t)

Ženitbe
»Srečen dom« 17369
»Soglasam.« Pisma ni?? Vprašajte! (2)

Starejša vdova
inteligentna, s fino obrtjo, v lepem kraju, poroči boljsega, zdravega upokojenca. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Sreča - mir« št. 19194. (2)

50 let star samec
z nekaj prihranki, išče ženo, tudi vdovo, z malimi prihranki, katere bi imela veselje do mesarije ali gostilne. Gre tudi na kmetijo. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Pošten 1897«. (2)

Trgovec in gostilničar
29 let star, inteligent in lepe postave ter neoporečne preteklosti, s posestvom, vrednim 4 milijone din, z gostilno in trgovino brez dolga, išče nevesto, ki je primerno izobražena in ima veselje za trgovino in gostilno ter vsaj 1 milijon din gotovine. Resne ponudbe s sliko, katere se vrne, je poslati upravi »Slovenca« pod zn. »Srečen zakon!« št. 18.997. (2)

Čitajte in širite »Slovenca«

Usnje v ševro-u boksu, laku, kožice za rokavice, pitlinge, krom na drobno in debelo, čevljarške potrebščine, zgornje dele, damske torbice, pasove, kovečke in drugo Vam nudi po najnižjih cenah

FRANC ERJAVEC, založnik usnja
Ljubljana, Stari trg 18

Posestva
Nova hiša naprodaj
Jurčkova pot 67, Ljubljana. (p)

Hišo v okolici Ljubljane
do 40.000 din - kupim. - Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Gotovina« št. 19168.

Novo hišo
enonadstropno, tristanovanjsko, s parketi, 20 let davka prosto, poceni prodam. Jenko, Zg. Šiška, pri novi soli. (p)

Stavbne parcele
na severni strani Ljubljane, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19216. (p)

Manjše parcele
prodam pred III. novo gimnazijo, na katerih je vodovod in elektrika. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19229. (p)

Enonadstropno hišo
novo, dobro grajeno, v Kranju, zaradi razmer prodam. Pogoji ugodni. Pelko Anton, Klanec 63, Kranj. (p)

Ne zamudite prilike!
Ugoden nakup stavbnih parcel s vodovodom in elektriko v bližini postaje. - Pojasnila: Vižmarje št. 59. (p)

Gostilna blizu Ptuja
lepo urejena, se ugodno proda ali odda v najem. Vprašati pod zn. »Priložnost« Agentursko pisarno Pichler, Ptuj. (l)

Manjše posestvo
lepo arondirano, blizu Ljubljane, naprodaj. Pojasnila dobite v gostilni Martine, Zg. Šiška. (p)

Nova hiša
dvostanovanjska, z vrtom, v lepi legi v Kamniku, takoj naprodaj za 85.000 din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 19.131. p

Stavbno parcelo
v idealni legi v bližini šole v Zg. Šiški, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19.135. (p)

Ob Bohinjskem jezeru
je naprodaj izpod cene hiša s posestvom na lepem položaju. Pojasnila daje Resman, Ljubljana, Rimska cesta 21. (p)

Nova hiša
enonadstropna, z vrtom, blizu šole v Studencih, 8% donos, ugodno naprodaj. - Vprašati: Serbec, Obrežna c. 13, Studenci, Maribor. (p)

Posestvo
ob glavni cesti in železnici, na prometnem kraju, krasna lega, pripravno za obrtnika ali upokojenca, naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1917. (p)

Arondirano veleposestvo
v lepem kraju na Stajerskem (85 aralov zemlje, gospod. poslopja, stroji, gostilniška obrt itd.) zaradi smrti zelo ugodno naprodaj. Pojasnila daje Ludvik Lovšin, Hradečkova c. 46, Ljubljana. (p)

Izredna prilika!
Tratika s papirnico v Zagrebu, središče državnih in privatnih uradov ter bank, garantiran promet 300.000 din netto, zaslužek 8—10.000 din mesečno, naprodaj. - Potrebno za prevzem 80.000 din. - Ponudbe na »Slipčević«, Zagreb, Gjorgjičeva 15-II.

Blago za zimsko suknje, hramnami, športni špagijoti za fine oblike
Velika izbira, nizke cene
R. MIKLAVIČ - Pri Škofji
Ljubljana
Lingarjeva ulica - Medarska ulica - Pred škofijo

UNION
Izredno lep in napet kriminalni film V zaščiti teme (Schloss Vogelöd)
V glavnih vlogah: Hans Stüwe, Carola Höhn, Hans Schletow in mali Peter Bosse
Danes dopoldne ob 10-30 uri predstava po znižanih cenah od Din 2.50 dalje

SLOGA
Eden izmed najlepših čehoslovaških filmov **Pater Vojtek** po romanu Jana Klecanda
V glavnih vlogah: Roli Wanka, Jirina Stepnickova, L. A. Struna, Jaroslav Marvan
Danes dopoldne ob 10.30 uri izredna predstava po znižanih cenah.

MATICA
Najvišja fronta svetovne vojne v dokumentarnem vee filmu
Dolomiti v plamenih
Danes dopoldne ob 10.30 uri izredna predstava po znižanih cenah
Najnovejši turnal! Rezervirajte vstopnice!
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

Modno blago
za damske obleke in plašče
Velika izbira, nizke cene!
R. MIKLAVIČ - Pri Škofji
Ljubljana
Lingarjeva ul. - Medarska ul.
Pred škofijo

Posrestva
Manjše posestvo
v bližini Ljubljane, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovina« št. 19.546. (p)

Parcela
tik Ljubljane napročaj za knjižico Kmetijske posejnice. - Pismena ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« št. 19.240. (p)

Manjšo hišo
v Mariboru ali v okolici, ob glavni cesti - takoj kupim. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« Maribor pod »Hiša 1901«. (p)

Kupimo
Kompresor
za kamnolom kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Kompresor 1918« 19.130. (k)

Namizne telefone CB
in domačo telefonsko centralo kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Generator« 18.993. (k)

zlatu kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Cunje
krojarske odrezke, stari papir, tekstilne odpadke, ovčjo volno, govejo dlako (aravco) - kupi vsako množino
ARBEITER - MARIBOR
Dravska 15

Radio
Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 5. decembra: 8 Kmečki trio - 9 Čas, poročila, spored - 9.15 Prenočnik - 10.30 Poročila, spored - 10.45 Vinski govor (p. dr. Gvido Rant) - 11.15 Dvojevi in samospevi ob spremljevanju klavirja (pojeta ga. Špelca Neretova in gd. Poldka Rupnikova) - 11.30 Opoldanski koncert (sodelujeta: Radijski orkester in g. Aleksander Kolacio, član Nar. gled.) - 12.30 Čas, vreme, spored, obvestila - 13.30 Nove pridobitve našega arhiva (plošče) - 14 Prenočnik - 14.15 Izselencev iz Heerlena na Holandskem. Privedov vodi predsednik društva sv. Barbare gosp. Miha Stračelj, prevodnja: gd. Slavi Zajc, izvajajo člani pevskega društva »Zvon«. Govori jugoslov. generalni konzul v Rotterdamu dr. Miletič. - 15 Kvarlet mandolin - 17 Kmet. gospodarska navodila in cene - 17.30 Miklavž govori otrokom - 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila - 19.30 Nac. ura - 19.50 Slovenska ura: a) Samospevi na S. Gregorčičeva besedila, poje ga. Dragica Sok; b) Kobarij in kobariška dolina (g. prof. Adolf Ivančič) - 20.30 Koncert plesne glasbe (sodelujejo: Radijski jazz, g. Stanko Avgust in plošče) - 22 Čas, vreme, poročila, spored - 22.15 Miklavž govori odraslim.

Ponedeljek, 6. decembra: 12 Za kratek čas (plošče) - 12.45 Vreme, poročila - 13 Čas, vreme, obvestila - 13.15 Vrsta venčkov (plošče) - 14 Vreme borza - 18 Zdravstvena ura: Splošni vzroki bolezni (g. dr. Anton Brečelj) - 18.30 Valčki (plošče) - 18.40 Kulturna kronika: Borba za slovenski književni jezik (g. prof. Fr. Vodnik) - 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila - 19.30 Nac. ura - 19.50 Zanimivosti - 20 Katero vrnemo za praznos - 22 Čas, vreme, poročila, spored - 22.15 Radijski jazz.

Torek, 7. decembra: 11 Solaka ura: Kako se utrdim proti prehladu (g. dr. Franta Mla) - 12 V sodobnem ritmu (plošče) - 12.45 Vreme, poročila - 13 Čas, vreme, obvestila - 13.15 Vesel opoldanski koncert (Radij. orkester) - 14 Vreme, borza - 18 Vesele in poskočne igra Magistrov trio - 18.40 Človek z vida nacionalne misli (g. dr. Fr. Veber) - 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila - 19.30 Nac. ura - 19.50 Zabavni tednik - 20 Zvoki z dežele (plošče) - 20.10 Vilko Baebler: Generalni predsednik, veseloigra. Sodelujejo člani rad. družine in kvartet »Himnada«, vodi Ivi - 21.15 Koncert Radijskega orkestra - 22 Čas, vreme, poročila, spored - 22.15 Koncert lahke glasbe (Rad. orkester).

Drugi programi
Nedelja, 5. decembra, Belgrad: 20.10 Pester program; 20.40 Narodne pesmi; 21 Orkestralni koncert; 22.30 Plesna glasba - Zagreb; 23 Klavir; 21 Koncert; 22.30 Plesna glasba - Dunaj; 19.35 Arje; 20.05 Operetni odločki; 22.30 Plesna glasba - Budimpešta; 20 Opeteta; 23.30 Ciganski orkester - Trst-Milan; 17 Petje; 21 Glasba - Rim-Bari; 17 Simfonični koncert; 21 Glasba - Praga; 20.30 Koncertna opera - Varkava; 19 Rapodija - 23 Lahka glasba - Berlin; 20 Orkestralni koncert - Königsberg; 20 Pester program - Hamburg; 20 Operetni voder - Bratislava; 19.10 Orkestralni koncert - Lipsko; 20 Pester program - Köln; 19.30 Koncertna glasba; 20.15 Pester program - Frankfurt; 19.10 Petje; 20 Operetna glasba - Stuttgart; 19.15 Opera - Monakovo; 20.45 Opera - Bernoltinger; 20.00 Spevoigra - Strasbour; 20.30 Aljaški večer.

Ponedeljek, 6. decembra, Belgrad-Zagreb: 20 Opera - Dunaj; 19.35 Filharmonija; 21.25 Havajska glasba; 22.30 Zabava in koncert - Budimpešta; 19.30 Opera; 22.45 Orkester - Trst-Milan; 17.15 Plesna glasba; 21 Glasba, 22.15 Orkester - Rim-Bari; 21 Simfonični koncert - Praga; 20.30 Serejada; 21.15 Glasba - Varkava; 22 Simfonični koncert - Berlin - Monakovo; 20 Plesna glasba - Königsberg; 19.25 Bolgarska glasba - Hamburg; 19.10 Plošče - Bratislava; 19.10 Pester program; 21.10 Zabavna glasba - Lipsko; 20.05 Simfonični koncert - Köln; 19.10 Pesta glasba; 20 Kvarlet; 21.30 Klavir - Stuttgart; 19.30 Zabavna glasba; 21 Pester program - Bernoltinger; 19.35 Češka glasba.

Torek, 7. decembra, Belgrad: 20 Narodne pesmi; 21.30 Simfonični koncert - Zagreb; 20.30 Koncert; 21.30 Lahka glasba; 22.30 Plesna glasba - Dunaj; 19.40 Plošče; 22.30 Plesna glasba - Budimpešta; 19.40 Lahka glasba; 22.45 Orkestralni koncert - Trst-Milan; 17.15 Glasba; 21 Plesna glasba - Rim-Bari; 20.30 Glasba; 23 Opera - Praga; 20.55 Irokaz; 21.55 Plesna - Varkava; 20 Opera; 21 Simfonični koncert; 22 Klavir; 22.30 Orkester - Berlin; 19.30 Poljska glasba; 20 Orkestralni koncert - Königsberg; 19.10 Glasba; 20 Pester program - Hamburg; 20.10 Plesna glasba - Bratislava; 19.10 Simfonični koncert - Köln; 19.10 Plesna glasba; 21 Petje - Frankfurt; 19.30 Glasba; 21.15 Zabavna glasba - Stuttgart; 19.10 Glasba; 21 Koncert - Strasbour; 21.30 Pester program.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone
kupujem po najvišjih dnevnih cenah.
A. KAJFEZ
uraz
Ljubljana, Miklošičeva 14

Usnjarski stroj
(malo Spaltmaschimo) kupim. Ponudbe na Ludvik Gerikman, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 3. (k)

Krmlino peso
in goveje seno - kupim. Ponudbe: Replič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Kredenco
mecesovno ali starinsko, kupim za kmečko-lovske sobo. Ponudbe na Kranj, poš. predal 57. (k)

Kože divjih zajcev
kupuje po dnevni ceni J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1, ter Rudnik 24. (k)

Objave
Svarilo!
Svarim vsakogar pred obrekovanjem moje osebe, ker bom proti vsakemu sodno postopala. - Marija Gornik. (o)

Redka prilika - sodna dražba!
10. decembra ob pol 11 dop. bo na okrajni sodni pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, soba št. 10, ugodno napročaj trgov. hiša s skladiščem, vrtom itd. v Zikarjih, Sv. Barbara pri Mariboru. Zelo pripravna za trgovca ali sadno trgovino itd. - Izključna cena 32.601,50 din.

Tvrdba Anton Schuster
Ljubljana, Mestni trg 25
razprodaja
radi opustitve trgovine
vsoto zalogo manufakturnega blaga
Globoko
znižane
cene!

Prodamo
Krompir
prvovrsten - napročaj v skladišču ABC, Medvedova c. 8, telefon 24-44. (l)

Šivalni stroj
pogrezljiv, je najlepše božično darilo za gospodinj. Takšnega dobite za 2000 din samo pri Ussarju, Trubarjeva 9, Maribor

Lepe jaslice
pastirčke, ovčice, hlevčke, palme, vodnjake, kozolčke, tudi vse parfumerijske potrebščine najceneje dobite v parfumeriji »Iris« Zidovska ulica 3. (l)

»POLINIT« politura
Zaradi večje nabave »POLINIT« POLITURE je tovarna znižala cene za 6 do 8 din na 1 kg. Zahtevajte brezplačne vzorce in prospekte! Glavna zaloga!

Rudolf Hafner
Ljubljana, Miklošičeva 35
in Celovška cesta 61.

Šivalni stroj
poceni prodam. Rekar, Trnovski pristan 22. (l)

Brezove oje (štange)
za vozove, 1 all 2 vagona - prodam. Iskra Franc, Ljubljana-Vič 16. (l)

šivalne stroje in kolesa
tovarniške nove stroje, pogrezljive, z garancijo, po 1800 din, rabljene od 300 din naprej - prodaja trgovina »Triglav«, Resljeva 16. (l)

Kje kupite dobro
in poceni? V novi manufakturni trgovini Josip Snoj v Ljubljani na Tyrsevi cesti 17. Le prepričajte se!

Krompir
rožnik, oncija in kresnik dobavljiva vagonске količine Kmetijska zadruga v Ptuj. (l)

Šivalni stroj
nemški fabrikat, pogrezljiv, z okroglim čolnicom, štika, stopa, silva naprej in nazaj, malenkostno rabljen, dobite poceni v Novi trgovini na Tyrsevi cesti 36. (l)

Stalna razstava
Ia. stajerskih jabolk. - Istotam na zalogi pristen cvetlični med, sveža stajerska jajca in zaklana pitana stajerska perutnina - po zmernih cenah. Naročila za božične praznike se sprejemajo. - Kmetijska družba, Novi trg 3, Telefon 21-05. (l)

Jabolka
Na splošno željo prodajamo zopet v četrtak, dne 9. in v petek 10. decembra stajerska jabolka v kvalitetni izbiri, sortirane od 1.75 do 3.50 din. Zadržite priliko ugodnega nakupa poznih vrst: bobovca, kanada, mošandkov, kosmečev, baumanovih renet, zlatih permen itd. - Prodaja: Ivan Obiak, trgovina, Glinska cesta.

V Zagrebu
na prometnem kraju, z velikim prometom in velikim krogom odjemalcev, se prodaja specijalna trgovina in trgovina z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji in proti gotovini. Lepa oprema z vsemi pritlikalnimi. Stara renomirana prodajalna. - Zasluzek velik, stanarina nizka, bodočnost za vsakega zagotovljena. Potreben kapital približno din 75.000. Ponudbe pod 48137 na »Publicitas«, Zagreb.

Mandarine, fige
vence in rinfuza, banane itd. dobite ugodno v »Vetrtrgovini Južnega sadja« v Ljubljani, Tyrseva 48.

Železen štedilnik
malo rabljen, poceni napročaj. Verovskova 19. 1

Lončena peč
in točilna mliza, dobro ohranjeno, napročaj. - Hotel »Slone«, Ljubljana.

Gramofon
in daljnogled, v dobrem stanju, zelo poceni prodam Stanko Pakiz, Nova vas pri Rakeku. (l)

Oprema za špecerijo
stelaže s predali in pult, malo rabljena - poceni napročaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod 19.190. 1

Sobno opravo
dobro ohranjeno, čisto - in kuhovno, plašč poceni prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod 19.246. 1

Pisalni stroj
»Ideal«, dobro ohranjen, ugodno napročaj. - »Pri Makedoncu«, Kolodvorska ulica. (l)

Šivalni stroj
nemške znamke, skoraj nov, ugodno napročaj. - »Pri Makedoncu«, Kolodvorska ulica. (l)

Antikvarij »Umetnoste«
prodaja velik bronast, lestenec na 20 sveč, primeren za cerkev ali veliko dvorano. Ljubljana, Mestni trg 17. (l)

Denar
Hranilne knjižice
raznih denarnih zavodov, OBEVNECNIK, BONE, VREDNOSTNE PAPIRJE, RAZNE BANCNE IN DRUGE TERJATVE se kupujejo stalno po najvišji ceni in takojšnjemu izplačilu v gotovini Trg. ag. bančnih poslov

Alojzij Planinšek
Ljubljana, Beethovnova ulica 14-I. Telefon 35-10.

Katera oseba mi posodi
2000 din za 1 do 2 leti. Plačam zelo visoke obresti, vračala bom mesečno. Ponudbe upravi »Slov.« pod zn. »Katera oseba« št. 19.000. (d)

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav
Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in spreobčaja bilana.

PRESKRBA KREDITOV
vsi posli
KMECKE ZASCITE
Edina koncesionarna komercialna pisarna

Lojze Zajc
Ljubljana, Gledališka ul. 7
Telefon 33-18.

Vnovčujem
hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnji gotovini zelo ugodno
Oblast dovoljena pisarna

Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka ul. 7
Telefon 33-10.

Naročajte in širite »SLOVENCA«

Hranilno knjižico
za 15.000 din, kupim proti mesečnemu odplačilu 1000 din. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Izplačilo« št. 19519. (d)

Denarne posle:
Posredovanje kreditov - izplačanje vlog za inakolno go ovčje - Najbolje kapitala poravnave - Uprave in prejemci - Informacije - Ureditve, revizije, bilance, in sta no kontrole knjigovodstva ter vse druge trgovsko gospodarske posle izvede

SVETOVALEC
koncesionari na trgovsko-gospodarske poslovanja M. Kovarčič v Ljubljani.
Cesta 29. oktobra št. 7.

Auto-motor
Avto »Renaulte«
6 sedežen, napročaj za 4000 din. - Rakovniška ulica 6, Ljubljana. (f)

Izbira ni težka,
kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potom katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere - posebno ob nedeljah - v malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

Brezplačno romanje v Budimpešto
na 34. mednarodni Evhariistični kongres v Budimpešti od 25. do 30. maja 1938.

Tujsko prometna sekcija Kluba esperantistov v Ljubljani priredi na pobudo kongresnega odbora v Budimpešti v času od 25. do 30. maja 1938 zanimivo potovanje na Mednarodni evharistični kongres v Budimpešti.

Ves katoliški svet praznuje vsako drugo leto v drugem mestu mednarodni evharistični kongres. Dosedajni kongresi so tako glede zunanega razkošja in sijaja, kakor tudi glede notranje vrednosti privedli prekašali eden drugega. To so brez dvoma največje manifestacije na svetu, kjer stotisoči navdušenih katoličanov manifestirajo za svetovni mir, za krščansko kulturo in za ljubezen do najbolj svetega zakramenta, do sv. Evharistije.

Letos se vrši evharistični kongres v Budimpešti, slikovitem glavem mestu ogrske dežele, katero je po svojem položaju kot ustvarjeno za velikansko zbirališče vseh narodov.

Udeleženci tega potovanja bodo imeli priliko udeležiti se vseh svečanosti kongresa, svečanosti procesij, med drugim tudi nočne procesije na ladjah po bajno razsvetljeni Donavi, pri kateri bo najbolj slavnostno in razkošno opremljena ladja z Najsvetejšim, katerega bodo nosili kardinali, škofje in prelati.

Poleg tega si bodo udeleženci lahko za mal denar ogledali vse zanimivosti mesta in okolice. Omenjamo med drugim: Kraljevski dvor, eno izmed najlepših kraljevskih palač na svetu. Neopazen vtis napravi na tuja bajno razsvetljena »Kronska cerkev« in umetniški »Ribarski stolp«. Proti Donavi obrnjena gleda največkratnejša stavba na kontinentu »Ogrski parlament«. Poleg starih umetniških rimskih in turških stavb bomo videli najmodernejša kopališča, kjer se sestaja najodličnejša družba. Sredi Donave prekrasni otok sv. Margarite s svojimi krasnimi stavbami in parki itd. V sporedu evharističnega kongresa so tudi verske predstave, gledališče, verske, zgodovinske in umetniške razstave itd., kar si bodo udeleženci lahko vse ogledali.

Iz Ljubljane odpotujemo 25. maja okoli polnočve. Natančen vozni red in spored celega šestdnevnega potovanja priobčimo pozneje.

Cena 530 din.
V tej ceni je zapadana vožnja III. razreda s posebnim brzovlakom tja in nazaj, prevoz v hotele, prenočišče v dobrih hotelih in zajtrk, kolektivni potni list in vizum in zopetni prevoz iz hotelov na kolodvor do vlaka. Za vožnjo II. razreda bo treba doplačati približno 100 do 150 dinarjev.

Ker je pripravljali odbor v Budimpešti, upoštevajoč jezikovne težave, določil mednarodni jezik esperanto kot pomožni jezik kongresa, prejme vsak udeleženec potovanja brezplačno knjigo, s katero se bo naučil esperantskega jezika še do kongresa. Na kongresu bomo slišali slavnostne govore, svete in mašne pesmi v esperantskem jeziku, katere bomo lahko vsi razumeli, kakor svojo materinščino.

Cena potovanja v znesku 550 din se plača v petih enakih mesečnih obrokih po 110 din in mora biti prvi obrok plačan najpozneje do 1. januarja 1938. Ostali obroki so plačljivi vsakega 1. v mesecu, tako da bo zadnji obrok plačan 1. maja 1938.

Med prvih sto prijavljenecv se bo izrezalo 10 brezplačnih potovanj tja in nazaj.

Izrezani udeleženci bodo plačali samo stroške potnega lista in vizuma, ki se poračuna s prvim obromom v znesku 110 din, katerega nakaže vsak prijavljenec istočasno s spodnjo prijavo.

Odrežite! _____ Odrežite!

PRIJAVA.
Tujsko-prometni sekciji kluba esperantistov v Ljubljani.

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Poklic: _____

SE udeležim potovanja na 34. mednarodni Evhariistični Kongres v Budimpešti in nakazujem istočasno na KLUB ESPERANTISTOV, LJUBLJANA, ček. rač. št. 14.463 prvi obrok v znesku Din 110.-

Dne: _____ * Podpis: _____

Zena brez službe
želi oddati svojega dva meseca starega otroka dobri družini za svojega. Naslov v upravi »Slov.« v Celju. (r)

Najcenejši zajtrk
in večerjo ter najboljše mlečne izdelke dobite v mlekarni »Drama«, Erjavčeva 2. (r)

Nedeljski izlet
je res užitek, ni trud to, to je počitek. Eno uro od Jesenic je Sv. Križ, lepšega sprehoda res ne dobiš. Za mali denar Vas tudi avto pelja, »Bostjanov hotel« pa pokrepča!

Glasba
Brezplačno pouk v igralnjah
MEINEL-HEROLD
Ljubljana, Maribor, 102

Plošče in gramofone
bivše tvrčke A. Rasberger v največji izbiri po razprodajnih cenah dobite v Dalmatinovi ul. 10, nasproti hotela Strukelj.

Din 15.-
nova gramofonska plošča svetovne znamke po izbiri
8 novih plošč sortiranih samo Din 100.-
Dokler traja zaloga

Velepč
Jernejeva c. 25, Ljubljana

Planino
dobro ohranjen, poceni prodam Kos, Poljanska cesta 20. (g)

Krasen pianino
nemški izdelek, vreden najmanj 15.000 din, po izredno nizki ceni prodam A. Mohor, Celje, Prešernova 12. (g)

SDPRANI EMDNA HOHNER MALICENE
68-
120-
NAŠA GLASBILA SO MED NAJBOLŠIMI NASVETU PAVA MODIC LJUBLJANA PASAZA NEBOTIČNIKA

Gramofon in daljnogled
dobro ohranjena, poceni prodam Stanko Pakiz, Nova vas pri Rakeku. (g)

Klavir
dobro ohranjen, napročaj po najugodnejši ceni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19204. (g)

Kmetijska hranilnica
v Starem trgu pri Ložu prodaja posamezno ali skupaj pod ugodnimi pogoji 15 skoraj še ne rabljenih

godbenih instrumentov
(Blechinstrumenten)
tvrčke I. Liedl iz Brna

Radio
Izposojamo radijske aparate

RADIO « r.z.o.z »
Ljubljana, Miklošičeva 7

Vnajem

ISČEJO:
Pletilni stroj
vzajem v najem proti dobremu plačilu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19209. (m)

Trgovino z meš. blagom
vzajem v najem s 1. ali 15. januarjem, tudi z zalogo za ca. 30.000 din, na prometni točki v okolici Maribora ali v ptujskem okraju. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1915. (m)

Restavracijo

večje gostilniško podjetje vzame takoj v najem dobro stuliran strokovnjak. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod zn. »Gotovina 1910«.

ODDAJO:

Gostilniški lokal
in inventarjem, v tujsko-prometnem kraju na Gorenjskem, oddamo v najem s 1. januarjem 1938. Ponudbe do 12. decembra t. l. na Gospodarsko zadružno v Češnjici pri Žezelnikih. (n)

Delavnico
dvorišče, Mestni trg 9 - oddam poceni solidnemu obrtniku (mirna obrt).

Velika skladišča
izven mitnice, v bližini dolenskega kolodvora - oddam z januarjem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.252. (n)

Stanovanja

ISČEJO:
Dvosobno stanovanje
išče za marec ali april dvočlanska družina. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Stalnost« št. 19234.

Trisobno stanovanje
komfortno, z vsemi pritliklinami, sončno - iščeva s februarjem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Solidno« št. 19228. (č)

ODDAJO:
Dve sobi s kuhinjo
oddam s 1. januarjem. - Vidovdanska 2. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam za Zalokarjevi (vogal Holcapflove ul. 13).

Enosobno stanovanje
takoj oddam. Moste, Pod Ježami št. 17. (č)

Enosobno stanovanje
oddam mirni stranki v Povšetovi 35. Vprašati: Ukmar, Močnikova 5. (č)

Enosobno stanovanje
priprosto, takoj oddam. - Cesta na Loko 22, dvorišče. (č)

1-2 sobno stanovanje
oddam maločlanski družini. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 19167. (č)

Dvosobno stanovanje
komfortno, sončno, v središču mesta, oddam s 1. februarjem 1938. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 19201

Sončno stanovanje
oddam v I. nadstr. 3 sobe, kabinet, kopalnica in pritliklina. Napoleonov trg št. 7, pri hišnici od 15-16

Dvosobno stanovanje
z uporabo vrta, oddam za 500 din takoj. Poizvedbe: Opekarska 17, v dvoriščni hišici. (č)

Trisobno stanovanje
v pred 4 leti novi hiši (prvo nadstropje), na Dolenski cesti št. 85, v bližini gostilne Jelačin, oddam za 470 din z decembrom event. z januarjem. Vprašati pri Jeršin Karolu, gost. v Rudniku.

Dobi se v boljših trgovinah.
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
F. Tomažič, Maribor.

Enosobno stanovanje
oddam. Vodovodna c. 77.

Enosobno stanovanje
oddam takoj za 170 din. Stepanja vas št. 50. (č)

Enosobno stanovanje
s pritliklinami takoj oddam na Vodnikovi c. 17, Siška. (č)

Dvosobno stanovanje
predsoba, kuhinja, stranišče, shramba, mirno - oddam v Pleteršnikovi ulici 14a (pri Sv. Krištofu). Ogled od 13-14. Pojasnila daje g. Orehek istotam. (č)

Trisobno stanovanje
takoj oddamo. - Ižrska ulica 8, II. nadstr. (č)

Dvosobno stanovanje
sončno, suho, v Kavškovi ulici 26/I., oddam z januarjem 1938. (č)

Dvosobno stanovanje
z balkonom oddam. Moste, Bezenškova ulica 17 (prej Prešernova 9). (č)

Trisobno stanovanje
komfortno, oddam pri bežigradski gimnaziji. Poizve se na Sv. Petra cesti 81, pri Dolžanu. (č)

Dvosobno stanovanje
v I. nadstropju, kabinet, kopalnica in vse pritlikline, poleg »Produkta« ob Tyrševi cesti, oddam. - Poizve se v Vošnjakovi ulici. (č)

Trisobno stanovanje
lepo, komfortno, sončno, v I. nadstropju, z etažno centralno kurjavo in plinom, v mirni ulici sredi mesta oddam. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samo mirna stranka« P 19.259. (č)

SOBE

ODDAJO:
Prazno sobo
lepo, sončno, z uporabo kopalnice in s posebnim vhodom, odda F. P., Kumanovska ulica 21 (Stroliška). (s)

Sobo s kuhinjo
oddam. Predovičeva 24.

Prazno sobo
veliko, kopalnica, center, oddam Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Centers« št. 19.548. (s)

Sobico
s hrano in kopalnico, oddam gospodini; istotam sprejemem sestanovalko v lepo, gorko sobo. Sv. Petra cesta 27-I. (s)

Elegantno sobo
takoj oddamo eni ali dvema osebam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.543. (s)

STROJI

Elektromotorček
četrt do pol HP - kupi Jerač, Zapoge 10, Smlednik. (k)

Elektromotorje
dinamo in stikalno ploščo za istosmerni tok kupim. Ponudbe s prepisom tablice takoj upravi »Slov.« pod »Generator« 18.845.

Diesel motor 16 PH
modernega tipa, in dinamo 320 V, 14 Kw istosmerni tok, prodaja pod ugodnimi pogoji Osrednja hiša usmiljenih sester v Radečah pri Zidanem mostu. (l)

Sirite »Slovenca«!

Kupujte pri naših inserentih

Ostravski koks
kurilni in kovaški, stalno v zalogi. - MEJOVSEK, Maribor, Tattenbachova ulica 12; telefon 24-57.

Dražba
Dne 17. decembra bo pri sreskem sodišču na Vranskem dražba posestva, vložek št. 52, 53, 324 k. o. Prekopa. - Zemljišče meri okoli 3 in pol ha. Na posestvu je zraven vseh potrebnih poslopij moderno urejen mlin, žaga in vodna moč. Najnižji ponudbe je 214.100 din; 75.000 din se lahko plača s knjižicami Ljudske posojilnice v Celju, kjer se lahko dobi tudi informacije. (o)

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali s tolažilnimi besedami v najtežjih trenutkih in počastili s svojo navzočnostjo na zadnji poti našega nepozabnega

očeta

naša najiskrenejša zahvala.

Ljubljana, dne 4. decembra 1937.

Rodbina Krapševa.

Umrta nam je včeraj, 3. decembra ob 16.15, previdena s tolažili sv. vere, v 72. letu starosti, naša ljuba mama, sestra in teta, gospa

Marijana Robas roj. Ciuha

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo ob 13.30 iz Tacna št. 66 na farne pokopališče v Šmartno pod Šmarno goro. Blago pokojnico pripravljamo v pobožno molitev! Tacev pod Šmarno goro, dne 4. decembra 1937.

MIHAEL, soprog; IVAN, VINKO, sinova; FRANCKA, hčerka in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Vsem, ki so z menoj sočustvovali ali mi izrazili sožalje ob nenadomestljivi izgubi mojega soproga

JANEZA PIRNATA

solakega upravitelja v Kostanjevici

se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo izrekam gg. zdravnikoma primariju dr. Matkotu in dr. Höferletu za izkazano požrtvovalnost in zdravniško pomoč, dalje častiti duhovščini za vodstvo pogreba in častitim sestram za vsestransko pomoč. Zahvaljujem se dalje zastopnikom učiteljskega novomeškega in krškega okraja, zlasti načrzniku g. Peljtu in gg. Šveigerjevi za prekrasne poslovljne besede ob odprtem grobu. Moja srčna hvala velja vsemu učiteljskemu konstanjeviške narodne šole za podaritev krasnega venca ter županu konstanjeviške občine g. Likarju za osebno spremstvo na zadnji pokojnikovi poti. Zahvalim se nadalje ostalim pokojnikovim stanovskim tovarišem, znancem in številnim prijateljem, ki so v kljub slabemu vremenu od daleč in blizu v tako častnem številu spremlili mojega pokojnega soproga na zadnji poti. Vsem srčna hvala! Maša zadušnica se bo brala v torek, dne 7. decembra ob 7 zjutraj v Trnovem. Ljubljana-Kostanjevica, dne 4. decembra 1937.

Zalujoča soproga ANA PIRNATOVA roj. KOLENCEVA in ostalo sorodstvo.

Zahvala. Vsem, ki so nam v boleznih in ob prerani smrti naše nepozabne soproge in mamice, gospe

Antonije Klemenčič roj. Budja

soproge sodnega služitelja

stali ob strani ter njej in nam lajšali gorje, iskreni Bog povrni! Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikoma dr. Škorjancu na Pobrežju in primariju dr. Lutmanu za skrbno zdravniško nego, gg. sestram usmiljenkam, gg. duhovščini za pogrebne obrede, družini Goekovi, ki nam je bila v pomoč in ob smrti ter darovala lep venec, vsem sorodnikom za številno udeležbo pri pogrebu ter za darovane vence, godbi poštnih uslužbencev v Mariboru in povsokemu društvu »Zarja« na Pobrežju za žalostinke in lepo petje, dalje sodnim uradnikom in uslužbencem ter njih družinam za številno udeležbo pri pogrebu in končno vsem, ki so pokojnico v tako častnem številu spremlili na zadnji poti ter končno vsem za številne izraze sožalja. Maribor-Pobrežje, dne 3. decembra 1937.

Klemenčič Jakob, sodni služitelj, soprog; Danica, Slavica, Mirica in Milko, otroci.

Vabilo na občni zbor zadruga »Stadion«

r. z. z. o. z. v Ljubljani, ki se bo vršil dne 17. decembra 1937 ob pol osmih v prostorih »Vzajemne posojilnice« v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Sprememba pravil.
3. Dopolnilna volitev načelstva.
4. Slučajnosti.

Pripomba: Ako bi ta občni zbor ob do- ločeni uri ne bil sklepčen, se bo v smislu § 32. zadržanih pravil vršil drugi občni zbor brez ozira na število navzočih članov pol ure pozneje v istih prostorih in z istim dnevnim redom.

Družinska Pratika 1938

V vseh trgovinah v mestih in na de- želi se že dobiva Druž. Pratika 1938 po ceni Din 5.— za izvod brez poš- tine. Segajte po njej in tekmuje pr- razpisani nagradni uganki! Če je ne dobite v domačem kraju, pišite Ju- goslovanski knjigarni ali pa Proda- jalni Ničman v Ljubljani, kjer Vam bodo točno postregli.

Vsem, ki so našo mamico spoštovali, tolažili, jo spremlili na zadnji poti ter obsipali s cvetjem in se udeležili maše zadušnice, najiskrenejša hvala.

Zalec, dne 2. decembra 1937.

Rodbini Privošnik - Jutršek.

Zahvala

Za tolažbo med boleznijo, izkazano sočutje in izraženo sožalje ob smrti gospe

Marije Svetel

se vsem iskreno zahvaljujem. Prav posebno bodi zahvaljeno pred gospodu gvardijanu p. Krizostomu, O. F. M., za zadnjo tolažbo pokojnici, zdravniku g. dr. Merčunu za požrtvovalno pomoč, vsem darovalcem krasnih vencev in mnogostevilnim uglednim udeležencem za spremstvo na zadnji poti.

V Ljubljani, 3. decembra 1937.

Rodbina Fr. Svetelova in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Vsem, ki so našega nepozabnega moža, strica in svaka, gospoda

Antona Peršuha

spremlili na zadnji poti, izrekamo iskreno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, posebej še pred. g. dekanu magr. Mešku za prisrčne besede tolažbe ob grobu, dalje zdrav- niku gosp. dr. Širnadu za njegovo ljubeznivo skrb v boleznih, gg. govornikom, pevcom, številnim stanovskim tovarišem, za- stopniku gosp. bana, okrajnemu, glavarju, gasilcem, Sokolom, številnim darovalcem, vencev in cvetja ter vsem, ki so nam izrekli pismeno ali usno svoje sožalje.

Slovenji Gradec, dne 1. decembra 1937.

Zalujoča rodbina in sorodniki.

Zahvala. Ob smrti našega očeta

dr. Ivana Höglerja

smo prejeli iz vseh slojev ljubljanskih tako številne izraze sočutja in sožalja ob naši bolesti, da nam ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Prosimo, naj izvolijo sprejeti tem potom našo najiskrenejšo zahvalo, prav tako tudi oni, ki so zasuli blagopokojnika s prekrasnim cvetjem. Posebej pa se še zahvaljujemo gg. zdravnikom, ki so v dnevih boleznih našemu očetu tako požrtvovalno stali na strani. Zahvaljujemo se tudi g. podžupanu dr. Ravniharju, za duhovno tolažbo p. dr. Gvi- donu Rantu, gg. sestram v Leonišču za njih požrtvovalno skrb ter vsem, ki so nam na katerikoli način skazovali ljubezen in usmiljenje ob težkih urah.

Rodbina dr. Höglerjeva.

Dr. Lojze Kuralt naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov, da je dne 3. t. m. v 75. letu starosti umrl v Beogradu njihov dobri stric in svak, gospod

Jakob Kuralt

posesnik na Miklavževem v Zabnici

Truplo dragega pokojnika prepeljemo iz Beograda na njegov rojstni dom v Zabnico št. 56, odkoder bo pogreb dne 6. t. m. ob devetih na domače pokopališče.

Beograd-Zabnica-Ljubljana, dne 5. decembra 1937.

Zalujoči ostali.

V Frančiškanski ulici

se priporočajo cenjenim bralcem naslednje elitne domače tvrdke:

Modo za gospode in dame zastopa odlični modni salon

K. Pučnik

Velika izbira blaga za vsel

Ivan Krivic

Tvrška osnovana 1873. Specerjiško, kolonialno in materialno blago. — Telefon 39-15, Frančiškanska ulica 10.

Tvrška »Nada«

je predstavnica odlične parfumerije, kozmetike, umetne obrti in galanterije.

Cvetličarna »Roža«

ima vedno veliko izbero svežega cvetja, vencev, aranžmajev in prevzema cvetlične dekoracije.

Božič - Bazelj

Briljanti, zlatnina, ure, srebrnina in sodobni nakit. Specialna delavnica za popravilo ur. Strokovna postrežba.

Glasbila

DORJATH JAKOB

Specialna delavnica in zaloga vseh potrebnih, popravila in uglaševanje klavirjev.

Graverstvo Sitar & Svetek

izdeluje štampiljke, etikete in vse v etroko spadajoče predmete.

Tvrška »Jelka«

je nova odlična modna trgovina zlasti za prvovrstno moderno perilo za gospode.

MOCCA

Vam nudi krasne košarice
Vam nudi luksuzne bonboniere
Vam nudi čokolado in likerije
Vam nudi bonbone in kekse
Vam nudi najboljše pecivo
Vas najboljše postreže

FRANČIŠKANSKA ULICA 4

Tvrška Perko

ima čevlje najmodernejših oblik, prvovrstnega izdelka in veliko izbero rokavic in nogavic.

Tvrška Stane Cuznar

nudi cenjenemu občinstvu galanterijo, damsko in moško perilo in usnjene izdelke po najnižjih cenah.

V hotelu »Slon«

nemoteno obratujejo hotel, kopalnice in buffet. — Vhod v Frančiškanski ul.

Slaščičarna Grablovič

se priporoča za Miklavža z vedno svežim pecivom kakor tudi z bonboni.

Matek & Mikeš

Vezenje monogramov, perila, oblek. Preoblečenje gumbov, plisirano, tamburiranje, entel, ažur, predtisk ženskih ročnih del.

Krznarstvo Krašnja

nudi lepo izbero kožuhovine in vseh vrst krzna po solidno nizkih cenah.

Zahtevajte povsod naš list!

Prodamo

3000 kg sladkega sena prodam v Malem Mengau št. 46. (1)

Pocinkano pločevino

0,55 mm prodam v večji količini. Naslov: Mladinski dom, Kodeljevo - Ljubljana. (1)

Šivalne stroje

in radio aparate kupite po zelo nizki ceni pri tv. Plevel v Preski, p. Medvode. Zahtevajte ponudbe

Smučarski damski dres

srednje velikosti, smučni in gojzerje št. 38, prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 19.134. 1

Strojno delavnico

z vodno močjo, mizarškimi stroji, pisarno in stanovanjem na Milnem 51, Bled, ugodno prodamo. — Ljudska posojilnica v Ljubljani. (1)

Pisalni stroj

s kovčgom, še nov, poceni prodam. — Matelič Josip, Ljubljana, Groharjeva ulica 3. (1)

Usnjate suknjice

dobite najceneje pri Franc Zalokar Mengeš 157.

Kappel pisalni stroj

priločen, elegantni Morate ga tudi vi poskusiti. Za pisarno in pot. Odlična kakovost! Kleindienst & Posch, Maribor, Aleksandrova cesta 44.

Posteljne mreže

izdelujem iz pobakrene in pocinkane žice v vseh velikostih. Iste sprejemam v popravilo po najnižji ceni. — Alojz Andlovic, Rimska cesta 2, Gregorčičeva 5. (1)

Sveže najfinišne norveško ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

4+1 CEVNI SUPER

ZA VSE VALOVNE DOLŽINE

DIN 141 - MESEČNO

PRI PHILIPS RADIO

ZASTOPSTVO

H. SUTTNER

Ljubljana, Aleksandrova 6

Ugoden nakup starih aparatov!

Damske plašče
dobite še vedno po zelo nizkih cenah pri I. Tomšič, Sv. Petra c. 38. (1)

PERJE

mešano po 8 Din kemično čiščeno po 25 Din, prvovrstno od 45 Din dalje dobite najceneje pri „LUNA“, Maribor, samo Glavni trg št. 24

Lepo in poceni
se oblečete, če naročite obleko, suknjo ali površnik pri Antonu Bobnarju, Godešič, Škofja Loka. (1)

Orehova jedra in cvetlični med
nudi najceneje J. Menart, Domžale.

Trgovske stelaže
poceni napredaj. — Snod Jos., Tyrševa 17. (1)

Bosanske perzijske preproge

kupite najceneje tudi na dolgoročno odplačevanje na razstavi Drž. tkačnice iz Sarajeva v Ljubljani, Tyrševa c. 8, do 22. t. m.

OSTANKE

manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, flanelo i. dr. si ogledite v izloži št. »Textilosa« Ljubljana, Miklošičeva 17 (blizu kolodvora). Praktična in lepa Miklavževa darila. Cene tovarniške!

Žage:

remseholske gaterice — vodne, tračne, kakor tudi vse vrste orodja in okovja si nabavite ugodno pri »J. E. K. D. O.« Stari trg.

Ajdov med
150 kg, prodaja čebelarstvo Cesta v Mestni log št. 53, Ljubljana. (1)

Modroce

posteljne mreže, železne složiljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik - Mestni trg 13. Ugoden nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Štofe za damske plašče
volnene blagove za obleke in bluze, najceneje pri: F. I. Gorčičar Sv. Petra cesta 29

Jabolka
machanger, bobovec in druge - prodaja po 1,35 in 1,50 din kilogram A. Lottspeich, Rimske Toplice. (1)

Štofe za damske plašče
volnene blagove za obleke in bluze, najceneje pri: F. I. Gorčičar Sv. Petra cesta 29

Trikolice
najboljše izdelave, vam nudi že od 1900 din dalje mehanična delavnica Kordrič Stanko, Ljubljana 7, Celovška 41. (1)

Šivalni stroji

skoraj popolnoma novi: Singer, Pfaff in drugi, najmodernejši, iz konkurznega nakupa, po neverjetno nizkih cenah napredaj, tudi na obroke, edino pri »Promet« nasproti krtžanske cerkve

Srajce, kravate,
nogavice, rokavice dobite še vedno najceneje pri I. Tomšič, Sv. Petra c. 38.

Mlekarna
na zelo prometni točki napredaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 19210. (1)

Cviček

pravi, dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani. Telefon št. 25-73

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je najbolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini. Naročnina znaša letno za Jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

Moja ljuba in dobra soproga oziroma sestra, svakinja in teta, gospe

Ana Kornik roj. Ranzinger

je danes, dne 3. decembra, previdena s tolažili svote vere, za vedno zatilenila svoje zveste oči.

Na zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, dne 5. decembra ob ¼3 popoldne iz hiše žalosti, Jesenkova ulica št. 8, na pokopališče k Sv. Križu, kjer bomo zemeljske ostanke blagopokojne položili ob strani njenih staršev k večnemu počitku.

Ljubljana-Graz-Pilis, dne 3. decembra 1937.

Roman Kornik, soproj
rodbine: Ranzinger, Pavliczek, dr. Dusa.

Agnes Günther: 159

Dušica - Rožmarija

Alfred se opoteka okoli, kot bi bil pravkar prišel iz vojne in si niti ne upajo pokazati mu Rože, ki je itak zaposlena sama s seboj. Teta Ulrika je z njim nežna ter ga smatra tako resno, da mu samemu malodane že preeda. Na njej ni krivda, ako se doslej njegova zunanost ni bolj zakročila. Zda pa se ga je lotil Harro, kateremu je tudi potrebno malo pozabljenja in Alfred se sicer ne uči strgati barv, pač b mnogih drugih koristnih stvari.

Tu pa tam prežene teta Ulrika njena vest od postelje svojega otroka in prevzame mesto sestre službo pri kneginji. Vrača se vsa potrta ter govori:

»Roža, tej bedi tu gori ni videti konca! Nihče si ne ve pomagati in moram vselej misliti na miško v kletki. Tako teka sem ter tja in po vseh kotih je je polno. Pomiri se le tedaj, ako se govori o tebi ali o Harro. Posebno za Harra se zelo zanima ter vprašuje kaj dela zda, kaj bo storil pozneje, če je pri tebi ali kje drugje. Vedno mora ena od onih revic tu gori oprezati za njim ter poročati kneginji.«

Uli še vendar ni poznala vse duše svojega otroka, sicer bi mu tega ne bila povedala. Ko je prišel Harro zvečer, da bi ji želel lahko noč, jo je našel tako slabo in videti je bila zajokana, da se je znova prestrašil ter zastokal:

»Roža, kdo je moji Roži kaj storil? Kdo je teptal po njenem srcu? Mar sem bil to jaz in kot navadno se tega niti zavedal nisem?«

»Ne, moj dragi, ti ne! To nisi bil ti! Toda moraš mi pomagati Harro! Moraš mi omogočiti, da pridem gor k mami, moram jo obiskati. Nepristano sem upala da mi bo odleglo in da bom s podporo Alfreda in Marta mogla iti gori. Tedaj

bi mi ne bilo treba nadlegovati tebe, toda noče se mi obrniti na boljše

Tako, zaradi tega torej smo prišli sem, Roža, da tudi tebe potegnemo v ta veliki vrvež? Ne čudim se, prav nič se ne čudim! In če praviš, da me nisi hotela nadlegovati, hočeš s tem le lepše dopovedati, da si nameravala to storiti za mojim hrbtom.«

»Ljubi Harro, saj še nisem storila tega in sem se vendar izpovedala!«

»Namera, Roža, slaba namera! ... Ne, Roža! ... To je moj odgovor. In tvoje solze me ne bodo ganile. Ti boš gotovo plakala, ako ostaneš tu doli. Ali naj morda vprašam gospoda dvornega svetnika za dovoljenje?«

Roža je umolknila, Harro pa je preskočil na drugo snov. Toda dobro se je zavedal njene trmočnosti in zato tudi dejstva, da zadeva s tem še ni pri kraju. In z veliko vnemo je pričel govoriti o svoji sliki in da bo končno vendar moral priti do sklepa, kako bo naslikal osebi.

Tvoja pripoved o Gizelinem pajčolanu je takrat napravila name silen vtis, da sem se dal premočiti ter se vdal tvoji zamisli. To je bila umetniška napaka in ne nameravam pokvariti s tem slike, ki je videti doslej dobro uspela. Kako pa naj slikam Gizelo, ko je vendar ne poznam? ... Tebi bo slična! ...

»No, Harro, midve sva si podobni. Poizkusi napraviti skico!«

»To je nemogoče in želel bi, da bi opustila to neplodno zadevo.«

»Jaz sem jo nedavno zopet videla, Harro, in jo zda dobrodu poznam. Ko bi še mogla vesti, bi z iglo dovršila njen obraz. Saj si sam rekel, da lahko izrazim z iglo vse, karkoli hočem.«

»Draga Roža, ti vendar ne moreš vesti, ne bodi jokljiva trmast! ...

Toda Roža se nasmehlja ter reče:

»Moj dragi Harro, mar res misliš, da se še bom kaj izpremenila?«

Harro se je nasmeljal in odgovoril:

»Gotovo ne in bi mi tudi ne bilo čisto prav... Zda bo vendarle zopet prišel Ivan Friderik in ti boš poslušala godbo, jaz pa se bom mučil v dvorani.«

Roža se je vso noč nemirno premetavala in teta Ulrika je tožila:

»Harro, kaj pa si imel z njo sinoči? Mislim, da ni spala niti eno uro!«

»Ulrika,« je začel resno, »kam pa pridemo, če ji izpolnimo vsako, zares že sleherni željo? To je trinoško, strahovito trinoško! Zahteva nekaj beda-stega in k temu še neplodnega. Toda kar tiče druge točke, moram seveda priznati, da so mi bili njeni umetniški nasveti, čeprav neprijetni, vendar vselej koristni. Imela je, žal, vedno prav, toda tokrat zahteva nekaj strahovitega. Jaz ne vidim, čemu bi naj žrtvoval svoje veliko delo, ki me zadovoljuje.«

»Harro,« si je drznala omeniti teta, »s svojimi velikimi čopiči lahko vendar vse znova prepleškaš!«

»Kuhinjske omare, teta Ulrika, te že, ti me zamenjuješ s pleskarjem!«

»Oh, nočem se dotakniti tvojih sedmero časti. Toda kaj nam je storiti, nočoj ni mogla najti prave lege, da bi se izpočila. Harro, tega ne zdržimo več, tega na nikak način ne moremo več zdržati. Tu se bo nekaj izpremenilo, Harro! Po obrazu stare dame so se vllile solze. »To je moje prepričanje. Berem to tudi na njenem obrazu.«

»Jaz pa nič ne opažam.« je odgovoril Harro, »in smem mi verjeti, če bi tudi kaj opazil, bi smatral to za domišljavo.«

Harro je odšel k svoji soprogi.

»Roža ti si baje slabo spala in tvoj stari Harro je tako nesrečen da je moral to zakriviti.«

»Ti ne, Harro, ti ne! Jaz, jaz sama sem to zakrivila. Uvidevam, da imam prav. Prepozno je! Predolgo sem čakala. Duri so zaprte. Moj ženin prihaja in moja lučka ne gori.«

Zda se je Harro silno prestrašil ter rekel:

»Roža, vse samo tega ne! Zda je pričelš za verskimi pomisleki. Odhajam po tvojega samo-

stanskega pridigarja. Ako ta mož ni brez srca, mora to vendar uvideti. Menim, da ni prenapet, Glej, bila si tako ljubka in blažena in morda se niti ne zavedam, kaj vse si mi pomagala pozabiti. Uvidevam, da te še ne doumem prav, da ti še ne morem vsega nuditi, kar bi morebiti potrebovala. Toda moraš mi pojasniti, o kakšnih durih govoriš.«

Rožmarija je vzela s svoje mize staro zeleno knjigo ter odgovorila:

»Na predzadnji strani so tiskane besede: »Bil sem ujet in niste me obiskali!« Zda se upre vanj svoje oči ter nadaljuje: »Harro, praviš, da je prepozno. Zda je za vse prepozno. In Jezus mi poroče te besede... Poglej, tule so in tam! Naj se obračam kamorkoli, naj zrem v svetlobo ali temo, te besede imam neprenehoma pred očmi. Morala bi bila že prej priti iz zlate hiše, ko se je mama vračala, toda bila sem prestrašena in nisem marala pripravljati bolečin svojemu ubogemu srcu. Morda bi se bila še vrnila iz grape, ko bi ne bila prijezdila Gizela na svojem belcu ter mi pokazala po s svojim revnim, malim jahalnim bičem. Sem-kaj proti Braunecku je kazala!«

»Ti si jo videla, Roža? Ta zel duh je zopet tu? Ne, ne smem reči nič slabega o njej, ko mi je vendar izkazala toliko ljubav!«

»Harro, ko bi jo bil videl pri grapi v njeni okrvavljeni obleki in njene oči, ki so zrle kot tedaj, ko je napisala oni zadnji izrek v zeleno knjigo. Ti trdiš, da je morala biti iz uma, toda... Njena roka se je tresla in tudi na njej so bili krvavi madeži. In vendar je kazala proti Braunecku. In ko sem zvečer odprla knjigo, so strmele vame te besede in brž sem se zavedala, kaj mi je hotela reči.«

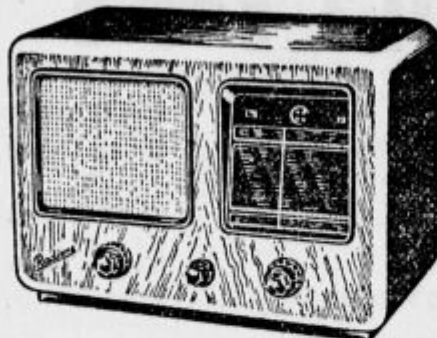
»Roža, pusti tega demona! Vselej mi presune srce. Ne vem, v kateri evetovaj nazor, ki sem si jih bil zgradil in iznova zavrgel, bi ga posadil. Hočem te jutri spremeniti k mami. Dobro si zapomni, sama mi ne pojdeš gor. Zda mi pa povej, kaj si obetaš od tega obiska? Morda izboljšanje za kneginjo ali ti je na tem, da samo ebe zadovoljiš?«

438 A
Štirielektronski midget super
z izhodno energijo 4-5 vatov.
Din 4500.—

RADIONE 1938

kaže novi slog moderne,
a ne modne oblike

538 A
Veliki super za visoke glas-
bene zahteve. — Razkošna
oprema.
Din 5800.—

Radione = kvaliteta!

Važnejša kot nizka cena je
kvaliteta.

(Nisem tako bogat, da bi mo-
gel kupovati najcenejše blago,
pravi Anglež!)

638 A
Šestielektronski orjak za
4 valovna območja. Izhodna
energija 9 vatov.

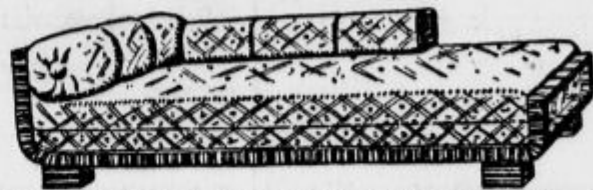
Din 8000.—

Zahtevajte prospekte!

»**RADIO**«, reg. zadr. z o. z. v **LJUBLJANI**
Miklošičeva cesta 7 tel. 3190

Nočem postelje v sobi; samo JAGROV spalni KANAPE, COUCH, katerih
prednosti si ogledajte pri **Tapetništvu JAGER FRANC**
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 17 telefon 20-42

Nizke cene!
Solidna
izdelava!

Na zalogi ima pa tudi veliko izbiro modrocev, otoman ter
veliko izbiro blaga za prevleko pohištva!

dobro
obrit —
dobre
volje

ROTBART

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, parf. oddelek, Zagreb.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

reg. zadruga z neom. zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.
NOVE VLOGE vsak čas razpoložljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi po 3%

Naša nova moderno in higijenično opremljena tvornica kvasa

stalno obratuje

Priporoča se:
Vojnovič & Cie. - Ljubljana-Vič

Hotel, restavrant in kavarna
v Crikvenici, 25 opremljenih sob, velika
terasa, krasna lega na obali, na prodaj.

Vila v Crikvenici prikladna za pen-
zion, dvonadstropna, s stranskimi zgradbami
in garažo, krasen park, na prodaj.

Hotel, penzion in restavracija
v Crikvenici, v vilskem rajonu, krasen
park, 22 sob, s popolno opremo, se da v najem.

Vprašati: **Dr. Ante Kuntarič, advokat v Crikvenici.**

MIKLAVŽ in BOŽICEK

sta pozornost naš razstavljenih naša darila!
Manikir kasete, polovalne in brivske necesere,
listnice (lastnih osnutkov), denarnice, toaletne
potrebščine itd. - Kovčke, model. damske torbice,
rokavice — samo iz strokovne trgovine:

D. Ostrožnik

pasaja nebotičnika. — Posebni oddelek: specialni
čevlji za vse športne panoge.

Štajerska jabolka

dobite poceni pri
GOSPODARSKI ZVEZI
Ljubljana, Tyrseva c. 29

Posteljno perie
volna
žima
vata
afrik

WEKA Marlbor
Aleksandrova c. 15

Nepremočljivi
športni čevlji
ZALOKAR

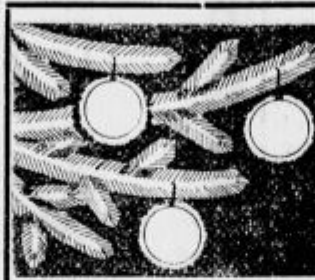
Ljubljana, Mestni trg 19.

Sprejema
popravila

Očka, ali veš,

da dobiš najceneje
različne instrumente in
potrebščine pri
R. WARBINEK, Ljubljana
Miklošičeva cesta 4

Josip Volek in drug, Zagreb, ŠULEKOVA 23
telefon 60-05

Novosti!
»Christella«
bleščeči nakit za bo-
žična drevesa. — Z
malimi žarnicami
razsvetljene krogle v
barvah učinkujejo ča-
rno. — Popolnoma
brez nevarnosti v
otroških rokah, ker
je napeljava toka sa-
mo 4 volte. — Zahte-
vajte prospekte od
zastopstva:

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic
OLAJSUJE Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih.
UBLAŽUJE muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
ODSTRANJUJE bolečine pri mesečnem perilu in menli.
motnje debelenja ter spravi vitke.

Reg. S. br. 19387/933.

Dobiva se v vseh lekarnah

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da
sem svojo

krojaško delavnico

v Razlagovi ulici 6
ki je bila zaradi bolezni ca 4 mesece
zaprta, zopet odprl in se najvišjeje
priporočam za obilen obisk. Cene sem
znatno znižal.

Jakob Kovač, Celje

Velika tekstilna tvornica **ISTE** za takojšen nastop

vodjo barvarne in tehnika

večjega vseh tovarniških poslov za bombažne tka-
nine, umetno vilo in acetat. Predpogoj povsem
samostojno vodstvo vseh del. Ponudbe z navedbo
referenc poslati upravi »Slovenca« Maribor pod
»Barvarna Maribor«.

Rotacijski stroj

za 48 strani v brezhibnem stanju s celo-
kupnimi tiskarskimi potrebščinami se
proda na javni dražbi dne 11. decem-
bra 1937 v Beogradu Kraljice Natalije
ulica št. 100 ob 10. uri dopoldne. Oglas
objavljen v Službenih Novinah št. 241 z
dne 23. oktobra 1937. Informacije daje
Anglobanka v Beogradu, poštni predal 17

Kljub znatni podražitvi papirja dobite vse vrste
poslovnih knjig

žurnale, širace, blagajniške knjige,
saldakonte še vedno po prejšnjih cenah pri

A. Janežič, Ljubljana

Florjanska ulica 14 Telefon 32-20

Na debelo!

Knjigovoznica, industrija trgovskih knjig
in šolskih zvezkov. — Izvršujemo vsa
knjigoveška dela po najnižjih konkuren-
čnih cenah

Na drobno!

Dotrpel je naš predragi oče

Mihael Kozamernik

strojnik pivovarne »Unione«

dne 3. decembra 1937 ob pol 10 zvečer, previden s tolažili svete vere.
Pogreb bo v nedeljo, dne 5. decembra popoldne ob pol treh iz hiše
žalosti, Ljubljana, Rožna dolina, cesta XV št. 23.

Ljubljana, dne 3. decembra 1937.

Žalujoči:

Ivana roj. Glinšek, žena; Fanči, Roza, Viktor in Feliks, otroci;
Janez, brat; Albin Petelin in Milan Šporn, zeta; Francka roj. Perme
in Vida roj. Novak, sinahi; Janez, Marija in Janez, vnuki.